

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

Journal of Management and Local Innovation

กำหนดการเผยแพร่

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 12 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ฉบับพิมพ์ ISSN (Print): 2697-6439 เป็นต้นมา

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผศ.ดร.สุรพงษ์ แสงเรณู	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อ.ดร.กรกต ชาบันฑิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขานุการ: นายสมยศ พันโคคา ศิลปกรรม: นายสุรัชย์ บุญพิทักษ์, นายคมสัน จันทรแจ่ม
พิสูจน์อักษร: นายวิชัย ชัยบำรุง, นายไพศาล วิเศษชาติ, นางสาวณิชาภัทร เกิดฤทธิ์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

เครือข่ายส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

99/173 ม. 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา 13170

โทรศัพท์ : 095-564-9349 e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

จัดพิมพ์โดย: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย

จังหวัดนครราชสีมา 13170 โทร. 035-248-000 ต่อ 8555. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ.ดร.สมชัย ศรีนोक	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กัญญาณทน กาญจนาทวีกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือตอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รศ.ดร.ศิวะ ศรีโกคางกุล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.พิเชฐ ทั้งโต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศักรระวีร์ วรวิวัฒนะปริญญา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.วิษุกร นาคน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.นงศ์ลักษณ์ ใจฉลาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.วรฉัตร วรวิรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.นพดล ดีไทยสงค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.จิตวุฒิ หมั่นมี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เสกสรร สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.อนันต์ อุปสอด	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.ประทีป พิฆทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ผศ.ดร.ธีรภัทร กิจจารักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review) (ต่อ)

ผศ.ดร.จิตติวรา พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.ญาณัญญา ศิริภักธาดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผศ.ดร.จิตติพร อุ๋นใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผศ.ดร.กมลวิช ลอยมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.เอกอนงค์ ศรีสำอางค์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุภชัย ตรีเทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.บงกช นิมิตระกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.อาจารย์ ประจวบเหมาะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผศ.ดร.สุรสิทธิ์ อุดมธนวนค์	สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ผศ.ดร.ปรัธุมาร์ค พลิชฐ์ภักกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผศ.ดร.นพพร บัวอินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.ดุจฤดี คงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.ไชยะ เทพา	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ผศ.ว่าที่ร้อยตรีพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.มานิตย์ อรรถชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อ.ดร.ขจรอรุณพน พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อ.ดร.ทศพร มะหะหมัด	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อ.ดร.เพ็ญพิมพ์ พวงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.กรกต ชาบันขิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อ.ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
อ.ดร.อาภรณ์รัตน์ เลิศไผ่รอด	วิทยาลัยนครราชสีมา
อ.ดร.สาลินี ชัยวัฒนพร	มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด
อ.ดร.ณัฐพัชร์ มณีโรจน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อ.ดร.ผกามาศ ชัยรัตน์	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์	โรงเรียนหอวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ฉบับนี้เป็นปีที่ 4 ฉบับที่ 5 ประจำเดือน ตุลาคม 2565 เพื่อรักษาคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกติกาสากล กองบรรณาธิการ ได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรอง บทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงาน ทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 21 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษา กรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึง การทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการ วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจ ทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรม ท้องถิ่น และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัฒน์ กระสังข์
บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า
กองบรรณาธิการ (Editorial Board)	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Reviewers)	(2)
บทบรรณาธิการ (Editorial)	(4)
การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.....	1
ชุตติพร เหล็กคำ, ปณณวิชญ์ ใบกุหลาบ, สุขแก้ว คำสอน	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยาน ยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี.....	15
จิตติมา สุขประเสริฐ, อีระชินภัทร รามเดชะ	
แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลัก สังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง.....	28
อภิชัย เฟื่องกรุด	
รูปแบบความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย.....	44
อารีรัตน์ แสนโชคพาณิชย์, กษิติศ ใจผาวัง	
การศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในจังหวัดบึงกาฬ.....	55
ลักขณาพร อุตมะยาน, สืบชาติ อันทะไชย	
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.....	69
ศุภลีนี เฟื่องจันทร์, ชัยฤทธิ์ แสงสว่าง	
การศึกษาการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบของรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่ การค้าชายแดนของประเทศไทย.....	82
วีรวิชญ์ เลิศไทยตระกูล	
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6.....	96
ณนรินทร์ คำไกร	
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี.....	108
กรรณิมา มาตราข, สืบชาติ อันทะไชย	

สารบัญ (Content)

	หน้า
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐานของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ที่สอนโดยใช้ชุดการสอน กับการสอนแบบปกติ.....	120
<i>ชาคริต ห่วงชูเชื้อ, สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์</i>	
แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	131
<i>ธัญวลัย พูลพิพัฒน์</i>	
การสอนสังคมศึกษาตามหลักธรรมาธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 <i>พระวีรพงษ์ อภิวิโร (สนิทหลาย), สมชัย ศรีนอก, สายรุ้ง บุบผาพันธ์</i>	143
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการ แยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ.....	157
<i>ปิยะนุช ภูทองเงิน, กรวิภา สรรพกิจจำนง</i>	
The Development of the English Content-Based Reading Material for Buddhist Students of Mahachulalongkornrajavidyalaya University.....	169
<i>Yasumin Inkrungkao, Boonmee Pansa, Weerawong Phengkhomhug</i>	
อิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้ บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร.....	178
<i>สุรสิทธิ์ อุดมธนวรงค์, อริยชัย ณ ระนอง, วัศยา คงเดชอดิศักดิ์</i>	
การพัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบอริยสัจ 4 สารวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	191
<i>วรัญญา เป็ดทอง, สมชัย ศรีนอก, พระครูปิยะธรรมบัณฑิต</i>	
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาวะองค์กร ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.....	205
<i>มณฑิรา ชุมหิรัญ, เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ</i>	
การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยใช้บทฝึกบท สำนวนการสนทนาภาษาอังกฤษ.....	219
<i>วีระพงษ์ แพงคำฮัก, บุญมี พรธรรมา, พระมหาวิโรเดช อธิปัญญา</i>	

สารบัญ (Content)

	หน้า
ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจ ในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	228
ณัฐชวล ตันหยงมาศ, ่องอาจ ลิงห์ลำพอง	
A Study of English Reading Skills by Using Images – Based Learning of Grade Iv Students in Watproyfon School in Pathum Thani Province.....	237
Panu Sakulchinwattanachai, Boonmee Pansa, PhraNarong Srakaew	
Experiencing Perspective of Review Syllabus for Lecturer Series of Human Resource Management MBA Program.....	245
Ingorn Tanphan, Prasert Suksaskawin, Tosaporn Mahamud	
ภาคผนวก.....	257
หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์	

การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
A Development of Strategy for Enhancing Qualities of Children
with Special Needs In Special Education Centers under the Office
of Special Education Administration

ชุตติพร เหล็กคำ¹ ปณณวิชญ์ ไบกุลลาบ² สุขแก้ว คำสอน³
Chutiporn Lekkham, Punnavit Baikularb, Sukkeaw Kumsorn

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างและตรวจสอบโมเดลการวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2. พัฒนากลยุทธ์การยกระดับคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แบ่งเป็น 2 ระยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในระยะที่ 1 ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน ระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ และประเมินกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า คุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด และผลการวิเคราะห์ความ กลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกขององค์ประกอบคุณภาพเด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีค่า $\chi^2 = 76.68, p = 0.12, df = 63, \chi^2/df = 1.22, CFI = 1.00, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, RMSEA = 0.026, SRMR = 0.034$ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2. แผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ผลการประเมินกลยุทธ์ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ใน ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords): กลยุทธ์การพัฒนา; เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ; ศูนย์การศึกษา พิเศษ

Abstract

The objectives of this research were to 1)=. construct and validate a model to measure the quality of children with special needs 2. To develop strategies for

Received: 2022-08-02 Revised: 2022-10-27 Accepted: 2022-11-01

^{1 2 3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: chu-one_11@hotmail.com

raising the quality of children with special needs The research was conducted into 2 phases. The sample group used in Phase 1 research consisted of students with special needs with intellectual disabilities, 360 people. is a quality assessment form for children with special needs in a special education center under the Office of Special Education Administration The general data analysis was based on frequency, percentage, and corroborative component analysis. Phase 2 was to develop a strategic plan for quality development of children with special needs. in a special education center under the Office of Special Education Administration and evaluating strategies by stakeholders. The results showed that 1.From the results of the analysis of the quality components of children with special needs It was found that the quality of children with special needs was 4 components, 14 indicators, and the results of harmonization analysis of the first confirmatory component model of the quality components of children with special needs in special education centers were found. It was found that $\chi^2 = 76.68$, $p = 0.12$, $df = 63$, $\chi^2/df = 1.22$, $CFI = 1.00$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.026$, $SRMR = 0.034$. Show that the model is consistent with the empirical data. 2.Developing a Strategic Plan for Quality Development of Children with Special Needs, it consists of 6 strategic issues, and Strategic Assessment Results. It was found that, in the overview, the feasibility of vision, mission, goals, and strategic issues of the Strategic Plan for Quality Development of Children with Special Needs in Special Education Centers under the Office of Special Education Administration at the highest level.

Keywords: A Development of strategy; Children with Special Needs; Special Education Centers

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยตระหนักและให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะให้สามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 10 หมวด 4 ว่าด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทยว่า บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษอบรมในการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 10 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือ

มีร่างกายพิการที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้ และให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 เรื่องสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ ว่า “ให้คนพิการได้รับการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต”

คนพิการถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป หากได้รับการส่งเสริม และพัฒนาอย่างถูกต้องและเป็นระบบ จะเป็นบุคคลที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถในการ ประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองและสร้างสรรค์สังคมได้วิธีการพัฒนาคนพิการที่สำคัญที่สุดคือ ใช้ การศึกษาที่มุ่งพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นครูที่ให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการ และนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จึงต้องมีองค์ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถใน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพของคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และเลือกใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสำหรับคนพิการแต่ละบุคคล

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ จัดการศึกษาในลักษณะ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม สำหรับเด็กพิการทุกประเภทความ พิการ มีรูปแบบการให้บริการทั้งแบบอยู่ประจำ แบบไป-กลับ แบบรับบริการที่หน่วยบริการ แบบรับ บริการที่บ้าน จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะ แรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาเด็ก พิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ให้มีพัฒนาการใกล้เคียงกับเด็กปกติในวัยเดียวกัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล และปัจจุบันกำลังมีการ ทดลองใช้หลักสูตรใหม่ชื่อ “หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562” ในศูนย์การศึกษาพิเศษนำร่องจำนวน 10 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งวิธีการจัดการ เรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ เรียกกอย่างหนึ่งว่า “การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม” เป็น กระบวนการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมี เป้าหมายตามความต้องการจำเป็น มี 7 ขั้นตอน คือ 1) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ 2) การคัดกรองประเภทความพิการและการส่งต่อ 3) การประเมินความสามารถพื้นฐาน (Based Assessment) 4) การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Services Plan : IFSP) หรือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(Individualized Education Program : IEP) 5) การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม(Appropriate Intervention Activities) 6) การประเมิน ความก้าวหน้า (Re-Assessment) 7) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ (สำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551) “การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม” มีเนื้อหาแบ่งเป็น 6 ทักษะหลัก และ 1 ทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการ คือ 1) ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ 2) ทักษะ กล้ามเนื้อมัดเล็ก 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4) ทักษะสังคม 5) ทักษะการรับรู้ และภาษา 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือวิชาการ และ 7) ทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการ⁵ ใน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กพิการ

ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผ่านโครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครูวัฒนธรรมท้องถิ่น หรือโครงการกีฬาต่างๆ

ปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษมีทั้งสิ้น 77 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 13 แห่ง และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด 64 แห่ง มีครูผู้สอน 5,458 คน และนักเรียนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 26,761 คน กลุ่มที่มากที่สุดเป็นกลุ่มที่บกพร่องทางด้านสติปัญญา มีจำนวนมากที่สุด และนับวันนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าคุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน และมีการส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในรูปแบบต่างๆ ให้สามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ได้เต็มตามศักยภาพ ถือว่าเป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ดังนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษจึงต้องมีการพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพ มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเข้าสู่ช่วงเชื่อมต่อหรือส่งต่อได้อย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเพื่อเป็นการรับรองว่าศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพที่แท้จริง ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์การยกระดับคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อจะได้นำข้อมูลไปพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่บกพร่องทางด้านสติปัญญา ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบโมเดลการวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การยกระดับคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed methods) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างและตรวจสอบโมเดลการวัด มีการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่บกพร่องทางด้านสติปัญญา ที่มีระดับสติปัญญา ระหว่าง 50-70 อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 77 ศูนย์ รวมประชากรทั้งสิ้น 1,818 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ที่มีระดับสติปัญญา 50-70 อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural equation modelling : SEM) โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรม LISREL: Linear Structure RELationship) ที่พัฒนาโดย Karl Joreskog and Dag Sorbom) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่ ซึ่งจะทำให้ตัวแปรมีการแจกแจงเป็นปกติมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็ก โดยปกติการวิเคราะห์สถิติประเภทพหุตัวแปรมีข้อเสนอว่า ควรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 เท่า ของตัวแปรในโมเดล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่สังเกตได้จำนวน 14 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องใช้อย่างน้อยจำนวน 280 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) ตามเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ 12 เครือข่าย โดยผู้วิจัยจะเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 5 รวมกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินระดับคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบ Likert Scale แบบประเมินมีความเชื่อมั่น Cronbach' s Alpha เท่ากับ .967

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมิน (Assessment) กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่บกพร่องทางด้านสติปัญญา ที่มีระดับสติปัญญา ระหว่าง 50-70 อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากศูนย์การศึกษาพิเศษ 12 เครือข่าย จำนวนรวมทั้งสิ้น 360 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง และทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนจะทำการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยมีหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์จากศูนย์การศึกษาพิเศษที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมิน และคำอธิบายเกี่ยวกับการประเมิน จัดทำของจดหมายพร้อมจำหน่ายของส่งถึงผู้วิจัยและติดตราไปรษณีย์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มตัวอย่างในการส่งแบบประเมินกลับคืนระบุเวลาในการขอรับแบบประเมินคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 ใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่ออธิบาย/บรรยายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ตามปัจจัยด้านคุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาในการรับบริการ รูปแบบการรับบริการ โดยกำหนดการวัดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 14 ตัวแปร เพื่อนำมาใช้

เพื่อการอธิบาย / บรรยายถึงลักษณะการแจกแจงและการกระจายของตัวแปรสังเกตได้ โดยกำหนดการวัดเป็นค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545)

2. ส่วนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน(Confirmatory Factor Analysis) เพื่อ ตรวจสอบทฤษฎี และองค์ประกอบ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดเป็นโมเดลองค์ประกอบของ คุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษขึ้น แล้วเก็บข้อมูลจากตัวแปรที่สังเกต 14 ตัวแปร เป็น 4 องค์ประกอบมาวิเคราะห์ว่าโมเดลที่กำหนดนั้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป

ระยะที่ 2 พัฒนาแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงอนาคตโดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) และใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้รายละเอียดข้อมูลที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตไว้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และ สภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอก ของการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์ การศึกษาพิเศษ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ และขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพแผนกลยุทธ์ในการ พัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากเอกสารและสัมภาษณ์ ศึกษาสภาพปัจจุบันของศูนย์การศึกษา พิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์จากเอกสารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ จากนั้นร่างเป็นประเด็นการสัมภาษณ์ แล้วสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ศูนย์การศึกษาพิเศษและ 2 คน รวม ทั้งสิ้น 10 คน

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายในใช้หลัก “2S 4M” และใช้วิธีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยหลัก “STEP” นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์และร่าง เป็นแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้หลักของด้วยวิธีการ วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยหลัก “STEP” และการวิเคราะห์ปัจจัยภายในใช้หลัก “2S 4M”

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์สรุปและนำเสนอกลยุทธ์ ผู้วิจัยนำร่างแผนกลยุทธ์วิธีการพัฒนา คุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ในขั้นตอนที่ 3 มาคัดเลือกข้อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันตามเกณฑ์ ค่าสถิติที่กำหนดไว้ มาสรุปและนำเสนอเป็นกลยุทธ์วิธีการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำมาปฏิบัติจริง

ผลการวิจัย (Research Results)

1. เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 54 และเพศชาย จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 1-12 เครือข่ายละ 30 คน รวม 360 คน จำแนกตามภูมิภาคเป็นภาคเหนือ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ภาคกลาง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ภาคอีสาน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ภาคใต้ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) องค์ประกอบที่ 1 พัฒนาการด้านร่างกาย (A) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 1.1 เด็กมีสุขนิสัยที่ดี(A1) ตัวชี้วัดที่ 1.2 เด็กมีกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์(A2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.57-0.64 องค์ประกอบที่ 2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ(B) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 2.1 เด็กแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมและมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (B1) ตัวชี้วัดที่ 2.2 เด็กชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว(B4) ตัวชี้วัดที่ 2.3 เด็กชื่นชอบธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัว และความเป็นไทย(B3) ตัวชี้วัดที่ (2.4) เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมมีจิตใจที่ดีงาม (B4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.62 - 0.79 องค์ประกอบที่ 3 พัฒนาการด้านสังคม(C) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 3.1 การเล่นและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น (C1) ตัวชี้วัดที่ 3.2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และมีทักษะในการปรับตัวในสังคม (C2) ตัวชี้วัดที่ 3.3 การปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาททางสังคม(C3) ตัวชี้วัดที่ 3.4 ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน(C3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.71-0.81 องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาการด้านสติปัญญา (D) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 4.1 เด็กมีความสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว(D1) ตัวชี้วัดที่ 4.2 เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ (D2) ตัวชี้วัดที่ 4.3 เด็กอ่านภาพสัญลักษณ์ได้(D3) ตัวชี้วัดที่ 4.4 เด็กเขียนตัวอักษรตามรอยปะได้ (D4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.42-0.83 และแต่ละองค์ประกอบมีความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) อยู่ระหว่าง 0.18-0.69 แสดงว่า ตัวชี้วัดทั้ง 14 ตัวชี้วัด สามารถวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้ ดังแสดงในตารางที่ 1

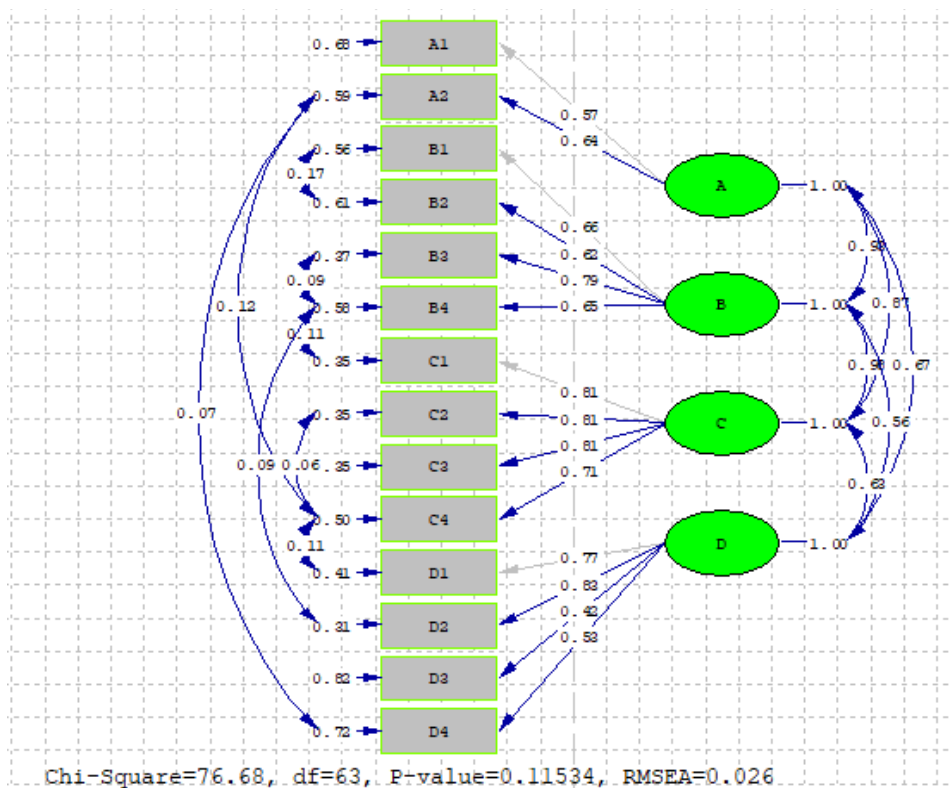
ตารางที่ที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบคะแนนมาตรฐาน จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกของโมเดลคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ คะแนนมาตรฐาน	S.E.	t	R^2
องค์ประกอบที่ 1				
พัฒนาการด้านร่างกาย(A)				
ตัวชี้วัดที่ 1.1 เด็กมีสุขนิสัยที่ดี (A1)	0.57	-	-	0.32
ตัวชี้วัดที่ 1.2 เด็กมีกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ (A2)	0.64	0.16	8.30*	0.41
องค์ประกอบที่ 2				
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ(B)				
ตัวชี้วัดที่ 2.1 เด็กแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (B1)	0.66	-	-	0.44
ตัวชี้วัดที่ 2.2 เด็กชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (B2)	0.62	0.08	11.85*	0.39
ตัวชี้วัดที่ 2.3 เด็กชื่นชอบธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัวและความงาม (B3)	0.79	0.10	12.15*	0.63
ตัวชี้วัดที่ 2.4 เด็กมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตใจที่ดีงาม (B4)	0.65	0.10	10.15*	0.42
องค์ประกอบที่ 3				
พัฒนาการด้านสังคม (C)				
ตัวชี้วัดที่ 3.1 การเล่นและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น (C1)	0.81	-	-	0.65
ตัวชี้วัดที่ 3.2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และมีทักษะในการปรับตัวในสังคม (C2)	0.81	0.07	16.01*	0.65
ตัวชี้วัดที่ 3.3 การปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาททางสังคม (C3)	0.81	0.06	16.20*	0.65
ตัวชี้วัดที่ 3.4 ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน (C4)	0.71	0.06	13.45*	0.50
องค์ประกอบที่ 4				
พัฒนาการด้านสติปัญญา (D)				
ตัวชี้วัดที่ 4.1 เด็กมีความสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว (D1)	0.77	-	-	0.59
ตัวชี้วัดที่ 4.2 เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ (D2)	0.83	0.11	12.39*	0.69
ตัวชี้วัดที่ 4.3 เด็กอ่านภาพสัญลักษณ์ได้(D3)	0.42	0.09	6.97*	0.18
ตัวชี้วัดที่ 4.4 เด็กเขียนตัวอักษรตามรอยปะได้ (D4)	0.53	0.09	8.71*	0.28

$\chi^2 = 76.68$, $p = 0.12$, $\chi^2/df = 1.22$, $GFI = 1.00$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.026$ และ $SRMR = 0.034$

ผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก ขององค์ประกอบ คุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีค่า $\chi^2 = 76.68$, $p = 0.12$, $\chi^2/df = 1.22$, CFI = 1.00, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, RMSEA = 0.026 และ SRMR = 0.034 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงในภาพ 1

$\chi^2 76.68$, $p = 0.12$, $\chi^2/df = 1.22$, CFI = 1.00, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, RMSEA = 0.026 และ SRMR = 0.034

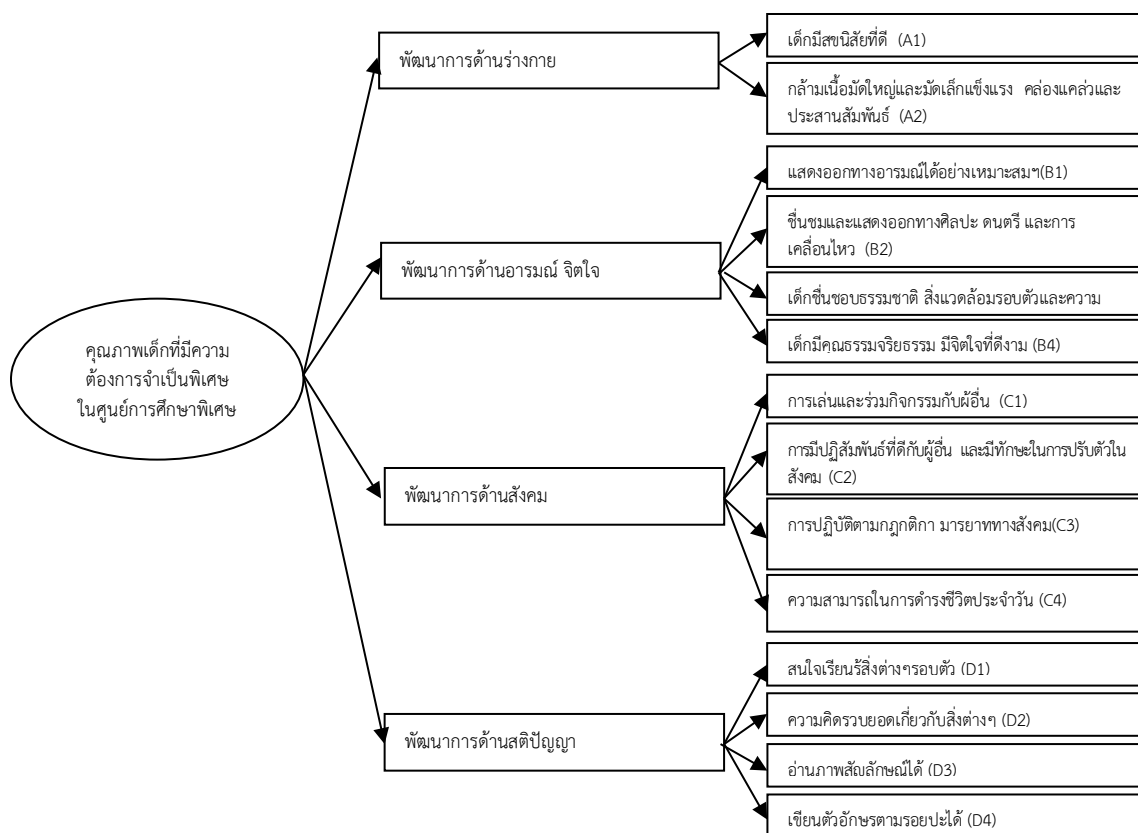
ภาพที่ 1 ภาพโมเดลการวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษหลังการปรับโมเดล โดยเพิ่มพารามิเตอร์ 14 ตัว

จากภาพ 1 โมเดลการวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีค่าสถิติทดสอบทุกค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โมเดลการวัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้	เกณฑ์การยอมรับความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์	สรุปผล
1. ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) มีค่าเท่ากับ 76.68, df = 63, p-value = 0.12	ค่าระดับนัยสำคัญ(p-value) ต้องมากกว่า 0.05	ค่าระดับนัยสำคัญ(p-value) มีค่ามากกว่าเกณฑ์ 0.05 แสดงว่า ค่าไค-สแควร์ยอมรับได้ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ค่าสัดส่วน $\chi^2/df = 1.22$	ค่าไม่เกินเกณฑ์ 2.00	ค่าสัดส่วนไม่เกินเกณฑ์ 2.00 อยู่ในระดับยอมรับได้
3. ค่า , CFI = 1.00, GFI = 0.97 ,AGFI =0.94	ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00	ทุกตัวมีค่าตั้งแต่ 0.94-1.00 อยู่ในระดับยอมรับได้ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง
4. ค่าStandardized RMR (RMSEA)= 0.026	ต้องมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 0.05	มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 0.05 อยู่ในระดับยอมรับได้
5. ค่า Critical N (CN) = 370.54	ต้องมีค่าสูงกว่าหรือเท่ากับ 200 ของกลุ่มตัวอย่าง	มีค่าสูงกว่า 200 ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับยอมรับได้

สรุปเป็นแผนภาพองค์ประกอบตัวชี้วัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันตัวชี้วัดคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ผลการพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 6 ประเด็นกลยุทธ์ ได้แก่ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีอาชีพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพของตน และ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีประสิทธิภาพ และ ผลการประเมินกลยุทธ์ พบว่าในภาพรวมความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ของแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด และผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนของคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3) พัฒนาการด้านสังคม 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา 5) ด้านทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณียา จิตธิวงษ์ ระเบียบวาท อธิสมแอล สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ 3) พัฒนาการด้านสังคมและ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา และผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกขององค์ประกอบคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีค่า $\chi^2 = 76.68$, $p = 0.12$, $df = 63$, $\chi^2/df = 1.22$, $CFI = 1.00$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.026$, $SRMR = 0.034$ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าองค์ประกอบของคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในแต่ละองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) อยู่ระหว่าง 0.18-0.69 และมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ เป็นตัว

บ่งชี้สำคัญในการพิจารณาถึงคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของตัวชี้วัด พบว่า องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาการด้านสติปัญญา ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความคิดรอบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ มีค่าน้ำหนักมากที่สุด รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม ตัวชี้วัดที่ 3.1) เล่นและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม 3.2) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและมีทักษะในการปรับตัวในสังคม 3.3) ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาในสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วรพล ฐลีจันทร์ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระดับปฐมวัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการจัดการศึกษาและคุณภาพชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระดับปฐมวัย มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพร่างกาย 2) ด้านสิ่งแวดล้อม 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านอารมณ์และจิตใจ 5) ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม 6) ด้านสัมพันธ์ภาพทางครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนัญญา เจียนรัมย์ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนภัทรดล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 มาตรฐานแรก ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี และมาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2. การพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 6 ประเด็นกลยุทธ์ ได้แก่ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมืออาชีพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพของตน และประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีประสิทธิภาพ และ ผลการประเมินกลยุทธ์ พบว่าในภาพรวมความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ของแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจิมจันทร์ เดชปั้น ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 มี 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ประกอบด้วยการบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ การนิเทศติดตามการประเมินผลและการรายงานผล คุณภาพผู้บริหาร และการพัฒนาครู (2) ด้านการจัดการเรียนรู้อ ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการคัดแยกเด็ก และ(3) ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ และผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์การศึกษาพิเศษมีการจัดตั้งและดำเนินงานมาแล้วกว่า 25 ปี ประกอบกับมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาพิเศษมานาน มีความเข้าใจในบริบท และบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นอย่างดี แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย และการเปลี่ยนแปลงของสังคม (disruption) เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เด็กและครอบครัว ปรับตัวไม่ทัน ได้แก่ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมใช้งบประมาณมาก แต่มีผู้สนับสนุนน้อยลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่โตลดลง ส่งผลให้ฐานะครอบครัวของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่มั่นคง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการดูแลฟื้นฟูบุตรหลานอย่างจริงจัง การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษยังไม่ทั่วถึง กลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้จึงเป็นเสมือนการชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางในการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษในอนาคตชัดเจน

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

กลยุทธ์การพัฒนาคูณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 6 ประเด็นกลยุทธ์ ได้แก่ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคูณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคูณภาพด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีอาชีพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคูณภาพเด็กที่มี

ความต้องการจำเป็นพิเศษให้ให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพของตน และประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. การนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
2. ศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น การอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมทางสังคม สภาพครอบครัว เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *คู่มือการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) เด็กพิการ สำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- เจิมจันทร์ เดชปิ่น. (2559). การศึกษาการเข้าถึงสิทธิการได้รับบริการคุณภาพชีวิตและการพัฒนาระบบบริการคนพิการทางการเคลื่อนไหวจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ 2559. *วารสารวิชาการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ*. 13(1), 12-28.
- มณียา จิตธิวงษ์. (2558). การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 10(2), 1-14
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*. 2(4), 1-3.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2551). *คู่มือการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) เด็กพิการสำหรับโรงเรียนเรียนเฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อนัญญา เจียนรัมย์. (2557). *ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์
ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

Factor Affecting Organizational Innovativeness of Automotive Parts
Companies in Amata City Industrial Estate Chonburi Province

จิตติมา สุขประเสริฐ¹ อีระชินภัทร รามเดชะ²
Jittima Sukprasert, Dhirajinabhadr Ramdeja

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ด้วยวิธี Enter ของคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การ พบว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิเคราะห์ความถดถอย ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การ พบว่า ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรวมอำนาจ ด้านความซับซ้อน ด้านการจัดระเบียบงาน ด้านความสูญเสีย หรือการทำงานที่ไม่จำเป็น ด้านขนาดองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Words): ปัจจัยที่ส่งผล; ความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การ; บริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์; นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้

Abstract

The research aimed to study factors affecting the organizational innovation capabilities of the automotive parts companies in Amata City Industrial Estate, Chonburi province. The results showed the Multiple regression analysis with the Enter method of individual attributes (leader) was applied in this research on attitude factor towards the change which had an effect on innovative organizational abilities revealed that the

Received: 2022-08-24 Revised: 2022-09-07 Accepted: 2022-09-09

¹ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา Faculty of Management and Tourism Burapha University. Corresponding Author e-mail: jittima.pattaya@gmail.com

² คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา Faculty of Management and Tourism Burapha University. e-mail: dhirajina@gmail.com

individual characteristics (leader) on attitude factor towards the change affected the innovative capabilities of the automotive parts companies in Amata City Industrial Estate, Chonburi province with statistically significance difference at 0.05. Moreover, the recession analysis results of the internal nature of the organizational structure which affected the innovative capabilities of the organization found that the internal characteristics of the organizational structure in all five areas : the integration of power, the complexity, the management of work, the wasteful or unnecessary work, the organizational size affected the organizational innovation capabilities of the automotive parts companies in Amata City Industrial Estate, Chonburi province with statistically significance difference at 0.05.

Keywords: Affected factors; Innovative Organizational Abilities; Automotive Parts Companies; Amata City Industrial Estate

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในศตวรรษที่ 21 ถูกขับเคลื่อนด้วยความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Edwards-Schachter, 2018) ซึ่งนวัตกรรม (Innovation) หรือการทำลายอย่างสร้างสรรค์ (Creation destruction) ที่มีความใหม่ทันสมัยมีประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์นั้น ผู้ประกอบการ จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง (Sledzik, 2013) สิ่งที่คุณประกอบการทั้งหลายลงมือทำจะมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและการสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน และจากความสำเร็จของการสร้างนวัตกรรมองค์การที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 1950 ผลการศึกษาของ Drucker (1959) ได้แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมมีความสำคัญ ซึ่งองค์กรต้องมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อทำให้องค์การอยู่รอดในสภาพแวดล้อมที่มีความแปรปรวนมากขึ้น ทำให้นวัตกรรมได้รับความสนใจมากขึ้นเสมือนเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จได้

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม กลไกหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New engine of growth) คือ การพัฒนา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย การต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (Exisisting S-Curve) ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร และการเติม 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ประกอบด้วย อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และเครื่องจักรอัตโนมัติ

อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร รัฐบาลมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว (มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2561)

สำหรับการพัฒนาภาคตะวันออกได้ถูกกำหนดนโยบายการพัฒนาภาคตะวันออก Eastern Economic Corridor (EEC) เป็นโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อยกระดับธุรกิจในประเทศไทยให้เป็นเขตเศรษฐกิจในระดับโลก ตลอดจนเพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศให้มีขีดความสามารถมากขึ้น อันจะมีผลทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกมีการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ในการเป็นต้นแบบการดำเนินการเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก ซึ่งถือเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องของปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่อยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ของจังหวัดชลบุรี ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC) เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การ ทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเพื่อสนับสนุนส่งเสริมก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมองค์การของกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงในหลากหลายด้าน ทั้งทางด้านการบริหารและการบริการเพื่อลดต้นทุนในการผลิตของบริษัทเพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาลักษณะภายในของโครงสร้างที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี
2. ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 448 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กำหนดจากจำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 211 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถเชิงนวัตกรรมขององค์การ และส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาความสามารถเชิงนวัตกรรมขององค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม จากผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรีด้วยตนเอง และนำมาประมวลผลข้อมูลและทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมขององค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	ระดับความคิดเห็น (n= 215)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านการรวมอำนาจ	3.88	.55	เห็นด้วย	4
ด้านความซับซ้อน	3.86	.52	เห็นด้วย	5
ด้านการจัดระเบียบงาน	4.04	.53	เห็นด้วย	1
ด้านความสูญเสีย หรือการทำงานที่ไม่จำเป็น	4.00	.53	เห็นด้วย	2
ด้านขนาดองค์การ	3.90	.43	เห็นด้วย	3
รวม	3.94	.43	เห็นด้วย	-

จากตารางที่ 1 ผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.94$, $SD = .43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระเบียบงาน ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .53$) มีระดับความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านความสูญเสีย หรือการทำงานที่ไม่จำเป็น ($\bar{X} = 4.00$, $SD = .53$) ด้านขนาดองค์การ ($\bar{X} = 3.90$, $SD = .43$) ด้านการรวมอำนาจ ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .55$) และด้านความซับซ้อน ($\bar{X} = 3.86$, $SD = .52$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	$\bar{X}$	SD	แปลความ หมาย	อันดับ
1. องค์การมีนโยบายองค์การเกี่ยวกับนวัตกรรม	3.92	.61	เห็นด้วย	6
2. องค์การสนับสนุนและสร้างแรงบันดาลใจจากนโยบายองค์การเกี่ยวกับนวัตกรรม	3.80	.92	เห็นด้วย	9
3. องค์การปลูกฝังการสนับสนุนและใช้แนวทางที่รวดเร็วในการนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์	3.91	.66	เห็นด้วย	7
4. องค์การเปิดกว้างในการนำนวัตกรรมจากภายนอกและความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบมาใช้	3.97	.73	เห็นด้วย	5
5. องค์การติดตามและศึกษาความต้องการลูกค้า เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	4.10	.65	เห็นด้วย	1
6. องค์การมีโมเดลธุรกิจใหม่พันธมิตรเชิงกลยุทธ์และการกำหนดตลาดใหม่เป็นองค์ประกอบของนวัตกรรม	4.03	.75	เห็นด้วย	3
7. องค์การให้ความสำคัญกับ R & D ที่สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง	3.78	.99	เห็นด้วย	10
8. องค์การมีกระบวนการนวัตกรรมรองรับการทดลองอย่างรวดเร็ว	3.87	.63	เห็นด้วย	8
9. องค์การเห็นว่าเทคโนโลยี ข้อมูลเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ	4.07	.82	เห็นด้วย	2
10. ความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์การที่เติบโตเป็นผลมาจากการริเริ่มนวัตกรรม	4.00	.47	เห็นด้วย	4
ภาพรวม	3.94	.54	เห็นด้วย	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัท โดยภาพรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.94$, $SD = .54$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า

เห็นด้วยว่าองค์การติดตามและศึกษาความต้องการลูกค้า เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.10$, $SD = .65$) รองลงมาคือ เห็นด้วยว่าองค์การเห็นว่าเทคโนโลยี ข้อมูลเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ ($\bar{X} = 4.07$, $SD = .82$) และเห็นด้วยว่าองค์การมีโมเดลธุรกิจใหม่พันธมิตรเชิงกลยุทธ์และการกำหนดตลาดใหม่เป็นองค์ประกอบของนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.03$, $SD = .75$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

H_0 : คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

H_1 : คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานข้อที่ 2 ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

H_0 : ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ไม่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

H_1 : ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณของลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

ลักษณะภายในของ โครงสร้างองค์การ	Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
ด้านการรวมอำนาจ	Regression	55.17	1	55.17	1007.20	.00*
	Residual	11.66	213	.05		
	Total	66.84	214			
ด้านความซับซ้อน	Regression	10.30	1	10.30	44.13	.00*
	Residual	49.71	213	.23		
	Total	60.01	214			
ด้านการจัดระเบียบ งาน	Regression	47.95	1	47.95	715.14	.00*
	Residual	14.28	213	.06		
	Total	62.23	214			

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณของลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี (ต่อ)

ลักษณะภายในของ โครงสร้างองค์การ	Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
ด้านความสูญเสีย หรือการทำงานที่ไม่ จำเป็น	Regression	44.47	1	44.47	558.43	.00*
	Residual	16.96	213	.08		
	Total	61.43	214			
ด้านขนาดองค์การ	Regression	31.58	1	31.58	688.63	.00*
	Residual	9.77	213	.04		
	Total	41.35	214			
ภาพรวม	Regression	37.02	1	37.02	1985.666	.00*
	Residual	3.97	213	.01		
	Total	40.99	214			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธี Enter ของลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี พบว่า $p\text{-value} = .00$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทั้งหมด 5 ด้าน ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ที่ตั้งไว้ คือ ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าด้านการรวมอำนาจ ด้านความซับซ้อนด้านการจัดระเบียบงาน ด้านความสูญเสีย หรือการทำงานที่ไม่จำเป็น ด้านขนาดองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงรายละเอียดตัวแปรพยากรณ์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธี Enter ในการพยากรณ์ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	.913	.069		13.30	.00*
ด้านการรวมอำนาจ	.938	.030	.909	31.73	.00*
ด้านความซับซ้อน	.405	.061	.414	6.64	.00*
ด้านการจัดระเบียบงาน	.874	.033	.878	26.74	.00*
ด้านความสูญเสียเปล่าหรือการทำงานที่ไม่จำเป็น	.842	.036	.851	23.63	.00*
ด้านขนาดองค์การ	.709	.027	.874	26.24	.00*
ภาพรวมลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ	.768	.017	.950	44.56	.00*

R = .95 $R^2 = .90$ (90.00%) Adjusted R Square .90 * $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .950$, $t = 44.56$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 90.00 ($R^2 = .90$) อีกร้อยละ 10.00 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นที่ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษา

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

ด้านการรวมอำนาจ พบว่า ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .909$, $t = 31.73$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความซับซ้อน พบว่า ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .414$, $t = 6.64$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการจัดระเบียบงาน พบว่า ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .878$, $t = 26.74$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความสูญเสียหรือการทำงานที่ไม่จำเป็น พบว่า ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .851$, $t = 23.63$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านขนาดองค์กร พบว่า ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี ($\beta = .874$, $t = 26.24$, $p\text{-value} = .00^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี	ยอมรับสมมติฐาน
2. ลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี	ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ เชื่อว่าผู้นำควรมีทัศนคติที่ดีหากองค์การจำเป็นต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานเพื่อองค์การ ผู้นำควรมีการศึกษาแนวโน้มใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์แนวทางการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล (ผู้นำ) ของ Rogers (2003) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง (Individual (Leader) Characteristics Attitude Toward Change) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการพัฒนาวัฒนธรรมขององค์การ ดังนั้น ผู้นำ หรือภาวะผู้นำ จึงเป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่จะใช้อิทธิพลซึ่งไม่มีลักษณะบังคับเพื่อจูงใจบุคคลอื่นให้กระทำการมุ่งสู่เป้าหมายด้วยความเต็มใจและเป็นการรวมพลังช่วยกันทำงานเพื่อให้วัตถุประสงค์ขององค์การสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้านผลลัพธ์เชิงบวก อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำกับการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อนวัตกรรมบริการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งโดยภาพรวม และทุกด้าน

ได้แก่ การสร้างทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน การสร้างพฤติกรรมเชิงบวก และผลลัพธ์เชิงบวก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงและเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ผู้นำ) ในด้านทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวัฒนชัย ศิริญาณ และคณะ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง องค์การนวัตกรรม: ทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 ปัจจัยในการสร้างองค์การนวัตกรรมอยู่ 4 ปัจจัยด้วยกัน คือ ภาวะผู้นำ (Leadership) บรรยากาศ (Climate) วัฒนธรรมองค์การ (Organization culture) และพฤติกรรม (Behavior) ในการพัฒนาองค์การ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาองค์การในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) นวัตกรรมและการเป็นองค์การนวัตกรรมด้วยการนำทักษะ ความรู้และความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนากับการเปลี่ยนแปลงทางระบบเศรษฐกิจและสังคม องค์การนวัตกรรมจึงเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนา ในการพัฒนาองค์การผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีพฤติกรรมในการรักนวัตกรรมแล้ว ยังต้องเป็นผู้สนับสนุนให้องค์การมีบรรยากาศนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการสร้างองค์การนวัตกรรม

2. จากผลการวิจัยลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงสร้างภายในองค์กรสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ไม่ว่าจะเป็นการสั่งการโดยใช้อำนาจการตัดสินใจของผู้บริหารบนพื้นฐานของความถูกต้องยุติธรรม ได้รับการยอมรับ มีการวางแผนงาน การจัดลำดับงานที่ไม่ซับซ้อน ลดขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งระเบียบวิธีการดำเนินงานชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติตามได้อย่างสมบูรณ์แบบ ขจัดลักษณะการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพลดลง แต่ละด้านความสอดคล้องกับแนวคิดลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมขององค์การ ของโรเจอร์ส (Rogers, 2003) ทั้ง 5 ด้าน จากการทดสอบตามสมมติฐาน ภาพรวมและรายด้านทุกด้านของลักษณะภายในของโครงสร้างองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาแผนกต่าง ๆ ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดชลบุรี เห็นด้วยตามแนวคิดที่ว่า องค์การจะประสบความสำเร็จและอยู่รอดท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วนั้น ขึ้นอยู่กับการมีความคิดสร้างสรรค์ การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และการสร้างนวัตกรรม ต้องเปลี่ยนลักษณะองค์การไปสู่การเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Innovative Organization) ที่ต้องมีการพัฒนารูปแบบบริหารงานใหม่ ๆ รวมไปถึงการสร้างนิสัยนวัตกรรมให้เกิดขึ้นกับคนในองค์การ นั่นก็คือ บุคลากรในองค์การจะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างระบบการทำงานที่ดี ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นภายในองค์การ และเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่อาจจับต้องได้ แต่มีค่ามหาศาลมากกว่าทรัพย์สินทางกายภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิประภา ชัยประสิทธิ์ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง องค์การนวัตกรรม

ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่ ซึ่งเป็นผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบันที่จัดว่ามีความรุนแรงทางการแข่งขัน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางระบบการค้าเข้าสู่ความเป็นเสรีและตลาดทั่วโลกเปิดกว้างแบบไร้พรมแดนและสังคมมีลักษณะไร้ขอบเขต (Borderless) จากสาเหตุของการเข้าสู่ยุคแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) มากยิ่งขึ้นนั้น “นวัตกรรม” และการเป็น “องค์กรนวัตกรรม” ด้วยการนำทักษะ ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญของการบริหารจัดการกับการเปลี่ยนแปลงทางระบบเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจดังกล่าว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) ให้กับองค์การผลิตภัณฑ์ รวมถึงทางด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการผลิต และยังช่วยให้องค์การสามารถลดต้นทุนการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพและสร้างให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งในตลาดระดับประเทศและระดับโลก รวมทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมณฑล เอกพันธ์ (2562) ทำการศึกษาเรื่อง โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการเรียนรู้ขององค์กรกับความสามารถทางนวัตกรรมองค์กร ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลการดำเนินงานเป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลการดำเนินงานที่มั่นคงจาก ชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย การวิเคราะห์ปัจจัยและการวิเคราะห์เส้นทางถูกนำมาใช้เพื่อค้นหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กรมีผลดีต่อนวัตกรรมขององค์กรและความได้เปรียบในการแข่งขัน นวัตกรรมขององค์กรส่งผลดีต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

3. จากผลการวิจัยระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์กรของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์พบว่า ผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์กรของบริษัท โดยภาพรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ผู้จัดการ พนักงานอาวุโส และพนักงานระดับผู้บังคับบัญชาของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีความเห็นด้วยว่าองค์กรติดตามและศึกษาความต้องการลูกค้า เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อการแข่งขัน ต่อยอดและการดำเนินงานทางธุรกิจที่มีความต่อเนื่องและการยอมรับจากลูกค้าอยู่เสมอ รวมถึงเห็นด้วยว่าองค์กรควรมีการพัฒนาวิทยาการด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเท่าทันด้วยการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการสร้างโมเดลธุรกิจใหม่พันธมิตรเชิงกลยุทธ์และการกำหนดตลาดใหม่เป็นองค์ประกอบของนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัย วิพฤทธิ์ เทศจีบ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมบริการของธุรกิจในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาบริการของธุรกิจในยุคดิจิทัล ผลการศึกษาสรุปว่าการบริการเป็นธุรกิจที่มีการขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง หลายธุรกิจพยายามสร้างความแตกต่างและความได้เปรียบในการแข่งขันโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมบริการอาจทำได้โดย การบริการแนวคิดใหม่ (New service concept) การพัฒนากระบวนการให้บริการใหม่ (New service process) และการสร้างโมเดลธุรกิจบริการใหม่ (New service business model) ธุรกิจควรปรับตัวตามภูมิทัศน์ใหม่ของการบริการ ซึ่งประกอบด้วย ความคาดหวังของลูกค้าที่สูงขึ้นการเพิ่มขึ้นของอินเทอร์เน็ตบนมือถือ

และการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ขั้นสูง โดยให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบนวัตกรรมบริการ การปรับเปลี่ยนประสบการณ์ของลูกค้าและการลดความซับซ้อนในการส่งมอบการบริการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การศึกษาวิจัยฯ ครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวคิดของโรเจอร์ส (Rogers, 2003) แต่ยังไม่ได้นำเอาลักษณะภายนอกโครงสร้างองค์การ เช่น ข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เขตพื้นที่ของอุตสาหกรรม เป็นต้น มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยด้วย ดังนั้น เพื่อให้มีรายละเอียดและมีความครบถ้วนตามกรอบแนวคิดของโรเจอร์สอันจะนำไปพัฒนาการดำเนินงานของบริษัทต่อไป ควรมีการศึกษาลักษณะภายนอกโครงสร้างองค์การด้วย

2. ควรมีการศึกษาระดับความสามารถเชิงนวัตกรรมองค์การของบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาประกอบการกำหนดนโยบาย หรือจัดทำแผนงานด้านการพัฒนาได้ตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับสำคัญของนวัตกรรมที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วเพื่อการสนับสนุนส่งเสริมก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมองค์การของกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงในหลากหลายด้าน ทั้งทางด้านการบริหารและการบริการเพื่อลดต้นทุนในการผลิตของบริษัทเพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยฯ ครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวคิดของโรเจอร์ส (Rogers, 2003) แต่ยังไม่ได้นำเอาลักษณะภายนอกโครงสร้างองค์การ เช่น ข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เขตพื้นที่ของอุตสาหกรรม เป็นต้น มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยด้วย ดังนั้น เพื่อให้มีรายละเอียดและมีความครบถ้วนตามกรอบแนวคิดของโรเจอร์สอันจะนำไปพัฒนาการดำเนินงานของบริษัทต่อไป ควรมีการศึกษาลักษณะภายนอกโครงสร้างองค์การด้วย

เอกสารอ้างอิง (References)

- มงคล เอกพันธ์. (2562). โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการเรียนรู้องค์การกับความสามารถทางนวัตกรรมองค์การ. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*. 12(2), 1-20.
- วัฒนชัย ศิริญาณ และคณะ. (2560). องค์การนวัตกรรม: ทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21. *วารสาร INFORMATION อินฟอร์เมชั่น*. 24(2), 72-80.
- วารุณี กุศลรัตนวิจิตร. (2560). ปัจจัยด้านนวัตกรรมทางธุรกิจส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ประเภทบริการ). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- Drucker, P. F. (1959). *Landmarks of tomorrow*. New York: Harper.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York: Free.

Sledzik, K. (2013). Schumpeter's view on innovation and entrepreneurship. *SSRN Electronic Journal*, 89-95. doi:10.2139/ssrn.2257783

Yamane, T. (1967). *Statistic: An introductory analysis*. New York: Harper & row.

แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
The Guidelines for Developing the Teamwork of School
Administrators According to Saṅghavattthu in Primary Schools under
Angthong Primary Educational Service Area Office

อภิชัย เพ็งกรุด¹

Apichai Pengkrud

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีม 2. เพื่อเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และขนาดของโรงเรียน และ 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 410 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า t – test และ F -test ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วม 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน และด้านที่ต่ำสุด 5) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

Received: 2022-08-26 Revised: 2022-09-20 Accepted: 2022-09-23

¹ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Master of Education Degree in Buddhist Educational Administration, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: apichainon1993@gmail.com

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ 3. แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายของงานร่วมกัน 2) ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคน มีส่วนร่วมในการทำงานทุกครั้ง ให้ครูร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันประเมินและติดตาม และร่วมกันแก้ปัญหา 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีการติดต่อสื่อสารพูดคุยซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดของแต่ละคน 4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความรัก ความศรัทธา ความจริงใจ ความเชื่อมั่น และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ครู 5) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มต้นจากการให้ใจ ให้ความรัก ให้ความห่วงใย จึงจะเป็นความสัมพันธ์อันดี

คำสำคัญ (Keywords): การทำงานเป็นทีม; ผู้บริหารสถานศึกษา; สังคหวัตถุ 4

Abstract

The thesis consisted of the following objectives: 1) to investigate the teamwork 2) to compare the teamwork and 3) to propose the guidelines for developing the teamwork of school administrators according to *Saṅgahavatthu* in schools under Angthong Primary Educational Service Area Office. The study employed a mixed-method approach, with quantitative data collected from 410 persons in a group sample. A questionnaire with a reliability of 0.99 was the research instruments. The acquired data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test, f-test. The qualitative method used semi-structured interview to collect data with 9 key informants. The obtained data were analyzed by content analysis. From the study, the following results are found: 1. The teamwork of school administrators in primary schools under Angthong Primary Educational Service Area Office consists of 5 aspect and are overall at a high level ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.57). When each aspect is considered, the following results from high to low sequence are found: (1) Participation; (2) Identifying the mutual goals; (3) Communication; (4) Trusting one another; and (5) Interaction. 2. From comparing the opinions of administrators

and teachers on the teamwork of school administrators classified by personal factors which are educational levels, positions, work experience, and school sizes, it is discovered that administrators and teachers with different positions and school sizes differ in their opinions; therefore, accepting the null hypothesis. While administrators and teachers with different educational levels and work experience do not differ in their opinions; therefore, denying the null hypothesis. 3. The guidelines for developing the teamwork of school administrators according to *Saṅgahavatthu* in primary schools under Angthong Primary Educational Service Area Office, it is revealed as follows: (1) On identifying the mutual goals, in which administrators should allow all teachers to participate in identifying mutual goals, and administrators should speak rhetorically so that all teachers can form their own ideas and propose them at the meeting. Administrators should notify all teachers once the goals have been established; (2) On participation, in which administrators should give teachers opportunities to participate in their work by thinking, making decisions, taking responsibility, evaluating, and solving problems together; (3) On communication, in which administrators should encourage teachers to communicate with one another in order to share knowledge and ideas. Communication must be conducted in an appropriate, pleasant, and polite manner; (4) On trusting one another, in which administrators should show teachers affection, faith, sincerity, confidence, and generosity without taking advantage of them. Teachers should be encouraged to communicate with one another in a friendly manner, as well as behave impartially and beneficially; (5) On interaction, in which administrators should begin by showing affection and concern for teachers. Administrators should interact with teachers on a regular basis, inquire about their well-being, avoid acting superior or using their position to oppress teachers, and show empathy to teachers.

Keywords: Teamwork; School Administrators; *Saṅgahavatthu*

บทนำ (Introduction)

การทำงานเป็นทีมเป็นกระบวนการทำงานในองค์กร โดยมีสมาชิกตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป มาทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมกันไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน บุคลากรในองค์กรมีภาระหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกัน แต่ต้องขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อม ๆ กัน การทำงานเป็นทีมจึงต้องอาศัยความ

ร่วมมือ ร่วมใจ ความสามัคคี การพึ่งพาอาศัยกัน การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมต้องใช้การประสานงานเป็นหลักในการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและหน่วยงานภายนอก การปฏิสัมพันธ์ที่ดีจะเป็นผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดความเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เมื่อเกิดปัญหาสามารถร่วมกันแก้ไขและตัดสินใจได้ ดังนั้น องค์การใดที่มีผู้ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการดำเนินงาน มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกันก็สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ (ลำเทียน เผ่าอาจ, 2559)

โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองมีโรงเรียนในสังกัดอยู่หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงทำให้การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนแตกต่างกันออกไป โดยมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้แตกต่างกันออกไป เช่น จำนวนครู จำนวนงบประมาณ การประสานงานในโรงเรียน การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมของครู เป็นต้น จึงทำให้แต่ละโรงเรียนมีจุดเด่น และจุดพัฒนา ที่ต่างกันออกไป เช่นโรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่เพียงพอสำหรับการทำงาน และการสอนของโรงเรียน (โรงเรียนวัดโพธิ์เอน, 2563) ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ก็จะมีจุดพัฒนาที่ต่างออกไป เนื่องจากโรงเรียนใหญ่มีจำนวนครูที่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ก็ยังมีจุดที่ต้องพัฒนาเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม เช่นในด้านความสามารถของครู เพราะเนื่องจากมีครูเยอะก็จะเกิดการเกี่ยงกันทำงาน ไม่ทำงานตามที่ผู้บริหารสถานศึกษาสั่ง มีการอู้งาน จึงทำให้การทำงานเป็นทีมเป็นไปด้วยความยากลำบาก เป็นต้น ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองจึงได้จัดตั้งนโยบายขึ้นมาเพื่อพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ต่อไป จากนโยบายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการทำงานเป็นทีม มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมทุกอย่าง กิจกรรมนั้นจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องมี การประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ร่วมงานในสถานศึกษามีการติดต่อประสานงาน มีความคิดเห็น ร่วมกัน ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมรวมทั้งเป็นไปตามเป้าหมาย และมีคุณภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2553)

การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 เป็นการทำงานที่บูรณาการกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเข้ามาใช้ในการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดการทำงานงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยหลักสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่น ผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มี 4 ประการ ประกอบด้วย ทาน หมายถึง การให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละ ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำ แก่ครูผู้สอน หรือเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ปิยวาจา หมายถึง การใช้วาจาที่ไพเราะ อ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์ เหมาะสมตามกาลเทศะ อตถจริยา หมายถึง การประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และประพฤติตัวให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นและสมานัตตนา หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ โดยประพฤติตัว ให้ความเสมอต้นเสมอ

ปลาย วางตัวดีและเป็นกลาง ทางผู้วิจัยจึงได้เห็นหลักสังคหวัตถุ 4 นั้น มีความสอดคล้อง เป็นอย่างมากที่จะนำเข้ามาใช้ในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ทาน ก็คือการให้ ผู้บริหารสถานศึกษานั้นสามารถนำเรื่องทานไปใช้ในการทำงานเป็นทีม ได้โดยให้ คำปรึกษา ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจ ให้คำชื่นชม เป็นต้น ต่อมาคือเรื่องปิยวาจา ปิยวาจานั้นก็เกี่ยวกับการพูด ผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องใช้คำพูดที่ไพเราะ พูดจาอ่อนหวาน ไม่ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่ดีเป็น ประโยชน์เท่านั้นก็จะทำให้สมาชิกในทีม นั้น มีกำลังใจในการทำงาน ทำงานโดยมีความสุข ไม่กดดัน เป็นต้น ต่อไปเรื่องอัตถจริยา เป็นการเป็นการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่สมาชิกในทีม และสุดท้ายเรื่อง สมานัตตา เป็นความเสมอต้นเสมอปลายของผู้บริหาร ผู้บริหารนั้นต้องมีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ใช่หนึ่งวันดี สองวันร้าย สมาชิกในทีมก็จะเกิดความสับสน ว่าวันนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะมาแบบ ไหน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการทำงานเป็น ทีมของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทาง ปรับปรุง ในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) วิธีการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมี วิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 151 คน และครู จำนวน 1,297 คน รวมทั้งสิ้น 1,448 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 144 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ แบบสอบถาม (Questionnaire) มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน และ 5) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตนครสวรรค์ ถึงโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 30 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยใช้แบบสอบถาม 2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 30 โรงเรียน จำนวน 410 ชุด 3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และแปลผล 3)

ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้สถิติอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่ออธิบายความแตกต่างลักษณะ กลุ่มตัวอย่าง ในกรณีกรณีตัวแปรสองกลุ่มจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ t – test ส่วนในกรณีที่ตัวแปรมากกว่าสองกลุ่มจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ F – test และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 รูป/คน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้มีความรู้ทางด้านหลักพุทธธรรมเปรียญธรรม 6 ประโยค ขึ้นไป จำนวน 3 รูป/คน 2) เป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาการทำงานเป็นทีม หรือดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 8 ปี จำนวน 3 คน 3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาการทำงานเป็นทีม หรือดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 8 ปี จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ 1) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย 2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน/รูป พร้อมแบบ สัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการให้สัมภาษณ์ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และ สถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้กำหนดนัดหมาย 3) ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ ตามที่นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเสียง จัดบันทึกและถ่ายภาพระหว่างการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $S.D. = 0.57$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.57$) รองลงมาด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ($\bar{X} = 4.42$, $S.D. = 0.58$) รองลงมาด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.60$) รองลงมาด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.39$, $S.D. = 0.60$) และระดับต่ำสุดได้แก่ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.38$, $S.D. = 0.63$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอธิบายสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

ระดับการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประสบการณ์การทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ขนาดโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักพุทธธรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลการได้ ดังนี้

ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายของงาน ร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วาทยศิลป์ในการพูด เพื่อจะทำให้ครูทุกคนเกิดแนวคิด เป็นของตนเองและนำแนวคิดนั้นมาเสนอแก่ที่ประชุม เมื่อได้เป้าหมายของงานแล้วผู้บริหารสถานศึกษา ต้องแจ้งเป้าหมายของงานให้ครูทุกคนทราบทุกครั้ง โดยการทำงานทุกงานนั้นก็จำเป็น ต้องมีวางแผน มีการกำหนดเป้าหมายของงานก่อนที่จะทำทุกครั้ง และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความ เป็นผู้นำ ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ครู มีภาพลักษณ์ที่ดี มีบุคลิกที่ดี

ด้านการมีส่วนร่วม

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานทุกครั้ง ให้ครู ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันประเมินและติดตาม และร่วมกัน แก้ปัญหา การทำงานนั้นต้องช่วยกันทำ การทำงานเพียงคนเดียวอาจจะเกิดข้อผิดพลาดได้มากมาย กว่าการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้สิทธิครูทุกคนรับรู้ปัญหาของงาน ครูทุกคนมีสิทธิ ที่จะพูด มีสิทธิที่จะเสนอ มีสิทธิที่จะทักท้วง และมีสิทธิที่จะตรวจสอบ โดยจะต้องอยู่บนพื้นฐานของ ความถูกต้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้คำพูดที่สามารถโน้มน้าวให้ครูทุกคนมาทำงานร่วมกัน มีการพูดให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือ ชี้แนะให้คำปรึกษากับครูทุกคน การทำงานต่าง ๆ นั้นจำเป็นต้อง ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่เป็นประจำ

ด้านการติดต่อสื่อสาร

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีการติดต่อสื่อสารพูดคุยซึ่งกันและกัน มีการ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดของแต่ละคน การพูดคุยกันนั้นก็ต้องใช้คำพูดให้เหมาะสม ใช้คำพูดที่น่า ฟัง สุภาพเรียบร้อย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพูดคุยให้ครูทุกคนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ได้รับ ข้อมูลข่าวสารตรงกัน และได้ทราบถึงปัญหาของงานอย่างชัดเจน การติดต่อสนมนั้นมีการ

ติดต่อสื่อสารหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ ทางอินเทอร์เน็ต การพูดคุยแบบพบปะ เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาก็ควรที่จะมีวิธีการมีทางเลือกที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสาร การทำงานนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกันอยู่เป็นประจำ เพื่อให้งานนั้นออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด

ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความรัก ความศรัทธา ความจริงใจ ความเชื่อมั่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ครู ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้คำพูดที่เป็นกัลยาณมิตร พูดแบบจริงใจ แสดงความห่วงใย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นกลางไม่อยู่ข้างใดข้างหนึ่ง กระทำตัวให้เป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ การที่จะทำให้คนอื่นไว้วางใจเรานั้นเราต้องเริ่มจากตัวเองก่อน เราต้องทำตัวเองให้ดูน่าเชื่อถือ น่าไว้วางใจก่อน

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการให้ใจ ให้ความรัก ให้ความห่วงใย จึงจะเป็นความสัมพันธ์อันดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์กับครูอยู่เป็นประจำ มีการถามสารทุกข์สุกดิบ มีการพบปะพูดคุยอยู่เป็นประจำ ไม่วางตนเป็นใหญ่ มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ถือยศถือตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับตัวเองในด้านการพูดของตัวเอง มีแนวคิดเป็นของตัวเอง คิดก่อนที่จะพูด คิดในทางบวกอยู่เสมอ และคิดอย่างจริงใจต่อกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ทีมอยู่เสมอ แล้วก็จะเกิดเป็นปฏิสัมพันธ์อันดีงาม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

การศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีม เน้นการทำงานที่ให้ครูมีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนเป้าหมายร่วมกัน ทำงานร่วมกัน ประเมินร่วมกัน และแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยการทำงานนั้นก็ต้องมีการติดต่อสื่อสารกันภายในทีมอยู่เป็นระยะ เพื่อให้ทราบถึงความคืบหน้าของงาน และเพื่อสร้าง

ความสนิทสนมกัน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีงามต่อกันอีกด้วย สอดคล้องกับ (พัสรีพิชญ์ ศิลาสูวรรณ และผศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2563) ที่ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี พบว่า การทำงาน เป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรสถานศึกษาเห็นความสำคัญ ของการทำงานเป็นทีม โดยทีมนั้นควรให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในงานทำงาน ร่วมกันคิด ร่วมกัน ทำ ร่วมกันประเมิน และร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการทำงานเป็น ทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่า t-test และค่า F-test (One Way Anova) แบบสอบถาม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร สถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ของผู้ตอบ แบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง แตกต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การ ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการ ทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่ง แตกต่างกัน ก็จะทำให้มุมมองของการ ทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะทำงานเพียงเล็ก ๆ น้อย ไม่ได้ลงลึก มาก แตกต่างกับครูที่จะทำงานลงไปลึกมากกว่าจึงทำให้มุมมองของการทำงานเป็นทีมจะแตกต่างจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ (สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม, 2563) ได้ศึกษาการทำงานเป็นทีมที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การ ทำงานเป็นทีม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรง ตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการทำงานเป็นทีมของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากวุฒิการศึกษาไม่มี ผลต่อการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเป็นจบการศึกษาระดับไหน ถ้าทุกคนร่วมกันทำงานก็จะทำงาน ออกมาสำเร็จและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้มุมมองของการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างแตกต่างกัน และ ด้านการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน อาจ เนื่องจาก การทำงานเป็นทีมนั้นเป็นการให้ทุกคนภายในทีมมีส่วนร่วมกันทำงานมากกว่า ไม่ว่าจะเป็น เป็นการวางแผน วางเป้าหมาย ร่วมกันทำงาน ร่วมกันประเมิน ร่วมกันแก้ปัญหา ดังนั้น

ประสบการณ์ในการทำงานนั้นก็จะจะไม่จำเป็นสำหรับการทำงานเป็นทีมเท่าไร จึงทำให้มุมมองของการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างกัน และด้านการงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนขนาดเล็ก มีการทำงานเป็นทีมที่ดีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากมีครูและบุคลากรน้อยกว่า จึงมีการร่วมมือกันทำงานมากกว่า มีการช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสื่อสารกันง่าย มีความไวเนื้อเชื่อใจ และมีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนขนาดเล็ก จะมีการทำงานเป็นทีมที่ น้อยกว่าการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนขนาดกลาง เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางจะมีกำลังครูที่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีครูเพียงพอต่อการทำางาน ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป จึงทำให้มุมมองของการทำงานเป็นทีมจะแตกต่างกัน สอดคล้องกับ (สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม, 2563) ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่าการทำงานเป็นทีม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ

4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 รูป/คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักพุทธธรรม ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการบริหารการศึกษา โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางเป้าหมายของงานร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วาทศิลป์ในการพูดเพื่อจะทำให้ครูทุกคนเกิดแนวคิดเป็นของตนเอง และนำแนวคิดนั้นมาเสนอแก่ที่ประชุม เมื่อได้เป้าหมายของงานแล้วผู้บริหารสถานศึกษาควรแจ้งเป้าหมายของงานให้ครูทุกคนทราบทุกครั้ง โดยการทำงานทุกงานนั้นก็ต้องมีการวางแผน มีการกำหนดเป้าหมายของงานก่อนที่จะทำทุกครั้ง และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นผู้นำ ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ครู มีภาพลักษณ์ที่ดี มีบุคลิกที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำงานทุกงานผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางเป้าหมายของงานก่อนที่จะลงมือทำงาน ควรให้ครูทุกคนทราบถึงเป้าหมายของงานที่จะทำ ให้ทราบและเข้าใจเป้าหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ (จันทร์จิรา จิตนาวสาร, 2559) ได้ศึกษา การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ เป็นลักษณะของการทำงานที่สมาชิกทุกคนเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการทำงานอย่างชัดเจน

โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดขึ้น และสมาชิกให้การยอมรับด้วยความเต็มใจทุกคนให้ความสำคัญของเป้าหมายส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และเป้าหมายของทีมมีความเด่นชัดเฉพาะเจาะจง และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งการกำหนดเป้าหมาย ในการดำเนินงานเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะประสานให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) ด้านการมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานทุกครั้ง ให้ครูร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันประเมินและติดตาม และร่วมกันแก้ปัญหา การทำงานนั้นต้องช่วยกันทำ การทำงานเพียงคนเดียวอาจจะเกิดข้อผิดพลาดได้มากกว่าการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้สิทธิครูทุกคนรับรู้ปัญหาของงาน ครูทุกคนมีสิทธิที่จะพูด มีสิทธิที่จะเสนอ มีสิทธิที่จะทักท้วง และมีสิทธิที่จะตรวจสอบ โดยจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้คำพูดที่สามารถโน้มน้าวให้ครูทุกคนมาทำงานร่วมกัน มีการพูดให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือ ชื่นแนะ ให้คำปรึกษากับครูทุกคน การทำงานต่าง ๆ นั้นควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำงานเป็นทีมนั้นก็คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันประเมินและติดตาม ร่วมกันแก้ปัญหาของงาน สอดคล้องกับ (จริยา เห็นงาม, 2559) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือสมาชิกทีมมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจในการวางแผนงาน การทำงานร่วมติดตามและการประเมินผลการทำงาน ร่วมรับผิดชอบการทำงานตั้งแต่ขึ้น ตอนแรกถึงขั้นตอนสุดท้าย ทำให้เกิดข้อผูกพัน ในสิ่งที่ตกลงร่วมกันของทีม หรืออาจกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อทีมงาน ทั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนในการระดมความคิดความสามารถในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ทำให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา

3) ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีการติดต่อสื่อสารพูดคุยซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดของแต่ละคน การพูดคุยกันนั้นก็ต้องใช้คำพูดให้เหมาะสมใช้คำพูดที่น่าฟัง สุภาพเรียบร้อย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพูดคุยให้ครูทุกคนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ได้รับข้อมูลข่าวสารตรงกัน และได้ทราบถึงปัญหาของงานอย่างชัดเจน การติดต่อสมัยนี้นั้นมีการติดต่อสื่อสารหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ ทางอินเทอร์เน็ต การพูดคุยแบบพบปะ เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาก็ควรมีวิธีการ มีทางเลือกที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสาร การทำงานนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกันอยู่เป็น

ประจำ เพื่อให้งานนั้นออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานเป็นทีมนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูได้สื่อสารกัน ได้รับข้อมูลข่าวสาร และได้ทราบถึงปัญหาของงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ (จินดาพร นพนิยม, 2555) ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การติดต่อสื่อสาร เป็นการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้รับได้รับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหาในการทำงานได้ชัดเจน ตรงไปตรงมา และทั่วถึงด้วยความจริงใจ ซึ่งผู้รับสามารถซักถาม ได้ตอบ และตรวจสอบข้อสงสัยได้อย่างเปิดเผย

4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความรัก ความศรัทธา ความจริงใจ ความเชื่อมั่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ครู ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้คำพูดที่เป็นกัลยาณมิตรพูดแบบจริงใจ แสดงความห่วงใย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นกลางไม่อยู่ข้างใดข้างหนึ่ง กระทำตัวให้เป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ การที่จะทำให้คนอื่นไว้วางใจเรานั้นเราต้องเริ่มจากตัวเองก่อน เราต้องทำตัวเองให้ดูน่าเชื่อถือ น่าไว้วางใจก่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำงานเป็นทีมนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้ครูเห็นถึงความรัก ความศรัทธา ความจริงใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อที่จะทำให้อุบัติการณ์เกิดความไว้วางใจในตัวผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ (จินดาพร นพนิยม, 2555) ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นความรู้สึกระหว่างบุคคล โดยรวมไว้ซึ่งความรัก ความเมตตา นิยมชมชอบ ความเชื่อมั่นจนเกิดความเชื่อถือ ไว้วางใจในบุคคลนั้นด้วยความเต็มใจ

5) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการให้ใจ ให้ความรัก ให้ความห่วงใย จึงจะเป็นความสัมพันธ์อันดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์กับครูอยู่เป็นประจำ มีการถามสารทุกข์สุกดิบ มีการพบปะพูดคุยอยู่เป็นประจำ ไม่วางตนเป็นใหญ่ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ถือยศถือตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับตัวเองในด้านการพูดของตัวเอง มีแนวคิดเป็นของตัวเอง คิดก่อนที่จะพูดคิดในทางบวกอยู่เสมอ และคิดอย่างจริงใจต่อกัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ทีมอยู่เสมอ แล้วก็จะเกิดเป็นปฏิสัมพันธ์อันดีงาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำงานเป็นทีมนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสัมพันธ์อันดีงามกับครู งานที่แท้จริงจะออกมามีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเริ่มจากการให้ใจ ให้ความรัก ให้ความห่วงใย ให้ความเข้าใจ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อแก่ครู สอดคล้องกับ (หทัยกานต์ หอระสิทธิ์, 2557) ได้ศึกษา บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีม เป็นระดับการแสดงความรู้สึกระหว่างบุคคลที่มีต่อกันในลักษณะของความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกันและกัน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลกันระหว่างสมาชิกในทีม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงานร่วมกัน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันรับรู้ และร่วมกันแก้ปัญหา

1.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรพบปะพูดคุย ประชุมหารือ ติดต่อสื่อสารกับครูอยู่เป็นประจำ เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

1.4 ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี วางตนเป็นกลาง เพื่อให้ครูเกิดความไว้วางใจในตัวผู้บริหารสถานศึกษา

1.5 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการให้ก่อน โดยการให้ไม่จำเป็นที่จะ เป็นเงินเป็นทอง ให้โดยให้ความรัก ให้ความเมตตา ให้ความห่วงใยแก่ครูก่อน แล้วผู้บริหารสถานศึกษาก็จะได้ใจครูแล้วก็จะมีความสัมพันธ์อันดี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อให้ทราบปัญหาและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ด้านการยอมรับฟังความเห็นของคนอื่น ด้านการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม ด้านการให้ความร่วมมือ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

จรรยา เห็นงาม. (2559). ความพึงพอใจในการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จันทร์จิรา จิตนาวสาร. (2559). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จินดาพร นพนิยม. (2555). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ลำเทียน ฝ้าอาจ. (2559). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมือง
ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (2561). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ่างทอง. อ่างทอง : ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2564 – 2565. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

หทัยกานต์ หอระสิทธิ์. (2557). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รูปแบบความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Sustainable Development Model of Car Care Business in Chaing Rai Province

อารีรัตน์ แสนโชคพานิชย์¹ กษิติศ ใจผาวัง²
Areerat saenchokpanich¹, Kasidit Jaiphawung²

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ความยั่งยืนที่เกิดขึ้นของธุรกิจคาร์แคร์และความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพบริการที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ที่มีการดำเนินการมากกว่า 3 ปีขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 36 รายในจังหวัดเชียงราย โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์มีการให้บริการโดยคำนึงถึงปัจจัยการบริการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า และ ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ และน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ความยั่งยืนในธุรกิจประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ความยั่งยืนด้านสังคมและความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยความยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ รองลงมาได้แก่ ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และน้อยที่สุดได้แก่ ความยั่งยืนด้านสังคม ปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีความสามารถทำนายความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 28.30 ($R^2 = 0.283$)

คำสำคัญ (Keywords): คุณภาพการให้บริการ; ความยั่งยืน; ธุรกิจคาร์แคร์

Abstract

The research on title "Sustainability model of car care business in Muang district Chiang Rai Province" aims to study the service quality factors, business

Received: 2022-08-04 Revised: 2022-09-05 Accepted: 2022-09-09

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย Faculty of Management Science Chiang Rai Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: taiijungsa@gmail.com

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย Faculty of Management Science Chiang Rai Rajabhat University

operation sustainability, and identify the relationship of service quality factors that affect the sustainability of the car care business in Muang District, Chiang Rai . The research is mixed-method. The data was collected from 32 entrepreneurs. Most of the operators are males. Aged between 31 – 40 years, bachelor's degree. The initial investment is between 250,000 – 500,000 baht on sole proprietorship. The car care business model is a full-service car washing in their own area. The business has been operated about 3-4 years with profitability performance and the payback period is between 1-2 years. The overall of service quality factors that car care business entrepreneurs have performed to customers is at the highest level. The factors of service quality with high averages were: the reliability, followed by the tangibility service, assurance, customer empathy, and customer responsiveness, respectively. The overall of sustainability in the car care business; comprises 3 dimensions: economic, social, and environmental, which are at a high level. The highest average sustainability factor was economic, followed by environmental at a high average level, and the least average was social sustainability. The car care business model does not affect the service quality factors ($\beta=0.418$, $t = 1.626$, $p\text{-value} = 0.114$), whereas there is an effect on the service quality factors of sustainability of the car care business in Muang District, Chiang Rai. ($\beta = 0.624$, $t = 3.545$, $p\text{-value} = 0.001$) Service quality factors affect the sustainability of car care business in Muang district Chiang Rai with statistical significance at 0.01 level. The service quality factor was able to predict the sustainability by 28.30 percent ($R^2 = 0.283$)

Keywords: Service Quality; Sustainability; Car Care Business

บทนำ (Introduction)

จากปริมาณรถยนต์ที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆปี ส่งผลให้ธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กับรถยนต์ทั้งทางตรงและทางอ้อมมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะธุรกิจคาร์แคร์โดยเป็นธุรกิจที่น่าสนใจเป็นอย่างมากแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุน ธุรกิจคาร์แคร์เป็นธุรกิจที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนสมัยนี้ที่มีเวลาส่วนตัวค่อนข้างน้อย ต่างใช้เวลาหมดไปกับการทำงาน ไม่มีเวลาที่จะดูแลรักษาทำความสะอาดรถยนต์ของตนเอง ซึ่งธุรกิจคาร์แคร์ที่ว่านี้โดยทั่วไปแล้วจะเป็นธุรกิจที่เน้นให้บริการทำความสะอาดรถยนต์เป็นหลัก แต่จะเพิ่มบริการซ่อมบำรุงเพิ่มประสิทธิภาพของรถเข้ามาเป็นบริการเสริม วัตถุประสงค์หลักๆที่มีความต้องการในบริการดังกล่าวจะเห็นว่าธุรกิจคาร์แคร์ที่เกิดขึ้นมากมายในขณะนี้ มีรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รถยนต์ให้ได้มากที่สุด

แม้ว่าการเติบโตด้านจำนวนของคาร์แคร์ที่มีมากขึ้นจะส่งผลต่อโอกาสที่ดีของธุรกิจคาร์แคร์ แต่ด้วยสภาพการแข่งขันในด้านคุณภาพการให้บริการนั้นยังไม่เป็นที่พอใจแก่ผู้ใช้บริการ การดำเนินการของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงรายที่ผ่านมา มีผู้ใช้บริการคาร์แคร์จำนวนมากยังไม่ได้รับการตอบสนองอันเป็นที่น่าพอใจ จึงทำให้คาร์แคร์จำนวนมากประกาศแข่งกิจการ และได้ปิดกิจการลง ดังนั้นการศึกษารูปแบบการดำเนินกิจการคาร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จึงเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้ได้ซึ่งแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงสถานให้บริการร้านคาร์แคร์

วัตถุประสงค์การวิจัย(Research Objectives)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบของการประกอบธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความยั่งยืนธุรกิจคาร์แคร์ของผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. เพื่อศึกษารูปแบบของธุรกิจคาร์แคร์ที่ส่งผลต่อปัจจัยคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
5. เพื่อศึกษารูปแบบของธุรกิจคาร์แคร์และปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1.รูปแบบการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ช่วง โดยขั้นตอนแรกจะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของปัจจัยคุณภาพการให้บริการและความยั่งยืนที่เกิดขึ้นของธุรกิจคาร์แคร์ และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณภาพการให้บริการและความยั่งยืนที่เกิดขึ้นของธุรกิจคาร์แคร์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงราย

2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 36 คน โดยจะเลือกเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจที่มีอายุกิจการ ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป (กองคลังและกองการจัดเก็บภาษีและพัฒนารายได้, 2562)

3.เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structrured Interview) และเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ และความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย โดยหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงอ้างอิงในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยคุณภาพการให้บริการ และความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย โดยใช้สถิติ (f- test)

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ที่ดำเนินกิจการ 3 ปีขึ้นไป ระหว่างวันที่ 1-15 กันยายน พ.ศ. 2563 จากตัวแทนประชากรจำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการแบบ Snow ball โดยผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. วิจัยเชิงปริมาณ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมกับผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 16-30 กันยายน พ.ศ. 2563 โดยผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จนครบจำนวน 36 คน และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน คัดแยกฉบับที่มีปัญหาออก

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล โดยภายหลังที่ผู้วิจัยได้รับแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เมื่อถูกต้องแล้ว จึงทำการบันทึกไว้เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ และข้อมูลรูปแบบคาร์แคร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ได้ดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ลูกค้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 ความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 แบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม วิเคราะห์แยกเนื้อหาเป็นด้านๆ นำเสนอในรูปคำอธิบาย

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรูปแบบของธุรกิจคาร์แคร์กับปัจจัยคุณภาพการให้บริการและความยั่งยืน และความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยใช้สถิติ (f- test) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษการวิจัยเชิงคุณภาพบริบทของปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการ 5 ด้านที่ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย ได้ให้ความสำคัญ สามารถสังเคราะห์และจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ประกอบด้วย การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของลูกค้า, การใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือในการให้บริการที่มีมาตรฐาน, การใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือในการให้บริการที่มีความทันสมัย, การเตรียมพนักงานให้พอเพียงต่อการให้บริการแก่ลูกค้า, การกำหนดพื้นที่ในการให้บริการแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม, ความกว้างขวางของสถานที่ในการให้บริการ

ปัจจัยด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ประกอบด้วย การดูแลและให้บริการลูกค้าโดยเจ้าของ, การให้บริการอย่างมีมืออาชีพ, การให้บริการที่ตรงกับปัญหาของลูกค้า, การแจ้งราคาค่าบริการให้ลูกค้าทราบก่อนให้บริการ, การตรวจสอบการให้บริการก่อนการส่งมอบ ลดปัญหาการร้องเรียน, การป้องกันและรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ประกอบด้วย การให้บริการที่ครบวงจร, การมีบริการรับ-ส่งรถนอกสถานที่ เพื่อนำมาล้างทำความสะอาด, การมีบริการรับจองคิวเข้ารับบริการล่วงหน้า, ความรวดเร็วในการให้บริการ, ความตรงต่อเวลาในการให้บริการ, สิ่งอำนวยความสะดวกในการรับรองลูกค้าระหว่าง ขั้นตอนการให้บริการ เช่น เครื่องดื่ม wifi, สถานที่ในการรับรองลูกค้าระหว่างขั้นตอนการให้บริการ เช่น ห้องพักผ่อนสำหรับลูกค้า

ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ประกอบด้วย การให้บริการโดยเจ้าของกิจการมารับรถลูกค้าเองทุกครั้ง, การอบรมพัฒนาพนักงานการให้บริการให้มีความเชี่ยวชาญ, การมีระบบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่การให้บริการ เช่น กล้องวงจรปิด, การบันทึกข้อมูลลูกค้าก่อนเข้ารับบริการ, การพูดคุย สอบถามปัญหาหลังการให้บริการทุกครั้ง

ปัจจัยด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ประกอบด้วย การทำข้อมูลประวัติลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ, การสอบถามข้อมูลความต้องการของลูกค้าก่อนให้บริการ, การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษารถให้แก่ลูกค้า, การนำเสนอบริการที่เหมาะสมกับอำนาจการซื้อของลูกค้า, การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้า, การให้บริการชำระค่าบริการที่หลากหลาย

ส่วนความยั่งยืนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความยั่งยืนในธุรกิจ ที่เกิดจากการดำเนินงานของธุรกิจคาร์แคร์ สามารถสังเคราะห์และจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การขยายกิจการโดยการเพิ่มสาขาในการให้บริการ, การขยายธุรกิจโดยการเพิ่มรูปแบบการบริการเพิ่มขึ้น, การจ้างงานเพิ่มขึ้น, การลงทุนเพิ่มในอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการให้บริการ, กิจการมีกำไรจากการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง, กิจการมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น

ความยั่งยืนด้านสังคม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมชุมชนที่กิจการตั้งอยู่, การสนับสนุนงบประมาณให้แก่ชุมชนในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น, การจ้างงานแรงงานในชุมชน เพื่อลดปัญหาการว่างงานของคนในชุมชน, การส่งเสริมทำให้เกิดการกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน, การมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในชุมชน เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม

ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เช่น การตัดหญ้าริมถนนชุมชน การทำความสะอาดถนน ในโอกาสสำคัญต่างๆ, การกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกิจการโดยคำนึงผลกระทบจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม, การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม, การจัดการน้ำเสีย ขยะ ที่เกิดจากการให้บริการ ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน, การปลูกจิตสำนึกให้แก่พนักงานให้รู้จักการปฏิบัติงานที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม, การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ผลการศึกษาวิจัยเชิง ปริมาณพบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ได้ดำเนินการเพื่อให้แก่ลูกค้าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.46$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงได้แก่ ด้านความเชื่อถือวางใจได้ ($\mu=4.81$, $\sigma=0.37$) รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ($\mu=4.64$, $\sigma=0.60$) ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ($\mu=4.61$, $\sigma=0.53$) ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ($\mu=4.60$, $\sigma=0.48$) และด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ($\mu=4.53$, $\sigma=0.63$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.64$, $\sigma=0.60$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือในการให้บริการที่มีมาตรฐาน ($\mu=4.72$, $\sigma=0.57$) รองลงมาได้แก่ ความกว้างขวางของสถานที่ในการให้บริการ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.59$) และน้อยที่สุดได้แก่ การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของลูกค้า ($\mu=4.58$, $\sigma=0.67$)

ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.81$, $\sigma=0.37$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การป้องกันและรักษาทรัพย์สินของลูกค้า ($\mu=4.89$, $\sigma=0.40$) รองลงมาได้แก่ การแจ้งราคาค่าบริการให้ลูกค้าทราบก่อนให้บริการ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.38$) และน้อยที่สุดได้แก่ การให้บริการอย่างมีอาชีพ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.55$)

ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.53$, $\sigma=0.63$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความตรงต่อเวลาในการให้บริการ ($\mu=4.69$, $\sigma=0.62$) รองลงมาได้แก่ สถานที่ในการรับรองลูกค้าระหว่างขั้นตอนการให้บริการ เช่น ห้องพักผ่อนสำหรับลูกค้า ($\mu=4.67$, $\sigma=0.63$) และน้อยที่สุดได้แก่ การมีบริการรับ-ส่งรถนอกสถานที่ เพื่อนำมาล้างทำความสะอาด ($\mu=4.17$, $\sigma=1.25$) ตามลำดับ

ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.53$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การพูดคุย สอบถามปัญหาหลังการให้บริการทุกครั้ง ($\mu=4.72$, $\sigma=0.70$) รองลงมาได้แก่ การมีระบบรักษาความปลอดภัยในพื้นที่การให้บริการ เช่น กล้องวงจรปิด ($\mu=4.64$, $\sigma=0.64$) น้อยที่สุดได้แก่ การอบรมพัฒนาพนักงานการให้บริการให้มีความเชี่ยวชาญตามลำดับ

ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.48$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสอบถามข้อมูลความต้องการของลูกค้าก่อนให้บริการ ($\mu=4.78$, $\sigma=0.54$) รองลงมาได้แก่ การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแล รักษารถให้แก่ลูกค้า ($\mu=4.64$, $\sigma=0.64$) และน้อยที่สุดได้แก่ การนำเสนอบริการที่เหมาะสมกับอำนาจการซื้อของลูกค้า ($\mu=4.50$, $\sigma=0.70$) ดังตารางที่ 1

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจ คาร์แคร์ได้ดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ลูกค้า	$\bar{x}$	Sd	ระดับความ คิดเห็น
ปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ	4.64	0.60	มากที่สุด
ปัจจัยด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้	4.81	0.37	มากที่สุด
ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า	4.53	0.63	มากที่สุด
ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า	4.61	0.53	มากที่สุด
ปัจจัยด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า	4.60	0.48	มากที่สุด
รวม	4.63	0.46	มากที่สุด

ปัจจัยความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$, $\sigma=0.67$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ($\mu=3.95$, $\sigma=0.86$) รองลงมาได้แก่ ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ($\mu=3.78$, $\sigma=0.74$) และน้อยที่สุดได้แก่ ความยั่งยืนด้านสังคม ($\mu=3.81$, $\sigma=0.70$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.95$, $\sigma=0.86$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น ($\mu=4.22$, $\sigma=0.80$) รองลงมาได้แก่

กิจการมีกำไรจากการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.17$, $\sigma=0.81$) และน้อยที่สุดได้แก่ การขยายกิจการโดยการเพิ่มสาขาในการให้บริการ ($\mu=3.44$, $\sigma=1.13$)

ความยั่งยืนด้านสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$, $\sigma=0.74$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมชุมชนที่กิจการตั้งอยู่ ($\mu=3.92$, $\sigma=0.69$) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณให้แก่ชุมชนในการดำเนินกิจกรรมพัฒนา ($\mu=3.78$, $\sigma=0.90$) และน้อยที่สุดได้แก่ การมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในชุมชน เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม ($\mu=3.72$, $\sigma=0.91$)

ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.81$, $\sigma=0.70$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การปลูกจิตสำนึกให้แก่พนักงานให้รู้จักการปฏิบัติงานที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ($\mu=3.92$, $\sigma=0.84$) รองลงมาได้แก่ การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ($\mu=3.89$, $\sigma=0.85$) และน้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เช่น การตัดหญ้าริมถนนชุมชน การทำความสะอาดถนน ในโอกาสสำคัญต่างๆ ($\mu=3.53$, $\sigma=0.85$) ดังตารางที่ 2

ความยั่งยืนการดำเนินกิจการ			
ที่ส่งผลต่อความยั่งยืนใน	$\bar{x}$	Sd	ระดับความคิดเห็น
ธุรกิจ			
ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ	3.95	0.86	มาก
ความยั่งยืนด้านสังคม	3.78	0.74	มาก
ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม	3.81	0.70	มาก
รวม	3.85	0.67	มาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพบริการที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีความสามารถทำนายความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการในภาพรวมมีผลต่อความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทุกปัจจัยมีความสามารถร่วมกันทำนายความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการทุกด้านส่งผลต่อความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการในภาพรวมมีผลต่อความยั่งยืนด้านสังคมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทุกปัจจัยมี

ความสามารถร่วมกันทำนายความยั่งยืนด้านสังคมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ส่งผลต่อความยั่งยืนด้านสังคมของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการในภาพรวมมีผลต่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทุกปัจจัยมีความสามารถร่วมกันทำนายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ส่งผลต่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล(Research Discussion)

ประเด็นสำคัญที่พบจากการศึกษา รูปแบบความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ได้ดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนมากสุดในข้อความเชื่อถือว่าเข้าใจได้ ปัจจัยด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ สูงสุดในข้อการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือในการให้บริการที่มีมาตรฐาน ปัจจัยด้านความเชื่อถือว่าไว้วางใจได้ สูงสุดในข้อการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของลูกค้า ปัจจัยด้านการตอบสนองต่อลูกค้า สูงสุดในข้อความตรงต่อเวลาในการให้บริการ ปัจจัยด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า สูงสุดในข้อการพูดคุย สอบถามปัญหาหลังการให้บริการทุกครั้ง ปัจจัยด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า สูงสุดในข้อการสอบถามข้อมูลความต้องการของลูกค้าก่อนให้บริการ

ความยั่งยืนที่เกิดขึ้นของธุรกิจคาร์แคร์ในด้านของเศรษฐกิจนั้น งานวิจัยพบว่าเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการคือการมีรายได้จากการให้บริการที่เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการเข้ามาใช้บริการซ้ำของลูกค้า โดยเฉลี่ย 2 ครั้งขึ้นไปต่อเดือนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหมาย พันธวงศ์ (2557) ที่พบว่า คุณภาพการให้บริการจะส่งผลทำให้มีการใช้บริการซ้ำของลูกค้า และส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพบริการมากที่สุด รองลงมาคุณภาพบริการมีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้บริการซ้ำของธุรกิจคาร์แคร์ลำดับสุดท้ายส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้บริการซ้ำ

อีกทั้งยังพบว่าความยั่งยืนที่เกิดขึ้นของธุรกิจคาร์แคร์ในด้านของเศรษฐกิจนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมชุมชนที่กิจการตั้งอยู่ ด้านสิ่งแวดล้อม การปลูกจิตสำนึกให้แก่พนักงานให้รู้จักการช่วยเหลือสังคมและชุมชน ให้ปฏิบัติงานที่ช่วยรักษาพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระวัฒน์ เจริญราษฎร์ (2554) ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจชุมชนก็คือการพร้อมใจเข้ามามีส่วน

ร่วมของชาวบ้านหรือสมาชิกในชุมชน ดังนั้นความยั่งยืนที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างธุรกิจและชุมชนสังคมรอบข้าง

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพบริการที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการสามารถทำนายความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ทางด้านปัจจัยคุณภาพการให้บริการพบว่า ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านบุคลากรที่ให้บริการ ปัจจัยด้านกระบวนการ มีผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยพศ รื่นมล (2558) ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดของธุรกิจคาร์แคร์ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีในการใช้บริการคาร์แคร์ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา ด้านบุคลากรที่ให้บริการ ปัจจัยด้านกระบวนการ และด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีผลต่อความยั่งยืนด้านสังคมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยมีปัจจัยคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ส่งผลต่อความยั่งยืนด้านสังคมของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.พรชนก ทองลาด,ดร.ไพฑูรย์ อินตะขัน,บัณฑิต บุชบา (2559) ผลจากการศึกษาพบว่าทั้งคุณธรรม และความรู้ ล้วนมีอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืนโดยส่งผ่านความมีเหตุมีผลพอประมาณ และภูมิคุ้มกัน

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการมีผลต่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ส่งผลต่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจคาร์แคร์ในจังหวัดเชียงราย สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ พงษ์พิพัฒน์วัฒนา (2560 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง ตัวชี้วัดความยั่งยืนสำหรับกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย กรณีศึกษาการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็นในปัจจุบัน โดยสามารถ รongรับจนถึงคนรุ่นหลังๆ ด้วย ซึ่งต้องดำเนินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริโภคที่คำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว (Long-term Sustainability) รวมถึงครอบคลุมมาตรการการรักษามรดกทางทรัพยากรที่จะตกกับคนรุ่นหลังด้วย ให้ความสำคัญในการกระจายประโยชน์ของความก้าวหน้าเศรษฐกิจได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนเน้นการพัฒนาที่ปกป้องสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับโลก โดยรวมเพื่อคนรุ่นหลังและเป็นการพัฒนาที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างแท้จริง (เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2538)

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษารูปแบบความยั่งยืนของธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจคาร์แคร์ได้ โดยจะส่งผลให้มีลูกค้าเข้ามาใช้บริการซ้ำ ทำให้เกิดความยั่งยืนต่อไปของธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปการศึกษาเรื่องการปรับตัวในการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัลถึงความสำเร็จของผู้ประกอบการคาร์แคร์ที่ดำเนินการมายาวนาน มีฐานลูกค้าจำนวนมาก

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษณา ทัพพงษ์. (2559). ปัจจัยทางการตลาดสำหรับธุรกิจคาร์แคร์ที่มีผลต่อความภักดีของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. กรุงเทพมหานคร.
- กมลทิพย์ พงษ์พิพัฒน์วัฒนา. (2560). ตัวชี้วัดความยั่งยืนสำหรับกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย กรณีศึกษากิจการเพื่อสังคมด้านอาหาร. วิทยาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารเทคโนโลยี. วิทยาลัยนวัตกรรมการบริหารวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- กรมสรรพสามิต. (2562). โครงการส่งเสริมให้ผู้ที่ไม่มียศยนต์เป็นของตนเองสามารถใช้สิทธิ์ ซื้อรถยนต์คันแรกได้และได้รับการลดหย่อนภาษีตามที่รัฐบาลกำหนด
- กองคลังและกองการจัดเก็บภาษีและพัฒนารายได้. (2562). ผู้ประกอบการธุรกิจคาร์แคร์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. เชียงราย. กองคลังและกองการจัดเก็บภาษีและพัฒนารายได้.
- ชลิตา ประทุมรัตน์. (2562, เดือนกันยายน 21). คาร์แคร์คืออะไร สำคัญกับรถยนต์ของคุณขนาดไหน เป็นธุรกิจรูปแบบไหน. เดลินิวส์.
- ชัยพันธ์ ทิพย์ศรีบุตร. (2559). ส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการใช้บริการ คาร์แคร์ของลูกค้าในจังหวัดเชียงใหม่. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยพศ รื่นมล. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการธุรกิจคาร์แคร์ ใน กรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธุรกิจคาร์แคร์ รู้จักนิด...ก่อนลงมือทำ. (2563). สืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://www.smeleader.com/ธุรกิจคาร์แคร์-รู้จัก/>.
- พรชนก ทองลาด, ไพฑูรย์ อินตะขัน, บัณฑิต บุชบา. (2559). แนวทางการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
- นิรุทธ เต็งพลอย. (2555). คุณภาพการบริการของศูนย์เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง โมบิลวัน เซ็นเตอร์. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏธัญบุรี.
- ประชา จิตวิทยากร. (2552). คุณภาพบริการในทัศนะของลูกค้าที่มีต่อศูนย์บริการ บริษัทโตโยต้า บอดี้เซอร์วิส. จากการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

การศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยาง
ในจังหวัดบึงกาฬ

A Study of Risk Management Model of Rubber Plantation Fund
Cooperative in Bueng Kan Province

ลักษณาพร อุตมะยาน¹ สืบชาติ อันทะไชย²

Laksanaporn Utamayan, Suebchat Anthachai

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบจากความ
เสี่ยงและประเมินระดับความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ 2. ศึกษา
ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบจากความเสี่ยง ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ
ประธาน คณะกรรมการ และสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ จึงได้ทำการ
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจผ่านแบบสอบถามได้ข้อมูลตอบ
กลับที่มีความสมบูรณ์ ทั้งหมด 377 ชุด และสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์กองทุนสวนยางใน
จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 21 แห่ง ผลการวิจัยสรุปข้อมูลได้ดังนี้ 1) โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบ
ความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
ปัจจัยเสี่ยงรายด้าน ด้านที่มากที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่องผลประเมินระดับความเสี่ยง
พบว่า โดยรวมอยู่ผลประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับเสี่ยงสูง 2) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศ
ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อโอกาสจะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยง
ของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ส่งผลต่อโอกาสจะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารความเสี่ยง; สหกรณ์กองทุนสวนยาง

Received: 2022-08-05 Revised: 2022-09-07 Accepted: 2022-09-12

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี Master of Business Administration Program Management Faculty of Management
Science Udon Thani Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: 63130702107@udru.ac.th

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี Faculty of Management Science Udon
Thani Rajabhat University kungha@udru.ac.th

Abstract

The purpose of this research is 1) Study the likelihood of risks/risk effects. and assess the risk level of rubber plantation fund cooperatives in Bueng Kan Province. 2) Study the factors affecting the likelihood of risk/risk effects. The study was conducted with a sample group, namely the chairman of the committee and members of the Rubber Replanting Fund Cooperative in Bueng Kan Province. Therefore, the relevant literature was reviewed. Collect information by surveying through questionnaires. All 377 sets of complete response data were obtained and interviewed 21 executives of rubber plantation cooperatives in Bueng Kan Province. The findings of this research were as follows 1) Likelihood of risks/risks effects of rubber plantation fund cooperatives in Bueng Kan Province Overall, it's at a high level. When considering each risk factor the most all aspect is liquidity risk factors risk level assessment it was found that the overall risk assessment result was at a high risk level. 2) Demographic factors of gender, position, working period. Affects the likelihood of risk/risk effects of rubber plantation fund cooperatives in Bueng Kan Province No difference, age, education level Different affect the chance of risk/risk effect of rubber plantation cooperatives in Bueng Kan province differently. statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Risk Management Model; Rubber Plantation Fund Cooperative

บทนำ (Introduction)

หลักแนวคิดในการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์กองทุนสวนยางดำเนินการตามอุดมการณ์เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์กองทุนสวนยาง คือ การรวบรวมน้ำยางสดจากสมาชิกเพื่อแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน โดยมีโรงงานที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตไม่ว่าราคายางในตลาดจะผันผวนขึ้นหรือลง ก็จะไม่มีผลกระทบต่อผลกำไรของสหกรณ์ในกรณีที่รวบรวมแบบกองสีในขณะที่รวบรวมแบบซื้อขายนั้นในรอบปีที่ผ่านมา ถ้าราคายางพารามีความผันผวนอยู่ในสภาวะขึ้นอย่างต่อเนื่องก็จะทำให้สหกรณ์มีผลกำไรมากและเมื่อสิ้นปีทางบัญชี ก็จะจัดสรรคืนกลับให้สมาชิก ซึ่งสหกรณ์รวบรวมยางในขณะที่ราคายางในตลาดผันผวนปรับตัวลดลง ดังนั้น ราคายางที่ขายได้ต่ำสมาชิกก็ให้ราคาต่ำตามราคาตลาด ถ้าราคาขายได้สูง สมาชิกก็ได้รับราคาสูง ส่วนสหกรณ์จะหักค่าบริการจัดการไว้เพื่อพอมีกำไร จึงทำให้สหกรณ์ไม่มีความเสี่ยงในการขาดทุนของราคายางพาราที่ผันผวนขึ้นลงอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้สหกรณ์มีความมั่นคง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ, 2564)

จากรายงานปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของไทย ปี 2555 – ปี 2564 ราคาขายพารา ลดลงอย่างมากส่งผลให้ในปี 2563 ชุมชนสหกรณ์กองทุนสวนยางบึงกาฬได้ประสบกับปัญหาความไม่เป็นธรรมในการบริหารงานโดยสมาชิกของสหกรณ์ได้เดินทางเข้าร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรม โดยให้สาเหตุแห่งการกลั่นแกล้งว่า ชุมชนสหกรณ์กองทุนสวนยางจังหวัดบึงกาฬ จำกัด ก็ได้พยายามขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ จนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กลุ่มจังหวัดภาคอีสาน ตอนบน จำนวน 193 ล้านบาท เพื่อสร้างโรงงานการผลิตให้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งจากการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ในห้วงเวลาที่ผ่านมานั้นถือได้ว่ามีปัญหาและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงขององค์กรเป็นอย่างมาก หากจะมองความเสี่ยงขององค์กรในการประกอบธุรกิจนั้นมียุทธวิธีในการบริหารจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจ ก็คือ การมองดูที่สถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในกิจการควบคู่กับสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อค้นหาปัจจัยความเสี่ยง และจัดการกับปัจจัยความเสี่ยงเหล่านี้อย่างเหมาะสมและเพียงพอปัจจัยความเสี่ยงภายนอกที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของความต้องการสินค้าและบริการที่อาจจะมีแนวโน้มลดลงจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นไปตามวัฏจักรทางธุรกิจหรือวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์หรือไม่ก็ตาม ต่างก็ส่งผลกระทบต่อฐานะทางธุรกิจให้แก่คู่แข่งทั้งสิ้น (พิเชษฐ วิริยะพาหะ, 2564) เมื่อองค์กรสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมีความเสี่ยงในการเกิดปัญหาหลากหลายประการที่หาสาเหตุของการเกิดที่แน่ชัดไม่ได้

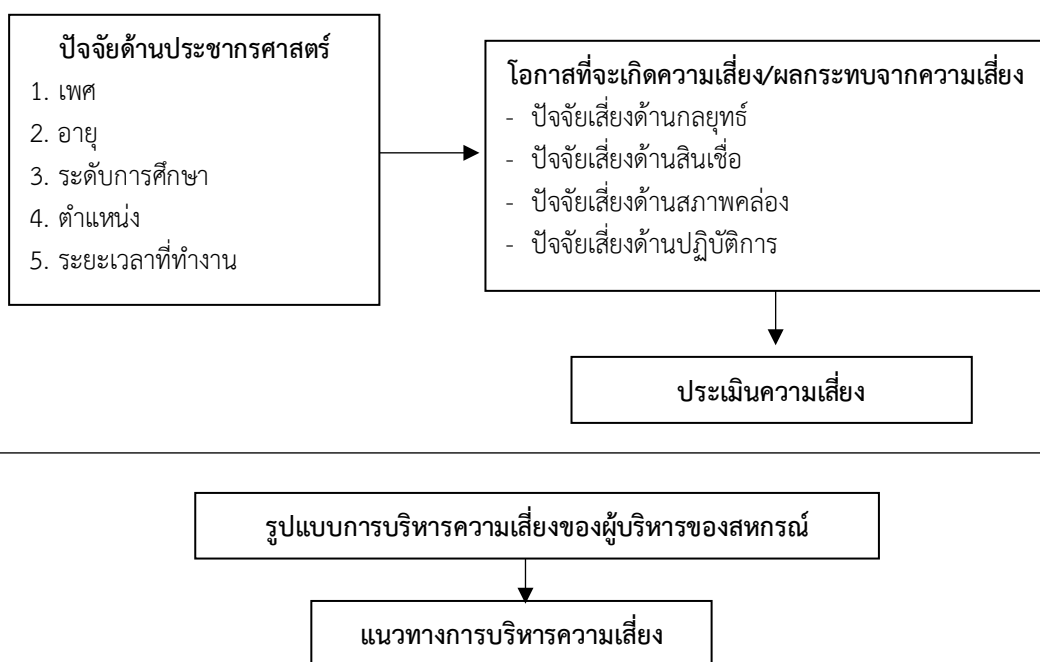
จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ เพื่อให้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬและสามารถนำผลจากการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบจากความเสี่ยงและประเมินระดับความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบจากความเสี่ยง ของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจและสัมภาษณ์ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม โดยมุ่งศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ มีขอบเขตงานวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ทำงาน ที่แตกต่างกันมีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน
2. โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลกระทบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิจัยแบบการสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากการเก็บข้อมูลทางแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อสรุปผลการวิจัยซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประธานคณะกรรมการและสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ที่ได้ดำเนินการส่งข้อมูลการสอบบัญชีสหกรณ์กองทุนสวนยาง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ, 2564) จำนวน 22 แห่ง โดยมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 6,427 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธาน คณะกรรมการ และสมาชิกของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 377 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินวิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ Yamane (Yamane, 1973)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันและระยะเวลาที่ทำงานอยู่ในสหกรณ์กองทุนสวนยางบึงกาฬ เป็นคำถามแบบเลือกกรายการตอบ (Check List)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ (สำหรับผู้บริหาร) ประกอบด้วย 1) จำนวนทุนดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน 2) จำนวนสมาชิก ณ ปัจจุบัน 3) ระยะเวลาดำเนินงานของสหกรณ์ ถึงปัจจุบัน 4) สัดส่วนหนี้เสีย เทียบกับหนี้คงค้าง ณ ปัจจุบัน 5) รายได้ ณ ปัจจุบัน 6) ผลกำไร ณ ปัจจุบัน เป็นคำถามแบบเลือกกรายการตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ 3) ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 4) ปัจจัยเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ใช้วิธีของ Likert (Likert scale) โดยใช้ตัวเลข 1-5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามระดับ

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหาร เรื่องรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่กำหนดไว้ในการศึกษา

3.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 นิยามศัพท์ตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิด จากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดไว้ในการศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยทำการบันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนในแต่ละข้อ โดยการหาค่าดัชนีชี้วัด

ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.66 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องน้อยกว่า 0.66 ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขขั้นต้นแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ศึกษาเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามและปรับปรุงให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

3.6 สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ศึกษา โดยทำการลงพื้นที่ เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ ตลาดนัดประมูลยางพารา ในจังหวัดบึงกาฬ และสหกรณ์กองทุนยางพาราในจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 22 แห่ง ในระหว่างช่วงวันที่ 1 – 30 เดือนเมษายน 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานหลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยทำการลงรหัสจากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์รูปแบบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ซึ่งเมื่อนำคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดความเสี่ยงมาคำนวณ ระดับความเสี่ยง (Likelihood x Impact) = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ความรุนแรงของผลกระทบซึ่งคะแนนอยู่ในช่วงระดับความเสี่ยง ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการประเมินระดับความเสี่ยง

(1) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	คะแนนความเสี่ยง 1 – 5 คะแนน	กำหนดเป็นสีเขียว
(2) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	คะแนนความเสี่ยง 6 – 8 คะแนน	กำหนดเป็นสีเหลือง
(3) ระดับความเสี่ยงสูง (High)	คะแนนความเสี่ยง 9 – 15 คะแนน	กำหนดเป็นสีส้ม
(4) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	คะแนนความเสี่ยง 16 – 25 คะแนน	กำหนดเป็นสีแดง

ที่มา : คู่มือบริหารความเสี่ยงการยางแห่งประเทศไทย, 2559

4.3 การวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test โดยจะทดสอบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันด้านเพศ และใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับทดสอบลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะเวลาที่ทำงาน 4.4 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อดูความสัมพันธ์ของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ 3) ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 4) ปัจจัยเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เพศชายโดยส่วนใหญ่มีอายุ 41 - 50 ปี โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีตำแหน่ง คือ สมาชิกส่วนใหญ่ระยะเวลาที่ทำงานมากที่สุดคือ 6 - 7 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสที่เกิดความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยเสี่ยงรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และน้อยที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีมากที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์และน้อยที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

4. ผลประเมินระดับความเสี่ยง พบว่า โดยรวมผลประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับเสี่ยงสูง โดยมีคะแนนความเสี่ยง 14 คะแนน (จัดอยู่ในกลุ่มสีส้ม) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยมีค่าคะแนนความเสี่ยง 21 คะแนน (จัดอยู่ในกลุ่มสีแดง) รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ มีค่าคะแนนความเสี่ยง 18 คะแนน (จัดอยู่ในกลุ่มสีแดง) รองลงมาคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีค่าคะแนนความเสี่ยง 12 คะแนน (จัดอยู่ในกลุ่มสีส้ม) และมีย่าน้อยที่สุดคือ ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติการมีค่าคะแนนความเสี่ยง 8 คะแนน (จัดอยู่ในกลุ่มสีเหลือง)

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า

ข้อมูลพื้นฐานผู้บริหารของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ส่วนใหญ่มีจำนวนทุนดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน คือ ต่ำกว่า 20 ล้านบาท มีจำนวนสมาชิก ณ ปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 201 - 400 คน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินงานของสหกรณ์ถึงปัจจุบันมากที่สุดคือ 8 - 10 ปี ส่วนใหญ่มีสัดส่วนหนี้เสียเทียบกับหนี้คงค้าง ณ ปัจจุบันมากที่สุดคือ มากกว่าร้อยละ 0 แต่ไม่

เกิน 1 ส่วนใหญ่รายได้ ณ ปัจจุบันมากที่สุดคือ 5 - 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่ผลกำไร ณ ปัจจุบันมากที่สุดคือ ต่ำกว่า 1 ล้านบาท

6. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 21 แห่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบถาม คือ ประธาน มีระยะเวลาในการทำงานส่วนใหญ่ระยะเวลาทำงาน 10 - 12 ปี ซึ่งผลวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1) ท่านคิดว่าปัจจุบันสหกรณ์กองทุนสวนยางมีความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยเหล่านี้หรือไม่อย่างไร และมีแนวทางแก้ไข หรือพัฒนาอย่างไร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่าประเด็นปัจจุบันสหกรณ์กองทุนสวนยางมีความเสี่ยงโดยส่วนใหญ่ของสหกรณ์กองทุนสวนยางคือมีความเสี่ยงด้านสภาพเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ความเสี่ยงทางด้านเงินทุน รองลงมาคือ ความเสี่ยงด้านสภาพราคาค่า ความเสี่ยงด้านนายทุน ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านสมาชิกลดลง ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านลูกหนี้เงินกู้

แนวทางแก้ไขหรือการพัฒนา 1) ด้านเศรษฐกิจมีความมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและต้องศึกษาด้านเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา และหาแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ 2) ศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตใหม่ๆ และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต 3) สร้างความเข้มแข็งในระบบตลาดให้แก่ชาวสวนยางไม่ต้องถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางและดึงดูดพ่อค้ารายใหญ่และรายย่อยให้เข้ามาซื้อขายผ่านสหกรณ์กองทุนสวนยาง 4) ต้องมีกองทุนสำรองเงิน และการส่งเสริมการเกษตร 5) หาสมาชิกอยู่ในกองทุนให้มากกว่าเดิม มีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ ดำเนินงานให้ได้ผลกำไรให้มากที่สุด เพื่อสมาชิกจะได้เงินปันผลที่ดี 6) ส่งเสริมให้ทำแปรรูปยางพารา ทำเป็นรัฐวิสาหกิจชุมชน ในราคาที่สูงเพื่อเอามาแปรรูปและ 7) ควรมีมาตรการการบริหารจัดการกับลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด

2) การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ควรเป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประเด็นการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยส่วนใหญ่สหกรณ์กองทุนสวนยางควรมีแหล่งเงินทุนสำรองจากแหล่ง/สถาบันการเงิน/รัฐบาล รองลงมาคือ กฎระเบียบด้านสินเชื่อ ควรปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือ การบริหารความเสี่ยงมีขั้นตอนการทำงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ และควรกำหนดกระบวนการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์กองทุนสวนยาง รองลงมาคือ ควรมีทุนสำรองเงินสด ควรมีสินเชื่อให้ถูกต้องเบี้ยต่ำ ติดตามการชำระหนี้เป็นระยะๆ ติดตามผลผลิตเพื่อลดความเสี่ยงในการผิดชำระหนี้เป็นระยะและประเมินเศรษฐกิจ สภาพคล่อง ปัจจัยภายในและภายนอกเป็นระยะๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รองลงมาคือ นำเงินไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ มีขั้นตอนการทำงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ควรทบทวนนโยบายให้เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ทบทวนมาตรฐานการ

ให้บริการและมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงอันเกิดจากการปฏิบัติงานและพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสินเชื่อ

3) แนวทางการจัดการสภาพคล่องของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ควรเป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประเด็นแนวทางการจัดการสภาพคล่องของสหกรณ์กองทุนสวนยางโดยส่วนใหญ่สหกรณ์กองทุนสวนยางควรหาแหล่งทุนเพิ่มและจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก รองลงมาคือ บริหารด้วยความโปร่งใส บริหารจัดการสภาพคล่อง ควรมีการกำหนดเกณฑ์แนวทางในการรักษาสภาพคล่อง รองลงมาคือ มีเงินให้กู้ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อสมาชิก รองลงมาคือ มีแผนการจัดการสภาพคล่องรับฝาก/ถอน เงินให้กับสมาชิกและน้อยที่สุดคือ ควรจัดทำบัญชีของสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้ สมาชิกสามารถถอนเงินต้นไปใช้ได้

4) การบริหารเงินทุนของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ควรเป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประเด็นการบริหารเงินทุนของสหกรณ์กองทุนสวนยางส่วนใหญ่สหกรณ์กองทุนสวนยางควรบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์ บริหารด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ควรบริหารเงินทุนของสหกรณ์สวนยางอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รองลงมาคือ จัดทำบัญชีทางการเงินของสหกรณ์ให้เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ ควรหาตลาดรองรับ มีเงินทุนสำรอง และน้อยที่สุดคือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายของการลงทุนให้ชัดเจนในการจัดสรรกำไรสุทธิเพื่อความธรรมแก่สมาชิก ส่วนหนึ่งต้องเป็นทุนสำรองเพื่อพัฒนาสหกรณ์หรือว่าเป็นทุนทางสังคม อาจจะแบ่งเงินปันผลในอัตราจำกัด และเป็นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วน

5) แนวทางการปฏิบัติการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ควรเป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประเด็นแนวทางการปฏิบัติการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ส่วนใหญ่สหกรณ์กองทุนสวนยางควรมีการทำงานและบริหารจัดการ ควรเป็นระบบแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน สมาชิกทุกคนต้องให้ความร่วมมือด้วย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือ มีความมั่นคง รักษาผลประโยชน์ให้กับสมาชิก รองลงมาคือ ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพด้านการผลิตและคุณภาพน้ำยางพารา รักษามาตรฐานด้านราคายางพาราให้มีเสถียรภาพ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราและส่งเสริมการขายการตลาดเพื่อยกระดับรายได้ มีแผนงานดำเนินการที่ชัดเจน มีนโยบาย ดำเนินการให้ได้ผลกำไรมากที่สุด และมีเงินปันผลให้กับสมาชิกในทุกๆ ปี และน้อยที่สุดคือ มีระบบการตรวจสอบภายนอกและภายใน เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน และทำหน้าที่รายงานความเสี่ยงมีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีการวางระบบพัฒนาบุคลากรขององค์กรอยู่อย่างสม่ำเสมอ และจากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ทำงานที่แตกต่างกันมีรูปแบบการบริหาร

ความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ข้อสมมติฐาน	สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
H1a	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านเพศแตกต่างกัน มีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
H1b	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านอายุแตกต่างกัน มีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
H1c	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
H1d	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านตำแหน่งแตกต่างกัน มีรูปแบบการบริหาร ความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
H1e	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านระยะเวลาที่ทำงานแตกต่างกัน มีรูปแบบ การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลกระทบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

	strateg			operatio			operatio	
	y	credit	liquidity	n	strategy	credit	liquidity	n
	risk	risk	risk	risk	effect	effect	effect	effect
strategy risk	1							
credit risk	0.409**	1						
liquidity risk	0.170**	0.359**	1					
operation risk	0.780**	0.327**	-0.137**	1				
strategy effect	0.955**	0.440**	0.169**	0.773**	1			
credit effect	0.407**	0.967**	0.353**	0.327**	0.437**	1		
liquidity effect	0.153**	0.304**	0.961**	-0.134**	0.158**	0.286**	1	
operation effect	0.804**	0.357**	-0.095	0.984**	0.792**	0.359**	0.804**	1

จากตารางการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlations) ระหว่างตัวแปรของปัจจัยที่มีผลรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งพบว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง มีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติการกับปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ทำงานที่แตกต่างกัน พบว่าส่งผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกันส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันส่งผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวจินี เพชรรัตน์ และปาริฉัตร พรหมกุล (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบการให้บริการเพื่อกำหนดนโยบายโซ่อุปทานชุมชนของสหกรณ์กองทุนสวนยางโดยการมีส่วนร่วม: สหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านหุแร่ จำกัด ต.ทุ่งตำเสา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา พบว่า เกษตรกร

ชาวสวนยางไม่สมัครเป็นสมาชิกหรือเป็นแล้วลาออก มีสาเหตุจากสภาพปัญหาส่วนตัว การให้บริการ และภาพลักษณ์ของสหกรณ์ ซึ่งสภาพปัญหาส่วนตัว เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาหนี้สิน สุขภาพในการมีส่วนร่วม หรือคุณภาพชีวิตในระหว่างดำรงการเป็นสมาชิกอยู่ที่มีผลทำให้บุคคลมี ทัศนคติและความคิดที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิลาวรรณ มณีบุตร และพิพัฒน์ ไทยอารี (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อต้นนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ พบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราล้วนจำเป็นต้องใช้แรงงานในการทำสวนยาง ซึ่งหากเกษตรกรชาวสวนยางมีอายุแตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นในการทำสวนยางแตกต่างกัน เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำสวนยาง นอกจากนี้ในงานวิจัยนี้ ยังพบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันก็ส่งผลต่อทัศนคติและความสามารถในการทำสวนยาง แตกต่างกัน เนื่องจากระดับการศึกษาส่งผลต่อการเลือกใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี หรือวิธีการ กลยุทธ์ การทำสวนยางและการบริหารความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน

สำหรับประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง/ผลกระทบความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางนั้น สหกรณ์ควรมีการจัดการที่ สอดคล้องกับบุคคลและทำให้เห็นถึงความมั่นคงในอาชีพ สร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะด้าน การทำสวนยาง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ให้สมาชิกมีรายได้ มีความสุขในการทำสวนยาง พัฒนา ความรู้ความสามารถให้กับเกษตรกรสมาชิกสวนยางให้ตระหนักถึงปัญหาและความเสี่ยงเพื่อการ ร่วมกันวางแผนป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสหกรณ์กองทุนสวนยางได้ ทั้งผู้นำและ สมาชิกต้องมีความร่วมมือร่วมใจกันภายใต้การบริหารจัดการที่ดี อันจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกัน ทุกฝ่ายและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และควรมีการคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ความสามารถตรง กับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย

2. โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลกระทบรูปแบบการ บริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบโอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยงกับระดับผลกระทบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางใน จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ปัจจัยเสี่ยงด้านสินเชื่อ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ปัจจัยเสี่ยงด้านปฏิบัติการ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวน ยางในจังหวัดบึงกาฬ

ดังนั้น เกษตรกรสหกรณ์กองทุนสวนยางพารา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการ บริหารความเสี่ยงในทุกด้านให้อยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งควรแบ่งรูปแบบของความเสี่ยงออกเป็นส่วนที่ ควบคุมได้กับส่วนที่ควบคุมไม่ได้ หรือวางแผนการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่หน่วยงานเห็นว่าความ เสี่ยงนั้น เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในหรือมีสาเหตุที่สามารถลดหรือควบคุมได้ด้วยวิธีการควบคุมภายใน หรือปรับปรุงระบบการทำงานการเพิ่มทักษะของผู้ปฏิบัติงาน การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา ประยุกต์ใช้กับการดำเนินการตลอดห่วงโซ่อุปทาน หรือการวางแผนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต การทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาจากการทำงานผิดพลาด การขอคำปรึกษาหรือ คำแนะนำ การอบรมทักษะความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานของภาครัฐหรือหน่วยงานเอกชน

ที่มีความเชี่ยวชาญ สามารถให้ความรู้และแนะนำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดโอกาสจะเกิดความเสียหาย หรือผลกระทบให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือหากเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่อาจนำกลยุทธ์หรือมาตรการต่างๆ มาใช้เพื่อลดผลกระทบหรือความรุนแรงของความเสี่ยงนั้น เช่น การทำ Business Continuity Plan เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในช่วงเกิดเหตุการณ์ความเสียหายและอยู่ระหว่างการแก้ไขเพื่อให้กลับไปสู่สภาพการดำเนินงานตามปกติได้เร็วที่สุด หรืออาจทำการถ่ายโอนความเสี่ยงโดยเฉพาะกรณีที่เห็นว่าเป็นความเสี่ยงที่คาดไม่ถึง หรือมีระดับความรุนแรงสูง เช่น ภัยธรรมชาติหรือวินาศภัยต่างๆ ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถแบกรับความเสี่ยงนั้นได้ ก็อาจกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงด้วยการประกันภัย หรือในกรณีความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่ชำนาญงานของบุคลากรภายในหน่วยงานก็อาจจัดจ้างบุคลากรภายนอกมาดำเนินการแทน (ณัฐมา รองมาลี และพัทธ์ธีรา สมควร, 2563) นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงภายนอกด้านการตลาดและราคาด้านสภาพอากาศที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการผลิตและจำหน่ายยางพารา ซึ่งต้องให้ความสำคัญและติดตามสถานการณ์ทางการตลาดอย่างใกล้ชิดและปรับตัวตามสถานการณ์อยู่เสมอ (ประมวล วุฒิพรพงษ์, 2560)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

ผู้วิจัยขอสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีของประชากรในจังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ปัจจัยที่มีผลรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬจากการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษา นำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ต่อไป आयมีผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด คือ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ แต่ आयมีผลต่อระดับผลกระทบของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด คือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ระดับการศึกษาที่มีผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับผลกระทบของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด คือปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ตำแหน่งมีผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับผลกระทบของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด คือ ปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ระยะเวลาที่ทำงานมีผลต่อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับผลกระทบของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬมากที่สุด คือปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงของเกษตรกรในโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางพาราของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ เพื่อประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงต่างๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบการรับรู้ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิตน้ำยางพาราและ

ยางพาราก่อนด้วยจัดทำแผนรองรับความเสี่ยงเพื่อลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา ทราบถึงระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในโซ่อุปทาน และสามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการความเสี่ยงได้

2.2 ควรมีการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ เพื่อศึกษาการดำเนินงานกิจการตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีทั้งหมด 6 หลัก ประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าซึ่งแต่ละสหกรณ์นั้นมีรายละเอียดของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่แตกต่างกันออกไป อันเกิดจากหลักการของผู้นำสหกรณ์สมาชิก สหกรณ์และสภาพแวดล้อมของสหกรณ์ ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหา และความเข้มงวดของหลักการ ซึ่งทั้งสิ้นล้วนนำไปสู่การพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

2.3 ควรนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ยังสหกรณ์อื่น เพื่อบูรณาการงานวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐมา รongมาลี และพัทธ์ธีรา สมควร. (2563). *แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร*. สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง. สืบค้น 24 กรกฎาคม 2564 จาก, <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1040320200824053534.pdf>.
- ประมวล วุฒิพรพงษ์. (2560). *การวิเคราะห์การรับรู้ความเสี่ยงของเกษตรกรในโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางพารา กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมยางพารา ในเขตอำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พิเชษฐ วิริยะพาหะ. (2564). *ยางพาราพืชเศรษฐกิจสำคัญ*. สืบค้น 24 กรกฎาคม 2564 จาก, <https://www.prachachat.net/property/news-527896>.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ. 2564. *กลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ*. สืบค้น 21 ธันวาคม 2564 จาก, <https://web.cpd.go.th/buengkan/index.php>.
- Yamane Taro. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
The Study of Relationship Between Leadership and the Effectiveness
of Small School Under the Secondary Education Service Area Office
Bangkok 1

ศุภสินี เพ็งจันทร์¹ ชัยฤทธิ์ แสงสว่าง²
Suphasinee Phengjan, Chairit Sangsawang

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2. ศึกษาประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่าง คือ ครูของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 195 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ($\bar{X}=3.92$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ($\bar{X}=3.81$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.73$) และ 2) ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีระดับผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.31$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีความคิดทางบวก ($\bar{X}=3.27$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}=3.15$) และ 3) ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ($r=0.642$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Received: 2022-08-25 Revised: 2022-09-15 Accepted: 2022-09-21

¹ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, Siam Technology College. Corresponding Author e-mail: suphasinee5195@gmail.com

² วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, Siam Technology College

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์; ภาวะผู้นำ; ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียน; ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research are 1. Study the leadership of small school administrators under the secondary education service area office Bangkok 1 2. Study the effectiveness of the administration of small schools under the secondary education service area office Bangkok 1 and 3. study the relationship between Leadership and Management Effectiveness of Small Schools under the secondary education service area office Bangkok 1. This research is a quantitative research. An example is teachers of small schools. There were 195 persons under the secondary education service area office Bangkok 1. The research instrument was a questionnaire. The result of the study were 1) leadership of small school under the secondary education service area office bangkok 1 overall there were behaviors expressed at a high level ($\bar{X} = 3.81$). Each aspect was explored and Supportive Leadership was found to be at high level ($\bar{X} = 3.92$), followed by Success-oriented leadership ($\bar{X} = 3.81$). Nevertheless, Participatory leadership accounted for the lowest mean score ($\bar{X} = 3.73$). 2) administrative effectiveness of small schools under the secondary education service area office bangkok 1 overall there were successes expressed at a moderately good level ($\bar{X} = 3.24$). Each aspect was explored and the ability to solve problems within the school was found to be at high level ($\bar{X} = 3.31$), followed by the ability to develop students to have a positive attitude ($\bar{X} = 3.27$). Nevertheless, the ability to produce high-achieving students accounted for the lowest mean score ($\bar{X} = 3.15$). 3) leadership was moderately positively correlated with management effectiveness of small schools under the secondary education service area office bangkok 1 ($r = 0.642$) with a statistical significance at the .05 level.

Keywords: Relationship -Leadership; School management effectiveness; School administrator

บทนำ (Introduction)

ผู้บริหารโรงเรียนนั้นว่ามีความสำคัญต่อการจัดการทางการศึกษา ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำในโรงเรียนจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารจัดการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่มรู้จักปรับปรุงแก้ไขความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจมีความเข้าใจบุคลิกทั่วไปและเข้าใจสังคมได้ดี มีความอดทนและรับผิดชอบสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสานงานได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และยอมรับนับถือ ผู้

ซึ่งให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและความยุติธรรม ลักษณะดังกล่าวไม่ได้หากันได้ง่าย ในโรงเรียนที่หายากยิ่งกว่านั้น คือภาวะผู้นำหรือ ความเป็นผู้นำ (ธรา สุนทรายุทธ, 2551)

โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่พบว่ามีการบริหารจัดการและประสิทธิผลการพัฒนาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมากเกิดจากความล้มเหลวของกระทรวงศึกษาธิการในการบริหารการศึกษาของชาติให้บรรลุตามเป้าหมายในมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ.2542 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายโดยใช้มาตรการที่บั่นทอนคุณภาพของโรงเรียนในท้องถิ่น คือ เกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่ระบุเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในระดับก่อนประถม ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา กำหนดให้สถานศึกษามีจำนวนครูตามสัดส่วนของนักเรียน คือ จำนวนนักเรียน 20 คน ต่อจำนวนผู้สอน 1 คน

ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ซึ่งปัจจุบันพบว่าผู้บริหารโรงเรียนยังขาดภาวะผู้นำที่แสดงออกถึงส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยภาพรวม พร้อมกับโรงเรียนขนาดเล็กมักประสบปัญหาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำและขาดประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องแสดงศักยภาพความเป็นผู้นำเพื่อให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลการบริหาร ดังที่กล่าวมาแล้วว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผลโดยภาวะผู้นำเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้น มีลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objective)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จาก 18 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 399 คน ปีการศึกษา 2563

2. ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 195 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp.607-610) หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนของโรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ 1 ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดของ Robert J. House (1971) ใน 4 แบบ คือ 1) ภาวะผู้นำแบบสั่งการ 2) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 3) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ

ตัวแปรที่ 2 ได้แก่ ประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดของ Mott (1972) ใน 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเรื่องประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 21 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับ ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.89 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.974

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

1.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยตัวเอง

1.2 ให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ โดยเป็นการตอบแบบสอบถามผ่าน Google Form ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 14 – 25 ธันวาคม 2564

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากตัวอย่าง ตรวจสอบ เพื่อตรวจหาความสมบูรณ์ของ แบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยสถิติพื้นฐานโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวมนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. สถิติใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 1 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	51	26.20
1.2 หญิง	144	73.80
รวม	195	100.00
2. อายุ		
2.1 21 -30 ปี	53	27.20
2.2 31-40 ปี	60	30.80

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.3 41-50 ปี	59	30.20
2.4 51 ปี ขึ้นไป	23	11.80
รวม	195	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	165	84.60
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	30	15.40
รวม	195	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่		
4.1 ครูผู้ช่วย	41	21.00
4.2 ครู	101	51.90
4.3 ครูชำนาญการ	35	17.90
4.4 ครูชำนาญการพิเศษ	17	8.70
4.5 ครูเชี่ยวชาญ	1	0.50
รวม	195	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	52	26.60
5.2 5-10 ปี	87	44.60
5.3 11-15 ปี	46	23.60
5.4 16-20 ปี	5	2.60
รวม	195	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 195 คน จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 และเป็นเพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ตามลำดับ จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 รองลงมาคือ 41-50 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 84.60 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 รองลงมาคือครูผู้ช่วย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 และครูชำนาญการ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 ตามลำดับ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวมทุกๆ ด้าน

ภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ภาวะผู้นำแบบสั่งการ	3.77	0.51	มาก	3
ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน	3.92	0.59	มาก	1
ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม	3.73	0.58	มาก	4
ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ	3.81	0.56	มาก	2
รวม	3.81	0.42	มาก	

จากตารางที่ 2.1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม มีพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน สูงสุดเป็นอันดับแรก โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) รองลงมา ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ($\bar{X}=3.81$) ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ($\bar{X}=3.77$) และภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.73$)

ตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม ทุกๆ ด้าน

ภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.15	0.47	ปานกลาง	4

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	3.27	0.47	ปานกลาง	2
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	3.25	0.50	ปานกลาง	3
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	3.31	0.51	ปานกลาง	1
รวม	3.24	0.30	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2.2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม มีระดับผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}=3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน สูงสุดเป็นอันดับแรก โดยมีผลสำเร็จอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) รองลงมา ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X}=3.27$) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X}=3.25$) และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}=3.15$)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตัวแปร	$\bar{X}$	ภาวะผู้นำ (X_{tot})	ประสิทธิภาพการบริหารของ โรงเรียนขนาดเล็ก(Y_{tot})
		3.81	3.24
ภาวะผู้นำ (X_{tot})	3.81	1.00	0.642* ($p=0.000$)
ประสิทธิภาพการบริหารของ โรงเรียนขนาดเล็ก (Y_{tot})	3.24	0.642* ($p=0.000$)	1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3.1 พบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลาง กับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ($r=0.642$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม และรายด้าน

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{tot}
X ₁	.647**	.685**	.687**	.419**	.747**
X ₂	.646**	.678**	.708**	.478**	.769**
X ₃	.658**	.699**	.676**	.458**	.756**
X ₄	.417**	.439**	.496**	.328**	.508**
X _{tot}	.542**	.563**	.653**	.478**	.724**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3.2 พบว่า พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกๆ ด้าน มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ($r = 0.328-0.769$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก ($r = 0.769$) รองลงมา ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก ($r = 0.756$) และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับปานกลาง กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ($r = 0.328$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม มีพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน มีพฤติกรรมที่แสดงออกสูงสุดเป็นอันดับแรก โดย

แสดงพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ และภาวะผู้นำที่ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่ในระดับต่ำสุดคือ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บริหารต้องแสดงแบบภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่บางครั้งผู้บริหารต้องทำตัวเสมือนเป็นพี่เลี้ยงคอยแนะนำและสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน แต่บางครั้งต้องใช้ความเฉียบขาดในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในเวลาอันจำกัด โดยที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในงานนั้นๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hersey and Blanchard (1972) กล่าวถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้นำแบบ มุ่งความสัมพันธ์ ซึ่งผู้นำจะรักษาความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการทำงาน ตลอดจน การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านต่างๆ และด้วยเหตุที่ว่าการทำงานโรงเรียนขนาดเล็กมีปริมาณงานจำนวนมากเท่ากับโรงเรียนขนาดอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภาวิตา อ้นสกุล, 2561) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำตามทฤษฎีวิถีทางเป้าหมายกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีวิถีทางเป้าหมายตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก คือ ด้านสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านมุ่งความสำเร็จ ด้านสั่งการและด้านมีส่วนร่วม ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม มีระดับผลสำเร็จอยู่ในระดับดีปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นอันดับแรก โดยมีผลสำเร็จอยู่ในระดับดีปานกลาง รองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีประสิทธิภาพต่ำสุด โดยมีผลสำเร็จอยู่ในระดับดีปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนอาจต้องมีการพัฒนาในทุกด้านเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงและใช้กลยุทธ์ในการดำเนินงาน มีความสามารถเข้าใจระบบงาน มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักจัดลำดับความสำคัญให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีแนวคิดที่หลากหลาย และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหารของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ (Glueck, 1980) ที่กล่าวว่า องค์การจะมีประสิทธิภาพได้ถ้าหากองค์การนั้น ๆ ได้มีระบบการวางแผนที่ดี ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของงาน และถือว่าเป็นลักษณะการดำเนินงานที่เป็นองค์ประกอบในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัมพร อิศรารักษ์, 2558) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่

.05

มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการศึกษาซึ่งผู้ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันและนำองค์กรไปสู่เป้าหมายคือผู้นำทางการศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่แตกต่างจากผู้นำโดยทั่วไป นอกจากนี้ผู้ภาวะผู้นำ ยังส่งเสริมให้ผู้บริหารมีลักษณะใช้ความสามารถในการกระตุ้นส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานอยากทำงานในองค์กรเกินความคาดหวังและสามารถสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ (Hulme and Mosley, 1996) ประสิทธิภาพมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้จัดการที่จะตั้งเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายนั้น โดยการทำงานให้มีผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริพร นาพันธุ์, 2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบภาวะผู้นำกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ในทุกด้านและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม เป็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของครูเพื่อพัฒนาโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารควรผู้บริหารปฏิบัติตนอย่างเสมอภาคกับครูทุกคน วางตัวเป็นกลาง ซึ่งจะช่วยให้ครูไม่เกิดความเหลื่อมล้ำในการทำงานและการร่วมมือในการทำงาน

1.3 ผู้บริหารควรมีการกระตุ้นให้ครูได้ทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการมีส่วนร่วมในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา เขตอื่นๆ และเทศบาล

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำกับการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.4 ควรศึกษาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับการบริหารงาน 4 ฝ่ายของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.5 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

ธรา สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิกิริยาทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

ภาวิตา อ้นสกุล. (2561). *ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำตามทฤษฎีวิถีทาง – เป้าหมายกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์*.

ศิริพร นาพันธุ์. (2561). *ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*.

อัมพร อีสสรารักษ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียง. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา*.

Hersey and Blanchard (1972). *The management of change: III. Planning and implementing change*. Training & Development Journal. 26(3), 28–33.

Hulme and Mosle. (1996). *Finance against Poverty, 1 and 2*. Routledge, London.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

Mott, R. M. (1972). *Organizational Effectiveness*. California: Good Year Publishing Co., Inc.

การศึกษาการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบของรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของประเทศไทย

A Study on Preparation for the Impact of China-Laos Railways on Thailand's Border Trade Area

วีรวิทย์ เลิศไทยตระกูล¹

Weerawit Lertthaitrakul

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ศึกษาถึงผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบรวมถึงการนำเสนอการเตรียมความพร้อมของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่การค้าชายแดนไทยต่อการพัฒนาเส้นทางรถไฟจีน-ลาว โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง และการจัดการประชุมกลุ่มย่อย เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการวิจัยด้วยตัวแบบ PESTEL ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบเชิงบวกที่เป็นโอกาสที่เด่นที่สุดของเขตพื้นที่การค้าชายแดนไทยต่อการพัฒนาระบบรางของรถไฟจีน-ลาวนั้น ได้แก่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการเกษตร ธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่การค้าชายแดนและจังหวัดใกล้เคียง ผลกระทบเชิงลบที่เป็นอุปสรรคของเขตพื้นที่การค้าชายแดนไทย พบว่าส่วนใหญ่คิดว่าไม่มีผลกระทบเชิงลบที่เป็นอุปสรรคมากสำหรับประเทศไทย เพียงแต่ได้ให้ข้อกังวลถึงการเตรียมพร้อมรองรับของการปรับตัว โดยควรเร่งดำเนินการพัฒนาระบบโครงสร้างระบบคมนาคมเพื่อรองรับการเชื่อมต่อรถไฟจีน-ลาว ภาคอุตสาหกรรมควรต้องเร่งดำเนินการปรับตัวในการของประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเพื่อรองรับการเจริญเติบโตที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีต้นทุนที่ต่ำเพื่อแข่งขันกับคู่แข่งทางการค้า รวมถึงการยกระดับการศึกษาและทักษะทางด้านภาษาเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

คำสำคัญ (Keywords): รถไฟจีน-ลาว; การเตรียมความพร้อม; การค้าชายแดน

Received: 2022-08-08 Revised: 2022-09-01 Accepted: 2022-09-03

¹ คณะโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี School of Logistics and Supply Chain, Sripatum University Chonburi Campus. Corresponding Author e-mail: khunweerawit@gmail.com

Abstract

This research is to study both positive and negative impacts, as well as to present the readiness of the industrial sector in the Thai border trade area for the development of the China-Laos railway. The qualitative research model used a semi-structured interview and Focus Group Discussion are tools for data collection and analysis of research results with PESTEL model. The results showed that the most prominent positive impact of the Thai border trade area on the development of the China-Laos railway system was including economic growth The expansion of various industries such as the manufacturing industry agricultural industry Tourism business in border trade areas and nearby provinces. Negative impacts that hinder the Thai border trade area It was found that most of them thought that there was no negative impact that was very deterrent for Thailand. Nevertheless, only raised concerns about the preparation and adaptation. It should expedite the development of the transportation network system to support the China-Laos railway connection. The industrial sector should accelerate the adjustment of production efficiency to support the growth that will occur, including the development of products to meet the standard quality and has a low cost to compete with competitors including upgrading education and language skills to support economic expansion.

Keyword: China-Laos Railway; Preparation; Border Trade

บทนำ (Introduction)

ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) เป็นนโยบายด้านการต่างประเทศที่สำคัญของประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีนในยุคของรัฐบาลประธานาธิบดีสี จิ้นผิงที่เริ่มขึ้นใน พ.ศ.2556 เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการต่างประเทศที่ครอบคลุมทั้งด้านความมั่นคง การเมืองระหว่างประเทศ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 เส้นทางคือ แถบเศรษฐกิจเส้นทางสายไหมทางบกและเส้นทางสายไหมทางทะเล โดยผู้นำของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในหลายมิติ ทั้งด้านนโยบาย ด้านเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐาน การจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ และการเดินทางแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนในประเทศต่างๆที่อยู่ในแนวเส้นทางและจุดเชื่อมโยงเชื่อมต่อ ซึ่งถึงแม้ว่าประเทศไทยนั้นไม่ได้อยู่ในแนวเส้นทางดังกล่าวโดยตรง แต่ข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางได้ส่งผลและมีอิทธิพลต่อประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (บุญชัย จรัสแสงสมบูรณ์, 2562) และจากยุทธศาสตร์นี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนารถไฟความเร็วสูงร่วมกับประเทศจีนที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลนายกรัฐมนตรีนเรนทร์วิทย์ เวชชาชีวะกับรัฐบาลจีนโดยเริ่มลงนาม

ความร่วมมือในปี พ.ศ.2554 เส้นทางกรุงเทพฯ-หนองคาย และมีการขยายความร่วมมือต่อมาในสมัยนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตรในเส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ และการสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงได้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการกระชับความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเส้นทางรถไฟภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2565 ภายใต้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพื่อเชื่อมโยงต่อเนื่องไปยังเส้นทางสายไหมทางบกของข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) และเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเมื่อเสร็จสมบูรณ์จะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมและขนส่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงกว้างในแต่ละเมือง (หงส์ฟ้าทรัพย์บุญเรือง และจินตวัฒน์ ศิริรัตน์, 2563) ทั้งนี้การเชื่อมโยงด้านระบบรางดังกล่าวนั้นเส้นทางนั้นประเทศไทยไม่ได้เชื่อมโยงระบบรางได้โดยตรงกับสาธารณรัฐประชาชนจีนอันเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีประเทศบ้านเพื่อนบ้านคือประเทศลาวเป็นตัวคั่นระหว่างเส้นทางโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบรางของสาธารณรัฐประชาชนจีนเชื่อมโยงข้ามผ่านมายังประเทศลาวก่อนจึงสามารถเชื่อมต่อมาระบบรางมายังจังหวัดหนองคายประเทศไทยได้ (ชุดิระระบอบและคณะ, 2565)

ซึ่งการพัฒนาของระบบรางของสาธารณรัฐประชาชนจีนลงมายังประเทศไทยผ่านเพื่อนบ้านประเทศลาวนั้นได้มีการพัฒนามาโดยลำดับ และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 ได้มีพิธีเปิดการเดินทางรถไฟที่มีความเร็ว (Speed Train) ระหว่างนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน มาที่เมืองบ่อเต็น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเชื่อมเมืองต่างๆ ไปจนถึงนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดหนองคายในระยะทาง 24 กิโลเมตร ซึ่งการเชื่อมโยงระบบรางดังกล่าวเป็นมิติใหม่ในการเชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนกับจีน เส้นทางรถไฟจีน-ลาวได้รับความสนใจอย่างมากจากนักธุรกิจและอุตสาหกรรมต่างๆ รวมไปถึงประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวจนเป็นกระแสที่โด่งดังในช่วงเวลาปัจจุบัน (ชุดิระ ระบอบและคณะ, 2565)

สำหรับประเทศไทยนั้นถึงแม้ว่าเส้นทางระบบรางต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องที่เชื่อมโยงไทย-จีนยังไม่สำเร็จเพื่อเชื่อมต่อทั้งระบบก็ตามแต่เส้นทางรถไฟจีน-ลาวที่เสร็จแล้วก็ส่งผลกระทบในหลายมิติทั้งด้านการค้าบริเวณชายแดน การตื่นตัวของภาคอุตสาหกรรมการผลิต และการท่องเที่ยวบริการ ในโอกาสเชื่อมโยงการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านและสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผลกระทบนั้นอาจจะเป็นทั้งทางบวกที่ทำให้ประเทศไทยได้รับโอกาส และอาจจะเป็นทางลบที่ทำให้ประเทศไทย โดยเฉพาะภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่หลังไหลมาตามเส้นทางรถไฟจีน-ลาว จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงผลกระทบในมิติต่างๆและเพื่อนำเสนอแนวทางเตรียมพร้อมรองรับในภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นและการก้าวทันตามการเจริญเติบโตของประเทศไทยในภูมิภาค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

- 1.ศึกษาถึงผลกระทบทั้งทางด้านบวกและผลกระทบด้านลบของรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของไทย
- 2.นำเสนอแนวการเตรียมความพร้อมของภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากเส้นทางรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research methods)

การวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบของรถไฟความเร็วสูงจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) และการจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน หรือผู้รับบริการจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ หรือ ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ข้ามชายแดน หรือ ผู้ทำหน้าที่ผ่านพิธีการศุลกากร หรือ ผู้ประกอบการรถบรรทุกสินค้าข้ามชายแดนและผู้แทนจากสมาคมตัวแทนออกของรับอนุญาตไทยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเชื่อมโยงถึงเส้นทางการขนส่งสินค้าทางทะเลที่ท่าเรือภาคตะวันออกของประเทศ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth interviews)

ตำแหน่ง/บทบาท	จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (คน)
ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน	2
ผู้รับบริการจัดส่งสินค้าระหว่างประเทศ	4
ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ข้ามชายแดน	3
ผู้แทนจากสมาคมตัวแทนออกของรับอนุญาตไทย	3
หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง	2
รวม	11

การกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยกำหนดตามหลักการของ Nastasi and Schensul (2005) ซึ่งระบุว่า วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Interviewing key informants) และการสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth interviews) ควรมีประมาณ 5-30 บุคคล โดยการพิจารณากลุ่มเป้าหมายต้องอยู่บนพื้นฐานของการเป็นกลุ่มที่สามารถเป็นตัวแทนในการตอบคำถามการวิจัยได้เป็นอย่างดี มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและปฏิบัติงานเกี่ยว

การประกอบกิจการการค้าชายแดน ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการขนส่งสินค้า ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ และผู้ดำเนินการพิธีการในพื้นที่การค้าชายแดน นอกจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและจากการสนทนากลุ่มย่อยกับผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยต้องการยืนยันข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วยการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานการวิจัย บทความวิชาการ และรายงานสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมาประกอบการยืนยันข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้เทคนิคการเลือกด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) โดยผู้วิจัยมีบัญชีรายนามบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่วิจัยไว้อยู่แล้วและใช้เทคนิคสโนว์บอล (Snowball selection) ควบคู่กันไปด้วยซึ่งได้รับการแนะนำผู้ให้ข้อมูลสำคัญรายอื่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion) การตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยเครื่องมือวิธีเชิงคุณภาพมีประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ สังเกตและแบบตรวจสอบรายการมีเนื้อหาและประเด็นคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบของรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของประเทศไทย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ชนิดกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion: FGD) โดยใช้เวที SRIPATUM SUPPLY CHAIN ROUND TABLE#109 รถไฟจีนลาว โอกาสของไทย? ณ วันที่ 5 กรกฎาคม 2565 เวลา 18.00-19.30 น.ในรูปแบบการจัดเสวนาออนไลน์ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) ซึ่งใช้ควบคู่กับการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อย ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary) บทสัมภาษณ์ที่เผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารวิชาการ รวมถึงรายงานเกี่ยวกับการศึกษาเส้นทางรถไฟไทย-ลาว-จีนที่จัดทำโดยหน่วยงานราชการและนำมาสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อยผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยเทคนิคการให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบ (Member checks) นอกจากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ประกอบด้วย การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulate) ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลหลากหลายแหล่ง การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulate) พิจารณาตรวจสอบจากวิธีการรวบรวมข้อมูลในประเด็นเดียวกันแต่หลากหลายวิธี ได้แก่ ใช้วิธีการสังเกตแบบ

มีส่วนร่วมควบคู่ไปกับสัมภาษณ์เชิงลึก หรือใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับใช้แบบตรวจสอบรายการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบตรวจสอบรายการ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ต่างวิธีการมาวิเคราะห์ร่วมกันซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ตีความ (Interpretation) สกัดเนื้อหาสาระ (Content message) จากการให้ข้อมูลและสื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญนำไปสู่การตีความสรุปรูป (Conclusion interpreting) และนำเสนอผลการวิจัยเป็นความเรียงจำแนกตามประเด็นและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลถึงผลกระทบเชิงบวกซึ่งส่งผลต่อโอกาส และผลกระทบเชิงลบที่เป็นอุปสรรคของรถไฟฟ้า-ลาวต้อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของประเทศไทยในรูปแบบของการวิเคราะห์ตัวแบบ PESTEL (จุฑาลักษณ์ สายแปง และศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ, 2564 สมาลี สุขตานนท์, 2562) ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบ PESTEL

PESTEL	โอกาส	อุปสรรค
ปัจจัยทางด้านการเมือง (P)	- นโยบายของจีนที่ต้องการสร้างความร่วมมือกับอาเซียนจะสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบขนส่งมายังประเทศไทยลงไปถึงมาเลเซีย สิงคโปร์ - สอดรับกับการเปิดการค้าเสรีในภูมิภาค เช่นเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน - สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย	- การกีดกันทางการค้าจากประเทศเพื่อนบ้านจะเพิ่มขึ้น - ประเทศจีน จะคุมเข้มเรื่องกฎระเบียบการนำเข้าสินค้าให้ยุ่งยากขึ้น เช่นมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยของสินค้าเกษตรที่จะนำเข้าไปยังประเทศจีน - กฎระเบียบระหว่างประเทศ และพิธีการแต่ละประเทศแตกต่างกันทำให้เกิดความยุ่งยาก ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันทำให้มีระยะเวลาในการส่งสินค้ามากขึ้นส่งผลกระทบต่อต้นทุน
ปัจจัยทางด	- ทำให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถขนส่ง	- การเกิดการแข่งขันทางการค้าที่

านเศรษฐกิจ (E)	สินค้าและคนได้สะดวกมากขึ้น กระจายสินค้าไปยังประเทศจีนที่เป็นตลาดส่งออกขนาดใหญ่ - เมื่อประเทศจีนผ่อนคลายมาตรการโควิดจะทำให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ามายังประเทศไทยได้ในอีกช่องทางไม่ต้องอาศัยการเดินทางทางอากาศอย่างเดียว เปิดประสบการณ์ท่องเที่ยวแบบใหม่ - เป็นทางเลือกใหม่ของผู้ประกอบการในการเลือกรูปแบบการขนส่งสินค้าจากระบบถนนเป็นระบบรางทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ - สามารถพัฒนาพื้นที่จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าไปส่งต่างประเทศ - สินค้าส่งออกที่มีศักยภาพ และเป็นที่ต้องการของประเทศจีนสามารถกระจายในช่องทางนี้ได้ เช่นผลไม้(ทุเรียน มังคุด) ผลผลิตทางการเกษตร - ช่วยลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ให้กับประเทศไทย - เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนและจังหวัดใกล้เคียง สามารถเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำโขงตอนบนได้ - เกิดการจ้างงานในพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่จะไหลมาตามเส้นทางรถไฟที่เชื่อมโยงกับระบบขนส่งของประเทศไทย	ผู้ประกอบการไทยต้องเผชิญกับสินค้าที่มาจากคู่แข่งคือประเทศจีน ทั้งสินค้าอุตสาหกรรม สินค้าเกษตรที่จะผ่านมาจากเส้นทางรถไฟจีน-ลาว - พื้นที่ทางการเกษตรจะลดน้อยลงจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการทางธุรกิจเป็นโรงงานอุตสาหกรรม - อาจจะมีแรงงานของเพื่อนบ้านที่เคลื่อนย้ายเข้ามาแย่งงานประชาชนในพื้นที่ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น
ปัจจัยทางด้ านสังคมและ วัฒนธรรม (S)	- ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนเกิดความตื่นตัว ในการพัฒนาเมืองให้มีศักยภาพในการรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การค้า และการให้บริการ	- แนวโน้มเกิดการเก็งกำไรราคาที่ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ระบบขนส่งทางรางเชื่อมถึงทำให้ประชาชนอาจจะเปลี่ยนการถือ

	นักท่องเที่ยว ทั้งด้านที่พัก แหล่งท่องเที่ยว - เกิดการกระจายรายได้ในชุมชน พื้นที่และประชากรไม่ต้องเคลื่อนย้ายแรงงานไปนอกภูมิลำเนาเพราะเกิดการจ้างงานเกิดขึ้นทั้งการจ้างงานในภาคการผลิต และการบริการ ท่องเที่ยว - ยกย่องคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการเติบโต เช่น โลจิสติกส์ ธุรกิจระหว่างประเทศ การท่องเที่ยว การโรงแรม - ส่งผลให้ประชาชนมีความรักในพื้นที่เห็นคุณค่าของภูมิลำเนาเพิ่มขึ้น	ครองที่ดินไปยังนายทุนที่ไม่ใช่คนในพื้นที่ - การดำเนินชีวิตของประชาชนจะเปลี่ยนไปเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ทั้งเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของชุมชนพื้นที่อื่น - เมื่อเมืองมีการขยายตัวมีคนต่างถิ่นเข้ามามากขึ้นทำให้กังวลในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - อาชีพทางด้านเกษตรกรรมจะเปลี่ยนแปลงไป เป็นชุมชนอุตสาหกรรมทำให้กระทบต่อวิถีชีวิตเดิมต้องปรับตัว - เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวการคมนาคมมากขึ้นการจราจรจะมีผลกระทบหรือมีความเสี่ยงจากอุบัติเหตุจากการจราจรเพิ่มขึ้น
ปัจจัยทางด้าน เทคโนโลยี (T)	- มีการพัฒนาเทคโนโลยีรองรับระบบการคมนาคม การลงทุนสร้างศูนย์กระจายสินค้าที่ทันสมัย - ระบบเชื่อมโยงเชื่อมต่อด้านสาธารณูปโภคด้านคมนาคมจะก้าวหน้าขึ้น - เกิดนิคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่เข้ามาพัฒนาภาคการผลิตในพื้นที่ให้สามารถผลิตได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	- การขยายตัวของความเจริญส่งผลให้ต้นทุนค่าสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น
ปัจจัยทางด้าน สิ่งแวดล้อม (E)	- เมื่อมีการใช้ระบบขนส่งทางรางมากขึ้นช่วยลดการใช้เชื้อเพลิงในการขนส่งสินค้า - เชื่อมโยงไปยังการขนส่งทางเรือได้ด้วยภูมิศาสตร์พื้นที่ชายแดนอยู่ใกล้กับแม่น้ำโขง	- จากพัฒนาระบบคมนาคมทั้งทางระบบรางและระบบขนส่งอื่นที่เชื่อมต่อกันรวมถึงการพัฒนาศูนย์รวบรวมกระจายสินค้า จะมีผลกระทบเรื่องของสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการก่อสร้าง ฝุ่นละออง คุณภาพอากาศ มลภาวะ

		ทางเสียง รวมถึงคุณภาพของแหล่งน้ำที่อาจจะมึนน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม
ปัจจัยทางด้านกฎหมาย (L)	-ก่อให้เกิดการเปิดด่านชายแดนเพิ่มขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกการค้าชายแดนเพื่อรองรับรถไฟจีน-ลาว -การผ่อนปรนระเบียบการเคลื่อนย้ายแรงงาน หรือการตรวจคนเข้าเมืองทำให้คนไทยสามารถไปทำงานข้ามชายแดนได้สะดวก -การพัฒนากฎหมาย พิธีการศุลกากรเกี่ยวกับการขนส่งและโลจิสติกส์ เช่นพิธีการผ่านแดน การอนุญาตให้รถบรรทุกวิ่งข้ามชายแดนได้	- กฎระเบียบของหน่วยงานราชการ ยังไม่ได้ปรับให้ทันสมัยสอดคล้องเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ - กฎระเบียบในการควบคุมแรงงานต่างชาติที่จะไหลเข้ามาอาจจะทำให้ขาดการควบคุมที่เข้มงวด -มาตรการของรัฐในการคุ้มครองสินค้าทั้งภาคผลิตและการเกษตร หากไม่ได้วางแผนไว้จะทำให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบต่างชาติโดยเฉพาะจากจีน

จากตารางที่ 2 และการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่าผลกระทบเชิงบวกที่เป็นโอกาสที่เด่นที่สุดของเขตพื้นที่การค้าชายแดนไทยต่อการพัฒนาระบบรางของรถไฟจีน-ลาวนั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปที่โอกาสทางด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการเกษตร ธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่การค้าชายแดนและจังหวัดใกล้เคียงจะได้รับประโยชน์จากเส้นทางรถไฟจีน-ลาว และผลกระทบเชิงลบที่เป็นอุปสรรคของเขตพื้นที่การค้าชายแดนไทย พบว่าส่วนใหญ่คิดว่าไม่มีผลกระทบเชิงลบที่เป็นอุปสรรคมากสำหรับประเทศไทย เพียงแต่ได้ให้ข้อกังวลถึงการเตรียมพร้อมรองรับของและการปรับตัวของเขตพื้นที่การค้าชายแดนไทยและของประเทศไทยมากกว่าว่าควรต้องคำนึงถึงเรื่องสำคัญเช่น การเกิดคู่แข่งทางการค้าจากสินค้านำเข้ามาจากจีนที่จะมีผลกระทบหากประเทศไทยไม่ปรับตัวเพื่อแข่งขันทางการค้าที่จะมีความเสรีมากขึ้น และการควบคุมแรงงานข้ามชาติที่อาจจะเข้ามาได้ง่ายเพิ่มมากขึ้น ทั้งรวมถึงผลกระทบเชิงสังคมที่อาจจะเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตคนในพื้นที่ชายแดนจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อยถึงการเตรียมตัวรองรับผลกระทบของเส้นทางรถไฟจีน-ลาวต่อพื้นที่การค้าชายแดนไทยนั้นสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ในด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยควรเร่งดำเนินการพัฒนาระบบโครงข่ายระบบคมนาคมเพื่อรองรับการเชื่อมต่อรถไฟจีน-ลาว โดยเฉพาะการเร่งรัดดำเนินการแผนพัฒนารถไฟความเร็วสูง ไทย-จีน เพื่อให้สามารถเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟจีน-ลาวที่เสร็จแล้วได้ เพื่อให้เกิดกิจกรรมการเคลื่อนย้ายสินค้าและคนตลอดเส้นทางและเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากจีนลงสู่ภูมิภาค

อาเซียนที่มีประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางของเชื่อมต่อระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค ในส่วนของภาคเอกชน สมาคมทางการค้าควรต้องเร่งดำเนินการปรับตัวในการของประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเพื่อรองรับการเจริญเติบโตที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีต้นทุนที่ต่ำเพื่อแข่งขันกับคู่แข่งทางการค้าทั้งจากประเทศจีนและเพื่อนบ้านใกล้เคียง ในภาคอุตสาหกรรมการเกษตรควรปรับตัวเรื่องของประสิทธิภาพการพัฒนาผลผลิตเพื่อรองรับการแข่งขันของสินค้าเกษตรจากประเทศจีน และปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อป้องกันการกีดกันทางการค้าที่จะเกิดขึ้น ในด้านของภาคการบริการการท่องเที่ยวควรพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว เส้นทาง และธุรกิจไนโซอุปทานการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวทางรถไฟจากนักท่องเที่ยวจีนมายังประเทศไทยในอนาคตหลังจากการผ่อนคลายของสถานการณ์โควิด

ในด้านสังคม ในพื้นที่การค้าชายแดนไทยและจังหวัดใกล้เคียงควรต้องเตรียมความพร้อมรองรับการเติบโตขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมากและอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคสังคมทั้งรูปแบบชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง การเข้ามาของแรงงานต่างถิ่นที่จะเข้ามาอาศัยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น อาจจะทำให้โครงการทางสังคมเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตจากเดิมเป็นชุมชนเพื่อนบ้านเป็นชุมชนเมืองที่ผู้พักอาศัยเพิ่มขึ้น รวมถึงการเตรียมความพร้อมเรื่องของความปลอดภัยในการเดินทาง การจราจรที่เพิ่มขึ้นและผลกระทบเชิงสิ่งแวดล้อมที่จะเข้ามา ทั้งนี้ในภาคการศึกษาควรเตรียมพร้อมเรื่องของยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน อาทิ หลักสูตรด้านการค้าขายระหว่างประเทศ ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ การจัดการท่องเที่ยวการบริการ และพัฒนาด้านทักษะทางภาษาต่างชาติเพื่อรองรับการขยายตัวในครั้งนี้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาถึงผลกระทบทั้งทางด้านบวกและผลกระทบด้านลบของรถไฟจีน-ลาวต่อเขตพื้นที่การค้าชายแดนของไทย และการเตรียมพร้อมของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น สามารถอภิปรายผลดังนี้

ด้านระบบเศรษฐกิจ พบว่าประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจการค้าบริเวณชายแดนได้ ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสที่สำคัญของพื้นที่ชายแดนไทยและเขตจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จะเติบโตอย่างก้าวกระโดดในด้านของการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าและการเกษตรขนาดใหญ่ป้อนตลาดส่งออกที่สำคัญคือประเทศจีน ซึ่งส่งผลให้ในพื้นที่เขตชายแดนไทยและจังหวัดใกล้เคียงจะกลายเป็นศูนย์กลางทางด้านโลจิสติกส์และเศรษฐกิจแห่งใหม่ของประเทศไทย โดยผลการวิจัยเป็นไปในทำนองเดียวกับแนวคิดของ ชูติระระบอบและคณะ (2565) ที่อธิบายว่าที่คาดการณ์ว่าเส้นทางรถไฟจีน-ลาวจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างในอาเซียนรวมทั้งในประเทศไทย

ด้านการเตรียมความพร้อม ผู้ประกอบการไทยต้องเตรียมตัวรองรับการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างกันในอนาคตและควรต้องเตรียมพร้อมถึงการรองรับ

ผลกระทบทางลบของการหลั่งไหลของสินค้าและนักธุรกิจชาวจีนที่จะเข้ามามีอิทธิพล เช่นเกิดการผูกขาดทางการค้าหรือการสร้างเครือข่ายของนักธุรกิจชาวจีน การเข้ามาจับจองพื้นที่เพื่อทำธุรกิจในระยะยาวเพราะนักธุรกิจชาวจีนรุ่นใหม่จะมีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์นุช เทียนทอง และอ้อมเดือน สิทธิพรหม (2555) ที่พบว่าเมื่อเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจากจีนมายังประเทศไทยเสร็จสมบูรณ์ในด้านการค้าจะเกิดคู่แข่งขึ้นทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก และการขยายตัวของแหล่งเงินทุนต่างชาติที่จะเข้ามาจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่ได้มีการเตรียมพร้อมในการปรับตัว โดยได้เสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมว่าผู้ประกอบการต้องเร่งพัฒนามาตรฐานสินค้าของสินค้าและบริการไม่มุ่งเน้นการแข่งขันที่ราคา และเน้นที่คุณภาพของสินค้าและบริการเป็นหลัก

ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ภาครัฐบาลควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจทั้งด้านการสนับสนุนเงินลงทุนในการพัฒนาปรับปรุง การพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการ ซึ่งในด้านการเกษตรเพิ่มมาตรฐานการผลิตและผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบการวิจัยของสำราญ ขำโสมและกฤติยา เกิดผล (2565) ที่เสนอแนะถึงการจัดการความเสี่ยงของมังคุดส่งออกไปยังประเทศจีนโดยผู้ประกอบการควรต้องมีมาตรฐานในการคัดเกรดผลผลิตและปรับตัวสู่มาตรฐานระบบ GAP เพื่อการสร้างความยอมรับที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของบรรจุภัณฑ์เพื่อลดความเสียหายในการขนส่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตสุภา สาคร (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่าบรรจุภัณฑ์ของผลิตผลทางการเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการขนส่ง โดยเฉพาะการขนส่งที่มีระยะทางไกล บรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบอย่างมีประสิทธิภาพช่วยลดความเสียหายในระหว่างการขนส่งได้และลดค่าใช้จ่ายในการตีกลับคืนสินค้าเกษตรจากความเสียหายระหว่างการขนส่งได้

ด้านภาคบริการท่องเที่ยว การเกิดขึ้นของรถไฟจีน-ลาว จะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนและจังหวัดใกล้เคียงที่จะมีนักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นตลาดนักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยจะเข้ามาสู่พื้นที่ส่วนนี้ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องควรเตรียมรองรับในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสถานที่ให้บริการรวมถึงการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งผลการวิจัยยังสนับสนุนข้อค้นพบของ สุมาลี สุขตานนท์. (2562). ที่พบว่าแหล่งท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขงตอนบนและใกล้เคียงจะมีบทบาทที่สำคัญเพิ่มขึ้นจากการศึกษาถึงศักยภาพของพื้นที่แล้วจะเกิดโอกาสในด้านของการท่องเที่ยวทั้งโซ่อุปทานซึ่งเป็นการเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวสำคัญตั้งแต่จินตอนใต้ ประเทศลาวลงมายังประเทศไทยซึ่งจำเป็นที่ภาคธุรกิจ และภาครัฐของไทยต้องปรับปรุงพัฒนาทั้งเรื่องของระบบการขนส่งที่เชื่อมต่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวเช่นร้านค้าปลอดอากร (Duty Free) ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านของที่ระลึก และที่พัก รวมถึงการพัฒนาภาคธุรกิจในพื้นที่ให้รองรับด้วยการเพิ่ม

ความรู้ทักษะด้านการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีมาตรฐาน และพัฒนาทักษะทางภาษาการสื่อสาร สร้างแรงงานที่มีความรู้มารองรับด้วยการร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อให้ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนำผลวิจัยไปเตรียมความพร้อม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ภาคอุตสาหกรรมต้องมีการปรับตัวทั้งด้านประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจในทุกมิติทั้งด้านเทคโนโลยี ด้านการพัฒนากำลังคน ด้านมาตรฐานสินค้าและบริการ รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการแสวงหาแหล่งเงินทุนในใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุง รวมถึงควรสร้างความมือในกลุ่มอุตสาหกรรมในรูปแบบของเครือข่ายผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นรองรับคู่แข่งทางการค้าที่จะมาจากต่างประเทศได้

1.2 ภาครัฐบาล ควรต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ตามแผนยุทธศาสตร์ของประเทศที่วางไว้เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระบบขนส่งทั้งระบบอย่างเร่งด่วนเพื่อไม่ให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการเป็นศูนย์กลางทางด้านโลจิสติกส์ในภูมิภาค และในส่วนของ การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมต่างๆควรมีนโยบายในการช่วยเหลือ สนับสนุนทั้งด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การบริการ และควรสร้างมาตรการ กฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าชายแดน และมาตรการป้องกันการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังประเทศในเขตเส้นทางรถไฟจีน-ลาว-ไทยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มาจากการสนทนากลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อให้ผลการวิจัยมีความลึกซึ้งขึ้นควรมีการลงวิจัยในภาคสนามเพื่อศึกษาถึงสภาพจริงของพื้นที่ในการวิจัย

2.2 ควรเพิ่มกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณโดยการพัฒนาเครื่องมือจากการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้และสอบถามความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเส้นทางรถไฟจีน-ลาว เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพและสามารถนำเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมรองรับได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง (References)

จุฑาลักษณ์ สายแสง และศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ. (2564). ตัวแบบการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการกำหนดกลยุทธ์องค์กรข้ามชาติ. *วารสาร มทร.อีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 8(2), 94-107.

- จิตสุภา สาร. (2565). การปรับปรุงบรรจุภัณฑ์เพื่อลดความเสียหายในการขนส่งมะม่วงน้ำดอกไม้
สุก รมีสึกษา สวนมะม่วงน้ำดอกไม้แห่งหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารสหศาสตร์ศรี
ปทุม ชลบุรี*. 8(1), 49-58.
- ชาญศักดิ์ แร่งสาริกรม โกศล จันทมนทา นรินทร์ เอื้อศิริวรรณ และอุบลรัตน์ วาริพัฒนะ. (2561).
การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกเส้นทางในจังหวัดอุดรธานีเพื่อสนับสนุนการขนส่ง
สินค้าโดยรถไฟทางคู่. *วิศวกรรมสารเกษมบัณฑิต*. 8(2), 249-265.
- ชุตีระ ระบอบ พัทธา โพชนิกกร พรวิสา ทาระคำ และอภิญญา ไกรสำโรง. (2565). การพัฒนาโลจิสติกส์ของเงินสู่ภูมิภาคทางตอนใต้: รถไฟจีน-ลาว. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 14(1), 563-576.
- บุญชัย จรัสแสงสมบูรณ์. (2562). แนวทางการสร้างความร่วมมือทางการเงินภายใต้แนวคิดริเริ่ม
หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative) กับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของ
ไทย. *วารสารรัฐสารวิรัช*. 61(1), 30-44.
- เรวดี แก้วมณี. (2557). เจาะลึกแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพิเศษจังหวัดตาก..
อนาคตที่ยั่งยืน. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.oie.go.th/view/บทความ/TH-TH>
- วชิระ วิจิตรพงษา (2563). การพัฒนาแบบจำลองการเลือกรูปแบบการขนส่งสินค้าระหว่างเมือง
สำหรับในเขตพื้นที่ชายแดน: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการเทคโนโลยี
อุตสาหกรรมและวิศวกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*. 2(3), 28-43.
- วิภาณี เพื่อกับขาว ประสารโชค ฐะนุติและชนัด เผ่าพันธุ์ดี. (2560). การกำหนดนโยบายส่งเสริม
การค้าชายแดนไทย-เมียนมา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *Veridian E-journal Silapakorn
University ฉบับภาษาไทย สาขา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*. 10(3), 68-85.
- วีรวิทย์ ปิยนนทศิลป์. (2560). การพัฒนาพื้นที่ชายแดนเพื่อการค้าการลงทุนและการยกระดับ
คุณภาพชีวิตของประชาชน. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*. 27(2), 1-13.
- สุมาลี สุขตานนท์. (2562). กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ท่าเรือเวียงเชียงแสนเพื่อเชื่อมต่อแหล่ง
ท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน. *วารสารการขนส่งและโลจิสติกส์*. 12(1), 24-47.
- สุเทพ นิมสย. (2558). ผลกระทบและการปรับตัวของชุมชนและสังคมเมืองชายแดนในเขต
ภาคเหนือตอนนโยบายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาเมืองชายแดนจังหวัด
เชียงรายและจังหวัดตาก. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุภาวดี คัมภราชฤทธิ์. (2560). การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศและการเลือกตัวแทนขนส่งสินค้า:
มุมมองผู้ส่งออก. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 9(2), 215-230.
- สำราญ ขำโสมและกฤติยา เกิดผล. (2565). การจัดการความเสี่ยงของการส่งออกมังคุดจากจังหวัด
จันทบุรีไปยังประเทศจีน. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*. 8(1), 99-112.
- หงส์ฟ้า ทรัพย์บุญเรือง และจินตวัฒน์ ศิริรัตน์. (2563). โครงการรถไฟความเร็วสูงไทย-จีนโอกาส
ของการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารไทยคดีศึกษา*. 17(2), 50-80.

- อนงค์นุช เทียนทอง และอ้อมเดือน สิทธิพรหม. (2555). การคาดการณ์ผลกระทบของการสร้างรถไฟฟ้าความเร็วสูงไทย-จีนต่อธุรกิจ SMEs ในจังหวัดหนองคาย. วารสารวิจัย มข. 11(1), 32-44.
- Nastasi, B. K. and Schensul, S. L. (2005). Contributions of qualitative research to the validity of intervention research. *Journal of School Psychology*. 43(3), 177-195.

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6
A Study of Relationship Between the Participative Management of
Administrators and the Quality of Teacher's Worklife Under the
Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 Group 6

ณนรินทร์ คำไกร¹

Naniran Khamkrai

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 2. ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ตัวแปรที่ใช้ ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 256 คน ด้วยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน คุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 อยู่ในมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.65^*$) พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการตั้งเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารแบบมีส่วนร่วม; คุณภาพชีวิตการทำงานของ

Received: 2022-08-26 Revised: 2022-09-07 Accepted: 2022-09-12

¹ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม Siam Technology College. Corresponding Author e-mail: naniran.kh@chanpradit.ac.th

Abstract

The proposes of this research were to Study of Relationship between Participative Management of Administrators and the Quality of Teacher's Work life under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 Group 6. The purposes of this research were to identify : 1. study the Participative Management of Administrators of foundation education schools under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6 , 2. study the Quality of Teacher's Work life under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6 , and 3. study the relationships between Participative Management of Administrators and the Quality of Teacher's Work life under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6. The population of this study were the teachers in schools under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6. The samples were 10 schools. The sample consisted of 256 With Taro Yamane's (1973) prefabricated table opening method at the tolerance level. of randomization in study .05 and confidence level .95, The research instrument was a questionnaire about the Participative Management of Administrators and the Quality of Teacher's Work life under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6. The statistic used for analyzing the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient. The findings of this research were as follows : The Participative Management of Administrators were as a whole was rated at a high level overall. The Quality of Teacher's Work life were as a whole was rated at a high level. There was high relationships between Participative Management of Administrators and the Quality of Teacher's Work life under the secondary education service area office Bangkok 1 group 6 at 0.05 level.

Keywords: Participative Management of Administrators; Quality of Teacher's Work life

บทนำ (Introduction)

สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้ออกไปสู่สาธารณะเป็นพลเมืองโลก ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำผู้อื่นให้ปฏิบัติหน้าที่จนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา (จิราภรณ์ เพชรทัต, 2558, น. 18) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ผู้บริหารสถานศึกษามีฐานะเป็นสัญลักษณ์ขององค์กรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนี้จึงต้องมีทักษะ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจการต่าง ๆ สนับสนุนให้เกิดการวางแผนอย่างมีระบบ มีการติดตามผลและประเมินผลร่วมกัน พร้อมทั้งนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงพัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการภาพรวมทั้งองค์กรซึ่งรวมถึงบุคลากรทางการศึกษาและการผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้วยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินกิจการต่าง ๆ ซึ่งจากผลการบริหารที่ผ่านมาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่ม 6 พบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมยังไม่ชัดเจนจึงทำให้ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนอีกทั้งทำให้ครูมีความกังวลในเรื่องของตำแหน่งหน้าที่และการปฏิบัติงาน

จากปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินกิจกรรมและบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6
2. ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีแบบแผนการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 710 คน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 37 คน ครูจำนวน 673 คน (ที่มา : รายงานสถิติข้อมูลภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564)

1.2 ตัวอย่าง

1.2.1 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 256 คน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน ครูจำนวน 243 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Tora Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างในการศึกษา .05 และระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 256 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน ประกอบไปด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน มีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 64 ข้อ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร และดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามให้ชัดเจนและครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 กำหนดแบบประเมินโดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.4 ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถามและกำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์ และเสนอแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข แบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์ โดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00 และดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.6 นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.7 ทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยนำมาจากการสังเคราะห์ตามแนวคิดของ Russell C. Swansburg (1996)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยผู้วิจัยนำมาจากการสังเคราะห์ตามแนวคิดของ ของ Richard E.Walton (2009, pp. 396-397) Huse & Cummings (1985) Louis (1998) Cascio (1995) Guest (1979) Skrovan (1983)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามกสังเคราะห์จากแนวคิดของ Russell C. Swansburg (1996, คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายโดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ตามแนวคิดของ Richard E.Walton (2009) ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม 2) สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมีสุขภาพดี 3) การพัฒนาความสามารถของมนุษย์ 4) ความเจริญเติบโต และสวัสดิการ 5) การบูรณาการทางสังคม 6) ธรรมเนียม ในองค์กรการทำงาน 7) จังหวะของชีวิตโดยส่วนร่วม 8) ความเกี่ยวข้องทางสังคม ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับ เกณฑ์การแปลความหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยการทดสอบ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ดังนี้ การรับผลประโยชน์ ($\bar{x}=4.42$) การตั้งเป้าหมาย ($\bar{x}=4.10$) การตัดสินใจ ($\bar{x}=3.95$) การประเมินผล ($\bar{x}=3.74$) ตามลำดับ 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครูฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมีสุขภาพดี ($\bar{x}=4.42$) ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม ($\bar{x}=4.40$) ด้านการบูรณาการทางสังคม ($\bar{x}=4.40$) ด้านการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ ($\bar{x}=4.25$) ด้านความเจริญเติบโตและสวัสดิการ ($\bar{x}=4.16$) ด้านธรรมาภิบาลในองค์กรการทำงาน ($\bar{x}=3.95$) ด้านจังหวะของชีวิตโดยส่วนร่วม ($\bar{x}=3.70$) และด้านการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ($\bar{x}=3.36$) ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูฯ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.65^*$) ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการตั้งเป้าหมาย ซึ่งจากผลการวิจัย ดังนั้นผู้บริหารควรจะต้องเพิ่มช่องทางหรือหาวิธีเพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในการตัดสินใจและการเสนอนโยบายขององค์กร รวมถึงให้ครูมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในเรื่องของการตรวจสอบ การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงาน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบร่วมกันที่สามารถวิเคราะห์ห้จนนำไปสู่วิธีการที่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ขึ้นให้กับองค์กรซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

ตารางที่ 1.1 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y _{tot}
X ₁	1.00*	0.77*	0.86*	1.00*	0.70*	-0.37*	0.53*	0.63*	0.64*
X ₂	0.49*	0.91*	0.84*	0.99*	0.82*	0.66*	-0.02*	0.98*	0.71*
X ₃	0.70*	0.95*	0.43*	0.89*	0.97*	0.60*	0.70*	0.99*	1.56*
X ₄	0.41*	0.97*	0.91*	0.98*	-0.17*	0.54*	0.54*	0.99*	0.65*
X _{tot}	0.65*	0.90*	0.76*	0.97*	0.58*	0.03*	0.44*	0.90*	0.65*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.65^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 จากผลการวิจัยรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_3) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r=1.56^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_4) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.65^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r=0.71^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (X_1) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r=0.64^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ

เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันปรับปรุงรูปแบบบริหารจัดการในการพัฒนางานในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีการนิเทศชั้นเรียนและการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมแสดงความยินดีและภูมิใจกับรางวัล โล่

รางวัลที่ได้รับซึ่งเป็นผลที่เกิดจากคณะครูและนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการสร้าง วิเคราะห์วิธีการที่แปลกใหม่ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภัททา อินทรศักดิ์ (2561) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ไว้ว่า ความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกันมีความพึงพอใจและชื่นชมในผลสำเร็จนั้น ๆ ร่วมกัน เช่น การร่วมแสดงความยินดี การยกย่องให้เกียรติ การมอบรางวัล เป็นต้น และยังสอดคล้องกับสุพรรณนิกุลโสภิส (2559) ได้ทำการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความสุขภาวะที่ดีและมีสุขภาพ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และ พัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตาม หลักสูตร 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูทุกระดับมีส่วนร่วมตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นดำเนินการและตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Likert (1996) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและการตัดสินใจ โดยผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิกริยาโต้ตอบกัน อย่างเปิดเผยและโดยกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร มีการตัดสินใจต่างๆ ที่กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์กร เปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมีสุขภาพดี ด้านการเกี่ยวข้องทางสังคม ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ ด้านความเจริญเติบโตและสวัสดิการ ด้านธรรมาภิบาลในองค์กรการทำงาน ด้านจังหวะของชีวิตโดยมีส่วนร่วม และด้านการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ตามลำดับ

เนื่องจากคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้มีสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในการทำงานของครูมีความสะดวกสบาย มีอากาศ ถ่ายเท มีสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ของครู และสภาพแวดล้อมที่ทำงาน

มีความปลอดภัย ไม่เกิดภัย อันตรายในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติงานของครูต้องรับผิดชอบต่อสังคมในทุกด้านเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา ครูมีการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือจนได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นชุมชน ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา การปฏิบัติงานของครูต้องรับผิดชอบต่อสังคมในทุกด้านเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา รวมทั้งครูมีการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือจนได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นชุมชน และครูปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารียา การดี (2562) ได้ให้ความหมาย คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life: QWL) คือ การทำงานในองค์กรอย่างมีความสุข รวมถึงสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีเหมาะสมกับการทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดความพึงพอใจ สร้างขวัญและกำลังใจ มีความมั่นคงก้าวหน้าในชีวิตการงาน ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คุณภาพชีวิตการทำงานที่ต้องมีการจัดสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับชีวิตการทำงานให้ควบคู่กันไป เพื่อให้การดำเนินชีวิตของบุคลากรมีความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Herbert (1974) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของบุคคลจะมีความต้องการที่สมบูรณ์ได้ต้องประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความต้องการที่ตอบสนองต่อร่างกาย 2) มีการพัฒนาตนเองและความเจริญของบุคคล 3) สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมอย่างใกล้ชิด 4) การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมในฐานะที่ตนเป็นสมาชิก และสอดคล้องกับ Ali Nasermoaddeli และคณะ (2003) ได้ศึกษาวิจัยคุณภาพชีวิตของข้าราชการในประเทศญี่ปุ่น โดยได้ศึกษาและติดตามคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพจิตและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป สภาวะสุขภาพที่ดีจะลดลง ทั้งในผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งเป็นผลให้เกิดเป็นโรคเรื้อรังต่าง ๆ ส่วนผู้ที่เข้าใจตนเองจะทราบว่าตนเองต้องการอะไรและรู้สึกได้ว่า ตนเองได้ทำงานที่มีคุณค่าสามารถจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในส่วนของชีวิตได้ดี จึงพบว่าคุณภาพ ชีวิตจะดีกว่าผู้อื่น นอกจากนี้ยังพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการสุขภาพที่ไม่เหมือนกัน จะส่งผลต่อสุขภาพชีวิตเช่นกัน โดยจากการวิเคราะห์ตัวแปรในด้านต่าง ๆ สรุปว่า ภาระงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อคุณภาพชีวิต ดังนี้ ภาระงานที่รับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อด้านสุขภาพกาย แต่สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสุขภาพกาย และด้านการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ครูได้รับการจ่ายค่าตอบแทนค่าจ้าง เงินเดือนที่ได้รับจากองค์การได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและยุติธรรม ครูได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือเปอร์เซ็นต์ที่เพียงพอในการใช้จ่ายและการดำรงชีวิต ครูรับผลประโยชน์หรือสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และครูได้รับเงินเดือนที่สอดคล้องเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ John R.Schermerhorn (1996) ที่ได้กล่าวถึงแง่มุมในการพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ดังนี้ คือ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและมีความยุติธรรม 2) สภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและมีสุขอนามัย 3) โอกาสในการเรียนรู้และใช้ทักษะใหม่ ๆ 4) โอกาสในความก้าวหน้าและความเติบโตในสายอาชีพ 5) การได้รับการป้องกันสิทธิส่วนบุคคล 6) ความภูมิใจในงานและองค์การ

3. ผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.65^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นิสรพร แซ่มชุงาม (2561) ได้ทำการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ส่วนอีก 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยดังนี้ สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมีสุขภาพดี การเกี่ยวข้องทางสังคม จังหวะของชีวิตโดยมีส่วนร่วม ธรรมเนียมในองค์กรการทำงาน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูใน โรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 6 ควรมีแนวทางและนโยบายในการพัฒนาครูตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงินให้ครบทุกด้าน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้าน โดยพัฒนาด้านทัศนคติทางการเงิน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และ ด้านความรู้ทางการเงิน ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเสนอแนวทางหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาครูตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน เนื่องจากเป็นด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความฉลาดรู้ทางการเงินให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องผลของการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงิน เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิราภรณ์ เพชรทัต. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรสมรรถนะ
สูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิสรพร แซ่มะ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูใน
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4(1), 177.
- ปิยฉัตร มั่นจิต. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ 2
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรเทพ เหมรณน. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต
1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ราม เรือนทองดี. (2563). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ลลิตา ปาบุตร. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบล
สันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้าวิชาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพรรณนิ กุลโสภิต. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภัททา อินทรศักดิ์. (2561). การนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริม
สุขภาพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลเพื่อส่งเสริม
ประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อมรภัค ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

- อมฤต หัสกรรจ์. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์.
- อัสनिया สุวรรณศิริกุล. (2549). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่แท้จริงสู่ความภาคภูมิใจที่ยั่งยืน. การบริหาร
สำหรับนักบริหารงานบุคคลมีอาชีพ, 27(4), 81-83.
- อารียา การดี. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และ ดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
9. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 9(1), 299-313.

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี

Factors Affecting Buying Behavior of Condominiums in Udon Thani Province

กรรธิมา มาตราช¹ สืบชาติ อันทะไชย²

Guntima Matarach, Subchat Untachai

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมของประชากรในจังหวัดอุดรธานี 2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมของประชากรในจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียม ส่วนที่ 3 ส่วนประสมทางการตลาด สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้การทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test และใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับทดสอบลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยสรุปข้อมูลได้ดังนี้ 1) เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านราคา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี แต่ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการจัดการจำหน่าย ด้านบุคคล ด้านสถานที่/ที่ตั้ง ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี

คำสำคัญ (Keywords): พฤติกรรมการเลือกซื้อ; คอนโดมิเนียม; ส่วนประสมทางการตลาด

Received: 2022-08-05 Revised: 2022-09-12 Accepted: 2022-09-18

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี Master of Business Administration Program Management Faculty of Management Science Udon Thani Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: 6313070211@udru.ac.th

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี Faculty of Management Science Udon Thani Rajabhat University. e-mail: kungha@udru.ac.th

Abstract

The purpose of this research is 1. To compare the buying behavior of condominiums in Udon Thani Province 2. To study the factors affecting the decision to buy condominiums of the people in Udon Thani province. The sample consisted of 355 people. The instrument used in this research was Part 1, general information of the respondents. About demographic characteristics, part 2, condominium purchase decision-making behavior, part 3, marketing mix factors. Research instruments 1) The mean, percentage, standard deviation 2) The statistic was used for hypothesis testing, Independent-Sample T-Test analysis and One-Way ANOVA for testing the demographic characteristics of the samples. Multiple Linear Regression analysis to analyze data on marketing mix factors influencing buying behavior of condominiums in Udon Thani Province. The findings of this research were as follows: 1) Gender, status, education level The difference affects the behavior of buying condominiums in Udon Thani province is not different. The age, occupation, average monthly income. Different factors affect the behavior of buying condominiums in Udon Thani province differently. statistically significant at the 0.05 level. 2) Marketing mix factor marketing promotion Product In terms of service process, price influences on buying behavior of condominiums in Udon Thani province. But the marketing mix Sales Management Personnel Location/Location No influence on buying behavior of condominiums in Udon Thani province

Keywords: Behavior of buying; Condominiums; Marketing mix

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันพฤติกรรมการซื้อที่อยู่อาศัย และความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปเป็นลักษณะเฉพาะของคอนโดมิเนียมที่สอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตแบบใหม่ที่เน้นครอบครัวขนาดเล็ก มีพื้นที่พอเหมาะกับความต้องการการดูแลไม่ยุ่งยากเหมือนบ้านเดี่ยว หรือทาวน์เฮาส์ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ห้องฟิตเนส สระว่ายน้ำ ร้านซักรีด ที่จอดรถ ฯลฯ อีกทั้งทำเลที่ตั้งของคอนโดมิเนียมส่วนใหญ่ยังอยู่ในจุดที่เดินทางได้สะดวกด้วยระบบขนส่งมวลชนสมัยใหม่ และปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียม คือราคาขายที่ต่ำกว่าที่อยู่อาศัยในแนวราบแต่สามารถมีกรรมสิทธิ์การถือครองได้เหมือนกัน เมื่อความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยประเภทคอนโดมิเนียมของประชาชนเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการจึงตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยการสร้างคอนโดมิเนียมออกมาหลากหลายโครงการ เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งของประชาชน ธุรกิจคอนโดมิเนียมใช้กลยุทธ์ด้านปัจจัยทางการตลาดโดยพยายามเสนอสิ่งต่างๆ ทั้งด้านรูปลักษณ์ โครงการ สถานที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้ามากที่สุดและ

เมื่อลูกค้าได้ตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมไปแล้วความรู้สึกหลังการตัดสินใจซื้อซึ่งเป็นไปได้ทั้งความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจซึ่งความรู้สึกนั้นจะมีผลต่อพฤติกรรมหลังการซื้อ เช่น การบอกต่อถึงประสบการณ์ที่ได้รับหรือการตัดสินใจซ้ำ (รุ่งโรจน์ สงสระบุญ, 2561) ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วความเจริญทางเศรษฐกิจมักกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง หรือเมืองหลวงความเจริญดังกล่าวจึงเป็นเหตุจูงใจทำให้ประชากรจากทุกภาคย้ายถิ่นฐานจากเขตชนบทเข้ามาอยู่ในเขตเมืองมากขึ้นเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีในการดำเนินชีวิตและกลายเป็นแหล่งที่พักอาศัยตามความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากที่อยู่อาศัยแบบปกติคือที่อยู่อาศัยในแนวราบในตัวเมืองมีน้อยและราคาสูงมากทำให้ประชาชนส่วนใหญ่หันไปเลือกที่อยู่อาศัยในรูปแบบใหม่คือ ที่อยู่อาศัยในแนวสูง และการเลือกที่อยู่อาศัยในรูปแบบใหม่คนส่วนใหญ่เลือกซื้อห้องชุดเพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางไปทำงาน (ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์, 2563)

ส่วนสถานการณ์ธุรกิจคอนโดมิเนียมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ในระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมาปัญหายอดการขายไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง เปอร์เซ็นต์ที่ขายคอนโดมิเนียมได้ยังมีห้องชุดเหลือติดโครงการอยู่จำนวนหนึ่งอย่างไร ก็ตามปัจจุบันผู้ประกอบการหันจุดคุ้มทุนแล้วจึงใช้วิธีการตลาดเพื่อลดค่าใช้จ่ายดูแลค่าบำรุงรักษาตัวอาคารค่าส่วนกลางฯลฯ ยิ่งปล่อยไว้นานไป ยิ่งขาดทุน แต่กลับเป็นผลดีกับลูกค้าที่ยังต้องการที่พักอาศัยประเภทห้องชุด เพราะสามารถเข้าถึงราคาได้ สถาบันการเงินธนาคารก็ปล่อยสินเชื่อได้ง่ายขึ้น (ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์, 2563)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่ขายคอนโดมิเนียมนำข้อมูลไปปรับใช้เพื่อนำไปสู่การรับรู้ในการพัฒนาคอนโดมิเนียมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคเพื่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมของผู้บริโภค

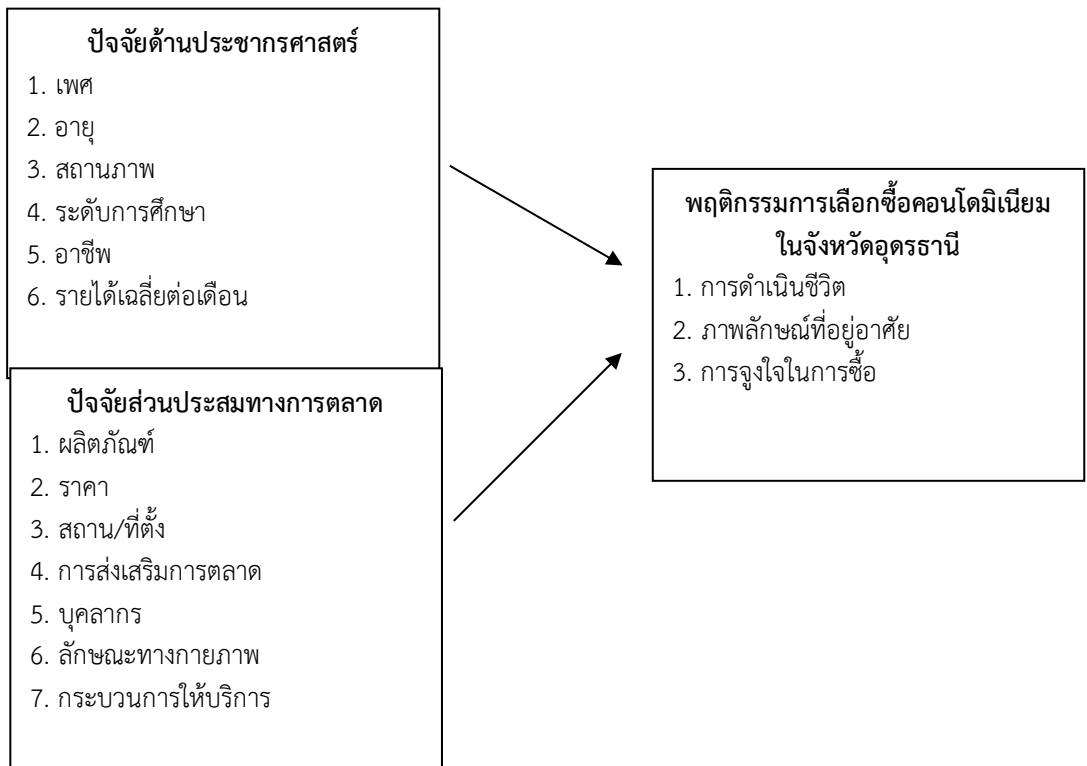
วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมของประชากรในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมของประชากรในจังหวัด

อุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี โดยแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน
2. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี
3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตจังหวัดอุดรธานี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบการสำรวจ(Survey Research) จากการเก็บข้อมูลทางแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อสรุปผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เคยซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 3,177 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เคยซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 355 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้จะกล่าวถึง สูตรของ Yamane (Yamane, 1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ที่ 0.05 ($e = 0.05$)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ คอนโดมิเนียมในเขตจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ เป็นคำถามแบบเลือกรายการตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

2.2 พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียม ได้แก่ การดำเนินชีวิต ภาพลักษณ์ที่อยู่อาศัย และการสนใจในการซื้อ จำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีของ Likert (Likert scale) โดยใช้ตัวเลขระดับ 1-5 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามระดับ

2.3 ส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่/ที่ตั้งปัจจัย ด้านส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยทางด้านลักษณะทางกายภาพ และปัจจัยทางด้านกระบวนการให้บริการ จำนวน 41 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีของ Likert (Likert scale) โดยใช้ตัวเลขระดับ 1-5 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่กำหนดไว้ในการศึกษา

3.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 นิยามศัพท์ตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิด จากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดไว้ในการศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยทำการบันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนในแต่ละข้อ โดยการหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.66 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องน้อยกว่า 0.66 ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขขั้นต้นแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ศึกษาเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามและปรับปรุงให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

3.6 สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ศึกษา โดยทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเองในคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี 6 แห่ง ได้แก่ 1) คอนโดมิเนียม กัลปพฤกษ์ ซิตี้พลัส 2) คอนโดมิเนียม ลุมพินี เฟลส ยูตี 3) คอนโดมิเนียมโพศรี 4) คอนโดมิเนียม สกายแลนด์ 5) คอนโดมิเนียมแอสปาย อุดรธานี 6) คอนโดมิเนียม เดอะ เบส ไฮท์ อุดรธานี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานหลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยทำการลงรหัสจากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis testing) ซึ่งมีเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลทางสถิติดังนี้

1) การวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test โดยจะทดสอบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันด้านเพศ และใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับทดสอบลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันด้านสถานภาพ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและด้านอาชีพ

2) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่/ที่ตั้ง ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยทางด้านลักษณะทางกายภาพ และปัจจัยทางด้านกระบวนการให้บริการ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีอย่างไร

3) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัย(Research Results)

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.27 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.94 มีสถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ 56.06 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 61.97 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 28.45 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.20

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในเขตจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดคือ การจงใจในการซื้อ รองลงมาคือ ภาพลักษณ์ที่อยู่อาศัยและน้อยที่สุดคือ การดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ท่านเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเพราะการเดินทางสะดวกสบาย รองลงมาคือ ท่านเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเพราะอยู่ใกล้ที่ทำงาน รองลงมาคือ ท่านเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเพราะทำเลที่ตั้ง และน้อยที่สุดคือ ท่านเป็นคนชอบแสดงความคิดเห็นในสิ่งใหม่ๆ ที่พบเจอในสังคมเมือง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตจังหวัดอุดรธานีพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ปัจจัยทางด้านสถานที่/ที่ตั้ง รองลงมาคือ ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยทางด้านบุคคล และด้านที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ราคาเหมาะสมกับขนาดห้องและพื้นที่ใช้สอย รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสมและมีความปลอดภัย และข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ ราคาเหมาะสมเมื่อเทียบกับโครงการของบริษัทอื่นที่ใกล้เคียงกัน

และจากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ข้อสมมติฐาน	สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
H1a	ลักษณะประชากรศาสตร์ ด้านเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

H1b	ลักษณะประชากรศาสตร์ <u>ด้านอายุ</u> แตกต่างกัน มีพฤติกรรม การเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน	ยอมรับ สมมติฐาน
H1c	ลักษณะประชากรศาสตร์ <u>ด้านสถานภาพ</u> แตกต่างกัน มี พฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
H1d	ลักษณะประชากรศาสตร์ <u>ด้านระดับการศึกษา</u> แตกต่างกัน มี พฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
H1e	ลักษณะประชากรศาสตร์ <u>ด้านอาชีพ</u> แตกต่างกัน มีพฤติกรรม การเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
H1f	ลักษณะประชากรศาสตร์ <u>ด้านรายได้เฉลี่ยต่อ</u> แตกต่างกัน มี พฤติกรรมเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน	ยอมรับ สมมติฐาน

2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อ
คอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ข้อ สมมติฐาน	สมมติฐานการวิจัย	ผลการ ทดสอบ
H2a	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านผลิตภัณฑ์</u> มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การเลือกซื้อคอนโดมิเนียม ในจังหวัดอุดรธานี	ยอมรับ สมมติฐาน $\beta = .194$
H2b	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านราคา</u> มีความสัมพันธ์ต่อ พฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี	ยอมรับ สมมติฐาน $\beta = .102$
H2c	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านสถานที่/ที่ตั้ง</u> มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การเลือกซื้อคอนโดมิเนียม ในจังหวัดอุดรธานี	ปฏิเสธ สมมติฐาน
H2d	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านการส่งเสริมการตลาด</u> มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมใน จังหวัดอุดรธานี	ยอมรับ สมมติฐาน $\beta = .342$
H2e	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านบุคคล</u> มีความสัมพันธ์ ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี	ปฏิเสธ สมมติฐาน

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (ต่อ)

ข้อสมมติฐาน	สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
H2f	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านลักษณะทางกายภาพ</u> มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี	ปฏิเสธสมมติฐาน
H2g	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด <u>ด้านกระบวนการการให้บริการ</u> มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี	ยอมรับสมมติฐาน $\beta = .148$

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการ การให้บริการ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยทางการตลาดทั้ง 4 ด้าน ข้างต้น เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียม โดยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมมากที่สุด ($\beta = 0.342$) รองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ($\beta = 0.194$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการการให้บริการ ($\beta = 0.148$) และน้อยที่สุดคือ ด้านราคา ($\beta = 0.102$) สามารถสรุปเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = 0.515 + 0.194(x_1) + 0.102(x_2) + 0.020(x_3) + 0.342(x_4) + 0.147(x_5) + (-0.030)(x_6) + 0.148(x_7)$$

จากสมการพยากรณ์สามารถพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.796 และสามารถอธิบายผลได้ร้อยละ 63.4 ($R^2=0.634$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคในการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี พบว่า เพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีไม่แตกต่าง อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน สถานภาพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีไม่แตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้แตกต่างกับงานวิจัยของ กมลวร เรืองแก้ว และวิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ (2562) ที่ได้ศึกษาการใช้ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมของผู้บริโภคในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ใช้ปัจจัย ส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจในการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมแตกต่างกัน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิเกียรติ สุขรัตน์อมรกุล และอรไท ชั่วเจริญ (2563) ได้ศึกษาการจัดการทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ พบว่า ในด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน จะมีเพียงในด้านอายุและอาชีพที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจที่แตกต่างกัน โดยสามารถนำมาพยากรณ์กระบวนการตัดสินใจในการซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ ได้คือ ด้านกระบวนการ ด้านราคา ด้านบุคลากร และด้านผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความเห็นด้วยมากที่สุดจะส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชญา คงปลอดและคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในโครงการมิกซ์ยูส กรณีศึกษา: กลุ่มลูกค้าในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในโครงการมิกซ์ยูส

ดังนั้นนักการตลาด ผู้ประกอบการธุรกิจคอนโดมิเนียมจึงควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแต่ละโครงการควรมีความหลากหลายด้านราคา และรูปแบบของห้องในคอนโดมิเนียม เพอร์มิเตอร์ การตกแต่งหรือโทนสีที่ใช้ที่เหมาะสมกับรูปแบบการอาศัยที่หลากหลายตามความต้องการของแต่ละช่วงอายุ เช่น ช่วงอายุวัยกลางคนหรือช่วงอายุที่มากและแต่งงานมีครอบครัว หรือช่วงอายุก่อนช่วงเข้าสู่วัยกลางคนที่อาศัยอยู่คนเดียว จึงมีเหตุผลในการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมที่ต่างกันไปตามรูปแบบการอยู่อาศัย

2. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่/ที่ตั้ง ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยทางด้านลักษณะทางกายภาพและปัจจัยทางด้านกระบวนการให้บริการ มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.419 – 0.893 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ตัวแปรทุกตัวจึงสามารถใช้พยากรณ์พฤติกรรมการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิเกียรติ สุขรัตน์อมรกุล และอรไท ชั่วเจริญ (2563) ที่ได้ศึกษาการจัดการทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ พบว่า การจัดการทางการตลาดทั้ง 7 ด้าน ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจที่แตกต่างกันทั้งหมด อีกทั้งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ สงสระบุญ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมคอนโดมิเนียมในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ ชื่อเสียงภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ทำเลที่ตั้งและราคา

ดังนั้นนักการตลาด ผู้ประกอบการธุรกิจคอนโดมิเนียมควรมีการออกแบบให้มีความหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน การตกแต่งทันสมัย ใช้วัสดุในการก่อสร้างที่มีคุณภาพและสร้างความแตกต่างจากโครงการคู่แข่ง นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของคอนโดมิเนียม และรับรองจากองค์กรที่น่าเชื่อถือเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจจากผู้บริโภค อีกทั้งต้องมีการฝึกอบรมพนักงานผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่ และผู้ให้บริการในคอนโดมิเนียมให้มีจิตบริการ

และสร้างความประทับใจให้ผู้บริโภคได้อย่างมีอาชีพ การประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับคอนโดมิเนียมผ่านช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง การให้บริการด้านการให้คำปรึกษากับสถาบันการเงินหรือองค์กรผู้ให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย รวมทั้งมีการบริการหลังการขายที่รวดเร็วและมีความพร้อมในการส่งมอบ ให้ความช่วยเหลือได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้วิจัยขอสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีของประชากรในจังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในธุรกิจคอนโดมิเนียม ควรนำข้อมูลค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในธุรกิจคอนโดมิเนียมในเขตจังหวัดอุดรธานี ซึ่งธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในธุรกิจคอนโดมิเนียมควรให้ความสำคัญกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุ ของผู้บริโภค เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจต่อไป

1.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้บริโภคที่มีผลต่อการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานีซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท มีการตัดสินใจซื้อมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในธุรกิจคอนโดมิเนียม ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์/ห้องชุดของคอนโดมิเนียมที่มีราคาไม่สูงจนเกินไปให้สอดคล้องกับรายได้ของผู้บริโภค

1.3 อายุ 21 – 30 ปี มีการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี มากที่สุดแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในธุรกิจคอนโดมิเนียม ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์/ห้องชุดออกแบบห้องให้เหมาะสมกับช่วงวัย 21-30 ปี

1.4 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี จากการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาธุรกิจคอนโดมิเนียม นำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อการลงทุนอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนซื้อคอนโดมิเนียมที่นักลงทุนคาดว่าจะได้รับ และเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในอุดรธานีเพื่ออยู่อาศัย

2.2 ควรนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ยังธุรกิจอื่นเพื่อบูรณาการงานวิจัยต่อไป

2.3 ควรมีการสำรวจไปในพื้นที่เมืองใหญ่ๆ อื่น เนื่องจากมีจำนวนประชาชนกระจุกตัวอยู่ตามหัวเมืองใหญ่ๆ มากขึ้น เพื่อศึกษาว่า แต่ละพื้นที่นั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมลวรรณ เรืองแก้วและวิไลลักษณ์รัตนเพียรธัมมะ. (2562). การใช้ปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมของผู้บริโภคในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยหอการค้า
- ปรีชญา คงปลอด, สมฤทัย อุปมา, ศิริวรรณ ปิ่นแก้ว, ศุภชัย เหมือนโพธิ์และทาทิภา สระทองคำ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมในโครงการมิกซ์ยูสกรณีศึกษา: กลุ่มลูกค้าในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*. 3(3), 20-32.
- รุ่งโรจน์ สงสระบุญ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมบางใหญ่ สแควร์ ปีสอง. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. 1(1), 17-24.
- ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์. (2563). *ข้อมูลคอนโดมิเนียม*. สืบค้น 16 กรกฎาคม 2564 จาก <http://www.reic.or.th/Default.aspx>.
- สุทธิเกียรติ สุขรัตน์อมรกุลและอรไท ชั่วเจริญ. (2563). การจัดการทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการซื้อคอนโดมิเนียมในกรุงเทพฯ. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. 3(3), 571-582.
- Yamane Taro. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพองพลอยอนุสรณ์
ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ

A Comparison Academic Achievement Thai Dance Subject
Standard Thai Dance of Prathom Sueksa Five Students
Pongpoy Anusorn School by Using Package
Teaching With Regular Teaching

ชาคริต หว่างชูเชื้อ¹ สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์²

Chakrit Whangchoochuer, Siripat Jetsadawiroj

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 85/85 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนพองพลอยอนุสรณ์ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) จากนั้นจับฉลาก 2 ห้อง ซึ่งได้กลุ่มทดลองคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test Independent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบรายบุคคลมีค่าเท่ากับ 82.50/83.33 แบบกลุ่มย่อยมีค่าเท่ากับ 84.03/84.44 และแบบภาคสนามมีค่าเท่ากับ 85.92/86.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 85/85 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ

Received: 2022-08-24 Revised: 2022-09-01 Accepted: 2022-09-03

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Master of Education Program Department of Innovation and Learning Faculty of Education Ramkhamhaeng University. Corresponding Author e-mail: kunkrujojo@gmail.com

² หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Master of Education Program Department of Innovation and Learning Faculty of Education Ramkhamhaeng University.

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอน วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, $SD=0.54$)

คำสำคัญ (Keywords): ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ชุดการสอน; ความพึงพอใจ; รำวงมาตรฐาน

Abstract

The purposes of this research were to create a package teaching standard Thai Dance for primary 5 students to be effective the criteria 85/85 for compare academic achievement Thai Dance subjects about Standard Thai Dance primary 5 students between using a package teaching with regular teaching and study the satisfaction with using package teaching Standard Thai Dance. The samples were primary 5 students at Pongpoy Anusorn School. The sample random sampling, and classified into 2 group: including 30 in the experimental group primary 5/4 using package teaching Thai standard and 30 in the control group primary 5/1 using regular teaching. The instruments used in this research package teaching, lesson plan using package teaching, a test to measure the learning achievement and Questionnaire on the Satisfaction of students to teaching package teaching. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation and t-test and t-test Independent Samples. The result of the research summarized as follows 1) the performance of individualized instruction sets was 82.50/ 83.33, the subgroups were equal to 84.03/ 84.44, and the field model was 85.92/86.44, which met the defined 85/85 performance criteria 2) the achievement of dance subjects taught using the instructional set was statistically significantly higher than normal teaching at the .05 level, 3) fifth graders taught using the dance instruction set. Re: Standard Band Dance Overall satisfaction was highest ($\bar{X}=4.51$, $SD=0.54$).

Keywords: Achievement; Package Teaching; Satisfaction; Standard Thai Dance

บทนำ (Introduction)

นาฏศิลป์ เป็นศิลปวัฒนธรรมสาขาหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองของไทยเรา ความงดงามของท่าร่ายรำตามจังหวะและทำนองเพลง ตลอดจนการแสดงสื่อความหมายด้วยบทเจรจา ท่าทาง และคำร้อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมได้สนุกสนานชื่นบานและอิมเมกับสุนทรียรสที่ได้รับไปกับการแสดงของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ สมควรปลูกฝังให้เยาวชนสนใจรักษาไว้และช่วยกันสืบทอดต่อไป (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2551) โดยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (สารานาฏศิลป์) โรงเรียนพองพลอยอนุสรณ์ มีการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียนรู้เนื้อหาที่แตกต่างกันออกไปทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์ เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์แสดงนาฏศิลป์โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมาย แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือเรื่องราวตามความคิดของตน (กรมวิชาการ, 2551)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การสอนวิชานาฏศิลป์ในปัจจุบัน ครูผู้สอนนาฏศิลป์ส่วนใหญ่รวมทั้งตัวผู้วิจัยเองยังคงใช้เทคนิคการสอนนาฏศิลป์ ซึ่งครูจะมีบทบาทในการสอนมากกว่านักเรียน ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายไม่ชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ เพราะต้องมานั่งฟังครูบรรยายและฝึกปฏิบัติตามครู ถ้าไม่ตั้งใจฟังในขณะครูบรรยายหรือไม่ตั้งใจฝึกปฏิบัติทำรำก็จะส่งผลต่อผลการเรียนรู้ ซึ่งจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนจำนวนทั้งหมด 154 คน ซึ่งมีนักเรียนที่สามารถสอบผ่านทั้งหมด 125 คน คิดเป็นร้อยละ 81.17 ส่วนนักเรียนที่สอบไม่ผ่านจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 18.83 ซึ่งเกินร้อยละ 10 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทำให้พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ (รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์, 2564)

ผู้วิจัยจึงได้นำชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีการจัดลำดับขั้นตอนไว้อย่างชัดเจนและสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยเปลี่ยนวิธีการสอนของครูให้มีความน่าสนใจมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมศักยภาพประสบการณ์และพฤติกรรมให้กับนักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเห็นความสำคัญของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งสอดคล้องกับ ลลิตา มาชะเซ็นต์ (2559) ที่ว่าชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ถูกจัดไว้อย่างเป็นหมวดหมู่และมีระบบ สามารถช่วยในการประกอบการสอนของครูและช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการนำชุดการสอนมาใช้เพื่อพัฒนาผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ

จากประสบการณ์การสอนวิชานาฏศิลป์ด้วยวิธีการสอนแบบเดิมส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและช่วยส่งเสริมด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ โดยการสร้างชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพและนำมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอนแบบปกติ โดยการศึกษาค้นคว้าการสร้างชุดการสอน เพื่อให้ตอบสนองและส่งเสริมในการช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ ช่วยลดบทบาทครูผู้สอน เพิ่มบทบาทนักเรียนให้มากขึ้น สามารถศึกษาและฝึกฝนได้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นและเห็นความสำคัญของวิชานาฏศิลป์ จึงเหมาะสมกับนักเรียน

ทำให้เกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้กิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จบรรลุได้ตามเป้าหมาย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

สมมติฐานการวิจัย (Research Methods)

1. ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยใช้วิธีการทดลองแบบ Randomized Control Group, Pretest – Posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 125 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้อง ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ จำนวน 30 คน ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ จำนวน 30 คน ที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ

เครื่องมือในการวิจัย

1. ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 8 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group, Pretest – Posttest Design โดยกลุ่มทดลองใช้การสอนโดยใช้ชุดการสอน และกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543) ซึ่งแบบแผนการทดลองแสดงตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R) E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R) C	T _{1C}	-	T _{2C}

กำหนดให้ (R)	แทน	การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Random)
E	แทน	นักเรียนกลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C	แทน	นักเรียนกลุ่มควบคุม (Control Group)
X	แทน	การสอนโดยใช้ชุดการสอน
-	แทน	การสอนแบบปกติ
T _{1E} , T _{1C}	แทน	การสอบก่อนทดลอง (Pretest)
T _{2E} , T _{2C}	แทน	การสอบหลังทดลอง (Posttest)

ในการดำเนินการทดลองผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) ไปให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทดสอบ คือ กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ชุดการสอน และกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการทดสอบค่าที่แบบอิสระต่อกัน (t-test Independent Samples)
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอน และกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ ใช้เวลาสอน 8 คาบ คาบละ 50 นาที

3. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ชุดการสอน และกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ
4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
- วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ
- ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดลองมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้
1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน ตามเกณฑ์ที่ 85/85 โดยใช้สูตร E_1/E_2
- E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้จากคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนด้วยชุดการสอน
- E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สถิติในการทดสอบค่าทีแบบอิสระต่อกัน (t-test Independent Samples)
3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ พบว่า

1. การหาประสิทธิภาพชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ที่ 85/85 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน

การประสิทธิภาพ	จำนวน นักเรียน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์	
		(80 คะแนน)		(30 คะแนน)	
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ E_1	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ E_2
รายบุคคล	3	69.50	82.50	26.25	83.33
กลุ่มย่อย	9	67.22	84.03	25.33	84.44
ภาคสนาม	30	68.73	85.92	25.93	86.44

จากตารางที่ 2 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน พบว่าการหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคลมีค่าเท่ากับ 82.50/83.33 แบบกลุ่มย่อยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ

84.03/84.44 และแบบภาคสนามมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.92/86.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 85/85 ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ (ตารางที่ 3, ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ

นักเรียน	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	30	13.83	3.68	.881	.382
กลุ่มควบคุม	30	13.13	2.33	.881	.383

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) ของนักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนมีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=13.83$, $SD=3.68$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) ของนักเรียนที่สอนแบบปกติ มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=13.13$, $SD=2.33$)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนหลังเรียน (Posttest) ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ

นักเรียน	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	30	25.30	3.10	10.375	.000
กลุ่มควบคุม	30	18.10	2.20	10.375	.000

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) ของนักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนมีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=25.30$, $SD=3.10$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) ของนักเรียนที่สอนแบบปกติ มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=18.10$, $SD=2.20$) เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รำวงมาตรฐาน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านครูผู้สอน	4.47	0.60	มาก
ด้านเนื้อหา	4.55	0.52	มากที่สุด
ด้านสื่อการสอน	4.50	0.56	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.55	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านการวัดและประเมินผล	4.52	0.52	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.50	0.50	มาก
เฉลี่ยรวม	4.51	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, $SD=0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, $SD=0.52$) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, $SD=0.50$) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, $SD=0.52$) รองลงมาคือด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.56$) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.50$) และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $SD=0.60$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ” มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสร้างชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.92/86.44 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/85 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเพื่อให้มีคุณภาพ โดยเริ่มจากศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงตัวนักเรียนว่ามีลักษณะอย่างไร เพื่อให้ชุดการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน กุมารี สุวรรณสิงห์ (2542) กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักเรียน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน หรือนักเรียนกับสภาพแวดล้อม โดยใช้สื่อการสอน ทฤษฎีและกระบวนการกลุ่มนำมาใช้ในรูปของชุดการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม มีการเสริมแรงบวกให้กับนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ และเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถ จากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาและองค์ประกอบของชุดการสอนเพื่อออกแบบและจัดทำชุดการสอนให้ถูกต้องและสมบูรณ์ ประกอบไปด้วย หัวเรื่อง รายละเอียดของเนื้อหา คู่มือครูและนักเรียน วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือประเมินผล (แบบทดสอบแบบฝึกหัด ใบงาน) เมื่อนำส่วนประกอบดังกล่าวมารวมไว้ จะทำให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีความสมบูรณ์ และได้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้ โดยยึดรูปแบบตามที่ได้ศึกษาจึงมีความเหมาะสมและนำไปทดลองกับนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเมื่อผ่านการหาประสิทธิภาพแต่ละขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพรรณ สว่างจิตร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าโดยเน้นกระบวนการปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 87.55/88.66 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

นุชนารถ สมวาท (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ทักษะธาตุสู่การสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชุดการสอน เรื่อง ทักษะธาตุสู่การสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.06/88.28 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีกระบวนการสร้างและพัฒนาจนมีประสิทธิภาพ อีกทั้งชุดการสอนยังช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติท่ารำหรือการร่วมกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่จัดอยู่ในองค์ประกอบของชุดการสอน สามารถร่วมกิจกรรมไปพร้อมกับผู้สอน จนเกิดผลการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชร แก้วอาภรณ์ (2558) กล่าวว่า ชุดการสอนมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสื่อที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล ฝึกผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบและรู้จักทำงานร่วมกัน ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไม่เพิกหนายในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียนและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทญา ขาวสระคู (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีเชษฐบุตรบำเพ็ญ ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา ปาละวงษ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเนื้อหา รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านสื่อการสอน และด้านครูผู้สอน ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีกระบวนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำและปฏิบัติกิจกรรมตามคำชี้แจงในชุดการสอน สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตัวเองประกอบกับเนื้อหาย่อยที่แบ่งไว้ในแต่ละชุดการสอนดูมีความน่าสนใจ เหมาะกับวัยของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนมีหน้าที่เตรียมการและคอยอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของนักเรียนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ สาเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนเกิดความพอใจและมีความสุขต่อการเรียนด้วยชุดการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ นุชนารถ สมวาท (2560) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกมีความสุข การรับรู้หรือพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ โดยปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถและบรรลุเป้าหมายของตนเอง และสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ นภารัตน์ เสือจงพรุ (2544) ที่กล่าวว่า ความรู้สึกด้านดี ความสุขที่มี

โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกด้านดีมีมากกว่าด้านลบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพรรณ สว่างจิตร์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่า โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมะ แก้วพวง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าบนเขาค้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การเลือกหัวข้อหรือเนื้อเรื่องที่จะนำมาทำชุดการเรียนการสอนนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหาที่จะใช้ในการทำก็ไม่ควรมากหรือน้อยจนเกินไปด้วย นักเรียนต้องได้เรียนรู้ครบถ้วนตามหลักสูตร

1.2 รูปภาพประกอบจะต้องมีความชัดเจนเนื้อด้วยเป็นภาพการปฏิบัติท่ารำ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจตามการอธิบายการปฏิบัติท่ารำประกอบ และง่ายต่อการฝึกฝนด้วยตนเองของนักเรียน

1.3 สีตัวอักษร นั้นสีจะต้องสดใส ตัวอักษรที่ใช้เป็นหัวข้อนั้นต้องโดดเด่นดึงดูดใจเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ ขนาดตัวอักษรไม่เล็กเกินไป ภาษาที่ใช้ในชุดการสอนจะต้องอ่านง่าย ไม่ใช้ภาษาที่ยากและซับซ้อน สื่อความหมายชัดเจน และต้องถูกต้องตามหลักภาษาไทย

1.4 การสร้างชุดการสอนนั้นต้องคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เรียนด้วยว่ามีความรู้พื้นฐานด้านการอ่านภาษาไทยคล่องแคล่วหรือไม่ เพราะชุดการสอนจำเป็นต้องให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พัฒนาชุดการสอนวิชานาฏศิลป์ในเนื้อหาอื่น ๆ ของการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์ เพื่อเพิ่มช่องทางใหม่ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือใช้เป็นสื่อการสอนแก่ครูผู้สอน

2.2 ควรมีการศึกษาการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับชุดการสอนที่สามารถไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) การเรียนการสอนแบบร่วมมือ การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุมาริ สุวรรณสิงห์. (2542). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ029) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์*. สืบค้น 15 มิถุนายน 2565, จาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/92126>.

- ชุดิมา ปาละวงษ์. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง ภาษาท่าทาง นาฏศิลป์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สืบค้น 15 มิถุนายน 2565, จาก http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-8-1_1562506335_5914442034.pdf.
- นภารัตน์ เสือจงพรู. (2544). ปัจจัยที่มีผลประสิทธิผลในการให้บริการของพนักงานประจำสำนักงาน บริการโทรศัพท์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นุชนารถ สมวาท. (2560). การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ทักษะธาตุสู่การสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทญา ขาวสระคู. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนแบบปกติ. สืบค้น 16 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/2273.ru>.
- ปรมะ แก้วพวง. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าบนเขาค้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สืบค้น 13 มิถุนายน 2565, จาก http://edtechjournal.ru.ac.th/AboutPdf/1480659603_Ex-Abstract01.pdf.
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. (2564). รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2565, จาก <https://bemisschool.bangkok.go.th/>.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2546). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พัชรี แก้วอาภรณ์. (2558). การสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง พี่ไกล่ตัวเรา โดยใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ลลิตา มาชะเซ็นต์. (2559). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประชาคมอาเซียน ระหว่างการใช้ชุดการเรียนการสอนกับการเรียนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรพรรณ สว่างจิตร. (2564). การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าโดยเน้นกระบวนการปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. 22(1), 47-61.
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2551). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 13. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4
ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
The Development Guidelines of Schools Administration Based on
Four Gharāvāsa-dhamma of Schools under Angthong Primary
Educational Service Area Office

ธัญวลัย พูลพิพัฒน์¹
Tunwalai Phoolphiphat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีวิจัย เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 3 ด้าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณาจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการครองงาน ด้านการครองตน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการครองคน 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า 3.1) ด้าน

Received: 2022-08-26 Revised: 2022-09-13 Accepted: 2022-09-16

¹ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Master of Education Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: Tunwalaiguide1994@gmail.com

การครองตน ผู้บริหารสถานศึกษาควร มีความซื่อสัตย์ สุจริต รู้และเข้าใจตนเอง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควบคุมอารมณ์ได้ มีความอดทนอดกลั้น และรู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวม 3.2) ด้านการครองคน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรซื่อสัตย์ จริ่งใจต่อผู้อื่น รู้จักและเข้าใจผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น ช่มใจตนเองได้ มีความ پاکเพียร อดทน และเป็นคนมีเมตตา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ คอยดูแล ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ 3.3) ด้านการครองงาน ผู้บริหาร ควรมีความซื่อตรง เป็นกลาง ตั้งอยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีสติ มีเหตุผล มีความอดทน บากบั่น มุ่งมั่นในการทำงาน และรู้จักการเสียสละทั้งแรงกาย และเวลา เพื่อส่วนรวม

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารสถานศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษา; ขรรวาทธรรม 4

Abstract

The study consisted of the following objectives: 1. to investigate the conditions of administration by school administrators: 2. to compare the opinions towards the administration of school administrators classified by way of personal factors; and 3. to propose the guidelines for the development of administration for school administrators according to *Gharāvāsā-dhamma* of schools under Angthong Primary Educational Service Area Office. The study applied a mixed-methods approach that comprised both qualitative and quantitative methods. The quantitative data employed a questionnaire with a reliability of 0.96, and collected data with a sample group of 278 persons. The obtained data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test, and One-Way ANOVA. The qualitative method used semi-structured interview with data collected from 9 key informants. The acquired data were analyzed by content analysis. From the study, the following results are found: 1) The conditions of administration by school administrators of primary schools under Angthong Primary Educational Service Area Office consist of 3 aspects, and are overall at a high level ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.54). When considering from high to low, it is found that work performance and self-conduct have mean at a high level; while governing people has the least mean. 2) When school administrators' opinions on administration are compared by personal factors such as gender, age, educational level, position, and work experience, it is discovered that teachers of different genders, ages, educational levels, positions, and work experience have no differences in opinions; therefore, denying the null hypothesis. 3) The guidelines for the development of administration for school administrators according to *Gharāvāsā-dhamma* of primary schools under Angthong Primary Educational Service Area Office are found as follows: (1) On self-conduct, school

administrators should be honest and act as role models by knowing and understanding themselves, being able to control emotions and have awareness, as well as having tolerance and sacrifice; (2) On governing people, school administrators should be honest and sincere with others, know and understand others, not be selfish, be able to control themselves and be empathetic, have diligence, patience, and compassion, and help others; and (3) On governing others, school administrators should be honest and neutral, follow rules and regulations, be mindful and sensible, work with patience and determination, and be willing to make physical and time sacrifices for others.

Keywords: School Administration; School Administrators; *Gharāvāsa-dhamma*

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันสังคมไทยมีความคาดหวังและมีความต้องการที่จะได้ผู้บริหาร ที่เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ และมีความตั้งใจในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสถานศึกษา ซึ่งการที่ผู้บริหารเป็นผู้บริหารที่ดีได้นั้น ผู้บริหารควรมีคุณธรรมพื้นฐานในการบริหารงาน ดังนี้ 1) การมีคุณธรรมต่อตนเอง คือ การครองตนอย่างเหมาะสม 2) การมีคุณธรรมต่อผู้ร่วมงาน คือ การครองคนอย่างเหมาะสม และ 3) การมีคุณธรรมต่อหน้าที่การทำงาน คือ การครองงานอย่างเหมาะสม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่พึงประสงค์ ซึ่งในการเริ่มจัดการศึกษาที่เน้นความรู้คู่คุณธรรมในโรงเรียนนั้น ปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ถือเป็นหลักใหญ่ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะเป็นผู้สั่งการในการบริหารและดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษา ให้งานต่างๆ ดำเนินไปอย่างสอดคล้อง กับนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ แต่การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ได้มีทักษะในการบริหารที่ดี การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี จะเป็นที่ยอมรับนับถือแก่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจ รู้สึกมีความ มั่นคงในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องต่อไปนี้พื้นฐาน คือ 1. มีเมตตา กรุณา ต่อผู้ร่วมงานและผู้อื่น 2. มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน 3. ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ร่วมงาน 4. มีความยุติธรรม มีเหตุผล และวางตัวเป็นกลาง อย่างสม่ำเสมอ 5. มีความรักและห่วงใยผู้ร่วมงาน และ 6. ประพฤติปฏิบัติตนเป็น

แบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน และผู้อื่น (อาคม มากมีทรัพย์, 2557) นอกจากนี้แล้ว คุณธรรมจริยธรรม นั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะสร้างศรัทธา ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างเดียวกันได้ ทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนในองค์กรเกิดมีความเชื่อถือและเชื่อมั่น ต่อตัวผู้บริหารในการเป็นผู้นำขององค์กร คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นเสมือนบทบัญญัติของความดีงาม ของจิตใจที่ส่งผลให้บุคคลมีประพฤติดีประพฤดิชอบ หลักคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ต่อการดำเนินงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่ครูและนักเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมในจิตใจ นำเลื่อมใสศรัทธา เพราะคุณธรรม เป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่จะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ให้ผู้บริหารสามารถครองตน ครองคน ครองงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารขาดคุณธรรมจริยธรรม องค์กรก็จะขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากต่อผู้ใต้บังคับบัญชา หากผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงก็จะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา (วีระ โอบอ้อม, บรรจบ บุญจันทร์, กานต์เนตรกลาง, 2563) ตามหลักการบริหารดังกล่าว มีความสอดคล้องกับหลักพร้าธรรม 4 ที่เป็นการบริหารโดยยึดตามหลักธรรมสำหรับผู้ครองเรือน ซึ่งจะประกอบไปด้วย สัจจะ หมายถึง ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ต่อกันและกัน และการประพฤติด้วยความสุจริต ผู้ที่เป็นนักบริหาร จึงควรปลูกฝังสัจจะให้เกิดขึ้นในจิตใจของตนเพื่อจะได้นำไปใช้ในการบริหารตนและบริหารคน ให้ประสบความสำเร็จต่อไป ทมะ หมายถึง การข่มใจตัวเอง การควบคุมตนเองได้ และการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รอบรู้อยู่เสมอ ถ้าตนเองยังไม่ได้ฝึกฝนอบรมตนให้ดีก่อนเมื่อไปแนะนำคนอื่น เขาก็จะไม่เชื่อฟังถ้อยคำของตน แถมยังจะถูกกว่ากล่าวย้อนกลับมาหาตัวเองอีก ผู้บริหารที่ดีต้องฝึกตนเองให้ดีก่อน แล้วค่อยไปบริหารคนอื่น แนะนำคนอื่น การทำอย่างนี้จึงจะประสบความสำเร็จในการบริหาร ขันติ หมายถึง ความอดทน อดกลั้น และความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ผู้บริหารต้องมีความอดทนอดกลั้นเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น หรือ มีอุปสรรคเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความอดทนต่อความลำบากทางด้านร่างกายที่จะต้องทำงานหนัก หาเลี้ยง ครอบครัวนอกจากนี้ยังต้องอดทนต่อความลำบากทางใจด้วย เพราะความอดทนเป็นบ่อเกิดแห่งคุณธรรมทั้งหลายอีกมากมาย และจากจะหมายถึง ความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น โดยนำคุณธรรมในการฝึกฝนตนเองให้มีความเสียสละ ความแบ่งปัน การมีน้ำใจ เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีผู้บริหารทั้งหมด 124 คน ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน จากการศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการบริหารโดยมุ่งเน้นที่ระบบ การบริการจัดการ การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งเป็นการเน้นงานเพียงอย่างเดียว ผู้บริหารมุ่งมั่นที่จะบริหารงานและทำงานออกมาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยไม่คำนึงถึงขั้นตอน กระบวนการหรือผู้ร่วมงานที่เป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งสิ่งสำคัญ ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ก็คือ การร่วมมือร่วมใจกันของผู้ใต้บังคับบัญชา ในการ

ขับเคลื่อนงาน ในแต่ละฝ่าย ผู้ปกครองและนักเรียน รวมไปถึงชุมชนที่ตั้งของโรงเรียน ที่คอยสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน โดยผู้บริหารไม่สามารถที่จะขับเคลื่อนการบริหารงานได้เพียงผู้เดียว และการที่ผู้บริหารสถานศึกษากระทำตนที่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ไม่เป็นที่เคารพและที่รักใคร่ของผู้ได้บังคับบัญชา รวมไปถึงผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนที่ตั้งอยู่ของโรงเรียนด้วย ซึ่งเป็นผลให้ การบริหารสถานศึกษาไม่บรรลุผลและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ (ถวิล อรัญเวศ, 2560) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารทุกระดับ จะต้องสามารถครองตน ครองคน และครองงานให้ได้จึงจะได้ชื่อว่า เป็นสุดยอดของนักบริหาร การครองตนนั้น หมายถึง การรู้จักตนเองเข้าใจตนเอง และสามารถ ควบคุมตนเองได้ เป็นผู้ที่มีสติรอบคอบตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ควรยึดมั่นในเบญจศีล และ เบญจธรรมหรือหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงาน ในด้านบุคลิกภาพ และการแสดงออกโดยเฉพาะความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การครองคน คือ การสามารถเอาชนะใจคนสร้างศรัทธาความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้น ควรเอาใจเขามาใส่ใจเราและควร รู้จักเป็นผู้ให้และเป็นผู้รับที่ดี รู้จักพูดจาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จัก บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น เช่น เพื่อนร่วมงานหรือคนที่เราเกี่ยวข้อง ตลอดทั้ง คนทั่วไปและการวางตนเสมอต้นเสมอปลาย เพื่อให้คนอื่นเชื่อมั่นในความประพฤติและพฤติกรรมของตัวเรา มาเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวัน การครองงาน คือความสามารถในการทำงาน หรือการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จโดย อาศัยศาสตร์ ศิลป์ และทฤษฎีการบริหาร เข้ามาช่วยจนเกิดเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการทำงานนั้น ๆ (Best Practice) ควรยึดหลักความ เพียร ความขยัน อดทนและเป็นหลักปฏิบัติ เช่น รักและศรัทธาในอาชีพหรืองานที่ทำ มีความ เพียรในการทำงาน เอาใจใส่ในงานที่ทำ และหมั่นปรับปรุงงาน ที่ทำให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เนื่องจาก การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนาสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้รูปแบบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งแต่ละตอนมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู จำนวน 975 คน รวมทั้งสิ้น จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 144 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูจำนวน 278 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จากการเปิดตารางสำเร็จรูป ของเครชีและมอร์แกน โดยการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มี 3 ด้าน คือ 1) การครองตน 2) การครองคน และ 3) การครองงาน โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถึงโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู โดยใช้แบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปเก็บข้อมูลจาก ครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 ชุด ได้กลับคืนมา 278 ฉบับ คิดเป็น 100%

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 รูป/คน จากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติดังนี้ เป็นผู้มีความรู้ทางด้านหลักพุทธธรรม ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารสถานศึกษาได้ หรือเป็นผู้มีความรู้ ทักษะและ

ความสามารถทางด้านบริหารสถานศึกษาหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี หรือประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) โดย แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักทฤษฎี 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 6 คน พระสงฆ์ จำนวน 3 รูป ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน/รูป พร้อมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการให้สัมภาษณ์ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้กำหนดนัดหมาย

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ ระหว่าง เดือน ตุลาคม 2564 - มกราคม 2565 โดยมีการบันทึกเสียง จดบันทึกและถ่ายภาพระหว่างการสัมภาษณ์ ซึ่งเก็บข้อมูลได้ 100%

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักทฤษฎี 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง มีความคิดเห็นต่อการครองงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการครองคน อยู่ในระดับมาก และด้านการครองตนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักทฤษฎี 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักทฤษฎี 4 ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 รูป/คน ประกอบไปด้วย นักวิชาการด้านพุทธธรรม นักวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษา และนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลได้ ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ด้านการครองตน ผู้บริหารควร มีความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ในจิตใจจริงใจต่อตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ และสติของตนเองได้ เป็นผู้นำในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การพูด การตรงต่อเวลา รวมไปถึงผู้บริหารควรมีความอดทนต่อปัญหา อุปสรรคที่พบเจอ และรู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ด้านการครองคน ผู้บริหารควร มีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อผู้อื่น รู้จักผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านของความสามารถส่วนบุคคล คอยดูแล เอาใจใส่ มีความเมตตา ช่วยเหลือ ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ ผู้บริหารควรมีความพากเพียร อดทน อดกลั้น ช่มใจตนเอง โดยเอาใจเขามาใส่ในเราในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และต้องแสดงให้เห็นถึงความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ และ เพื่อแพร่ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ด้านการครองงาน ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างเป็นกลาง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่บนกฎระเบียบของทางราชการ ผู้บริหารควรช่มใจตนเอง ควบคุมอารมณ์และสติในระหว่างการทำงานได้ อย่าตัดสินใจโดยใช้อารมณ์ ผู้บริหารควรมีความอดทน อดกลั้น บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกับผู้อื่น มุ่งมั่น บากบั่นในการทำงาน และที่สำคัญผู้บริหารควรรู้จักเสียสละทั้งแรงกาย เวลา และทรัพย์ เมื่อจำเป็น เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” มีประเด็นที่น่าสนใจมาสาธิตนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการครองงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการครองคน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการครองตน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก

ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน การช่วยเหลือ ดูแล เอาใจใส่ผู้อื่น และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยผู้บริหารควรยึดหลักการปฏิบัติตนในการบริหาร ทั้งด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับ (ชวภาพัฒน์ อนุรักษ์ิตพัฒน์, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6” พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อและเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการครองงานของผู้บริหาร ด้านการครองตนของผู้บริหาร และด้านการครองคนของผู้บริหาร ตามลำดับ และสอดคล้องกับ (ถาวร อาจนนลา, 2549) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงาน ของ ผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง มีการบริหารงานในโรงเรียนโดยใช้หลักของ การครองตน การครองคน และการครองงาน ซึ่งทำให้การบริหารโรงเรียนดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ระเบียบ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน และโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ (สุภัทสร รองแหยม, 2552) ได้ศึกษา พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และครองงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และครองงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามอายุ และสอดคล้องกับ (ธัญญลักษณ์ สิบวรพงศ์, 2560) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างก็มีความพึงพอใจ ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 รูป/คน ประกอบไปด้วย นักวิชาการ ด้านพุทธธรรม นักวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษา และนักวิชาการด้านการบริหาร การศึกษา โดยมีประเด็น ในการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ด้าน อันได้แก่ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 ด้านการครองตน ผู้บริหาร มีความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ภายในจิตใจ จริงใจต่อตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถควบคุมอารมณ์ และสติของตนเองได้ เป็นผู้นำในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การพูด การตรงต่อเวลา รวมไปถึงผู้บริหารควรมีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคที่พบเจอ และรู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่าง ในการขับเคลื่อนการบริหารงาน หากตัวผู้บริหารเองมีความพร้อมในทุกด้าน ผู้บริหารก็จะสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (โกสินทร์ วรเศรษฐสิงห์, 2552) ได้ศึกษา เรื่องพฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และ ครองงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทรรศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี พบว่า การครองตน บุคคลจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็น คนดีมีคุณภาพ เป็นตัวอย่างที่ดี เป็นแบบอย่างแก่สมาชิก ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ สะท้อนหาความรู้มาพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตลอดเวลา ศึกษาข้อระเบียบ กฎหมาย สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองให้มีความรู้ที่เป็นปัจจุบันทันสมัย เพื่อให้การวางแผนถูกต้องและเหมาะสม

3.2 ด้านการครองคน ผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อผู้อื่น รู้จักผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านของความสามารถส่วนบุคคล คอยดูแล เอาใจใส่ มีความเมตตา ช่วยเหลือ ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ ผู้บริหารควรมีความพากเพียร อดทน อดกลั้น ช่มใจตนเอง โดยเอาใจเขามาใส่ในเราในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และต้องแสดงให้เห็นถึง ความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ และเผื่อแผ่ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารงาน ของผู้บริหารจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกัน ของทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้การบริหารดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ โดยการสร้างความร่วมมือร่วมใจนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้แสดงให้เห็นถึงความรัก ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ และความเสียสละ สอดคล้องกับ (พัชรวาลย์ สังข์ศร, 2561) กล่าวว่า การบริหารคนมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้คนนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งจะต้องอาศัยหลักแห่งปัญญาความรู้ รอบคอบในการทำงาน ความเพียรพยายามมุ่งมั่นเพื่อที่จะบริหารงาน ให้สำเร็จแม้จะมีอุปสรรคนานัปการก็ตาม และต้องอาศัยการประพฤติที่สุจริต ทั้งกายกรรม วาจากรรม มโนกรรม นอกจากนี้ยังต้องอาศัยหลักแห่งการสงเคราะห์ เอื้ออารีซึ่งกันและกันอีกด้วย

3.3 ด้านการครองงาน ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างเป็นกลาง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่บนกฎระเบียบของทางราชการ ผู้บริหารควรช่มใจตนเอง ควบคุมอารมณ์และสติในระหว่างการทำงานได้ อย่าตัดสินใจโดยใช้อารมณ์ ผู้บริหารควรมีความอดทน อดกลั้น บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกับผู้อื่น มุ่งมั่น บากบั่นในการทำงาน และที่สำคัญผู้บริหารต้องรู้จักเสียสละทั้งแรงกาย เวลา และทรัพย์ เมื่อจำเป็น เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ในการบริหารงานของผู้บริหารนั้น มีการบริหารงานที่หลากหลาย กับผู้คนที่หลากหลาย ผู้บริหารจึงจะต้องปฏิบัติงานอย่างซื่อตรง สุจริต อยู่ในกฎระเบียบ อดทน มุ่งมั่นตั้งใจ และจะต้องมีความสามารถที่รอบด้าน สอดคล้องกับ (สุภัทสร รองแหยม, 2552) ได้ศึกษา เรื่องพฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน

และ ครงงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพรตนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี พบว่า การครงงาน คือ ความสามารถในการวางแผน จัดองค์กร แต่งตั้งบุคลากร อำนวนการและควบคุม มีทัศนคติในการทำงานที่ยึดคุณภาพงาน คุณภาพคน ที่สำคัญคือรักในงานที่ทำ มีความมุ่งมั่นในงานที่ทำ มีความขยันและความมั่นใจ อดทนต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเอง ทำงานอย่างสุจริตและถูกต้อง สร้างผลงานด้วยตนเอง ไม่ท้อแท้ต่อปัญหา มีความกระตือรือร้นในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายมีอุดมการณ์ในการทำงาน และมีความสุขในการทำงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการครงตน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ประพฤติตนอยู่ในกฎระเบียบ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.2 ด้านการครงคน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความเข้าใจผู้อื่น คอยช่วยเหลือยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และให้ความสำคัญกับผู้อื่นเท่า ๆ กัน

1.3 ด้านการครงงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรวางแผนด้านการบริหารงานที่ดี ทั้งการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีสติ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร และมีความเสียสละในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทาง ให้ครูได้นำไปปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านการครงตน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ ใช้คำพูดที่สุภาพ เหมาะกับสถานการณ์ ไม่กระทำผิดทั้งทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ และพัฒนาตนเองให้มี ความรอบรู้ในทุกๆด้านอยู่เสมอ

2.2 ด้านการครงคน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเห็นอกเห็นใจ เข้าใจผู้อื่น เป็นที่ปรึกษาที่ดีคอยให้คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือ

2.3 ด้านการครงงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล มีการส่งเสริมให้ครู ทำงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต อยู่ในกฎระเบียบ มีสติ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร และมีความเสียสละในการทำงาน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการครงตน ในเรื่องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เพื่อให้ทราบปัญหาและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ควรศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาธรรม 4 ในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาธรรม 4 เหมือนหรือแตกต่างกับการวิจัย ครั้งนี้

3.3 ควรศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในการประยุกต์กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ เช่น สัปบุริสธรรม 7 ไตรสิกขา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- โกสินทร์ วรเศรษฐสิงห์ อ่างใน สุภัสสร รองแหยม. (2552). พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และ ครอบงำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของนักบริหาร ครู และผู้ปกครอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชวภาพพัฒน์ อนุสฤตพัฒน์. (2560). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด ฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถาวร อาจนนลา. (2549). ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธัญญลักษณ์ สนิบวรพงศ์. (2560). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชรพลย์ สังข์ศร. (2561). พุทธวิธีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- วีระ โอบอ้อม. (2563). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสาร ชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 14(1), 190-194.
- สุภัสสร รองแหยม. (2552). พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และ ครอบงำของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทฤษฎีของนักบริหาร ครู และผู้ปกครอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อาคม มากมีทรัพย์. (2557). จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา. สุทธิปริทัศน์. 28(87), 300-307.

การสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Social Teaching Studies According to Karavasdham 4 for the 3rd Secondary Students

พระวีรพงษ์ อภิวิโร (สนิทหลาย)¹ สมชัย ศรีนोक² สายรุ้ง บุปผาพันธ์³
PhraWeerapong Apivaro (Sanitlai), Somchai Srinok, Sairoong Bubphan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างสื่อสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพให้มีมาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคการศึกษาที่ 2/2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (T-test for dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทราที่สร้างขึ้นนั้น พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (E1) เท่ากับ 88.23 / (E2) 77.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ปกติ 75/75 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้าน

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-09-25 Accepted: 2022-09-28

¹ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of Social Studies Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: tongapiwaro@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

โพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนมีอัตราสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการใช้ เท่ากับ 9.83 หลังการใช้เท่ากับ 32.92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าตัว t ระดับ 0.01 และค่าเฉลี่ยร้อยละหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 32.92 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 3. ผลการศึกษาคำพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ขรรษาธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า อยู่ในเกณฑ์ที่โดยรวมแล้วนักเรียนมีความพอใจมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลำดับที่ 2 คือ ด้านเนื้อหา ลำดับที่ 3 คือ ด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และลำดับที่ 5 คือ ด้านการวัดผลประเมินผล โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวมทุกด้าน 4.49 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมทุกด้าน เท่ากับ 0.14 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

คำสำคัญ (Keywords): การสอนสังคมศึกษา; หลักขรรษาธรรม 4; นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

Abstract

The research objective were as; To create social studies teaching media according to Karavasdham 4 for the 3rd Secondary Students of Wattepparaj School. According to the efficiency criteria, there is a standard 75/75. To study the comparative result of social teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students of Wattepparaj School before and after applying the learning approach following social teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students at Wattepparaj School. To study satisfaction and make recommendations of social teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students of Wattepparaj School. The sample used in the research are 12 students from 3rd secondary students in the year 2021, Wattepparaj School, Tepparaj sub-district, Banpo district, Chachoengsao province. The tools used in the research are: 1) Learning management plan of social learning management according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students, 2) pre- and post- study test, and 3) The satisfaction questionnaire of 3rd secondary students towards the social teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students of Wattepparaj School. Data analysis was performed using statistical mean ($\bar{X}$) standard deviation (S.D.), and T-test for dependent. From the study, the results were found as follows: 1. The results of Social Teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd Secondary Students of Wattepparaj School, Chachoengsao province found to be efficient according to the standard criteria of 88.23 (E1) and 77.08 (E2); thus, higher than the normal criteria of 75/75. 2. From the results of the comparison of the learning achievements, it was found that after using the social teaching according to

Karavasdham 4 for the 3rd secondary students of Wattepparaj School, Banpo sub-district, Chachoengsao province, had a higher score than before using the learning activities. The results showed that before using the learning activities had an average ($\bar{X}$) equal to 9.83 while after using had an average equal to 32.92, with a statistically significant difference at 0.05 level. The average percentage after using learning activities was 32.92; thus, higher than the expected criteria. 3. The results of the students' satisfaction towards the social teaching according to Karavasdham 4 for the 3rd secondary students of Wattepparaj School, Banpo sub-district, Chachoengsao province found to be in a criteria that, overall, students were very satisfied in all aspects, in descending order as follows: The first was the learning objectives; the second was the content; the third was the arrangement of the learning activities; the forth was the learning activities; and the fifth was the evaluation and assessment. The study showed the average ($\bar{X}$) of all aspects was at 4.49 with a standard deviation (S.D.) equal to 0.14

Keyword: Social Teaching Studies; Karavasdham 4; the 3rd Secondary Students.

บทนำ (Introduction)

ปัญหาทางสังคมในปัจจุบันนั้นเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเยาวชน ปัญหาทางการศึกษา และอื่น ๆ ก็ล้วนแล้วเป็นปัญหาที่ควรจะได้รับ การแก้ไขและป้องกันจากทุกหน่วยของสังคมนั้น ๆ และหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ทางความคิดและวิถีแห่งการดำเนินชีวิตพร้อมกับชี้นำทิศทางการของสังคม ก็คือ “สถานศึกษา” ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งในสังคม เพราะรากฐานของความรู้ความเข้าใจ รวมถึงทัศนคติทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ก็ล้วนแล้วเกิดขึ้นจาก (สุชีพ ปุญญานุภาพ, 2535) “สถานศึกษา” ด้วยกันทั้งสิ้น และทำให้เกิดค่านิยมทางสังคมที่ต้องการคนเก่งมีความสามารถนำไปสู่การแข่งขันในสังคมที่สูงขึ้นทำให้สถานศึกษาต้องแข่งขันกันเพื่อผลิตคนเก่งเพื่อป้อนให้แก่สังคม โดยการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการแสวงหาผลประโยชน์มากกว่าคุณธรรมจนเกิดช่องว่างของปัญหาทางสังคม เรื่องของการเรียนรู้ในเรื่องคุณธรรมถือว่าเป็นสิ่งที่มีสำคัญของชีวิตมนุษย์ คนที่มีปัญหาชีวิตน้อย ๆ มีความสุขมากส่วนใหญ่มากจากการ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่ตกผลึกจนเกิดความ เข้าใจในปัญหาอุปสรรคเมื่อเข้าใจดีแล้วปัญหาอย่างอื่นซึ่งเป็นปัญหาที่จะเกิดในภายภาคหน้าก็ไม่ใช่เรื่องที่น่าหนักใจ เพราะเข้าใจในกระบวนการปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ใหญ่จะต่างกัน นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนักเรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความ

เข้มงวดกวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับนักเรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน

การวางแผนคิดหลักการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมและความเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การใช้ชีวิต ของตนเอง ครอบครัว และบุคคลที่อยู่รอบตัวในสังคม โดยผ่านการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องมือในการนำพาตนเอง ครอบครัวและบุคคลที่อยู่รอบตัวในสังคม ให้มีความสุขและเป็นแหล่งสร้างคนให้มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ในสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นยุคของเทคโนโลยี ยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีนโยบายว่าด้วย เรื่อง “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในศตวรรษที่ 21 จึงเห็นได้ว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งการปลูกฝังคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ให้ระลึกถึงความดีอยู่เสมอเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจไม่ให้ลุ่มหลงไปกับสภาวะที่ล่อแหลมที่ผิดต่อศีลธรรม เพื่อไม่เกิดเป็นปัญหาของสังคมที่จะเกิดขึ้นต่อไป (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2542)

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งดำเนินการตามพระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขพื้นฐานของความเป็นไทย และปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงามในการดำเนินชีวิตให้กับผู้เรียน จากพระราชบัญญัติการศึกษาข้างต้นจะเห็นว่าการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กับการเป็นผู้มีความรู้และมีความสุขเพราะการนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ความคิดสภาพจิตใจและสังคมโดยรวม ในทางพระพุทธศาสนานั้น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมะสำหรับผู้ครองเรือนไว้อย่างชัดเจน ธรรมข้อนั้นเรียกว่า “ฆราวาสธรรม 4” ซึ่งหมายถึงธรรมะย่อยๆ 4 ข้อคือ 1) สัจจะ แปลว่า จริง ตรง แท้ เป็นหลักความซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อคนที่เรารัก 2) ทมะ แปลว่า การข่ม ใจ การปรับตัว ฝึกตน ข่มจิต และรักษาใจ 3) ขันติ แปลว่า ความอดทน อดกลั้น ต้องการให้ชีวิตสมหวัง สำเร็จตั้งใจหมาย และ 4) จาคะ แปลว่า ความเสียสละ ความเผื่อแผ่ แบ่งปัน หรือการให้นั่นเอง ซึ่งโดยปกติของชีวิตคู่ นั้น เราต้องช่วยเหลือเกื้อกูลคนรักของเราตลอดเวลา เรียกว่าต้องแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (สุวิมล บุญณะ, 2555) ซึ่ง “ฆราวาสธรรม 4” นี้เองเป็นธรรมะที่ใช้ได้ทุกกาลและทุกสมัยอีกด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 ปี 2553 บัญญัติความหมายของการจัดการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมาย และหลักการว่า การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการ

ดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รัฐบาลให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาของสังคมไทย จึงจัดให้มีโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 โดยข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการสนับสนุนให้พระภิกษุเข้าไปสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาซึ่งรัฐบาลได้ถวายความอุปถัมภ์ตลอดถึงการอบรมพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั่วไปจะเห็นได้ว่าทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน โดยมุ่งให้นักเรียนได้ใกล้ชิดกับพระสงฆ์และเข้าใจหลักธรรมตลอด จนถึงสามารถนำหลักธรรมไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2545 -2559) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยึดหาสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณ อย่างมีเหตุผลมีความรอบรู้เท่าทันโลกเพื่อมุ่งให้กิจกรรมพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบองค์รวมที่ยึด "คน" เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี "คุณภาพ" ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่ง (1) พัฒนาชีวิตให้เป็น "มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" และ (2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมसानฉันทและเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งมีแนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการดังกล่าว ประกอบกับการคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตเน้นการให้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดังนั้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงอุปสรรคและสภาพปัญหา และตระหนักถึงความสำคัญของสถานศึกษาที่เป็นสถาบันหนึ่งในการหล่อหลอมจิตใจให้รู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ จึงมีแนวคิดที่จะนำเอาหลักฆราวาสธรรม 4 มาบูรณาการกลับการสอน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันของชีวิตนักเรียนและให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขลดปัญหาทางสังคมได้อีกระดับหนึ่งและมีหลักในการดำเนินชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างสื่อสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพให้มีมาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนสังคมศึกษาตามหลักธรรมาธรรม 4 สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพแบบทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) โดยใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design)

แบบทดสอบก่อนเรียน E1	ทดสอบ	แบบทดสอบหลังเรียน E2
E1	X	E2

ตารางที่ 1 แผนการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนทั้งหมด 1 ห้อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2564 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 คน รวมทั้ง 12 คน ซึ่งได้มาโดยวิธี การเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดแผนจัดการเรียนรู้ตามหลักธรรมาธรรม 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 อย่าง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยมีเครื่องมือดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “ธรรมาธรรม 4” มีขั้นตอนการจัดทำ ดังนี้

1.1) ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2564

1.2) ศึกษาเกี่ยวกับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และลักษณะการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ

1.3) ขั้นตอนในการทำชุดการเรียนรู้ ดังนี้

ก) กำหนดขอบเขตเนื้อหา

ข) เลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ค) จัดองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้

ง) กำหนดรูปแบบรูปเล่ม

จ) จัดทำต้นฉบับ

1.4) ตรวจสอบคุณภาพชุดการเรียนรู้

ก) นำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ข) นำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” ที่ปรับปรุงแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา

1.5) ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของชุดการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” ปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำ

1.6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเน้นให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ เวลาที่กำหนด และกิจกรรมการเรียนการสอน

1.7) จัดพิมพ์เล่มสำเร็จรูปและนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” มีขั้นตอนการจัดทำ ดังนี้

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” มีขั้นตอนการจัดทำ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำผลการทำ ใบงานแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้และผลการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ตรวจสอบให้คะแนนแล้ว

1. ทำการรวบรวมคะแนนแบบทดสอบ ใบกิจกรรม และใบงานทุกใบงาน เพื่อมาหาค่าประสิทธิภาพระหว่างเรียน (E1) ทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพหลังเรียน (E2) โดยนำคำตอบของนักเรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำผลการวิเคราะห์มาทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre-test) หลังเรียน (Posttest) ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “ฆราวาสธรรม 4” เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช(เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน ที่เรียนรู้

โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้มาประเมิน แล้วผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (%) หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาความ โดยแบบสอบถามความคิดเห็นใช้เกณฑ์ของเบสท์

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง “การสอนสังคมศึกษาตามหลักพระพุทธธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระพุทธธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ประสิทธิภาพชุดกิจกรรม	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าประสิทธิภาพร้อยละ (P)
คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนที่ได้ระหว่างเรียนจากคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (E1)	12	80	70.58	1.78	88.23
คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังใช้ชุดกิจกรรม (E2)	12	40	30.83	1.64	77.08

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนที่ได้ระหว่างเรียนจากการทำแบบฝึกหัดด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 4 การเรียนรู้ (E_1) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 70.58 จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน ค่าประสิทธิภาพ (E_1) คิดเป็นร้อยละ 88.23 คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังใช้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 30.83** จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 77.08 จากผลข้างต้นแสดงว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระพุทธธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ (E_1) / (E_2) 88.23/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พระพุทธธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร)

ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังปรากฏในตารางที่ 3 ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังการเรียนการสอนครบทั้ง 4 กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สูตร t-Test แบบกลุ่มเดียววัด 2 ครั้ง (t-Dependent)

ตารางที่ 3 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนและคะแนนทดสอบหลังการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t-test	df	p
ก่อนเรียน	40	9.83	1.47	21.31**	11.000	0.000
หลังเรียน	40	32.92	3.00			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังจากการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคะแนนที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 9.83 ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.47 และมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 29.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.00 และค่า t-Test เท่ากับ 21.31 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฆราวาสธรรม 4 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 4 ผลรวมการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาการ) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา หลังใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฆราวาสธรรม 4 มีดังปรากฏในตารางที่ 4 ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ($S. D.$)	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
1. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.61	0.16	มาก	1
2. ด้านเนื้อหา	4.54	0.20	มากที่สุด	2
3. ด้านชุดการเรียนรู้	4.44	0.19	มาก	4
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.50	0.20	มาก	3
5. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.38	0.27	มาก	5
รวมทุกด้าน	4.49	0.14	มาก	

จากตารางที่ 4 แสดงผลรวมความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พรหมวิหาร 4 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับ 1 คือ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลำดับที่ 2 คือ ด้านเนื้อหา ลำดับที่ 3 คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และลำดับที่ 5 คือ ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมทุกด้านนักเรียนมีความพึงพอใจมาก ($\bar{X}$) = 4.49, ($S. D.$ = 0.14) และพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย เรื่อง “การสอนสังคมศึกษาตามหลักขรวาธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหา ทำให้ได้องค์ความรู้ในการวิจัยเกี่ยวกับการนำชุดกิจกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักขรวาธรรม 4 ทำให้นักเรียนได้รู้จักหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามากขึ้นโดยผ่านชุดกิจกรรมทั้ง 4 โดยที่เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ได้แก่

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสัจจะ (ซื่อสัตย์) นักเรียนเกิดความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่องานที่ในการทำงาน พุดจริงทำจริง ไม่กลับกลอก

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทมะ (ฝึกตน) นักเรียนปัญหาการรู้จักควบคุมตัวเองได้มีความกระตือรือร้นในการเคี่ยวเข็ญฝึกฝนตนเอง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านขันติ (อดทน) นักเรียนมีความเพียรพยายาม อดทนต่อการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านจาคะ (เสียสละ) นักเรียนรู้จักการแบ่งปัน การเสียสละ มีน้ำใจต่อผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็น เพื่อน ครอบครัว

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ที่ประกอบด้วย หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอด โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ครูผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นให้ผู้เรียนให้เกิดแนวคิด ด้วยการตั้งคำถาม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยทราบผลการปฏิบัติงานของตน จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียน ผลการศึกษาอภิปรายตามลำดับสมมติฐานและตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาตามหลักมรรชาธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตาม แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ที่ประกอบด้วยหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านโคก ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักมรรชาธรรม 4 มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ซึ่งแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สร้างตามกระบวนการ กล่าวคือ มีการวิเคราะห์หลักสูตร กิจกรรมสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของรายวิชาสังคมศึกษา ที่ประกอบไปด้วยหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นำมาจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมการเรียนรู้ คือ การจัดการสอนสังคมศึกษาตามหลักมรรชาธรรม 4 มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ ในระดับดีมาก นี่เป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผลการวิจัยนี้ พบว่ามี

ความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางณัฐศรัณย์ ชุมวรฐาย (2560) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา การปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 ของผู้ปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา วัดปัญญานันทาราม จังหวัด ปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

(1) ด้านสัจจะ กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 กลุ่มตัวอย่างที่มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 6 ท่านมีความจริงใจต่อการท างานที่ได้รับมอบหมาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ข้อ 8 ท่านมีความรับผิดชอบกับคำพูดของตนเองเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 10 ท่านเป็นผู้ที่ประพฤติคุณประโยชน์ต่อสังคมเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

(2) ด้านทมะ กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 ด้านทมะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลัก พราวาสธรรม 4 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 5 ท่านมีความกระตือรือร้นในการเคี้ยวเคี้ยวฝึกฝน ตนเองอย่างไม่มีข้อแม้หรือเงื่อนไขใดๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รองลงมาคือ ข้อ 7 ท่านให้ความ อนุเคราะห์ผู้อื่นเมื่อเขาประสบความสำเร็จทุกข้อมี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 ท่านมี การฝึกนิสัยให้มีความอดทน มีความอดกลั้น เมื่อมีอารมณ์ใดๆ มากกระทบ ก็ไม่แสดงออกมา มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

(3) ด้านขันติ กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 4 ท่านมีความรับผิดชอบ และอดทนต่อความยากลำบากในการทำงาน ของตนและผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ ข้อ 2 ท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทน และตรงต่อเวลาอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 6 ท่านอดทนต่อความโกรธ ความไม่พอใจ และความขัดใจอันเกิดจากคำพูดที่ไม่ชอบใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

(4) ด้านจาคะ กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามหลักพราวาสธรรม 4 อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 7 ท่านทำงานด้วยความเสียสละ และไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของ ตน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 รองลงมาคือ ข้อ 9 ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ด้วยความเมตตาอารี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 2 ท่านมีความสามารถในการ ทำงานและบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จทุกข้อมี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

มีความสอดคล้องกับ ฤติรัตน์ แป้งหอม (2558) ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้าง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปรัชญาการทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปรัชญาการทางภูมิศาสตร์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (E1/E2) เท่ากับ 83.20/81.21 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย ชุดกิจกรรม หลังเรียนมีค่า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ

นักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมมีเจตคติในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดของ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2564) พัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยนักเรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ตนเองสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาการสอนสังคมศึกษา 1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม 2) มีวินัย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพระยะสังคม 3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขปัญหาด้านสังคม 4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 5) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การวิจัย เรื่อง “การสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 โรงเรียนวัดเทพราช (เทพราชวิทยาคาร) ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1.1 ควรเตรียมแหล่งข้อมูล สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอต่อการใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าของนักเรียนเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการทำกิจกรรม

1.2 ควรสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักฆราวาสธรรม 4 กับรูปแบบการสอนอื่นๆ

1.4 ควรสร้างความคุ้นเคยความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมนำไปสอดแทรกกับการเรียนการสอนให้เพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำผลของการวิจัยการสอนสังคมศึกษาตามหลักฆราวาสธรรม 4 ไปใช้เพื่อศึกษาเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะอื่น ๆ ให้ลึกซึ้ง เพื่อพัฒนางานด้านวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิชาการอื่นๆที่มีความสอดคล้องกันให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐศรีณย์ ชุมวรฐาย. (2560). ศึกษาหลักขรรวาวาธรรม 4 ในการดำเนินชีวิตของผู้ปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาวัดปัญญานันทาราม จังหวัดปทุมธานี. สารนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- เบญจวรรณ อ่วมมณี. (2559). การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระธรรมโกศาจารย์ พุทธทาสภิกขุ. (2537). ขรรวาวาธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพทางใจ.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการ
แยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้หนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ
A Comparison of Achievement in Science and Technology on the
Separation Heterogeneous Substances of Primary 6 students
between Using Heterogeneous Valley series Electronic Book
(E-book) with Regular Teaching

ปิยะนุช ภูทองเงิน¹ กรวิภา สรรพกิจจำนง²
Piyanut Phutongngren, Kornveepa Suppakitjumnong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก กลุ่มทดลอง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า (t-test for Independent) และค่า (t-test for dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 83.75/82.50 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา

Received: 2022-08-24 Revised: 2022-09-05 Accepted: 2022-09-05

¹ สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Innovative Curriculum and Learning Management Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng
University. Corresponding Author e-mail: nickkypiya11@gmail.com

² สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Innovative Curriculum and Learning Management Program, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University.

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสมสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): การแยกสารเนื้อผสม; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The purposes of the research were to 1. create and follow the effectiveness of e-books, science and technology subjects of primary 6 students effective according to the criterial 80/80 2. compare the achievement of science and technology primary 6 students between heterogeneous Valley series e- book with regular teaching. The sample used in the research was to primary 6 students at Pongpoy Anusorn School, Bangna Bangkok in the first semester, in the academic year 2022. The sample random sabpling, Lotterry. Including 30 primary 6/3 students are in the experimental group using heterogeneous Valley series e- book and 30 primary 6/2 students are in the control group using regular teaching. The instruments use in the research 1) heterogeneous Valley series e- book 2) Lesson Plan 3) a test to measure the learning achievement, experimental guidelines to Randomized Group, Pretest-Posttest design and analysis of data using Percentages, Averages, standard Deviation, hypothesis testing using t-test for independent and t-test for dependent samples. The results of the research summarized as 1) heterogeneous valley series e- book, science and technology of primary 6 students Effective the 83.75/82.50 according to the criteria 80/80 2) The achievement science and technology learning by using heterogeneous valley series e- book higher than regular learning at level of .05

Keyword: Achievement; Electronic Book; Separation Heterogeneous Substances

บทนำ (Introduction)

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลให้การใช้ชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนไปมาก เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคน ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่างๆ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่างๆ ที่มนุษย์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน ดังนั้นการเรียนวิทยาศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมมนุษย์ให้พัฒนาด้านความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานด้วยอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถใช้

เครื่องมือเพื่อสืบค้นข้อมูลมาแก้ปัญหาในชีวิตอย่างสร้างสรรค์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560)

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผ่านมา ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียวขาดการสืบค้นข้อมูล ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และขาดการใช้สื่อที่น่าสนใจ ครูเน้นเนื้อหามากกว่าให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการและได้ลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียน และเมื่อศึกษารายหน่วยย่อยพบว่าอยู่ใน เรื่องการแยกสารเนื้อผสม (รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์, 2564) ผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อาณาจักรได้อย่างเต็มที่และไม่น่าเบื่อ ด้วยการใช้สื่อที่เหมาะสมดึงดูดความสนใจ และมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น และมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สูงขึ้น (นฤดี สงวนบุญญศิริ, 2563)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book) หรือ e-book เป็นเทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายและมีประสิทธิภาพ (อรรถพล อนันตวรสกุล, 2563) เนื่องจากมีคุณลักษณะแบบมีปฏิสัมพันธ์ ที่นักเรียนสามารถเรียนและโต้ตอบกับบทเรียนได้ สามารถคลิกย้อนไปกลับอ่านหรือทบทวนเนื้อหาได้ตามต้องการ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยมีรูปแบบการเก็บข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่นได้ สามารถแทรกสื่อแอนิเมชัน เสียง รูปภาพและสามารถออกแบบบทเรียนให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ (กิดานันท์ มะลิทอง, 2543)

จากปัญหาและแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงได้คิดหาวิธีที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนมีความทันสมัย น่าสนใจ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายและเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จะต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การแยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาป
ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม สูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียน 139 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การแยกสารเนื้อผสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก (Lottery) ได้นักเรียน 2 ห้อง รวม 60 คน แบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มทดลอง ห้อง ป. 6/3 จำนวน 30 คน ที่สอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารผสม และนักเรียนกลุ่มควบคุม ห้อง ป. 6/2 จำนวน 30 คน ที่สอนแบบปกติ

2. กลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารผสม คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก จากประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 139 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม 8 เล่ม
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแยกสารเนื้อผสม รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 8

แผน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ใช้แนวทางการทดลองแบบ (Randomized Group, Pretest-Posttest Design) กับนักเรียน 2 กลุ่ม โดย กลุ่มที่ 1 เรียกว่า กลุ่มทดลอง ซึ่งสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม และกลุ่มที่ 2 เรียกว่า กลุ่มควบคุม ซึ่งสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ

ตารางที่ 1 แนวทางการทดลองแบบ Randomized Group, Pretest-Posttest Design

กลุ่ม หลัง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบ
ER Y_2	Y_1	X	
CR Y_2	Y_1	-	

กำหนดให้	ER	แทน	กลุ่มทดลอง
	CR	แทน	กลุ่มควบคุม
	X	แทน	การสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม
	-	แทน	การสอนแบบปกติ
	Y_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
	Y_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน

2. วิธีดำเนินการทดลอง

1. นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre test) เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยใช้เวลาในการทดสอบกลุ่มละ 50 นาที

2. ครูสอนนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 และสอนนักเรียนกลุ่มควบคุมโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางไว้

3. เมื่อนักเรียนทั้งสองกลุ่มเรียนครบทั้ง 8 แผนแล้ว ครูดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม

4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 ซึ่ง (E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขา

สารเนื้อ จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ ไม่ต่ำกว่า 80 และ E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุด หุบเขาสารเนื้อผสม ไม่ต่ำกว่า 80)

2. วิเคราะห์การประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม (Rating scale)

3. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดความสอดคล้องของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม (IOC)

4. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดความสอดคล้องในแผนการจัดการเรียนรู้ (IOC)

5. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)

6. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดความยากง่าย ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (P)

7. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (r)

8. วิเคราะห์ผลจากแบบวัดความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ KR-20

9. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแยกสารเนื้อผสม จากนักเรียนกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติในการทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent) และค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent Samples)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม 3 ขั้นตอน ที่ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ จำนวน 42 คน มีผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม

การทดลอง	จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนระหว่างเรียน (80) คะแนน		แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (40) คะแนน		ประสิทธิภาพ
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	

รายบุคคล	3	62.33	77.92	34.67	77.50	77.92/77.50
กลุ่มย่อย	9	66	82.5	32	80.83	82.5/80.82
ภาคสนาม	30	67	83.75	33	82.50	83.75/82.50

จากตารางที่ 2 การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม 3 ขั้นตอนพบว่าขั้นตอนที่ 1 การหาค่าประสิทธิภาพแบบรายบุคคลมีค่า เท่ากับ 77.92/77.50 ขั้นตอน ที่ 2 การหาค่าประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อยมีค่า เท่ากับ 82.5/80.82 ขั้นตอนที่ 3 การหาค่า ประสิทธิภาพแบบภาคสนามมีค่า เท่ากับ 83.75/82.50 จะเห็นได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบ เขาสารเนื้อผสมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการแยก สารเนื้อผสม ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม

ตารางที่ 3 แสดงผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน กลุ่มทดลอง

ลักษณะของการ ทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน(กลุ่ม ทดลอง)	30	11.80	2.67	-17.52	.000**
หลังเรียน(กลุ่ม ทดลอง)	30	26.27	5.85		

*P < 0.05

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของ นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม พบว่า คะแนนการ สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 5.85 และก่อน เรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียน เท่ากับ 11.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 2.67

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องการแยกสารเนื้อ ผสม ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 4 แสดงผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ลักษณะของการทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน(กลุ่มควบคุม)	30	10.07	3.27	-20.62	.000**
หลังเรียน(กลุ่มควบคุม)	30	20.27	3.94		

*P < 0.05

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 20.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 3.94 และก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 10.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 3.27

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม และรูปแบบการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 5 แสดงผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลักษณะของการทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
หลังเรียน (กลุ่มทดลอง)	30	26.27	5.86	4.65	.000**
หลังเรียน (กลุ่มควบคุม)	30	20.27	3.94		

*P < 0.05

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนการสอบวัด ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนการสอบวัด ของนักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 5.85 และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 20.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 3.94

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม และรูปแบบการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 6 แสดงผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม และรูปแบบการสอนแบบปกติ

ลักษณะของการทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
หลังเรียน (กลุ่มทดลอง)	30	11.80	2.67	2.44	.018
หลังเรียน (กลุ่มควบคุม)	30	10.07	2.83		

*P < 0.05

จากตารางที่ 6 ผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนการสอบวัดผลก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 11.80 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 2.67 และคะแนนการสอบวัดก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 10.07 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 2.83

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลจากการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ มีประเด็นที่ใช้อภิปรายดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดลองหาประสิทธิภาพ 3 ขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่ 1 การทดลองแบบรายบุคคล มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.92/77.50 ขั้นตอนที่ 2 การทดลองแบบกลุ่มย่อย มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.5/80.82 และ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองแบบภาคสนาม มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.75/82.50 และจะเห็นได้ว่าการทดลองหาประสิทธิภาพหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องการแยกสารเนื้อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสมที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมในแต่ละด้านเหมาะสม มีการเรียนรู้โดยอาศัยตัวละครในการอธิบายเนื้อหาแบบนิทานที่ต้องผ่านอุปสรรคต่างๆ ในแต่ละเล่มจะมีด้านทดสอบที่แตกต่างกันเพื่อให้นักเรียนเกิดความตื่นตัว

และจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้นกว่าการเรียนรู้แบบปกติ มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่างๆ ของหนังสือได้ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และสามารถโต้ตอบกับหนังสือมากขึ้น (ไพฑูริย์ ศรีฟ้า, 2556) ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถธร วรสุวรรณรักษ์ (2564) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาภาษาอังกฤษ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่อง การเขียนเรียงความวิชาภาษาอังกฤษ 1 และเมื่อทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพแล้ว หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.40/84.89 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับ ศลิษา คงชนะ (2560) ได้เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องแรง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เปรียบเทียบกับการเรียนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี รวมทั้งหมด 60 คน ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) เรื่อง แรง มีประสิทธิภาพได้เท่ากับ 84.10/84.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม กับการสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดหุบเขาสารเนื้อผสม ในรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง การแยกสารเนื้อผสม มีคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่สูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ศลิษา คงชนะ (2560) ที่ได้เปรียบเทียบคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หน่วยแรง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กับการเรียนรู้ปกติ และ ผลการวิจัยพบว่า ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องแรง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้น การเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีคะแนนสอบระดับที่มากกว่าการเรียนรู้ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ สิริลักษณ์ บุญรัตน์ (2561) ได้เปรียบเทียบคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ในวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการและการแก้สมการ จากการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กับการสอนแบบปกติ และได้ผลการวิจัย ดังนี้ การเรียนเรื่องสมการและการแก้สมการ ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีมาก เนื่องจากอยู่ในระดับที่สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์โรงเรียนควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

1.2 ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แก่นักเรียนอย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม

1.3 ควรกำหนดเวลาในการเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการเรียนและ การทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนไม่ตึงเครียดได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เมื่อต้องทำงานภายใต้เวลาที่ จำกัด

2. ข้อเสนอแนะที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีชีวิตเช่น เพิ่มเสียง ละครภายในเรื่องมีชีวิตคือ เคลื่อนไหวได้ลงไปหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2 การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ควรใช้โปรแกรมที่ไม่มีลิขสิทธิ์เพื่อง่าย และไม่เกิดปัญหา ขณะสืบค้น

2.3 ควรมีการวิจัยด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อสอบถามความพึง พพอใจของผู้เรียนในการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง (Reference)

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤดี สงวนบุญญศิริ. (2653). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ เรื่องระบบนิเวศของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศาสตร์.

มหาวิทยาลัยศิลปกร.

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. (2556). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book). สืบค้น 8 สิงหาคม พ.ศ. 2565, จาก

https://maejopress2.mju.ac.th/wtms_newsDetail.aspx?nID=5140&lang=th-TH.

ศลิษา คงชนะ. (2560). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรง ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) กับการเรียนแบบ ปกติ. สืบค้น 20มิถุนายน 2565, จาก

<https://clmramis.files.wordpress.com/2018/10/>

สิริลักษณ์ บุญรัตน์. (2561). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการ และการแก้สมการ ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) กับการสอน แบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเขาค่าย. สืบค้น 20 มิถุนายน 2565, จาก<http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/2293.ru>

- อรณัฏร วรสุวรรณรักษ์. (2564). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) วิชา อ31203 การเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 5(2) 383-398.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. (2563, 12 เมษายน). ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สาขาวิชาการสอนสังคมศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

The Development of the English Content-Based Reading Materials for Buddhist Students of Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Yasumin Inkrungkao¹ Boonmee Pansa² Weerawong Phengkhomhug³

Abstract

The study aims to develop the English content-based reading materials for Buddhist Student of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The primary objective is to find out how to develop the English content-based reading materials for Buddhist student monks. To do so, the principles of materials development by Tomlinson and Six-T's approach by Stoller and Grabe were used as the underlying principles. The next objective is to explore the attitude of student of MCU and teachers towards the quality of the English content-based reading materials. Thus, there are two main parts in the study – material development and material implementation and evaluation. In this study, the sampling methods were used in 2 stages: 1) in the needs analysis stage, a purposeful sampling and stratified samplings were used and 2) in the English content-based reading materials implementation stage, a purposeful sampling was used. To evaluate the effectiveness of the developed content-based materials during and after the implementation, 30 students of MCU and 3 English teachers were purposefully selected. After all copies of the needs analysis questionnaires were returned, each item was descriptively analyzed using SPSS program. Mean and standard deviation were used to analyze data regarding student of MCU purposes of reading, needs of academic and physical aspects and preferred task types. Findings were as follows: 1. In response to the research question 1: How can the English content-based reading materials be developed for Buddhist student of MCU?, the integration between six stages of material development framework of Tomlinson and six components (themes, topics,

Received: 2022-09-01 **Revised:** 2022-09-24 **Accepted:** 2022-09-28

¹ M.A. student of teaching English, Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

² Lecturer of M.A. in teaching English Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

³ Lecturer of M.A. in teaching English Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

texts, tasks, transitions, and treads) of Six-T's approach of Stoller and Grabe could effectively produce physical and academic aspects of the English content-based reading materials. 2. In response to the research question 2 What is the attitude of student of MCU towards the quality of the English content-based reading materials? – the result of $\bar{x} = 3.45$ from the whilst-use evaluation questionnaire and $\bar{x} = 3.53$ from the post-use evaluation questionnaire indicated that student monks had positive attitude towards the quality of the English content-based reading materials in terms of academic and physical aspects and the effectiveness in enhancing reading comprehension. The level of satisfaction of the developed materials was at a high level and the student monks with higher English proficiency tended to have stronger positive attitude or greater satisfaction. 3. In response to the research question 3 What is the attitude of teachers towards the quality of the English content-based reading materials? - the result of $\bar{x} = 3.78$ from the whilst-use evaluation questionnaire and $\bar{x} = 3.51$ from the post-use evaluation questionnaire indicated that English teachers had positive attitude towards the quality of the English content-based reading materials in terms of academic and physical aspects and the effectiveness in enhancing reading comprehension. The level of satisfaction of the developed materials was at a high level.

Keywords: Development; English Content-Based Reading Materials; Buddhist Students

Introduction

The importance of English reading and reading comprehension Reading is clearly an essential skill for professional and academic achievement especially, in the 21st century, the importance of reading is increasing due to the growth of technology causing educated citizens to be equipped with stronger reading abilities. However, reading is probably the most difficult language skill to master due to the involvement of multiple abilities such as word recognition, meaning interpretation, cognitive skill engagement, etc. In addition, the complexity of reading process in a foreign language is even greater for EFL students who must study the subject areas in English since they require additional factors such as adequate language proficiency and adequate background knowledge. The former is needed for bottom-up processing and the latter for top-down processing. Thus, it can be concluded that reading is a highly

dynamic and complex process that serves as a predictor of professional and academic success for EFL learners.

The goal of reading is comprehension, which is an ability to extract and construct meaning from a text. For successful comprehension to occur, readers must know how to employ appropriate and effective reading strategies. For EFL learners, reading strategies are crucial to be used as learning tools to enhance comprehension. The impact of reading strategies on reading comprehension, especially for poor readers, was clearly emphasized by "Acquisition of better reading strategies is apparently needed to crack the illusion of comprehension in readers who are settling for low standards of comprehension; They need to acquire and implement strategies to facilitate deeper levels of comprehension".

Moreover, reading is essential for higher education in Thailand and other countries. In Thailand, the two prominent Buddhist public universities established by King Rama V, Mahachulalongkornrajavidyalaya University (MCU) provide international programs for post graduate students. In other countries, Buddhist studies are available in many leading universities such as University of California, Berkeley, University of Toronto, University of Oxford, University of Sydney, etc. Dealing with a large body of instructional materials written in English, Thai student monks need to be proficient readers who can effectively use reading strategies to comprehend the specialist subject materials throughout their academic studies.

Tomlinson and Six-T's approach by Stoller and Grabe with the aim enhance reading comprehension of Buddhist student monks. Tomlinson's materials development framework is used as a guideline to design the effective content-based reading materials through six stages: 1) identification needs to create materials or problems to solve by the creation of the materials, 2) exploration needs or problems 3) contextual realization, 4) pedagogical realization, 5) physical production, and 6) evaluation of materials. The dynamic and self-adjusting process starting from the identification of needs to the evaluation of materials concerning the physical and academic aspects ensures that these newly developed materials help solve the existing problems, and the needs of the student monks will be satisfactorily fulfilled. Stoller and Grabe's Six-T's components consisting of themes, topics, texts, tasks, transitions, and threads are integrated in some steps of Tomlinson's framework to encourage the creation of content coherence which is an effective means to promote language, content, and strategies learning.

In conclusion, the newly English developed content-based reading materials based on Tomlinson's materials development framework and Stoller and Grabe's Six-T's approach, along with the explicit teaching of Anderson's cognitive reading strategier will help student monks achieve literal comprehension and interpretive comprehension. Eventually, they become strategic readers who can take advantage of their background knowledge to fully comprehend the text.

Research Objectives

1. To develop the English content-based reading materials for Buddhist student of Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
2. To explore the quality of the English content-based reading materials by examining the attitude of student of Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Scope of the Study

1. Scope of Contents

This study will reflect some aspects of content-based theories, in which the Six T's approach is applicable to develop CBI course materials through the deliberate selection of themes, topics, texts, tasks, transitions, and threads, for specific group of learners who are Buddhist student monks. Since most of the previous studies related to the development of content-based materials are focusing on the content providing for secular education, the content suitable for monastic education is rarely explored.

2. Scope of population and key informants

Qualitative research design using in-depth interview

The population of the study is 3 English teachers. All are at the Education Department of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in academic year 2021.

Quantitative research design using survey research.

The population of the study is 30 Buddhist student ranging from the first year to the fourth year. All are at the Education Department of MCU in academic year 2021.

3. Scope of Areas

The researcher used Mahachulalongkornrajavidyalaya University

4. Scope of time

The study has conducted from October 2021 to May 2022.

Research Hypothesis

The Buddhist student have positive attitude towards the quality of the content-based reading materials against the criteria.

Research Methodology

Research designs

The main objectives of the present study are to develop the English content based reading materials for Buddhist student monks, to explore the attitude of student monks towards the quality of the English content-based reading materials.

Population

The population of the study consisted of 30 student of MCU in academic year 2021 and 2 English teachers conducting courses.

Participants

A purposeful sampling was used to obtain three stakeholders for the semi constructed interview. According to Griffie, purposeful sampling is a technique where the researcher selects the participants who are knowledgeable and available to participate the study. They could be the advisor, the instructor, or the student. In this study, the researcher conducted individual (face-to-face) interview with 1 student of MCU, 1 English teacher.

The researcher randomly selected them to have the sample size calculated based on the common confidential level of 95% and the margin of error of 5%.

2. English Content-Based Reading Materials Implementation Stage

To evaluate the effectiveness of the developed content-based materials during and after the implementation, 30 students of MCU were purposefully selected.

Research Instruments

The evaluation questionnaires consisted of 4 sets of questionnaires as follows:

- Whilst-use evaluation questionnaire for student monks,
- Post-use evaluation questionnaire for student monks,

Research Procedures

In this study, the processes of developing the English content-based reading materials using the framework of materials development of Tomlinson embedded with Six-T's approach of Stoller and Grabe were divided into 6 stages

Stage 1: Identification of needs of materials or problems to be solved by the creation of the materials.

Stage 2: Exploration the needs or problems by identifying language, functions, skills that should be included in the developed materials.

Stage 3: Contextual realization by examining and selecting ideas, contents, or texts that provide familiarity and appropriateness to the learners' context.

Stage 4: Pedagogical realization by examining and selecting meaningful exercises to be solved by the developed materials and to construct the content of the proposed materials.

Stage 5: Materials production concerning the physical and academic aspects of the developed materials.

Stage 6: Evaluation of the effectiveness of the developed materials.

The Assessment of Questionnaires

Researcher edited questionnaires and gave to 5 experts to assess the content validity and objectivity as the below criteria.

+1 means the item correlated to operational definition

0 means not sure that the item correlated to operational definition

-1 means the item did not correlated to operational definition

All items in questionnaires were calculated Index of Item Objective Congruence (IOC) and the score from 0.5 and above was selected for data collection. Result from IOC calculation was between 0.80 – 1.00.

Questionnaires were used for tryout with 30 questionnaires to assess internal consistency reliability using Cronbach's alpha Coefficient: α) Result of the analysis was .933. After that researcher made the final questionnaires and used it for data collection with the sample group.

Data Analysis

The results were compared using the following criteria:

3.50-4.00 means strongly agree

2.50-3.49 means agree

1.50-2.49 means disagree

1.00-1.49 means strongly disagree

Frequency and percentage were used to analyze data regarding preferred topics. The items of largest percentage of selection by any groups of respondents would be included in the developed English content-based reading materials.

Research Results

Results of Research Question 1

The first research results and findings from each stage of the study in response to the research questions. The first section presents the process of developing the English content-based reading material. Six stages according to the framework of materials development and the integration of six components based on Six-T's approach are purposed. Then the results of needs analysis questionnaires regarding preferred tasks, topics, and physical aspects are reported. Based on this information, the English content-based reading materials are physically produced. They consisted of workbook and teachers' manual containing nine units under the main theme of the Triple Gem divided into 3 sub-themes of the Lord Buddha (Unit 1-3), the Dhamma (Unit 4-6), and the Sangha (Unit 7-9).

Results of Research Question 2

The whilst-use evaluation questionnaire and post-use evaluation questionnaire were constructed in order to ask the 30 student of MCU who were the users of workbook. That all student of MCU were satisfied ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.60) with the quality of academic and physical aspects of the developed English content-based reading materials in terms of content, organization of content, presentation of content, language use, activities applied, and layout and design. The attitude of student of MCU towards the quality of the English content-based reading materials in terms of academic and physical aspects were further analyzed based on student of MCU.

The results of whilst-used evaluation questionnaire yield positives attitude or greater satisfaction towards the materials' quality in terms of academic and physical aspects including content, organize of content, presentation of content, language use, activities applied, and layout and design. Also, the results of post-used evaluation questionnaire yield positives attitude or greater satisfaction towards the materials' quality in terms of the effectiveness in enhancing their reading comprehension. Moreover, the student monks who have higher English proficiency tend to have stronger positive attitude or greater satisfaction than those who have medium and low proficiency.

Research Discussion

The findings indicated that the effective English content-based reading materials could be successfully developed by using principles of materials development by Tomlinson and Six-T's approach by Stoller and Grabe as the underlying principles. These developed materials positively affected on student monks attitude or satisfaction towards the quality of the English content-based reading materials in terms of academic and physical aspects and the effectiveness in enhancing reading comprehension for student monks.

Research Discussion

In view of the results reported earlier, the English content-based reading materials were successfully and effectively designed by Tomlinson and Six-T's approach suggested by Stoller and Grabe can be integrated and used as the underlining principles. It was found that the results of whilst-use evaluation questionnaires and post use evaluation questionnaires from student monk were positive.

Research Discussion

1. When teachers take role of materials writers, they should not develop instructional materials based only on their teaching experiences but also on theories of second language acquisition and materials development that may help them improve teaching and learning conditions.

2. To improve reading comprehension, materials writer should provide a wide variety of genres for students to read.

3. To deal with students with different level of English proficiency, materials developers should provide flexible lesson plan probably by indicating optional tasks and compulsory tasks.

References

- Al-Mahrooqi, R. (2014). *Focusing on EFL Reading: Theory and Practice*: Cambridge Scholars Publishing.
- Chetsadanuwat, K. (2012). *A Development of Self-Instructional Materials (SIMS) to Enhance English Listening Skills for Student Nurses*. Master of Arts, Chulalongorn University.

- Griffee, D. T. (2012). An introduction to second language research methods: design and data. *TESL-EJ Publications, Berkeley*.
- Kalua, F. (2012). Reading for empowerment: Intertextuality offers creative possibilities for enlightened citizenry. *Reading & Writing-Journal of the Reading Association of South Africa*. 3(1), 1-5.
- Stoller, F. L., & Grabe, W. (2017). Building coherence into the content-based curriculum: six Ts revisited. In M. A. Snow; & D. M. Briton (Eds.), *The content-based classroom: New perspectives on integrating language and content* (2nd ed., pp. 53-66). NY: University of Michigan Press.
- Abdelhalim, S. M. (2017). Developing EFL students' reading comprehension and reading engagement: effects of a proposed instructional strategy. *Theory and Practice in Language Studies*. 7(1), 37.
- Stoller, F. L., & Grabe, W. (2017). Building coherence into the content-based curriculum: six Ts revisited. In M. A. Snow; & D. M. Briton (Eds.), *The content-based classroom: New perspectives on integrating language and content* (2nd ed., pp. 53-66). NY: University of Michigan Press.
- Sorachai Pisanbuth. (2013). The building and data analysis from questionnaires, (Bangkok: Wittayapat.
- Tomlinson, B. (2011). *Materials development in language teaching* (2nd ed. ed.). UK: Cambridge University Press.
- Tomlinson, B., & Masuhara, H. (2004). *Developing Language Course Materials. Portfolio Series# 11*: ERIC.

อิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการ ยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร

The Influence of Perceived Value and Digital Marketing on the Loyalty of YouTube Premium in Bangkok

สุรสิทธิ์ อุดมธนาวงศ์¹ อริณชย์ ณ ระนอง² วัศยา คงเดชอดิศักดิ์³

Surasit Udomthanavong, Arin Na Ranong, Watsaya Kongdetadisak

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียม และการแนะนำบอกต่อเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม โดยกลุ่มที่เป็นผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและเคยใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (SEM) โดยใช้โปรแกรม Smart PLS 4.0 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 18-24 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน/นักศึกษา รายได้ 10,000 บาท หรือต่ำกว่า สถานภาพโสด ด้านพฤติกรรมพบว่าส่วนใหญ่ใช้สื่อยูทูบพรีเมียม เพื่อความบันเทิงเช่น ดูหนัง ฟังเพลง มีความถี่ในการใช้ยูทูบพรีเมียมทุกวันเป็นระยะเวลา 2-4 ชั่วโมง และใช้ผ่านช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการ การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และความพึงพอใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): การรับรู้คุณค่า; ตลาดดิจิทัล; ความพึงพอใจ; ความภักดีการให้บริการ; ยูทูบพรีเมียม

Received: 2022-09-22 Revised: 2022-10-29 Accepted: 2022-10-30

¹ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration, Thai-Nichi Institute of Technology. e-mail: surasit@tni.ac.th

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. e-mail: arin.nar@rmutr.ac.th

³ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Faculty of, Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. Corresponding Author e-mail: watsayakong@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1. to study the behavior of people who use YouTube premium services in Bangkok. And 2. To study the perceived value and digital marketing that influence the loyalty of YouTube Premium users in Bangkok area;. Using a survey method from a questionnaire with a sample of 400 consumers aged 18 years and over who had premium YouTube services in Bangkok, with variables in the structural equation model, namely Perceived Price Value. Perceived Quality Value Digital Marketing Satisfaction and the loyalty Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation. and test the hypothesis by analyzing the structural equation model with Smart PLS 4.0 The results showed that Most of the respondents were female, aged 18-24 years, having a bachelor's degree. are students/students, income 10,000 baht or less, single status, behavioral issues, it was found that most of them used YouTube premium media. For entertainment such as watching movies, listening to music, there is a frequency of using YouTube Premium every day for a period of 2-4 hours and using it via mobile phones, smartphones. The hypothesis testing revealed that 1) perceived value had a positive influence on satisfaction 2) perceived value had a positive influence on service loyalty 3) digital marketing had a positive influence on satisfaction 4) Digital marketing has a positive influence on service loyalty statistically significant at the .01 levels and 5) satisfaction has a positive influence on service loyalty. statistically significant at the.05 levels.

Keywords: Perceived Value; Digital Marketing; Satisfaction,; Loyalty; Youtube Premium

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบในแต่ละปี โดยกิจกรรมและธุรกรรมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทำให้ผู้คนเริ่มคุ้นชินกับการใช้ชีวิตในโลกโซเซียลมากขึ้น ทั้งการปฏิบัติงาน สั่งซื้อสินค้าและบริการ รวมถึงการทำธุรกิจผ่านทางออนไลน์ จากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยในปี 2563 โดย ETDA ได้เปิดเผยข้อมูลพฤติกรรมใช้งานอินเทอร์เน็ตของชาวไทยในแง่มุมต่างๆ ซึ่งในปีที่ผ่านมาคนไทยใช้อินเทอร์เน็ต เฉลี่ยวันละ 11 ชั่วโมง 25 นาที ในปี 2563 เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ถึง 1 ชั่วโมง 3 นาที โดยปีแรกที่ ETDA เริ่มทำผลสำรวจ คือปี 2556 คนไทยใช้เน็ตเฉลี่ยเพียงวันละ 4 ชั่วโมง 36 นาทีเท่านั้น คิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นถึง 3 เท่าตัว 78.3% ของผู้ตอบแบบสำรวจฯ ตอบว่า มีการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้น จากเหตุผลหลักคือ การที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่าย และมีเครือข่ายที่ครอบคลุม ส่วนสาเหตุรองลงมาคือ มีความจำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น และบริการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

สามารถทำผ่านออนไลน์มากขึ้นด้วย ขณะเดียวกันผลกระทบจาก COVID-19 ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้คนหันมาเลือกทำกิจกรรมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น แทนการเดินทางจากบ้านเรือน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการต้องพบปะผู้คนโดยเฉพาะในที่สาธารณะอีกด้วย ส่วนการใช้สื่อสังคมออนไลน์พบว่า Facebook, YouTube และ LINE ยังคงเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ครองใจคนไทยอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. 2564)

ในปัจจุบันมีผู้ให้บริการวิดีโอสตรีมมิงที่ให้บริการในประเทศไทยกว่า 20 แพลตฟอร์ม เช่น Netflix, iflix, Prime Video, Apple tv, HBO GO, iQiyi, Viu, Line TV โดยแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมสูงสุด 5 อันดับแรก ในปี 2563 (ในรูปแบบบริการ OTT) ได้แก่ อันดับที่ 1 YouTube (99.1%) อันดับที่ 2 Netflix (55.6%) อันดับที่ 3 Line TV (51.9%) อันดับที่ 4 VIU (24.6%) และ อันดับที่ 5 True ID (21.5%) นั่นเอง การเกิดผู้ให้บริการวิดีโอสตรีมมิงใหม่มากมาย เกิดการแข่งขันผู้บริโภคจึงมีตัวเลือกมากยิ่งขึ้นผู้ให้บริการวิดีโอสตรีมมิงต่างๆ จึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านกลับมาซื้อซ้ำของผู้บริโภค เพราะเมื่อเทียบกับการหาลูกค้ารายใหม่นั้น การรักษาลูกค้าเดิมเสียต้นทุนทางการตลาดน้อยกว่าและยังส่งผลให้ธุรกิจเติบโตในระยะยาวอย่างมั่นคง หากผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจในสินค้าและบริการแล้วจะก่อให้เกิดความตั้งใจในการซื้อซ้ำขึ้น และยิ่งกว่านั้นหากผู้บริโภคไว้วางใจตราสินค้าย่อมนำไปสู่ความภักดีในการใช้บริการเช่นเดียวกัน แต่การที่ผู้บริโภคจะเกิดความพึงพอใจและความภักดีใช้บริการนั้น เกิดจากการรับรู้เชิงบวกต่อผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านของการรับรู้คุณค่าการรับรู้ด้านคุณภาพการรับรู้คุณค่าด้านราคา (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2565)

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ พบว่า นักวิจัยหลายท่านยังคงให้ความสนใจและดำเนินการศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ (Demirgunes, 2015) การตระหนักรู้ตราสินค้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ (Muala, A. A. ,2018) ความพึงพอใจที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการซื้อซ้ำ (Oyedele; et al, 2018) และความไว้วางใจในตราสินค้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการซื้อซ้ำ (Ahmad; et al, 2016)

คุณค่าที่รับรู้ทั้งด้านคุณภาพ ด้านราคาเกิดจากการที่ผู้บริโภคซื้อสินค้านั้น ๆ ตัดสินใจได้จากความรู้สึก ประสบการณ์ของผู้บริโภค ที่มีต่อธุรกิจและสินค้า ทั้งด้านบวก เช่น ความรู้สึกพึงพอใจและยินดีที่จะกลับมาซื้อสินค้าซ้ำและมีการแนะนำไปบอกต่อกับ คนอื่น ๆ ทางด้านที่ดี และด้านลบ เช่น ความรู้สึกไม่คุ้มค่ากับเงินที่เสียไป ผู้บริโภคเกิดความไม่พอใจทำให้ลูกค้าไม่กลับมาซื้อซ้ำและผู้บริโภคจะไม่แนะนำให้ซื้อสินค้าของธุรกิจกับคนอื่นหรือบอกต่อในเชิงลบ (สกุลทิพย์ โยธินธรรม, 2557)

การตลาดดิจิทัล นั้นเป็นการตลาดในรูปแบบใหม่ที่ได้พัฒนามาจากการตลาดแบบดั้งเดิม โดยได้ทำการตลาดในช่องทางดิจิทัล และสร้างกิจกรรมทางการตลาดและการสื่อสารไปสู่ผู้บริโภค เป็นพัฒนาการของตลาดในอนาคตเกิดขึ้นเมื่อ ธุรกิจดำเนินงานทางด้านการตลาดส่วนใหญ่ผ่านช่องทางการสื่อสารดิจิทัล สื่อดิจิทัลเป็นสื่อที่มีรหัสระบุตัวตนผู้ใช้ จึงทำให้นักการตลาดสามารถสื่อสารแบบสองทาง กับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องเป็นรายบุคคล ข้อมูลที่ระบบได้รับมาจากการสนทนากับผู้ใช้

ในทุกครั้งจะเป็นการร่วมกันเรียนรู้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับลูกค้าคนถัดไปนักการตลาดสามารถนำข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และข้อเสนอแนะจากลูกค้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคคนต่อไปสูงสุด หรือวิธีการในการส่งเสริมสินค้าและบริการโดยอาศัยช่องทางฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อที่จะเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน และใช้ต้นทุนแบบมีประสิทธิภาพสูงสุด (พรพรรณ ตาลประเสริฐ, 2561)

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของการ บริการที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้จากสองมุมมองที่มาจากคุณภาพการดำเนินงานและผู้รับบริการรับรู้ คุณภาพเมื่อใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ ทางผู้รับบริการจะทำให้ทราบถึงคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงาน คุณภาพที่รับรู้ของลูกค้าเป็นการตัดสินใจหรือพิจารณาถึงคุณภาพของบริการเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ของบุคคลในการใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการ ดังนั้นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริการต้องใส่ใจกับคุณภาพของ บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการหรือผู้บริโภค และเป็นการสร้างความภักดีในการกลับมาใช้บริการ ซ้ำอีกครั้งและยังมีการบอกต่อและแนะนำให้คนรอบข้างหรือคนรู้จัก (Nuri Wulandari and Andi Novianti Maharani, 2018)

ความภักดีในการใช้บริการต้องเกิดจากความพึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งเป็นสภาวะรับรู้ภายในซึ่งเกิดจากความคาดหวัง หรือประสบการณ์ของบุคคล ถ้าได้รับตามที่คาดหวัง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น ถ้าได้น้อยกว่าที่คาดหวังก็จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ ซึ่งการทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ จนเกิดความรู้สึกอยากกลับมาซื้อซ้ำจนเกิดเป็นความภักดีในการใช้บริการ ยังทำให้ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ยึดมั่นต่อสินค้าและบริการในระยะยาว เกิดมาจากการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ และเมื่อใช้แล้วรู้สึกพึงพอใจในสินค้าและบริการ (พนิดา วรรตม์ธนภัทร, 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของศึกษาอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ทำวิจัยมีความสนใจศึกษาอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้ยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อทำให้ทราบถึงอิทธิของการรับรู้ที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังสามารถนำไปพัฒนาปรับกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

สมมติฐานที่ 1 การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียม

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้คุณค่า มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการยูทูบพรีเมียม

สมมติฐานที่ 3 การตลาดดิจิทัล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียม

สมมติฐานที่ 4 การตลาดดิจิทัล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการยูทูบพรีเมียม

สมมติฐานที่ 5 ความพึงพอใจ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีใช้บริการยูทูบพรีเมียม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสามารถเป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมายได้ โดยดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ แต่เนื่องจากข้อจำกัดของจำนวนประชากรที่ชัดเจนประกอบกับการนำวิธีการศึกษาการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ซึ่งทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางสถิติทางสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตาม (Schumacker; and Lomax, 2010) ได้แนะนำว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างควรอยู่ระหว่าง 15-20 ตัวอย่างต่อ 1 พารามิเตอร์ที่เป็นตัวแปรทำนายหรือตัวแปรเชิงสังเกต (Observation Variable) โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรสังเกตในแบบจำลอง จำนวน 15 ตัวแปร ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอควรมีอย่างน้อย 225-300 ตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Comrey; and Lee (1992) ที่แนะนำว่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง 300 ตัวอย่างเป็นจำนวนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร (Multivariate Analysis) โดยการวิเคราะห์ด้วยแบบสมการโครงสร้าง (SEM) ซึ่งมาจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้มีความเชื่อมั่นมากขึ้น และมีจำนวนเพียงพอสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ แต่เพื่อให้มีความถูกต้องสูงที่สุด เพื่อทดแทนอัตราการตอบกลับของกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดที่เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประชากรตัวอย่างด้วยวิธีการเชิงสำรวจ การสร้างมาตรวัด

ของเครื่องมือที่เป็นตัวแปรหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการทดสอบสมมติฐานเชิงยืนยัน (Confirmatory Analysis) รูปแบบการวัดเป็น reflective โดยใช้มาตรวัดของ Likert scale 5 ระดับวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรม Smart PLS 4.0

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตัวแปร	Cronbach's Alpha	Average Variance Extracted (AVE)	Construct Reliability (CR)
PV : การรับรู้คุณค่า	0.822	0.849	0.822
SAT : ความพึงพอใจ	0.938	0.802	0.938
DM : การตลาดดิจิทัล	0.885	0.744	0.887
CL : ความภักดีในการใช้บริการ	0.905	0.778	0.906

การวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยและความสมบูรณ์ของข้อคำถาม จากการทำแบบสอบถามนำมาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดได้ 0.922 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ โดยมีค่าแอลฟาไม่น้อยกว่า 0.7 (Cortina, 1993) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity) ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่า ค่าองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้มีค่ามากกว่า 0.5 ความแปรปรวนที่สกัดได้เฉลี่ย (Average Variance Extracted) ของแต่ละตัวแปรแฝงมีค่ามากกว่า 0.5 และ ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) ของแต่ละตัวแปรแฝงมีค่ามากกว่า 0.7 ดังตารางที่ 1

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับของการรับรู้คุณค่าด้านราคา ด้านคุณภาพ ความพึงพอใจ การตลาดดิจิทัล และความภักดีใช้บริการด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร และ 3) สถิติอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) เป็นการนำวิธีทางสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิง

สาเหตุและหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling-SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ PLS 4.0

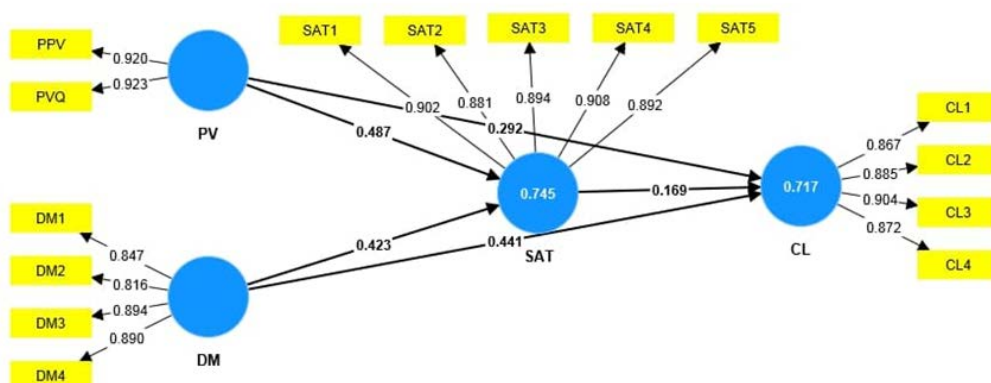
ผลการวิจัย (Research Results)

1. จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 273 คน ร้อยละ (68.25) มีอายุ 18-24 ปี จำนวน 338 คน (ร้อยละ 84.50) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 300 คน (ร้อยละ 75.00) ประกอบอาชีพอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 291 คน (ร้อยละ 72.75) มีรายได้ 10,000 บาท หรือต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 248 คน (ร้อยละ 62.00) และ สถานภาพโสด จำนวน 251 คน (ร้อยละ 87.75)

2. ผลการวิเคราะห์การรับรู้คุณค่าด้านราคา ด้านคุณภาพ ความพึงพอใจ การตลาดดิจิทัล และความภักดีในการใช้บริการ พบว่า ผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการรับรู้คุณค่าด้านราคา ด้านคุณภาพ ความพึงพอใจ การตลาดดิจิทัล และความภักดีในการใช้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.817, 4.048, 4.042, 3.979 และ 3.889 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.835, 0.706, 0.723, 0.727 และ 0.794 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมพบว่า ผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานครมีการรับรู้คุณค่าด้านราคาของบริการยูทูบพรีเมียม ผู้บริโภคเห็นว่าราคาที่จ่ายเหมาะสมกับด้านคุณภาพที่ได้รับ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจ อีกทั้งการตลาดดิจิทัลของยูทูบพรีเมียมยังดึงดูดทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเกิดความภักดีในการใช้บริการ จึงทำให้ผู้บริโภคใช้บริการยูทูบพรีเมียมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่ออิทธิพลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลการวิเคราะห์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแบบสมการโครงสร้าง

จากภาพที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้างของ 1) ปัจจัยที่มีผลโดยรวมต่อการรับรู้คุณค่า (PV) มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจ (SAT) และความภักดีในการใช้บริการ (CL) มีค่าเท่ากับ 0.487 และ 0.292 ตามลำดับ 2) การตลาดดิจิทัล (DM) มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจ (SAT) และความภักดีในการใช้บริการ (CL) ใช้บริการมีค่าสัมประสิทธิ์ 0.423 และ 0.441 ตามลำดับ 3) ความพึงพอใจ (SAT) มีอิทธิพลทางตรงต่อความภักดีในการใช้บริการ (CL) มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.169

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน จากผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีต่ออิทธิพลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ที่ใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสรุปสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)	สัมประสิทธิ์เส้นทาง (Coef.)	ค่า t-stat	ผลลัพธ์
H1 การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ (PV -> SAT)	0.487	6.009**	สนับสนุน
H2 การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีในการใช้บริการ (PV -> CL)	0.292	7.118**	สนับสนุน
H3 การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ (DM -> SAT)	0.423	3.878**	สนับสนุน

H4	การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีการใช้บริการ (DM -> CL)	0.441	8.295**	สนับสนุน
H5	ความพึงพอใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีการใช้บริการ (SAT -> CL)	0.169	2.257*	สนับสนุน

หมายเหตุ : ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < 0.01$) (T-Value ≥ 2.576)

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$) (T-Value ≥ 1.96)

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลต่อความภักดีใช้บริการ และ ความพึงพอใจโดยมีค่า t-stat เท่ากับ 7.118 และ 6.009 2) การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ และ ความภักดีการใช้บริการ โดยมีค่า t-stat เท่ากับ 3.878 และ 8.295 3) ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อความภักดีในการใช้บริการ โดยมีค่า t-stat เท่ากับ 2.257

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การรับรู้คุณค่าด้านราคา การรับรู้คุณค่าด้านคุณภาพ ความพึงพอใจ การตลาดดิจิทัล และความภักดีในการใช้บริการ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้คุณค่าทำให้ผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียมเกิดความพึงพอใจ ซึ่งผู้ใช้บริการเห็นด้วยว่าการซื้อบริการยูทูบพรีเมียมเป็นสิ่งที่คุ้มค่าคุ้มค่า เป็นราคาที่ยอมรับได้เพราะบริการยูทูบพรีเมียมมีคุณภาพสูง มีการเก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บริการอย่างปลอดภัย น่าเชื่อถือและมีฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลายตรงกับความต้องการ รวมถึงการมีมาตรฐาน สามารถดาวน์โหลดเก็บมาใช้บริการในช่วงไม่มีสัญญาณได้ สอดคล้องกับ Kotler & Armstrong (2017) ที่ว่า การรับรู้คุณภาพมีความเชื่อมโยงกับ คุณค่าและความพึงพอใจซึ่งเกี่ยวข้องกับ คุณลักษณะของสินค้าที่สามารถส่งผลกระทบต่อตรงกับความต้องการของลูกค้า

2. การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีการใช้บริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลต่อความภักดีในการใช้บริการ ทำให้ผู้ใช้บริการรับรู้คุณค่า ซึ่งผู้ใช้บริการเห็นด้วยต่อบริการยูทูบพรีเมียมมีคุณภาพสูง ทำให้ตนเองมีความตั้งใจที่จะใช้บริการยูทูบพรีเมียมต่อไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการได้ทำการบอกต่อหรือแนะนำบริการยูทูบพรีเมียมแก่ผู้ที่สนใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปรศนิยากรณ์ สายปิมแปง (2557) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ โมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดต่อคุณค่าตราสินค้า คุณค่าที่รับรู้

ความพึงพอใจและความจงรักภักดีในการใช้บริการ ของลูกค้า True Move ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้คุณค่าทำให้เกิดความภักดีใช้บริการ

3. การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจ ทำให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการตรงตามความคาดหวัง เป็นช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่สะดวกรวดเร็ว และเลือกซื้อบริการจากแพลตฟอร์มยูทูปรีเมียมเพราะเป็นแพลตฟอร์มน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพจน์ ภูลาตี และคณะ (2561) ซึ่งศึกษา ปัจจัยการตลาดดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความพึงพอใจและความภักดีในการใช้บริการ แก่ลูกค้าในธุรกิจโรงแรมกลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามัน ประเทศไทย พบว่า การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงและการอ้อมต่อการสร้างความพึงพอใจและความภักดีในการใช้บริการ

4. การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีการให้บริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดี ทำให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการตรงตามความคาดหวัง แพลตฟอร์มมีระบบใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน เป็นช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่สะดวกรวดเร็ว และเลือกซื้อบริการจากแพลตฟอร์มยูทูปรีเมียมเพราะเป็นแพลตฟอร์มน่าเชื่อถือ อีกทั้ง เมื่อเกิดปัญหาในการใช้บริการยูทูปรีเมียม ท่านสามารถแจ้งปัญหาแก่ผู้ให้บริการได้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพจน์ ภูลาตี และคณะ (2561) ซึ่งศึกษา ปัจจัยการตลาดดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อการสร้าง ความพึงพอใจและความภักดีในการใช้บริการ แก่ลูกค้าในธุรกิจโรงแรมกลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามันประเทศไทย พบว่า การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงและการอ้อมต่อการสร้างความพึงพอใจและความภักดีในการใช้บริการ

5. ความพึงพอใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความภักดีการให้บริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อความภักดี ทำให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการจากประสบการณ์ที่ท่านใช้บริการยูทูปรีเมียม ท่านมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับตรงตามความมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพและข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างครบถ้วน และมีความตั้งใจที่จะใช้บริการยูทูปรีเมียมต่อไปอย่างต่อเนื่องเพราะเมื่อเกิดปัญหาในการใช้บริการยูทูปรีเมียม ท่านสามารถแจ้งปัญหาแก่ผู้ให้บริการได้สอดคล้องกับการศึกษาของ Nuri Wulandari and Andi Novianti Maharani (2018) ได้ให้ความหมาย หมายถึง เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของการ บริการที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้จากสองมุมมองที่มาจากคุณภาพการดำเนินงาน และผู้รับบริการรับรู้ คุณภาพเมื่อใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ ทางผู้รับบริการจะทำให้ทราบถึงคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงาน คุณภาพที่รับรู้ของลูกค้าเป็นการตัดสินใจหรือพิจารณาถึงคุณภาพของบริการเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ของบุคคลในการใช้ผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการ ดังนั้น องค์การที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ต้องใส่ใจกับคุณภาพของ บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการหรือผู้บริโภค และเป็นการสร้างความภักดีในการกลับมาใช้บริการ ซ้ำอีกครั้งและยังมีการบอกต่อและแนะนำให้คนรอบข้างหรือคนรู้จัก พบว่า ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อความภักดีในการใช้บริการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตลาดดิจิทัลที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 จากผลการศึกษาจะพบว่า การรับรู้คุณค่า มีอิทธิพลต่อความภักดีการให้บริการ ซึ่งเห็นว่าลำดับความสำคัญของการรับรู้คุณค่าในด้านคุณภาพมีมากที่สุด ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญในการรับรู้คุณค่าเพื่อให้เกิดความภักดีในการใช้บริการ ดังนั้น ยูทูบพรีเมียมคุณภาพสูงมีการเก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บริการอย่างปลอดภัย น่าเชื่อถือ มีการรับรู้ในระดับมาก

1.2 จากการศึกษาจะพบว่า การรับรู้คุณค่า ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อความภักดีการให้บริการ ซึ่งเห็นว่าลำดับความสำคัญของการรับรู้คุณค่าในด้านคุณภาพมีมากที่สุด จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการยูทูบพรีเมียม ดังนั้น ความพึงพอใจจึงส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมรวมถึงการสร้างการให้บริการยูทูบพรีเมียมให้มีบริการตรงตามความคาดหวัง

1.3 จากการศึกษาจะพบว่า การตลาดดิจิทัลมีอิทธิพลต่อความภักดีการให้บริการ ซึ่งเห็นว่าลำดับความสำคัญของการตลาดดิจิทัลด้านการรับข้อมูลข่าวสารมีมากที่สุด ดังนั้น ในการสร้างความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมควรสร้างให้ผู้ใช้บริการยูทูบพรีเมียมมีบริการตรงตามความคาดหวัง มีแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่ายและตรงกับผู้ใช้บริการ

1.4 จากการศึกษาจะพบว่า การตลาดดิจิทัล ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อความภักดีการให้บริการยูทูบพรีเมียม ซึ่งเห็นว่าลำดับความสำคัญของการตลาดดิจิทัลด้านการรับข้อมูลข่าวสารมีมากที่สุด ดังนั้น ในการทำให้เกิดความพึงพอใจโดยใช้ตลาดดิจิทัลส่งผลให้เกิดความภักดีในการใช้บริการยูทูบพรีเมียมอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะในกรุงเทพมหานครเพียงอย่างเดียว จึงควรศึกษาในจังหวัดอื่นๆทำให้ข้อมูลอาจจะกระจายทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

2.2 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ จึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยแพลตฟอร์มเพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้รับ เช่น Netflix, Youku, Vimeo, Nico Nico เป็นต้น

2.4 การวิจัยครั้งนี้สามารถพยากรณ์ความภักดีในการใช้บริการ ได้ร้อยละ 71.70 จึงอาจมีตัวแปรอื่นๆ เช่นการยอมรับเทคโนโลยี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- ปรีศนิยากรณ์ สายปิมแปง. (2557). โมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดต่อคุณค่าตราสินค้า คุณค่าที่รับรู้ ความพึงพอใจและความจงรักภักดีของลูกค้า True Move ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พรพรรณ ตาลประเสริฐ. (2559). อิทธิพลของการตลาดดิจิทัลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคกลุ่มธุรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พีรวิชญ์ ธีระกาญจน์ และสุรสิทธิ์ อุดมธนะวงศ์. (2562). อิทธิพลของการรับรู้คุณค่าและการตระหนักรู้ตราสินค้าที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อในการซื้อซ้ำของผลิตภัณฑ์ซีเรียลผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 1(2), 60–71.
- วิจัยกรุงศรี. (2564). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2564-2566: ธุรกิจบริการดิจิทัลและซอฟต์แวร์. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.krungsri.com/th>
- สกุลทิพย์ โยธินนธรรม. (2557). อิทธิพลของคุณค่าที่รับรู้ และคุณภาพการให้บริการที่มีต่อความไว้วางใจ ความพึงพอใจ และการกลับมาบริโภคซ้ำของผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นในร้าน Oishi Grand. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2564). การใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทย. สืบค้น 24 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.etda.or.th>
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2564). การใช้บริการVDO Streaming ของคนไทย. สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.etda.or.th>
- สุพจน์ ภูลาดี. (2561). ปัจจัยการตลาดดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความพึงพอใจและความภักดีแก่ลูกค้าในธุรกิจโรงแรมกลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามันประเทศไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 23(3), 271-228.
- สุรียน การะเวก. (2564). คุณภาพการบริการ ความภักดีของผู้ใช้บริการ ที่ส่งผลต่อการสื่อสารแบบปากต่อปากในการทำธุรกิจใต้จีน ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Ahmad; et al. (2016). Examining Mediating Role of Customer Loyalty for Influence of Brand Related Attributes on Customer Repurchase Intention. *Journal of Northeast Agricultural University (English Edition)*. 23(2), 89-96.
- Comrey; and Lee. (1992). *A First Course in Factor Analysis* (2nd Edition.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

- Cortina, (1993). What is Coefficient Alpha? An Examination of Theory and Application. *Journal of Applied Psychology*. 78(1), 98-104
- Demirgüneş, B.K. (2015). Relative Importance of Perceived Value, Satisfaction and Perceived Risk on Willingness to Pay More. *International Review of Management and Marketing*. 5(4), 211-220.
- Kotler, Philip; and Armstrong. (2017). *Principles of Marketing* (16th Edition.). New Jersey : Pearson Education.
- Muala, A. A. (2018). Influence of Viral Marketing Dimensions on Customer Satisfaction in Fast Food Restaurants in Jordan. *Journal of Management and Sustainability*. 8(1), 149-155.
- Nuri Wulandari and Andi Novianti Maharani. (2018). แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ. สืบค้น 7 สิงหาคม 2565 จาก <https://maymayny.wordpress.com>
- Oyedele; et al,. (2018). Modeling Satisfaction and Repurchase Intentions of Mobile Smart Wristbands: The Role of Social Mindfulness and Perceived Value. *Young Consumers*. 19(3), 237-250.
- Schumacker; and Lomax. (2010). *A Beginner Guide to Structural Equation Modeling: SEM*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. *assessment data*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

การพัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบอริยสัจ 4 สาระวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
The Development of Problem Solving Thinking and Learning
Achivement By Four Noble Truths Metho on Ecomomics Subject
for Prathomsuksa 6 Students

วรัญญา เป็ดทอง¹ สมชัย ศรีนอก² พระครูปิยธรรมบัณฑิต³
Warunya Pedthong, Somchai Srinok, Phrakhruiyathambundit

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์ ผลการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1. แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.45/88.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2. ความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ (Keywords): อริยสัจ 4; กิจกรรมการเรียนรู้; วิชาเศรษฐศาสตร์; การแก้ปัญหา

Received: 2022-09-08 Revised: 2022-09-24 Accepted: 2022-09-27

¹ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Department of Social Studies Teaching, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University. Corresponding Author e-mail: gamplak0107@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Abstract

The thesis entitled consisted of two objectives. The study aimed 1. create and find efficiency of a Problem Solving Thinking lesson plan that accounted with criteria set, 80/80 2. To compare the Problem Solving Thinking ability before and after learning through lesson plans of Problem Solving Thinking using the Four Noble Truths Method on Economics Subject for Prathomsuksa 6 students. 3) To compare learning achievement on Economics Subject before and after learning through lesson plans of Problem Solving Thinking using the Four Noble Truths Method on Economics Subject for Prathomsuksa 6 students 1. The efficiency of the lesson plans of Problem Solving Thinking using the Four Noble Truths Method on Economics Subject for Prathomsuksa 6 students accorded with criteria set, 86.45/88.07 which was higher than specified criteria set, 80/80 2. The students' Problem Solving Thinking ability after using the lesson plans was significantly higher than that before the study at .01 level 3. The students' learning achievement on Economics subject for Prathomsuksa 6 students after using the lesson plans was Significantly higher than that before the study at .01 level.

Keywords: noble truth 4; Learning Achivement; Economics; solving problems

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาในปัจจุบันได้มุ่งเน้นเพื่อเตรียมบุคคลให้มีลักษณะมองไกล คิดไกล วิเคราะห์ และแก้ปัญหาสามารถเผชิญสถานการณ์ความเจริญทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงเป้าหมาย การจัดการศึกษาของไทย ใน หมวด 4 เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาว่ามุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์การคิดอย่างสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำ ไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่าง เหมาะสม เกิดความรักในการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้เองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนา อย่างเป็นธรรมชาติ และสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตมีความรู้ความสามารถที่จะคิดวิเคราะห์ แยกแยะไตร่ตรองอย่างมี เหตุผลพร้อมที่จะเผชิญและปรับตัวให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงได้นั้นต้อง จัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานการคิดของตนเองอย่างผู้มี สติปัญญา รู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีเหตุผลผลการคิดหรือการ “คิดเป็น” จึงนับว่าเป็น จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ระบุถึงสภาพของการ จัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทักษะการคิดยังไม่เห็นผลอย่างเด่นชัด การจะปลูกฝังความสามารถด้านการคิดให้เกิดทักษะในระดับ ที่สูงขึ้นได้จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนานักเรียน อย่างมีหลักการและมีกระบวนการที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการสอนเพื่อกระตุ้นการฝึกฝนให้ เกิดทักษะการคิดดังนั้นการสอนให้นักเรียนได้รับการเสริมสร้างด้านทักษะการคิด จึงมีความสำคัญ และจำเป็นโดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่6 เพราะนักเรียนในระดับชั้นนี้มีความพร้อมในการ พัฒนา ด้านสติปัญญาที่เกี่ยวกับการคิดที่ซับซ้อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ด้านทักษะ การคิดให้กับผู้เรียนมีอยู่หลายแนวทางที่สำคัญ ได้แก่การจัดการเรียนโดยนำพุทธวิธี ทางการสอน มาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนปฏิบัติรวมทั้งฝึกให้ผู้เรียนเกิด กระบวนการคิดการนำพุทธวิธีการสอนแบบอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นวิธีการแห่งปัญญาและการแก้ไขปัญหา ตามระบบแห่งเหตุผล มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการพัฒนา กระบวนการคิดให้กับนักเรียน และฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีระเบียบขั้น ตอนในการคิดรู้จักคิด อย่างมีเหตุผลและรู้จักตัดสินใจ อย่างฉลาดซึ่งเหตุผลดังกล่าวทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้อง ปฏิรูปการศึกษาโดยการพัฒนาเนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้โดยเฉพาะกระบวนการเรียนรู้ให้ทัน ต่อสถานการณ์เพื่อสนองความต้องการ ของบุคคลและสังคมทั้งสาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความ สมดุลทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมความรู้ ทักษะกระบวนการ คิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์มีทักษะด้านเทคโนโลยีความสามารถ ความดีและความรับผิดชอบ ต่อสังคมโดยที่หลักสูตรการศึกษายังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม (มาตรา 28) ดังนั้นการพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มุ่งเตรียมความพร้อมด้าน สติปัญญาให้มีความสำคัญกับทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ในสังคมข้อมูลข่าวสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

นอกจากนั้นสำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้นักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ปัญหาเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้สามารถแสวงหาความรู้สร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเลือกรับข่าวสาร ที่เหมาะสม มีความรู้ทั้งหลักการและทักษะปฏิบัติที่มีมาตรฐานมีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะที่ เอื้อต่อการ พัฒนาสังคมและประเทศชาติแต่การเรียนการสอนสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมที่ ผ่านมาไม่ได้ นำไปสู่การฝึกให้เด็กไทยรู้จักคิดวิเคราะห์ปัญหา รู้จักเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่ เหมาะสมกับ วัฒนธรรมไทยอย่างชาญฉลาด แต่ก็ยังพบว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูยัง มุ่งเน้นทางด้าน ความรู้ความจำครูและยึดแบบเรียนเป็นหลักไม่ได้ประยุกต์หรือ นำ สาระความรู้มา สัมพันธ์กับสังคม หรือความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กไทยคิดไม่เป็น ทำไม่เป็นซึ่งจะเห็นได้จากการ ประเมินคุณภาพ ศึกษาในปี การศึกษา 2561-2563 ที่ผ่านมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของชั้นประถมศึกษาปีที่6 ของโรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2 คะแนนต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้

จากการผลการประเมินที่ผ่านมากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีผลคะแนนต่ำกว่า เป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ทุกปีมีผลคะแนนในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดและเมื่อ พิจารณาในรายละเอียดของผลการทดสอบยังพบว่าในสาระเศรษฐศาสตร์มีผลคะแนนต่ำกว่าสาระอื่น ๆ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาลักษณะของแบบทดสอบจะเห็นว่าส่วนใหญ่จะเน้นการวัดทักษะ การคิดในระดับ สูงโดยกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวันจากสภาพปัญหาที่พบดังกล่าวผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจึงได้คิดหาวิธีที่จะยกระดับผลการเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระดังกล่าวประกอบกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง การพัฒนาคนให้มีความพร้อมในทุกด้านด้วยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลให้ทำเป็นคิดเป็น และแก้ปัญหาเป็นเพื่อเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติฉบับ ที่ 12 (พ.ศ. 2560-พ.ศ. 2564)ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายสติปัญญาอารมณ์และศีลธรรมสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคงแนวพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงามมีจิตสาธารณะมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรักสามัคคีกันและมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชน ศตวรรษที่21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีคุณธรรมรักความเป็นไทยมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์มีทักษะด้านเทคโนโลยีตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมโลกได้อย่างสันติ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการ ดังกล่าวไปพัฒนาให้นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 ในสาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนวัดบ้านสร้างโดยใช้เกณฑ์80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ4ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอริยสัจ4 สาระเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ4สาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การพัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ อริยสัจ 4 สารวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหาโดยใช้ กิจกรรมแบบ อริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนวัดบ้านสร้างโดยใช้ เกณฑ์ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ4ก่อนและหลังการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาอริยสัจ4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 6 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารเศรษฐศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่6 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ(One Group Pretest-Posttest Design) มีการเก็บข้อมูลก่อนทดลองและหลังการทดลองนำมา เปรียบเทียบ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา2564 โรงเรียนวัดบ้านสร้าง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2 จำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6/3 ภาคเรียนที่2ปีการศึกษา2564 โรงเรียนวัดบ้านสร้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2 จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 ผู้วิจัยดำเนินการ สร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551 กลุ่มสาร สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สารเศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่6 เกี่ยวกับมาตรฐานการ เรียนรู้ และตัวชี้วัด 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการเรียนรู้และขั้นตอนการสอน แบบอริยสัจ 4 3)ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สารวิชาเศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปี ที่6 โดยมีขั้นตอนการสอนการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ4 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงรวมเวลา ทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ตามเนื้อหาในการการเรียนรู้แกนกลางของหลักสูตรดังนี้ แผนที่ 1 เรื่อง บทบาท ของผู้ผลิต เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่2 เรื่อง บทบาทของผู้บริโภค เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่ 3 เรื่อง การ ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่4 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตผู้บริโภค ธนาการ และรัฐบาลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่ 5 เรื่อง ภาษีและหน่วยงานที่ทำ หน้าที่จัดเก็บภาษี เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่6 เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่ 7 เรื่อง

สิทธิของผู้ใช้แรงงาน เวลา 2 ชั่วโมง แผนที่8 เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในท้องถิ่น เวลา 2 ชั่วโมง 4) เสนอแผนการจัดการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ4 สารเศรษฐกิจศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม 5) นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลตลอดจนความสอดคล้องของขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบอริยสัจ4 โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ 6) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 7) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา เนื้อหาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีคะแนนเฉลี่ย 4.75 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมดีมาก 8) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์ 9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่1 แบบ1:1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6/1ปีการศึกษา2564โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2จำนวน3คน เป็นนักเรียนเก่ง1คน ปานกลาง1คนและอ่อน1คน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ4และสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ดำเนินการวัดและประเมินผลประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1 จากผลการหาประสิทธิภาพพบว่ามีแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ61.71/66.65ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานผู้วิจัยจึงนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข10) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 แบบกลุ่มเล็ก กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6/1ปีการศึกษา2564โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2จำนวน9คนที่ไม่ซ้ำกันนักเรียนจากการทดลองครั้งที่1แบ่งเป็นนักเรียน3คนปานกลาง3และอ่อน3คนดำเนินการวัดผลประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งที่2จากผลการหาประสิทธิภาพพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 75.08/77.42ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานผู้วิจัยรวบรวมข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข 11) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขครั้งที่2ไปทดลองใช้ครั้งที่3ซึ่งเป็นการทดลองภาคสนามกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่6/1ปีการศึกษา2564โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2จำนวน30คนดำเนินการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนและวัดผลประเมินผลแก้ไขวิธีการเรียนของนักเรียนเพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน80/80จากผลการประเมินพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ81.30/85.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้ 12) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6/3ภาคเรียนที่2ปีการศึกษา2564โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต2

2.การสร้างแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษารูปแบบวัดความสามารถการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) สร้างแบบวัดความสามารถการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสร้างเป็นสถานการณ์ให้นักเรียนศึกษาแล้ววิเคราะห์แก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 คะแนนเต็มข้อละ 16 คะแนนรวมคะแนนเต็ม 64 คะแนน 3) นำแบบวัดความสามารถการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดคล่อง จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกรายการ 4) ปรับปรุงแบบวัดความสามารถการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำแบบวัดความสามารถการแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสารวิธีวัดผลการศึกษา 2) ศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เครื่องมือวัดผลประเมินผลและเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ดำเนินการสร้าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อและต้องการนำมาใช้จริงจำนวน 30 ข้อ 4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงให้ถูกต้อง แล้วนำแบบทดสอบนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อคำถามในแบบทดสอบ (IOC) 5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 6) นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนวัดบ้านสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 30 คน ซึ่งได้ผ่านการเรียนสารเศรษฐศาสตร์มาแล้ว จากการทดลองใช้แผนการจัดเรเรียนรู้ภาคสนาม 7) นำแบบทดสอบ มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 50% คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ คือ ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ซึ่งจากการคัดเลือกได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง (P) 0.41 ถึง 0.72 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง (r) อยู่ระหว่าง 0.31-0.69 8) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้ จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (Kuder Richardson-20) 9) นำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2564 โรงเรียนวัดบ้านสร้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 30 คน จากการทดสอบ แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น = 0.89

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหา โดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

2.แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 ซึ่งใช้ประเมินเป็นรายบุคคล มีลักษณะเป็นการศึกษาสถานการณ์ ปัญหาที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 4 สถานการณ์ ใน แต่ละสถานการณ์ ไขหประเด็นคำถาม 4 ข้อ โดยให้สอดคล้องกับขั้นตอนการคิดแก้ปัญหาตามขั้นตอนหลักของ อริยสัจ 4

3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 สารวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง โดยกำหนดสถานการณ์แก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 ซึ่งมีขั้นตอน คือ ขั้นทุกข์ (ระบุปัญหา) ขั้นสมุทัย (หาสาเหตุของปัญหา) ขั้นนิโรธ (แก้ปัญหา)และขั้นมรรค (วิเคราะห์ผลของการแก้ปัญหา) และนำไปหาคุณภาพโดยภาพรวมพบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.45/88.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 (E1/E2)

2. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนต่างอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรม แบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า พัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 สารวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งอภิปรายตามลำดับ ได้ดังนี้ 1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.45/88.07 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 (E_1/E_2) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเน้นการแก้ปัญหาด้วยวิธีการสอนโดยวิธีสอนคิดแบบอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นวิธีสอนที่สามารถฝึกฝนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาแก่นักเรียนให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นวิธีที่สำคัญตลอดจนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งรัดให้เกิดการพัฒนาการคิดแก้ปัญหาแก่นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษาตามแนวทางของการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม 2545 ที่ระบุถึงความสำคัญและแนวทางของการจัดการศึกษา ในหมวด 4 (2) ระบุให้การจัดการเรียนรู้ต้องเป็นการเรียนรู้ที่ยึดทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ไปใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา สำหรับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียนสอดคล้องกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารเศรษฐศาสตร์ และคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กันระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผลซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ วัฒนาพรระงับทุกข์ ที่ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาตลอดจนสภาพแวดล้อมเป็นความสามารถและทักษะของครูมีอาชีพในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินคุณภาพปรากฏว่าอยู่ในระดับดีมาก ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด นภาพร ศรีจันทร์ (2551) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ภาพการ์ตูนประกอบการเรียนแบบอริยสัจ 4 พบว่าแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาพเก่าภาพการ์ตูนประกอบการสอนแบบอริยสัจ 4 และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.75/86.80 และ 81.48/81.20 ตามลำดับและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาพการ์ตูนประกอบการสอนแบบอริยสัจ 4 ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถสรุปองค์ความรู้จากเรื่องที่เรียนได้ด้วยตนเอง (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 สารเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างเป็นนัยสำคัญทางสถิติทั้งระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนเพื่อเน้นการฝึกให้นักเรียนได้แก้ปัญหา

จากสถานการณ์ที่กำหนดในงานโดยให้นักเรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาตามขั้นตอนของอริยสัจ 4 อย่างเป็นระบบตามแนวคิดของ สาโรช บัวศรี ที่ได้นำเสนอแนะกระบวนการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนคือขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและตั้งสมมติฐาน ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผลของการแก้ปัญหา ซึ่งการฝึกคิดแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นวิธีฝึกที่สามารถฝึกฝนความสามารถในการคิดแก่นักเรียนให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นวิธีที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเร่งรัดให้เกิดการพัฒนาการคิดแก้ปัญหาแก่นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ดังทฤษฎีการพัฒนาการคิด ของ บลูม (Bloom : 1961) ที่ได้จำแนกการเรียนรู้ออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้ขั้นความรู้ การรู้ขั้นเข้าใจ การรู้ขั้นวิเคราะห์ การรู้ขั้นสังเคราะห์ และการรู้ขั้นประเมินผล การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ดุษฎีสีตลวรารค์ (2554) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบอริยสัจ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสิงห์บุรีจังหวัดสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 กลุ่มตัวอย่าง 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม จำนวน 30 คน ได้รับการสอนแบบไตรสิกขา กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ได้รับการสอนแบบธรรมสภาจฉา โดยได้รับการสอนกลุ่มละ 8 คาบ ๆ ละ 50 นาที และมีการฝึกพฤติกรรมโดยให้กลุ่มทดลองที่ 1 เจริญอานาปานสติ กลุ่มที่ 2 อภิปรายสถานการณ์กลุ่มละ 17 คาบๆ ละ 10 นาที ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากวิธีการสอนแบบอริยสัจ 4 สูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากวิธีการสอนแบบปกติส่วนการใช้หลักธรรมการแก้ปัญหาซึ่งอริยสัจ 4 นั้น นักเรียนที่เรียนจากวิธีการสอนแบบอริยสัจ 4 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01 (สาโรช บัวศรี. 2526).

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนคิดแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสอนแบบอริยสัจ 4 เป็นวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนแบบอริยสัจ 4 ตามแนวคิดของสาโรช บัวศรี (2526) ที่กล่าวว่าการสอนลักษณะนี้เป็นวิธีที่ผู้เรียนไปประสบและทราบวิธีคิดแก้ปัญหาช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาได้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคตหากใช้วิธีสอนเช่นนี้บ่อย ๆ จะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็นซึ่งขั้นตอน ในการสอนได้กล่าวไว้มีขั้นตอนดังนี้ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข ตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและตั้งสมมติฐานขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปจากแนวคิดดังกล่าว

ผู้วิจัยได้นำมาจากรูปแบบในการสอนคิดแก้ปัญหาโดยให้นักเรียนพบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจากแบบฝึกหลายรูปแบบเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเนื้อหาในบทเรียนเพื่อเป็นสิ่งที่ทำให้ให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และท้าทายความสามารถในการคิด ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนให้รู้และเข้าใจว่าทุกข์ หรือปัญหาคืออะไร สภาพปัญหาเป็นอย่างไร ปัญหาอยู่ที่ไหน มีขอบเขตเพียงใด ชั้นสมุทัยนักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม แสดงความคิดเห็น หาสาเหตุของปัญหาจากเนื้อเรื่องในสถานการณ์ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่ครูกำหนดเป็นเนื้อเรื่องจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันอันเป็นข้อมูลที่น่าสนใจจึงส่งผลให้นักเรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมขั้นนิโรธ นักเรียนฝึกวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น และเสนอเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและชั้นมรรคนักเรียนเลือกวิธีการแก้ปัญหาพร้อมระบุเหตุผลประกอบในการเลือกวิธีการแก้ปัญหานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด เยาวภา ประคองศิลป์ (2554) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบความเห็นชอบตามการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 120 คน โดยแบ่งกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 40 คน ที่ได้รับการสอนอริยสัจ 4 กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 40 คน ที่ได้รับการสอน และนักเรียนกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชมีจันทร์ ศรีรัตน์ (2544) ที่ได้ศึกษาตามขั้นตอนทั้งสี่ของอริยสัจ ที่มีต่อการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยการสอนตามขั้นตอนทั้งสี่ของอริยสัจ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา สิทธิชัย (2548) ที่ได้ศึกษาผลการสอนแบบอริยสัจ 4 เรื่องหลักธรรมเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมในรายวิชาวิถีธรรมวิถีไทยสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนแบบอริยสัจ 4 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจารุเวช ศิริวิชกุล (2543) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และพุทธศาสนาสุภาจิตโดยการสอนแบบอริยสัจ 4 กับการสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนาสุภาจิต ที่เรียนโดยการสอนแบบอริยสัจ 4 สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

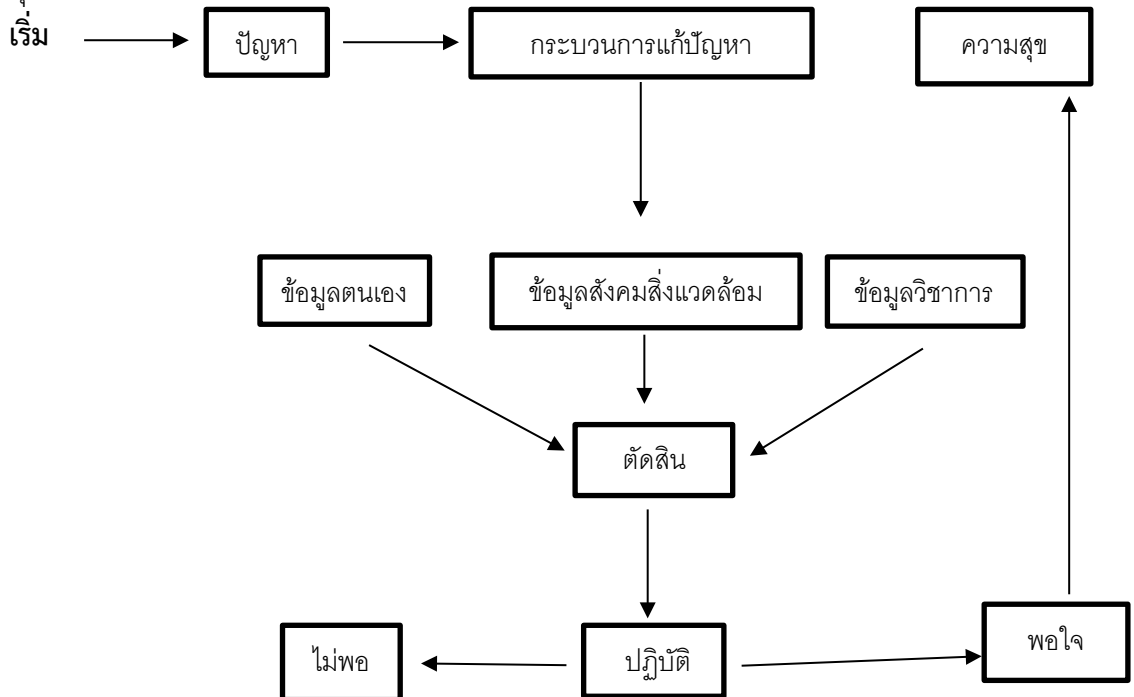
จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบอริยสัจ 4 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนแบบอริยสัจ 4 ทำให้ผู้เรียนพัฒนาการคิด ช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความคิดอย่างกว้างขวางเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนมีอิสระในการทำงานและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยเรื่อง “ พัฒนาการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 สารวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ” ผู้วิจัยค้นพบองค์ความรู้ใหม่ตามกระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4 ดังต่อไปนี้

กระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4

โกวิท วรพิพัฒน์ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหามีจุดเริ่มต้นที่ตัวปัญหาแล้วย้อนพิจารณาไตร่ตรองถึงข้อมูล 3 ประเภท คือ ข้อมูลด้านตนเอง ชุมชนสังคมสิ่งแวดล้อมและข้อมูลทางวิชาการ ต่อจากนั้น จึงลงมือกระทำการ หากการกระทำสามารถทำให้ปัญหาและความไม่พอใจของบุคคลหายไป กระบวนการคิดจะยุติลงแต่หากบุคคลยังไม่พอใจและปัญหายังคงอยู่ บุคคลจะเริ่มกระบวนการคิดใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการคิดของโกวิท วรพิพัฒน์

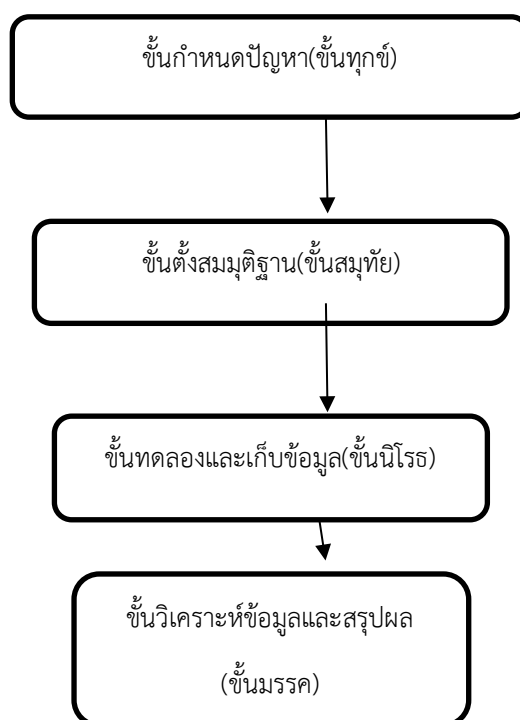
รูปแบบการสอนแบบอริยสัจ 4

สาโรช บัวศรี เป็นผู้ริเริ่มความคิดในการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในกระบวนการแก้ปัญหา โดยประยุกต์หลัก อริยสัจ 4 อันได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มาใช้ควบคู่กับ “กิจในอริยสัจ 4” อันประกอบด้วย ปริญญา (การกำหนดรู้) ปหานะ (การละ) สัจฉิกิริยา (การทำให้แจ้ง) และภาวนา (การเจริญหรือลงมือปฏิบัติ) จากหลักการดังกล่าว สาโรช บัวศรีได้เสนอแนะกระบวนการแก้ปัญหาในการเรียน การสอน ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์)คือการระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข

2. ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและตั้ง สมมติฐาน
3. ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการ ทดลอง เพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปทั้งนี้ สาริธ บัศวรีได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน แบบอริยสัจ 4 ไว้ดังนี้ ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่สาริธ บัศวรี เสนอไว้มี รายละเอียด ดังนี้ (สาริธ บัศวรี. 2526)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นทั้งสี่ของอริยสัจ 4 สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นทั้งสี่ของอริยสัจ 4

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การจัดกิจกรรมการต้นเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักธรรมที่นำมาใช้และกระบวนการคิดที่เป็นระบบ โดยทุกขั้นตอนต้องมีความสัมพันธ์กัน

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 ควรจัดให้ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ใน ระดับชั้นนั้น ๆ

1.3 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การคิดโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 ทุกครั้งนอกจาก ตรวจสอบ โดยผู้ประเมินแล้ว ควรมีการทดลองใช้ทดลองสอนจริงกับผู้เรียนด้วย

1.4 สถานการณ์ที่นำมาใช้ในการทดสอบการคิดแก้ปัญหาแบบอริยสัจ 4 ควรเป็น สถานการณ์ที่อธิบายได้ชัดเจน ไม่ยาวเกินไปน่าสนใจ ท้ายสุดสมัชชาจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้บรรลุ เป้าหมายมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 ให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน และความสนใจของผู้เรียนระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การคิดโดยใช้กิจกรรมแบบอริยสัจ 4 ในสาระ การเรียนรู้อื่น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การคิดโดยใช้กิจกรรม แบบอริยสัจ 4 รูปแบบอื่น ๆ เช่น การคิดอย่างมีอย่างมีวิจารณ์ญาณ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.4 ควรมีการขยายผลโดยการนำแผนจัดการจัดการเรียนรู้การคิดโดยใช้กิจกรรมอริยสัจ 4 ลงสู่การปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อหาคุณภาพและรูปแบบและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วัฒนาพร ระบับทุกข์. (2545). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แอลทีเพรส.
- สาโรช บัวศรี. (2526). *วิธีสอนตามขั้นตอนทั้งสี่ของอริยสัจ ศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนธรรมแห่งชาติ.
- รัศมีจันทร์ ศรีรัตน์. (2544). *ผลการสอนตามขั้นตอนทั้งสี่ของอริยสัจที่มีต่อการคิดแก้ปัญหาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒปทุมวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการ สอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- ลัดดา สิทธิชัย. (2548). *ผลของการสอนแบบอริยสัจ 4 เรื่อง หลักธรรมเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมใน รายวิชาวิถีธรรม วิถีไทย สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จารุเวศ ศิริวนิชกุล. (2543). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปี ที่ 1 วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนสุภาษิตโดย การสอนแบบอริยสัจสี่ กับการสอนแบบปกติ*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
The Good Governance Administration of School Administrators
Affecting Organizational health of Schools Under Roi Et
Primary Educational Service Area Office 2

มณฑิรา ขุมหิรัญ¹ เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ²
Monthira Khoomhirun, Kriangsak Srisombut

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 2. ศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียน 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่กับสุขภาพองค์การของโรงเรียน และ 4. ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 3 ตอน ได้ค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค เท่ากับ 0.972 และ 0.970 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสร้างสมการเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใสและด้าน

Received: 2022-09-06 Revised: 2022-10-02 Accepted: 2022-10-07

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University.

Corresponding Author e-mail: monthiraoiloi@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University.

หลักความรับผิดชอบเป็นตัวยุทธศาสตร์ สามารถพยากรณ์สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ส่งผลได้ดี ร้อยละ 75.90

คำสำคัญ(Keywords): ธรรมชาติ; สุขภาพองค์การของโรงเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Abstract

The research aims to 1. study the administration according to the good governance principles of educational institution administrators under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, 2. to study the organizational health of schools under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, 3. to study the relationship between administration and good governance administration of the school administrators affecting the organizational health of the school under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, and 4. to study the administration according to the good governance principles of the school administrators affecting the organizational health of the schools under Roi Et Primary Educational Service Area Office. The samples used in this research were 336 school administrators and teachers under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. The tools used for data collection were questionnaires, part 2, the accordance with good governance administration have reliability were .972 ; and part 3, the organizational health of the school have reliability were .970 . The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and standard deviation. The statistics used to test the hypothesis were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression. The results of the research were as follows: 1.The overall level of the administration according to the principles of good governance of school administrators under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 2.The overall level of organizational health of schools under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 3.There was a very high positive correlation in the relationship between administration according to good governance of school administrators and school organizational health under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, statistically significant at the .01 level. 4.Management according to the principles of good governance administration of school administrators in 5 areas consisted of namely the rule of law, the principle of value, the principle of availability contribution, the principle of transparency, and the principle of responsibility, were used as predictors. The prediction

of the health organization of the school under Roi Et Primary Educational Service Area 2 was 75.90% as in the best result.

Keywords: The Good Governance; Organizational Health of Schools; Roi Et Primary Educational Service Area Office 2.

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่ต้องพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ดังนั้นองค์การทางการศึกษาของไทยจะต้องเป็นผู้สร้างบุคลากรคุณภาพที่จะมาพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จะต้องมีการจัดระบบองค์การให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารโดยผู้บริหารที่ดี สุขภาพองค์การถือเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการองค์การให้มั่นคง เนื่องจากสุขภาพองค์การที่สมบูรณ์ จะทำให้เกิดภาวะแห่งความสมบูรณ์ขององค์การที่สามารถคงอยู่ในสังคมได้ดี และสุขภาพองค์การเป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายภายใต้การจัดการและการตัดสินใจที่มีข้อมูล มีการสื่อสารที่ดี มีความขัดแย้งน้อย มีการร่วมแสดงความคิดเห็นสูง มีความแตกต่างระหว่างบุคคลน้อยและองค์การเป็นระบบเปิด สมาชิกมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือให้องค์การมีความมั่นคงมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ (มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์, 2538)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ควบคุม กำกับดูแลการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาของตนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารสามารถบริหารจัดการสุขภาพองค์การให้อยู่ในภาวะที่สมบูรณ์ องค์การจะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง โดยเกิดจากสภาวะการปฏิบัติงานตามภารกิจและความรับผิดชอบขององค์การทำให้องค์การมีความพร้อมที่จะอยู่ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการบริหารที่ใช้อำนาจไปในทางที่ถูกต้องและเป็นธรรมจะเป็นตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์ (Mile, 1973) อีกทั้งการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลยังเป็นมิติใหม่ที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งการใช้สติปัญญาควบคู่ไปกับคุณธรรมนั้นนับเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ดังยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะแรกที่เน้นการเตรียมความพร้อมของมนุษย์ สังคม และเศรษฐกิจ บวกกับยุทธศาสตร์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารเดิม ที่ขาดประสิทธิภาพ ทำงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การนำหลักธรรมาภิบาลที่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ สถานที่ และปัจจัยแวดล้อมจึงประสบความสำเร็จโดยจำเป็นต้องอาศัยการจัดการของหน่วยงานตั้งแต่ระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษาเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ และการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ

สร้างประโยชน์ และความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายโดยมีการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับปัญหามุ่งสู่ความสำเร็จ (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2553)

อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาประชากรวัยเรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้มีความรู้ในด้านวิชาการ วิชาชีพและทักษะชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ จึงได้มีการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ไว้ 6 กลยุทธ์ โดยในกลยุทธ์ที่ 6 กล่าวถึงการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา มีเป้าประสงค์ให้หน่วยงานทุกระดับ มีความโปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม และประพตุมิชอบ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2564) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นฐานเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องมีการบริหารที่ดีเพื่อพัฒนาโรงเรียน ครู และที่สำคัญคือพัฒนาอนาคตของชาตินั้นคือผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านความรู้และคุณธรรม แต่ในปัจจุบันกระบวนการการบริหารภายในโรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาองค์การได้อย่างราบรื่นและเป็นไปตามเป้าประสงค์ เนื่องจากในการปฏิบัติงานของครูมีภาระในงานด้านเอกสารมากเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มีข้อจำกัดในการเตรียมจัดการเรียนการสอน และยังเกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเกิดผลกระทบมากมายจนทำให้ระบบการศึกษาเกิดความล่าช้า การพัฒนาผู้เรียนก็ล่าช้าไปด้วย อีกทั้งผู้บริหารที่เข้ามาบริหารส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์ ทำให้องค์การขาดความน่าเชื่อถือ และระบบการทำงานยังไม่ได้ประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร ในการบริหารจัดการจึงจะต้องมีการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ทำให้มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสุขภาพองค์การ เนื่องจากองค์การที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนั้นจะขึ้นอยู่กับสุขภาพองค์การเป็นสำคัญ เพราะองค์การที่สมบูรณ์ จะเกิดผลผลิตที่ดีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สมาชิกในองค์การมีความสุข มีกำลังแรงใจในการทำงาน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานและสมาชิกทุกคนทำงานร่วมกันเพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์การให้บรรลุเป้าหมายไปด้วยกันอย่างมีความสุข หากองค์การมีสุขภาพองค์การที่สมบูรณ์ย่อมส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพ และต่อยอดไปยังนักเรียนที่มีคุณภาพเช่นกัน

จากความเป็นมาดังกล่าว หากผู้บริหารมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการทำงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน จะทำให้โรงเรียนมีสุขภาพองค์การที่ดี ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัย เรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและให้สุขภาพองค์การสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปวางแผน พัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
4. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

การวิจัยนี้มีสมมติฐานดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพองค์การของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก
2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มีทั้งหมด 6 ตัวแปร ประกอบด้วย
1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า อย่างน้อย 2 ตัวแปร ส่งผลต่อสภาพองค์การของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 2,661 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 300 คน และครูผู้สอน 2,361 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 336 คน จำแนกเป็นบริหารสถานศึกษา 38 คน และครูผู้สอน 298 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก จนครบ 336 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.972

ตอนที่ 3 สุขภาพองค์กรของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.970

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารและครูด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 336 ชุด และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมามาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่วิเคราะห์ได้แปลความหมายรายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการคำนวณหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำเสนอในรูปตาราง โดยนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 137)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งข้าราชการครูสายผู้สอน จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 88.70 และตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 เป็นเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 อายุ น้อยกว่า 35 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 อายุ 35 – 44 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 อายุ 45 – 54 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความร่วมมือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.46	0.36	มาก	4
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.50	0.41	มาก	1
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.48	0.37	มาก	3
4. ด้านหลักความร่วมมือ	4.49	0.34	มาก	2
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.45	0.38	มาก	5
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.44	0.40	มาก	6
โดยรวม	4.47	0.29	มาก	

3. สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้มแข็งขององค์กร และด้านการมุ่งเน้นวิชาการอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ ด้านการให้ขวัญและกำลังใจ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ และด้านการใช้อำนาจหรือความเป็นผู้นำของผู้บริหาร

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

สุขภาพองค์การของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการใช้อำนาจหรือความเป็นผู้นำของผู้บริหาร	4.43	0.40	มาก	7
2. ด้านการใช้ทรัพยากร	4.48	0.34	มาก	5
3. ด้านการให้ขวัญและกำลังใจ	4.49	0.50	มาก	4
4. ด้านความเข้มแข็งขององค์กร	4.52	0.34	มากที่สุด	1

5. ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ	4.51	0.35	มากที่สุด	2
6. ด้านการบริหารแบบกิจสัมพันธ์	4.50	0.38	มาก	3
7. ด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์	4.45	0.47	มาก	6
โดยรวม	4.48	0.31	มาก	

4. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy}=0.839$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสุขภาพองค์การของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = 0.428 - 0.744$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม (X_1) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.744 รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.711 ด้านหลักความโปร่งใส (X_3) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.693 ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.656 ด้านหลักความมีส่วนร่วม (X_4) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.611 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม (X_2) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.428

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	-	-	.744**	สูง
X_2	.381**	1.000	-	-	-	-	.428**	ปานกลาง
X_3	.653**	.492**	1.000	-	-	-	.693**	สูง
X_4	.433**	.322**	.419**	1.000	-	-	.611**	สูง
X_5	.522**	.504**	.580**	.452**	1.000	-	.656**	สูง
X_6	.581**	.446**	.549**	.488**	.580**	1.000	.711**	สูง
X	-	-	-	-	-	-	.839**	สูงมาก

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณการ

บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ด้านหลักนิติธรรม (X1) เป็นตัวพยากรณ์สามารถพยากรณ์สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 55.40 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านหลักความคุ้มค่า (X6) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 67.10 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 11.70 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านหลักความมีส่วนร่วม (X4) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 72.10 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 5.00 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านหลักความโปร่งใส (X3) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 74.70 เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 2.60 และเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ ด้านหลักความรับผิดชอบ (X5) เข้าไปพบว่า มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 75.90 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 1.20

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	P
1	X1	.744	.554	414.476	.000
2	X1 X6	.819	.671	340.207	.000
3	X1 X6 X4	.849	.721	285.637	.000
4	X1 X6 X4 X3	.864	.747	243.689	.000
5	X1 X6 X4 X3 X5	.871	.759	208.230	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา				
	B	SE _b	β	t	p-value
1. X ₁	.250	.030	.319	8.269	.000
2. X ₆	.168	.027	.236	6.278	.000
3. X ₄	.180	.026	.215	6.658	.000
4. X ₃	.138	.030	.176	4.527	.000
5. X ₅	.115	.025	.154	4.192	.000
R = .871, R ² = .759, a = .689					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน ด้านหลักนิติธรรม (X1) เป็นตัวพยากรณ์

สามารถพยากรณ์สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .250, .168, .180, .138 และ .115 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .319, .236, .215, .176 และ .154 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งห้าร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ร้อยละ 75.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = .689 + .250X1 + .168X6 + .180X4 + .138X3 + .115X5$$

สมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = .319ZX1 + .236ZX6 + .215ZX4 + .176ZX3 + .154ZX5$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ส่งเสริมให้ครูมีคุณธรรม อีกทั้งบุคลากรในสถานศึกษายอมรับและปฏิบัติตามคำสั่ง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติต่อบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม มีความโปร่งใสในการบริหารงาน และสามารถตรวจสอบได้ มีการประเมินผลการบริหารงานโดยเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน พร้อมเปิดเผยแก่คนทั่วไป และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้ายนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของโรงเรียน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ป้อมพระเดช (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับพบว่า หลักคุณธรรม มีการบริหารในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรอด จงมูม (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในอันดับสูงสุด

2. ผลการศึกษาพบว่าสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความเข้มแข็งขององค์การ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ด้านการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ ด้านการให้ขวัญและกำลังใจ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ และด้านการใช้อำนาจหรือความเป็นผู้นำของผู้บริหารตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมุ่งเน้นในด้านวิชาการให้มีมาตรฐานอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนมีการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการสอนและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ชูรอด (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ การอยู่ร่วมกันของครู และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสนับสนุนทรัพยากร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักคุณธรรม ล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน ด้านการใช้อำนาจหรือความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการให้ขวัญและกำลังใจ ด้านความเข้มแข็งขององค์การ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ด้านการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ และด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา สุขศรี (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม สามารถพยากรณ์สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) กล่าวว่า การปฏิบัติงานภายในโรงเรียน โดยมีกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นธรรมมีการบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเสมอภาคไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่มีมาตรการเชิงซ้อน มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายไม่ให้อำนาจกฎหมายไปแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย และเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมค่านิยมสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของบุคคลในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการวิจัยพบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แต่กลับเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม และมีความสามารถในการแข่งขันได้

1.2 จากการวิจัยพบว่าสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการใช้อำนาจหรือความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาทีมบุคลากรให้มีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีสมรรถนะมีความเชื่อมั่นในการทำงาน คำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยบุคลากรตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานเชิงรุกด้วยความเต็มใจเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มุ่งให้บุคลากรเกิดความรับผิดชอบในงานส่วนรวมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสุขภาพองค์การของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาและสุขภาพองค์การของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ร่วมกับวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกในแต่ละองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน ได้อย่างถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.

2545. กรุงเทพฯ: ศูรสภา.

- กาญจนา ชูรอด. (2555). *สุขภาพองค์กรของโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญใจ ป้อมพระเดช. (2555). *การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล Good governance*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญรอด จงมม. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและวิธีการจัดการกับความเครียดของหัวหน้าภาควิชากับสุขภาพองค์กรในวิทยาลัยพยาบาล*. ปริญญานิพนธ์ดุขบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2564). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*. ร้อยเอ็ด: กลุ่มสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล(good governance)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา สุขศรี. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Miles. (1973). *Planned change and organizational health: Figure and ground*. In *Educational administration and the behavioral science: A systems perspective*. Boston: Allyn and Bacon.

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของนิสิตชั้นปีที่ 2
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โดยใช้บทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ
Development of Speaking English Skill in Daily Life of the Second Year
Students of Teaching English Major Mahachulalongkornrajavidyalaya
University by Using English Conversation Exercises

วีระพงษ์ แพงคำฮัก¹ บุญมี พรรษา² พระมหาวีระเดช อธิปญโญ³

Weerapong Paengkamhag, Boonmee Pansa, Phramaha Viradej Adhipanyo

บทคัดย่อ (Abstract)

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ 2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ การวิจัยนี้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบทดสอบระหว่างเรียน ได้แก่ แบบฝึกหัดบทสนทนาและการพูดสนทนาภาษาอังกฤษประจำบท พบว่า คะแนนระหว่างเรียนมีเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.33 และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.00 ดังนั้นบทสนทนาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.33/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ผลการ

Received: 2022-09-06 Revised: 2022-09-27 Accepted: 2022-09-30

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

ทดสอบก่อนการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษและหลังการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษพบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนาทักษะ; การพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน; สำนวนการสนทนาภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were 1) to create the English conversation dialogue efficiently 2) to compare English communication skill of the second year students in English major of the education faculty 3) to study the satisfaction of the second year students in English major of the education faculty with the English conversation dialogue. This research developed teaching and learning in the classroom. It was a Quasi-Experimental Research. The population for this study was second year students in English major of education faculty, Mahachulalongkornrajavidyalay and the target groups for this study were 25 students. The data were analyzed by Statistical Packages for Social Science and the statistics program was used by frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The research results were found that 1) the result of creating the English conversation dialogue efficiently used a practice test between learning such as conversation exercise and English conversation dialogue was found that the percentage scores between learning were 87.33 and the percentage scores after learning were 90.00. So the English conversation dialogue was efficient at the significance level of 87.33/90.00 which was higher than the definition. 2) the result of comparing English communication skill of the second year students in English major of the education faculty found that the result of pre-test by using English conversation dialogue and the result of post-test by using English conversation dialogue were significant difference at the 0.05 level. 3) the result of studying the satisfaction of the second year students in English major of the education faculty with the English conversation dialogue average score of 4.23 which was high level.

Keywords: Development Skill; speaking English in daily life; English conversation

บทนำ (Introduction)

ในสังคมปัจจุบันการรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะภาษามีใช้เป็นเพียงเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการ และเพื่อประกอบอาชีพเท่านั้น ภาษายังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรอง เพื่อการแข่งขัน และความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ การเมือง การกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรู้ภาษาอังกฤษยังช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้คน เพราะมีความเข้าใจในด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งได้อย่างถูกต้อง

ทุกชนชาติต่างก็มีภาษาของตนเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งในโลกมีภาษาต่าง ๆ หลายร้อยภาษา และภาษาต่างประเทศถือเป็นภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นที่ทุกคนควรจะต้องเรียนเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกับชนชาวโลก ภาษาต่างประเทศที่ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นภาษากลางในการสื่อสารของมนุษย์คือภาษาอังกฤษ ในปัจจุบันมีคนพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติหรือเป็นภาษาที่สองหรือ เป็นภาษาต่างประเทศถึง 1,000 ล้านคน ส่วนในประเทศไทยภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทางด้านการค้าและการทูตตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมาและเพิ่มมากขึ้นในทุกขณะทั้งทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การค้า การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศและด้านการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการศึกษานั้นมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตร English Program ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ ผู้เรียนมีทักษะใน 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะการ พูด ซึ่งจะทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับชนชาวโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังส่งผลอันดีต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปอีกขั้นหนึ่ง

ภาษาอังกฤษมีบทบาทในฐานะเป็นภาษาสากล การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการพัฒนาทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการ อ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งทักษะทั้ง 4 ทักษะที่กล่าวนั้น ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดมีความรู้ในภาษาอย่างชัดเจน และเนื่องจากทักษะการพูด เป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การที่ผู้เรียนใช้ภาษาได้ไม่ดีเพราะผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในการ สื่อสาร ขาดความคล่องแคล่วในโครงสร้างทางภาษาและสำนวนต่าง ๆ และขาดความเข้าใจในสภาพ ความเป็นจริงทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ทักษะการพูดเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบัน เพราะเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยการใช้เสียงภาษา และท่าทางเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความเข้าใจจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เป็นกระบวนการที่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ตายตัวซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกลิม ทองนวล ที่กล่าวว่า ทักษะการพูดเบื้องต้นจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพูดเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงโดยผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามแบบหรือตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การพูดที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาของ

ผู้เรียนให้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นูแนน (Nunan) ยังกล่าวถึงทักษะการพูดไว้ว่าทักษะการพูด เป็นทักษะที่บ่งบอกถึงความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกพูดมากขึ้น และในการเรียนการสอนทุกครั้ง ผู้เรียนต้องสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทักษะการพูดเป็น ทักษะที่ซับซ้อนและค่อนข้างยากสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ จึงยังเป็นปัญหาแก่ผู้เรียน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการระบุว่า แม้เด็กไทยจะได้รับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานาน แต่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง สาเหตุอาจจะเป็นเพราะการเรียนการสอนที่ผิดวิธีคือ เน้นการสอนโครงสร้างกฎเกณฑ์ทางภาษามากกว่าการสอนใช้ภาษาในการสื่อสาร เมื่อใดที่ผู้เรียนต้องใช้ภาษาจะกังวลอยู่ตลอดเวลาในเรื่องของไวยากรณ์ต้องพูดถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ อ่านออกเสียงถูกต้อง สำเนียงชัดเจน ซึ่งความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีอยู่อย่างจำกัด จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดอาการเจินอาย กลัว ถูกหัวเราะหรือเยาะเย้ยว่าพูดไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ หรือสำเนียงไม่ตรงเจ้าของภาษา แม้ว่าผู้คน นานาชาติเมื่อต้องใช้ภาษาอังกฤษ ต่างก็พูดในสำเนียงภาษาของตนเองโดยไม่วิตกกังวล ซึ่งในบาง สำเนียงภาษานั้นอาจจะฟังยาก ทำให้สื่อสารผิดพลาด ความหมายผิดเพี้ยนไปจากเดิม แต่เหนือสิ่งอื่นใดพวกเขาก็ไม่เจินอายในสำเนียงภาษาที่ฟังยากของเขา และอีกสาเหตุหนึ่งคือผู้เรียนยังไม่มีแรงจูงใจ ในการเรียนที่มากพอ จึงมีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทยที่จำกัด

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ทักษะการพูดนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นที่ใช้ในการสื่อสาร ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด ซึ่งเออร์ (Ur, 1998) ได้ให้ความคิดเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในบรรดาทักษะทั้งหมด เพราะทักษะการพูดเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ทางภาษา และช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะอื่นได้ง่ายขึ้น สำหรับประเทศไทยวิชาภาษาอังกฤษได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนในลักษณะภาษาต่างประเทศ นักเรียนแทบไม่มีโอกาสได้พูดหรือใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าว ชูมิน (Shunmin, 1997) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนการพูดว่าการพูดภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียน ผู้เรียนมักพูดภาษาอังกฤษได้ไม่ดี ขาดความคล่องแคล่วในการใช้โครงสร้างภาษาและสำนวนต่าง ๆ เนื่องจาก ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนการขาดความเข้าใจในสภาพความเป็นจริงทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้พบปัญหาและอุปสรรคว่าผู้เรียนส่วนมากประสบกับปัญหาในการพูดสื่อสารและการเรียบเรียงประโยคอีกทั้งขาดความเชื่อมั่นในการพูดภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด ผู้วิจัยพบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษนั้นคือผู้เรียนส่วนมากไม่ได้ให้ความสำคัญกับการฝึกพูดภาษาอังกฤษเท่าที่ควร เนื่องจากจะต้องใช้เวลาใน

การฝึกมาก ประกอบกับนิสิตเองขาดความเชื่อมั่นในตนเองและไม่กล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารด้านการพูด

จากปัญหาที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหการพูดภาษาอังกฤษ และพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในรูปของบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษมาทดลองกับนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านสื่อสารในการพูดภาษาอังกฤษและเพื่อให้ นิสิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษา การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยใช้บทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของประชากร ได้แก่ นิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 20 รูป/คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 15 รูป/คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ทั้งนี้ นิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 20 รูป/คน เป็นนิสิตเรียนสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

เป้าประสงค์คือไปเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่

1) ชุดบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ จำนวน 10 บท ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมเป็น 10 ชั่วโมง

2) แบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการอบรม

3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมโดยใช้ชุดบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกอบรม

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้บทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

3) คัดเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมในชุดฝึกอบรมเสริมทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ

4) สร้างชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุดบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ จำนวน 10 บท โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(1) ชื่อชุดฝึกอบรม

(2) คำอธิบายชุดฝึกอบรม

(3) วัตถุประสงค์

(4) การเตรียมตัวเพื่อศึกษาด้วยตนเอง

(5) การประเมินผลก่อนการฝึกอบรม

(6) เนื้อหาสาระที่ใช้ในการฝึกอบรม

(7) กิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม

(8) สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม

(9) การประเมินผลหลังการฝึกอบรม

5) ตรวจสอบคุณภาพของชุดฝึกอบรม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบชุดฝึกอบรมในด้านความตรงตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย วัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

6) ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ตามเนื้อหาและ ระยะเวลาที่กำหนด

7) ประเมินผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม โดยแบ่งการประเมินการฝึกอบรมเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมโดยใช้ชุดบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

2) ด้านความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะด้านการพูดก่อนและหลังการอบรมของผู้เข้ารับการอบรม โดยนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม มาหาค่าเฉลี่ยและวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน

2. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert และแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การสร้างบทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบทดสอบระหว่างเรียน ได้แก่ แบบฝึกหัดบทสนทนาและการพูดสนทนาภาษาอังกฤษประจำบท จากคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียนจากการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพพบว่า คะแนนระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 87.33 และคะแนนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.00

จากคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนจากการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสามารถทำการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามกระบวนการ E1/E2 พบว่า คะแนนระหว่างเรียนจากการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพคะแนนระหว่างเรียนมีเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.33 และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.00 ดังนั้นบทสนทนาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.33/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. สรุปผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 9.00 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 15.87

ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการทดสอบก่อนการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษและหลังการใช้บทสนทนาภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นคฤหัสถ์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นพระภิกษุ จำนวน 4 รูป คิดเป็นร้อยละ 26.7 และเป็นสามเณร จำนวน 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ มีอายุ 19 – 25 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 60.0 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมา มีอายุ 26 – 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และมีอายุ 30 ปีขึ้นไปเป็นจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ ไม่เคยเข้าร่วมอบรมการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 และเคยเข้าร่วมอบรมการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 ตามลำดับ

ความพึงพอใจของของนิสิตคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อบทฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอน ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.69) และความพึงพอใจต่อการสอนของอาจารย์ ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรปลูกฝังให้นิสิตมีการท่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้มากขึ้นเพื่อความสะดวกในการสนทนาได้อย่างทันทั่วทั้งที่

1.2 ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน สร้างความสนุกสนาน จะทำให้ผู้เรียนไม่เครียดและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

1.3 ผู้สอนควรมีเวลาในการรับฟังปัญหา เป็นปรึกษาให้กับนิสิตเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตอย่างเต็มที่

1.4 หากมีผู้สนใจนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ในการค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้ ควรมีการปรับ เนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากิจการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกับนิสิตสาขาวิชาอื่น ๆ ของคณะครุศาสตร์

2.2 ควรมีการวิจัยการศึกษาและทดลองใช้วิธีการวัดความสามารถด้วยวิธีอื่นๆควบคู่กันไปด้วยเพื่อเปรียบเทียบกัน

2.3 ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

- เฉลิม ทองนวล. (2557). *เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ไชยเอ็ดพับลิชชิง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2537). *การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Naisbitt, John. (1994). *Global Paradox*. New York : William Morrow and Company. Ltd.
- Nunan, D. (1991). Communicative tasks and the language curriculum, *TESOL Quarterly*. 25(2), 279.
- Ur, P., (1998). *A Course in Language Teaching Trainee*. Cambridge: Cambridge University Press.

ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

The Relationship between Communication Strategy
of Thai Health Promotion Foundations and The Motive of Exercise
of Gen Y in Bangkok

ณัฐชวล ตันหยงมาศ¹ องอาจ สิงห์ลำพอง²
Nathachakol Tanyongmas, Ongart Singlumpong

บทคัดย่อ(Abstract)

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การสื่อสารที่เกี่ยวกับการออกกำลังกายของหน่วยงาน สสส. 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารที่เกี่ยวกับการออกกำลังกายของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ Gen Y เป็นกลุ่มประชากรที่มีอายุช่วง 24 – 42 ปี และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 175 คน ผู้ที่กดไลค์เพจเฟซบุ๊กของหน่วยงาน สสส. ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการศึกษาพบว่า 1) กลยุทธ์การสื่อสารของ สสส. เน้นที่ การบริหารประเด็นข่าว เนื่องจากหน่วยงาน สสส. มีลักษณะการสื่อสารด้วยวิธีการเสริมข้อมูลไปที่ประเด็นข่าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออกกำลังกาย 2) แรงจูงใจด้านความมั่นคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ Gen Y ออกกำลังกาย เพราะต้องการมีสุขภาพแข็งแรง 3) กลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ (Keywords): กลยุทธ์การสื่อสาร; หน่วยงาน สสส.; แรงจูงใจ; การออกกำลังกาย

Received: 2022-09-09 Revised: 2022-09-26 Accepted: 2022-09-30

¹สาขาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ Master of Communications Arts (Strategic Communication) Bangkok University. Corresponding Author e-mail: kiattisak.tany@bumail.net

²สาขาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ Master of Communications Arts (Strategic Communication) Bangkok University: e-mail: Ongart.s@bu.ac.th

Abstract

A study of the relationship between communication strategy of Thai Health Promotion Foundations and the motive of exercise of Gen Y in Bangkok. The purposes of this study are 1) to study the communication strategies towards exercise of Thai Health Promotion Foundations 2) to study the motive of exercise of Gen Y 3) to study the relationship between communication strategy of Thai Health Promotion Foundations and the motive of exercise of Gen Y in Bangkok. The sample were 175 who are followers of Thai Health Promotion Foundation Facebook Fan Page, aged between 24 – 42 years. The study used the questionnaire as a tool to collect data. The data analyzed by Pearson's product moment correlation coefficient. The results showed that 1) the communication strategies towards exercise of Thai Health Promotion Foundations focus on new issues management. Because of Thai Health Promotion Foundations has the nature of communication by means of supplementing information in order to create a correct understanding towards exercise. 2) Security motivation is an important factor that Gen Y do exercise because they want to stay healthy. 3) there is significant relationship between communication strategy of Thai Health Promotion Foundations and the motive of exercise of Gen Y in Bangkok at 0.01 level.

Keywords: Communication Strategies; Thai Health Promotion Foundations; Motivation; Exercise

บทนำ (introduction)

ในยุคปัจจุบัน Gen Y มักออกกำลังกายด้วยวิธีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าฟิตเนส ออกกำลังกายเองที่บ้าน ตามสวนสาธารณะ หรือแม้แต่การเปิดดูคลิปต่างๆ แล้วฝึกทำตาม ซึ่งกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจาก Gen Y (สุวรรณ-วรรณ โชติกุล, & ปาลิดา ศรีศรคำพล, 2561) จะมีทั้งประเภทที่ช่วยในการ “ลดน้ำหนัก” และ “กระชับกล้ามเนื้อ” อย่างการออกกำลังกายแบบแอโรบิก เช่น เดิน วิ่ง ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน กระโดดเชือก เต้นแอโรบิก ชกมวย เป็นต้น และการออกกำลังกายแบบ “Weight Training” ที่จะช่วยเพิ่มมวลกล้ามเนื้อ ทำให้มีรูปร่างกระชับและดูดี การออกกำลังกายของ Gen Y ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ฟิตเนส เป็นการออกกำลังกายที่เน้นการฝึกด้วยท่าทางในชีวิตประจำวัน โยคะ เป็นการออกกำลังกายที่ช่วยเสริมให้แกนลำตัวแข็งแรง (Chaihanchai, & Anantachart, 2021) ซึ่งช่วยเรียกเหงื่อและเร่งการเผาผลาญได้เป็นอย่างดี การปั่นจักรยานและการวิ่ง เป็นเทรนด์การออกกำลังกายที่มาแรงมากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสามารถปั่นจักรยานและวิ่งตามท้องถนน สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ช่วยเรียกเหงื่อ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับร่างกาย นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้มีชื่อเสียงเพื่อระดมเงินทุนในการบริจาคช่วยเหลือสังคม วิ่ง

การกุศลเพื่อสร้างสถานพยาบาล อีกทั้งยังมีการมอบเหรียญเพื่อความภาคภูมิใจอีกด้วย (Black, 2010)

แต่เนื่องจาก Gen Y ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออกกำลังกายจึงทำให้เกิดอุปสรรคและขาดแรงจูงใจในการออกกำลังกายเป็นประจำ เช่น ไม่มีเวลารว่างพอที่จะไปออกกำลังกาย ขาดสถานที่ ขาดอุปกรณ์ ขาดแรงจูงใจให้อยากออกกำลังกาย ขาดเพื่อนร่วมออกกำลังกาย ดังนั้นจำเป็นจะต้องมีการสร้างกลยุทธ์การสื่อสารที่ดีเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการออกกำลังกาย การสื่อสารที่ดีจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ทักษะดี พฤติกรรม และแนวโน้มทางด้านจิตใจ การสื่อสารจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคน สร้างสรรค์ความเป็นอยู่ที่ดี จูงใจและโน้มน้าวให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆเพื่อบรรลุเป้าหมาย

นอกจากการสื่อสารที่ดีที่จะสร้างแรงจูงใจในการออกกำลังกายแล้ว จะพบเห็นได้ว่าหลายคนมักสร้างแรงจูงใจให้ตนเองด้วยวิธีการต่างๆดังนี้ กำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ ชักชวนเพื่อนๆให้ไปออกกำลังกายด้วยกัน หาบุคคลที่รักการออกกำลังกายที่ตนเองชื่นชอบ เข้าคอร์ส หาเทรนเนอร์หรือที่ปรึกษา เลือกประเภทออกกำลังกายและสถานที่ให้เหมาะสม สร้างกิจกรรมการแข่งขันให้เกิดความท้าทายและสนุกสนาน และการให้รางวัลกับตนเอง เมื่อสามารถออกกำลังกายได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

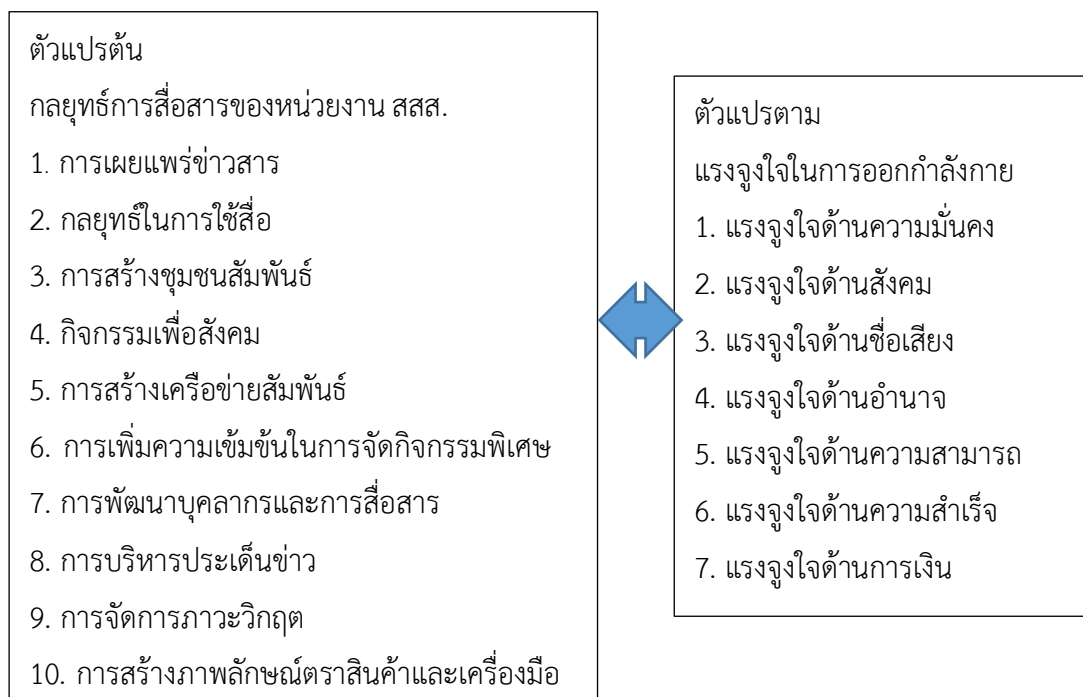
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีกลยุทธ์การสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมุ่งออกกำลังกายโดยหน่วยงานนี้ได้ทำการสื่อสารหลายๆช่องทางหลายรูปแบบ เช่น ป้ายโฆษณา รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ แผ่นพับ กิจกรรมประชาสัมพันธ์ในสถานที่ต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน สถานพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ชุมชน เป็นต้น อีกทั้งยังมีการจัดทำสถานที่ออกกำลังกายพร้อมด้วยผู้นำในการออกกำลังกายเพื่อให้เกิดแรงจูงใจควบคู่กับการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชน โดยมีแฮกซ์เซีย ดารานักวิ่งที่มีชื่อเสียง วิทยากรที่ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพและการออกกำลังกาย มาเป็นผู้สื่อสารให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรง ในรูปแบบกิจกรรมต่างๆดังนี้ การสร้างชุมชนสัมพันธ์ กิจกรรมเพื่อสังคม กิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ ครอบคลุมถึงการพัฒนาศูนย์กลางและการสื่อสาร การบริหารประเด็นข่าว การจัดการภาวะวิกฤต และการสร้างภาพลักษณ์องค์กร (Hobart, & Sendek, 2014)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y เพื่อให้หน่วยงาน สสส. นำผลวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารเพื่อเป็นแรงจูงใจในการออกกำลังกายของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารที่เกี่ยวกับการออกกำลังกายของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดการวิจัย (Concept of Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Method)

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ Gen Y มีอายุช่วง 24 – 42 ปี และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่สามารถระบุขอบเขตของจำนวนประชากรได้อย่างครบถ้วน (Infinite population) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถปรับใช้ได้จริง

กลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) โดยคำนวณ เงื่อนไขในการคำนวณ Sample size เป็นเงื่อนไขที่นิยมใช้โดยทั่วไปในโปรแกรม G*Power คือ (Cohen, 1977) เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลลัพธ์จากโปรแกรม G* Power

Input	Effect Size f^2	= 0.15
	α err prob	= 0.05
	Power (1- β err prob)	= 0.95
	Number of Predictors	= 3
Output	Total Sample size	= 175

โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Cluster sampling ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้ตอบออกเป็น 2 Clusters คือ ช่วง 1-30 พฤศจิกายน 2564 และ 1-30 ธันวาคม 2564 ผู้วิจัยเชื่อว่า ปัจจัยด้านประชากรในแต่ละ Cluster มีลักษณะทั่วไปไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามออนไลน์ได้ในช่วง 1-30 ธันวาคม 2564 และหยุดเก็บข้อมูลเมื่อผู้ตอบมีจำนวนครบ 175 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert scale แบ่งออกเป็น (1) การเผยแพร่ข่าวสาร (2) กลยุทธ์ในการใช้สื่อ (3) การสร้างชุมชนสัมพันธ์ (4) กิจกรรมเพื่อสังคม (5) การสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ (6) การเพิ่มความเข้มแข็งในการจัดกิจกรรมพิเศษ (7) การพัฒนาบุคลากรและการสื่อสาร (8) การบริหารประเด็นข่าว (9) การจัดการภาวะวิกฤต และ (10) การสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเครื่องมือประชาสัมพันธ์อื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับความคิดเห็น

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert scale แบ่งออกเป็น 1) แรงจูงใจด้านความมั่นคง (2) แรงจูงใจด้านสังคม (3) แรงจูงใจด้านชื่อเสียง (4) แรงจูงใจด้านอำนาจ (5) แรงจูงใจด้านความสามารถ (6) แรงจูงใจด้านความสำเร็จ และ (7) แรงจูงใจด้านการเงิน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับความคิดเห็น

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเป็น Gen Y มีอายุช่วง 24 – 42 ปี และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ผลสำรวจจำนวนทั้งสิ้น 175 ชุด และนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สามารถนำเสนอผลการวิจัยได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส.

กลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การเผยแพร่ข่าวสาร	3.56	0.70	มาก
กลยุทธ์ในการใช้สื่อ	3.92	0.72	มาก
การสร้างชุมชนสัมพันธ์	3.68	0.66	มาก
กิจกรรมเพื่อสังคม	3.92	0.75	มาก
การสร้างเครือข่ายสัมพันธ์	3.88	0.74	มาก
การเพิ่มความเข้มข้นในการจัดกิจกรรมพิเศษ	3.95	0.72	มาก
การพัฒนาบุคลากรและการสื่อสาร	3.80	0.71	มาก
การบริหารประเด็นข่าว	4.08	0.77	มาก
การจัดการภาวะวิกฤต	3.90	0.85	มาก
การสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเครื่องมือ ประชาสัมพันธ์อื่นๆ	4.03	0.68	มาก
รวม	3.87	0.73	มาก

พบว่า กลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.73) ผลพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด พบว่า การบริหารประเด็นข่าว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.77) อันดับสอง การสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเครื่องมือประชาสัมพันธ์อื่นๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.68) อันดับสาม การเพิ่มความเข้มข้นในการจัดกิจกรรมพิเศษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.72) อันดับสี่ มีจำนวนเท่ากันได้แก่ กิจกรรมเพื่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) กลยุทธ์ในการใช้สื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.72) อันดับห้า การจัดการภาวะวิกฤต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.85) อันดับหก การสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.74) อันดับเจ็ด การพัฒนาบุคลากรและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.71) อันดับแปด การสร้างชุมชนสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.66) และอันดับสุดท้าย การเผยแพร่ข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.70)

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

การใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านความมั่นคง ด้านสังคม ด้านชื่อเสียง ด้านอำนาจ ด้านความสามารถ ด้านความสำเร็จ และด้านการเงิน นำเสนอผลวิจัยแจกแจงเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ตามตารางที่ 4.16 - ตารางที่ 4.23 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

การใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความมั่นคง	4.03	0.75	มาก
ด้านสังคม	3.83	0.78	มาก
ด้านชื่อเสียง	3.54	0.82	มาก
ด้านอำนาจ	3.41	0.81	ปานกลาง
ด้านความสามารถ	3.89	0.76	มาก
ด้านความสำเร็จ	3.91	0.72	มาก
ด้านการเงิน	3.59	0.76	มาก
รวม	3.74	0.77	มาก

พบว่า ภาพรวมของการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.77) ผลพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด พบว่า ด้านความมั่นคง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.75) อันดับสอง ด้านความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.72) อันดับสาม ด้านความสามารถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.76) อันดับสี่ ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.78) อันดับห้า ด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.76) อันดับหก ด้านชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.82) และอันดับสุดท้าย ด้านอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.81)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส.กับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาผลการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานประกอบกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่า มีประเด็นน่าสนใจหลายประการ ซึ่งสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้ การศึกษากลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส.ผลการศึกษากลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. โดยภาพรวม Gen Y ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับการสื่อสารด้านการบริหารประเด็นข่าวเนื่องจากหน่วยงาน สสส. มีลักษณะการสื่อสารด้วยวิธีการเสริมข้อมูลไปที่ประเด็นข่าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น จากกรณีที่เกิดการห่มดสัระหว่างออกกำลังกายและเสียชีวิต ซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลต่อการออกกำลังกาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพจน ใจชาญสุขกิจ (2548) ที่กล่าวถึงการบริหารประเด็นข่าวไว้ว่า ในแต่ละปีองค์กรต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับข่าวสารต่างๆที่ปรากฏในสื่อ และมุ่งสื่อสารเชิงกลยุทธ์รับมือกับเหตุการณ์ความวิตกกังวล

ต่างๆของประชาชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์การได้

การศึกษาการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

Gen Y ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจด้านความมั่นคง Gen Y มุ่งออกกำลังกายเพื่อให้สุขภาพแข็งแรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของถวิล เกื้อกุลวงศ์ (2528) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตใต้สำนึกโดยเห็นจากการที่มนุษย์มีความต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้น เป็นสิ่งที่ได้พัฒนามาตั้งแต่เกิดโดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดที่จะทำให้เป็นคนที่มีจิตใจมั่นคงหรืออ่อนแอ แสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออกกำลังกาย ส่งผลให้ผู้รับสารเปลี่ยนทัศนคติต่อกรณีดังกล่าว ให้รู้สึกว่าการออกกำลังกายที่มีความปลอดภัย อีกทั้งสืบสกุล ใจสมุทร (2554) กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีสุขภาพศึกษา คือ การแสดงพฤติกรรมต่างๆตามลักษณะสุขภาพศึกษาที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เช่น สุขภาพศึกษาแห่งความตาย เป็นแรงจูงใจในบุคคลกลัวความตายจึงหันมาสนใจเรื่องสุขภาพของตนเองด้วยการออกกำลังกาย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลยุทธ์การสื่อสารของหน่วยงาน สสส. กับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Y ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกลยุทธ์การสื่อสารด้านการสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเครื่องมือประชาสัมพันธ์อื่นๆมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และแรงจูงใจในระดับมาก เนื่องจากหน่วยงาน สสส. เป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ความปลอดภัยของผู้บริโภคจากการบริโภคและออกกำลังกาย ตลอดจนการจัดกิจกรรมในการมีส่วนร่วมกันในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับที่พจน ใจชาญสุขกิจ (2548) ได้กล่าวถึง การสร้างภาพลักษณ์ตราสินค้าและเครื่องมือประชาสัมพันธ์อื่นๆ การประชาสัมพันธ์ เป็นการกระจายข้อมูลข่าวสารให้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและจำนวนมาก ทั้งนี้ การสร้างภาพลักษณ์ไม่เพียงแต่นำเสนอจุดมุ่งหมายและเอกลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่จดจำของใครหลายๆคน ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นที่รู้จัก ส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมที่มากขึ้น และเปิดโอกาสให้มีการส่งเสริมแรงจูงใจในการออกกำลังกายได้อีกด้วย ดังนั้นการสร้างภาพลักษณ์องค์กรและเครื่องมือประชาสัมพันธ์อื่นๆมีส่วนในการสร้างแรงจูงใจของ Gen Y นั่นเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

หน่วยงาน สสส. สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสาร เพื่อส่งผลต่อแรงจูงใจในการออกกำลังกายของ Gen Yทั้งหน่วยงาน สสส. ภาครัฐ หรือเอกชน สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมเพื่อสังคมต่อไปได้หน่วยงาน สสส. สามารถจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารด้านการบริหารประเด็นข่าวผ่านสื่อต่างๆ ให้รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ และสามารถอธิบายได้อย่างละเอียดครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามประเด็นข่าว

ที่เกิดขึ้นหน่วยงาน สสส. สามารถทำการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อส่งเสริมให้สามารถเป็นวิทยากร อบรมให้ความรู้ด้านการออกกำลังกายอย่างไรให้สุขภาพแข็งแรงในทุกชุมชน วิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน สสส. ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมวิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาถึงทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนต่อการดูแลสุขภาพสุขภาพให้สอดคล้องกับแนวโน้มของหน่วยงาน สสส. ในกลุ่ม Generation อื่นๆวิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษากลยุทธ์การสื่อสารที่หน่วยงาน สสส. ที่ใช้ในการคิดค้นและนำเสนอโครงการเพิ่มเติม ในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพวิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษากลยุทธ์อื่นๆ ที่ส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องในการออกกำลังกายต่อไป

เอกสารอ้างอิง (reference)

- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528). *การจูงใจเพื่อผลงาน*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2548). *พลังแห่งภาพลักษณ์*. กรุงเทพมหานคร: ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ค.
- สืบสกุล ใจสมุทร. (2554). *แรงจูงใจในการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2553*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Black, A. (2010). Gen Y: Who they are and how they learn. *Educational Horizons*. 88(2), 92-101.
- Chaihanchai, P., & Anantachart, S. (2021). ความเหมือนที่แตกต่าง: รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคเจเนอเรชันวาย. *Journal of Communication Arts*. 39(2), 19-43.
- Hobart, B., & Sendek, H. (2014). *Gen Y now: Millennials and the evolution of leadership*. John Wiley & Sons. Master of Communications Arts (Strategic Communication) Bangkok University

A Study of English Reading Skills by Using Images – Based Learning of Grade Iv Students in Watproyfon School in Pathum Thani Province

Panu Sakulchinwattanachai¹ Boonmee Pansa² PhraNarong Srakaew³

Abstract

The purpose of this research was to explore the problems of English reading skills by using image-based learning of grade iv students at Wat Proyfon School in Pathum Thani Province. The objectives of this research were 1. to develop image-based on learning package of grade iv students at Wat Proyfon School in Pathum Thani Province. 2. to compare English reading skill of grade iv students before and after using image-based learning package and 3. to analyze understanding of English reading skill of grade iv students at Wat Proyfon School in Pathum Thani Province. The target groups were 26 students who were studying at grade iv students in Wat Proyfon School in Pathum Thani Province in the academic year 2022. This study was qualitative research. The instruments used for data collection were comprised of the training plans, the pretest and the post-test, and questionnaire. The questionnaire was divided into three parts: 1) general information of the students 2) the motivation of the students learning English 3) the student's satisfaction towards English reading skills. The collected data were analyzed by the satisfaction, standard deviation, and level of English reading problems or understanding level of English reading skill, pre-test and post-test sample, mean scores and percentage. The results of the research were found that 1) the problems of English reading skills of grade iv students were at very high level such as reading English vocabulary and sentence without accuracy, and pronunciation was not correct because they did not use suitable vocabulary, words and English structure. The students were at very weak level of reading English vocabularies, and texts. 2) the comparison of English reading

Received: 2022-08-24 **Revised:** 2022-09-07 **Accepted:** 2022-09-09

¹Master's degree program students, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

²Master's Program Lecturer, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

³ Master's Program Lecturer, Teaching English, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

skill revealed that the level of ability in English reading before using the reading materials designed was at 2.30 % and the level of ability in reading skill after using the reading materials was at 3.50 %. 3) the opinion of English reading skill was found that the development of English reading skills of students from the textbooks and the Buddha story was different. The students' reading skills of the Buddha story was better than textbook.

Keywords: English reading skills; Image Base.

Introduction

An English reading skill is one of four skills for students to study because English reading skill must come along with listening and speaking together because of students do not have the fundamental knowledge of listening and speaking then it is difficult to collect data to read. In fact necessary information used as data for reading come from many sources such as formal documents, text books, newspaper, journal, and many other audio visual aids such as radio, television, Tape – record, you tube etc.

Concerning at school level, the poor English reading ability of Thai students are commonly recognized across the country. Thai educators have investigated the reading ability of students and find that most students are very poor on English reading proficiency which there are several causes. The researcher are interested of problems on Thai students' English reading skill.

Therefore English reading skill is the skill to be suitable to promote much as much possible because it is the skill to be innate with the learner forever. The learner has the opportunity to use it even though finishing education already. Since it is the skill to be able to help the learners to study and search for furthermore knowledge and more no end entirely, besides it is still useful skill to study in higher level in step by step because megacity of text books is skill English books also. Reading is the process to search for knowledge from the writing, in this case had got idea that the efficient readers have to get the following information.

Reading skill is the tool in using language to transfer for cultures which new innovation which is invented and thought by technologists and academicians nowadays and then transfers from generation to generation. It is said that how to conserve and transfer culture of human being discovered will have potentiality to use the possible way. We have to seek for knowledge from reading from good

documents and useful books. It sad that a good reading can lead the reader into the victory gate.

Nowadays teachers must find any idea to student enjoy and make more improvement in learning, one of them uses the picture as media of learning. According “the use of media is aimed to enable the students to get the lesson and give an enjoyable atmosphere in the classroom to encourage the students’ motivation and students’ interest in the lesson. In the application of pictures, the teacher uses several pictures based on text and then shows them to students so that students find them easier to read. Pictures are a method used in learning to explain the various subject matter. The use of image as a medium or educational tool. It does not only entertain, but it also makes students to concentrate on concepts.

Similarity, teaching English languages has been focused on content with the curriculum, and language proficiency. In addition, there are two ways of teaching English language to emphasize the needs and interests of learners. The simple way is to encourage students to learning process in term of used in everyday language and to provide and contribute valuable suggestion for students to link a variety of academic content ideas and help students to learn through participating in academic activities. Therefore, students can learn and gain huge knowledge of English reading skill from various activities such as; from training, learning from the experiences and lessons, learning from the project and the most of the important benefit of the course is the students learn to use language to communicate with all skills that can be used to further their education and allows learners to think, criticism using language as a tool for acquiring knowledge continuously.

Like other contexts, it is very important for Students to produce graduates of an international standard in today’s globalized world; it is necessary to improve students’ reading proficiency in English reading skills for that. Though it will take time to bring about changes in the present state of teaching and learning reading skills, it is not altogether impossible. If recent pedagogical approaches are used, if proper materials and tests are designed, the situation will improve significantly. This study, therefore, will prove very useful for the students. The importance of reading skills in students cannot be denied. To make the students fit nationally and internationally, their reading skills must be of an advanced level. If reading skills are improved, learners will be able to utilize maximum resources for acquiring knowledge and

information, and it will change the whole educational scenario of the country. So, the present study on 'An Evaluation of the Teaching of Reading Skills in students is of great importance.

Objectives of the Study

Based on this thesis, the main objectives are to explore English reading skill at grade iv at Watproyfon School in Pathum Thani Province. The objectives of the study are classified into three parts as the following:

1. to develop image-based on learning package of grade iv students at Wat Proyfon School in Pathum Thani Province.
2. to compare English reading skill of grade iv students before and after using image-based learning package.
3. to analyze understanding of English reading skill of grade iv students at Wat Proyfon School in Pathum Thani Province.

Research Methodology

The process of teaching activities in the lesson, the researcher involved instruction book. As Project work of Fried- Boot 1993 and to study about the framework for task-based learning of Willis 1998 is How to use Problem – based Learning in the classroom, in addition of the researchers also studied the process of teaching for reading of English for fun 4 and smile 4 where can summarize the course three steps as;

1) Pre-reading activities was creating interest and to spread knowledge on the matter reads as predicted readings, and to guess the meaning of words from context Side by sentence or image.

2) While-reading activities were to understanding the structure and content of the story that reads like a story from a sequence cut into sections as strip story, semantic mapping, and graphic organizer.

3) Post-reading activities were to the comprehensive review of learners such as role-plays. From letters written by or interact reading a comment about it.

1) Analysis the efficiency of reading by par 75/75 by formula $E1/E2$ as;
 $E1 = () 100$

While $E1$ is the efficiency of reading English

$X1$ is the total score of the test every exercise of the learner

A is the full score of each test exercise combine together.

N is quantity of the student

$$E2 = () 100$$

While E2 is the performance of proficiency in reading English

Fi is The post-test scores of students at i

B is Scores of post-test.

Research Discussion

The results of the study on the opinions of the sample students towards the language reading practice reveal that students have good opinions on the English reading skill by using image based learning in Watproyfon school in Pathum Thani province. The mean is between 3.82 – 4.37 and the mean total score is 4.07 ($X = 4.07$, S.D. = 0.80) this is based on the assumptions set and the results can be described as follows:

1. When considering the value of a student's level of feedback to an English reading skill by using image based learning that revealed the highest mean score was benefits ($X=4.26$, S.D.=0.72). This may be because the students see the benefits of the practice of reading English that was developed can be applied to everyday life because it is something that students meet regularly and students can apply Knowledge to solve problems or prevent potential problems. The lowest mean score was activity ($X=3.97$, S.D.=0.79), this may be because students are unfamiliar with the activities, especially the activities related to the command and explanation in the language, it may confuse students and do not understand.

2. When considering the value of a student's level of feedback to an English reading practice as a chapter revealed that, all in all, the review has high level of feedback. The mean is between 3.82 – 4.37 and the highest average is chapter 1. Eating habit and your health ($X=4.12$, S.D.=0.77). This may be due to the fact that this lesson is about eating habits and this is very close to the students because food is a daily activity, so students interested which corresponds to the concept of Wisa Jattiwat (2543) said that the learner will read the subject you have always understood rather than the unfamiliar subject. The lesson with the lowest average mean value is Chapter 7. Chain of love ($X=4.04$, S.D.=0.81) and the results of the study were as follows: the highest average is number 14 I learn more about myself ($X=4.37$, S.D.=0.63) and the lowest average is number 15 the explanation is clear, easy to understand. ($X=3.82$, S.D.=0.80), may be due to a lesson on virtue, fondness, abstract

and the students may view it as far away. Question and exercises are analytical concepts, which may make it difficult to cope.

3. Considering the questionnaire, the students' opinions on the practice in terms of content, design, activities and benefits found that, overall, the value of each opinion level is high. The mean is between 3.82 – 4.37 and a mean total score is 4.07 ($X=4.07$, $S.D=0.80$) and the number that received the highest mean score is Number 14 I learned more about myself ($X=4.37$, $S.D=0.63$). It may be due to the 8-syllabus contains content related to student problems, sometimes students may not care about these problems when each lesson presents a problem that is near the students, they made students learn more about their own problems. Consistent with the concept of Burachai Sirimahasakorn (1997:20) said that the opportunity for the students to learn from the facts around themselves, especially events that affect students directly will cause learning and can be applied in everyday life. And the fact gets the lowest rating is number 5 the explanation is clear and easy to understand ($X=3.82$, $S.D=0.80$). It may be due to the practice of reading are many steps and the command is all in the language, the lower secondary students may not be familiar, confusing and do not understand. Which corresponds to the research of Suraphol Phayomyaem (1997:19) said that People will learn quickly and effectively depends on psychological readiness, it is therefore necessary to prepare the students to get ready to learn quickly and effectively. Problems found in the research

In this research, the researcher found some problems:

1. The contents, content selection is quite difficult because the selected content must be consistent with the interests and must be a close-up problem with the sample person, and difficult language problems for junior high school students, so it took a lot of time to process.

2. Students, the sample were a grade iv student, they are unfamiliar with English reading skill by using image based learning and analyzing content and they have the relative limited vocabulary, so it took quite a lot of time to understand.

3. Time, due to the second semester experiment that there are many activities, sport day coloring, reduced attention, therefore, the teaching time is not continuous.

4. Creating exercises, due to the English reading by using image-based learning in Watproyfon school in Pathum Thani province which is the primary school students, it is necessary to use the picture from the internet, journals for helping

students more understand the content. It is difficult to find the image used in the assembly.

Research Suggestion

1) Instructional suggestions, researcher proposes the following steps:

In pre-reading, creating interest and laying the foundation for knowledge to read (Suphatra Aksaranukroh 1987, Sumittra Angwattanakul 1996) and motivation for learning through media development by the image used in the assembly in each chapter, clear, attractive, colorful, activity examples such as, predictions to read with images and questions to import into content and activities. Terms, to prepare before reading such as, predict the meanings of words from context or pictures, or have more vocabulary explain for students to be ready to move on to the next reading process.

2. In the process of reading, understanding the structure of the content in reading, to get a better understanding, activities must generate thinking skills and interact with friends and teachers, such as, brainstorming, observation, guessing, discussion, questioning, story sequencing, concept mapping, filling and narrative summary (Suphatra Aksaranukroh 2001, Sumittra Angwattanakul 2009), For students to understand the areticle and review what has already read.

3. In the latter stages of reading, it is a verification check there should be a variety of activities, meaningful to the students and related to real life, such as, role play, writing articles, or comment on a story that reads (Suphatra Aksaranukroh 1987, Sumittra Angwattanakul 1996). In order for the students to develop the most learning skills.

4. Measurement and evaluation, there should be a variety of assessments in addition to the tests, such as, portfolio, project, group discussion, behavior observation, effort, caring for the activity, in order to fully evaluate the results in other fields.

References

- Buncha Aungsakol. (1987). The development process of learning English: principles and practice skills. (Published on 5, July 1987) Department of Education, Basic Education Curriculum Document Management Guide Learn the learning of foreign languages, (Bangkok ; Ministry of Education, 2011)
- H.M., Vander ploeg, R., Schwarzer, & C.D., Spielberger., Advances in text anxiety research, (Thailand : Lawrence Erbaum Association, 2021).Ismail, H., Syahruza, J.K.,& Basuki, (21 April 2017), Improving the Students' Reading Skill through Translation Method. *Journal of English Education*. 2(2), 125.
- Mickulecky, B. & Jeffried, L., (2016). More Reading Power, Pearson ESL. *Journal of English and Education*. 4(2), 25.
- Nonutu, B. I. R., Oroh, E. Z., & Andries, F. A., (2021), Sociolinguistics Analysis of Taboo Words in Minahasa District Kombi. *Journal of English Culture, Language, Literature and Education*. 9(2), 158–166.
- Sholihah, H, (20 March 2009), Teaching English vocabulary using pictures to the fifth-grade students of SDN, Tugu Jebres no. 120 Surakarta.

Experiencing Perspective of Review Syllabus for Lecturer Series of Human Resource Management MBA Program

Ingorn Tanphan¹ Prasert Suksaskawin² Tosaporn Mahamud³

Abstract

In this article, this article can extract lessons from teaching subjects. human resource management Composing content to create understanding for the benefit of academic operations and in the work of organizations related to human resources Presentation of courses in the course using the experience of the instructor. using the principles of study from experience The authors reflect on the problems students will face in the future and emphasize the value of structuring the MBA program. Our findings may benefit MBA students around the world and benefit their preparation for business and work and their readiness for work. The professionalism of future graduates

Keyword: Human Resource; Review Lecturer; Perspective

Introduction

In the past 5 years, we have strived work hard to build people under needs of the labor market Executives and Leadership Due to the growing labor market, (Rubens, Schoenfeld, Schaffer, & Leah, 2018) we try to increase our potential to be qualified develop graduates to a high standard to export to the labor market and to satisfy employers. (D'Alessio, Avolio, & Charles, 2019) Therefore, our belief in creating the value of creating a Master's degree in order to increase the number of educators in universities has begun to offer opportunities in Training to educate their students as a way to add value and stand out from the competition is an important force in the organization. (Richards-Wilson, 2002) This could be a way for educational institutions to be rationally prepared for challenging tasks. (Temtime, & Mmerek,

Received: 2022-08-05 **Revised:** 2022-09-07 **Accepted:** 2022-09-09

¹ Graduate School of Business Administration Kasembundit University. Corresponding Author e-mail: tosaporn.mah@kbu.ac.th

² Director of Curriculum Public Administration, Siam Technology College.

³ Graduate School of Business Administration Kasembundit University.

2011) For example, during the current global pandemic 2 years ago (Tanphan, et al, 2022). This is absolutely necessary today during the global epidemic for institutions that focus on online teaching that mainly focuses on learning at the higher education level. (Paudel, 2021) emotional skills Leadership skills, patience, (Butler, Johnson, & Forbes, 2008) problem solving strategy in the organization and interpersonal skills are essential for entrepreneurs, and coaching in business programs is one way to improve these skills. Analyze the content reflecting the opinions of students in the classroom (Bedwell, Fiore, & Salas, E. (2014) Increased confidence in future work or an increased level of self-awareness and increasing the skill level in setting goals and prioritizing them as they enter their work life. (Nilson, 2013) The effectiveness of future leadership, understanding of culture, context in the organization, interpersonal communication, cultural adaptation as a strategy for resolving underperforming employees. (Baldwin, Bommer, & Rubin, 2013) However, it is a closed knowledge or concept that is not trying to be taught to the younger generation know teach progress Teach them not to be afraid of their competitors, to learn how to swim and fight the future. (Tanphan, Mhamud, & Janeparkone, 2022) Now that good teaching is essential, a one-way development process is like what it takes to build in the business administration classroom. (Findlay-Thompson, & Mombourquette, 2014) The challenges and support of coaching students should differ from mentoring for leadership development. Developing graduates to grow with quality Because the creation of teaching and learning concepts is a factor that some say about excellence in knowledge. (Okolie, Nwajiuba, Binuomote, Ehiobuche, Igu, & Ajoke, 2020) The presentation of the future-ready development teacher is more structured than the medium-term mentoring relationship. Coaching should be different from academic tutoring, where assistance in certain subjects or extra-learning skills results. Little or no change in classroom practice is therefore essential, has a profound effect on the well-being of graduate students for their future work and overall role in education. in the future (Hesketh, 2000) Reflections and problem solving in teaching can also help students when dealing with work conflicts, creating a classroom experience because graduating students sometimes need to work in multiple roles and lead to higher learning outcomes. Achieving goals in a more timely manner emotional control patiently solve problems Transformational and exchange leadership behavior positively influenced participants' intrinsic motivation and perceived support when considering the relative impact of coaching on personal and professional lives, such

as arrogance. Anger and sarcasm, racial discrimination, poor conflict management skills These are things that humans go through in real life and keeping people accountable is also an important aspect. at our university (Brookfield, 2018) Master of Business Administration (MBA) students with a team of professional tutors and business leaders since years. (Hull, 2000) Past course updates We work with several universities that are actively accredited by the Ministry of Higher Education International Coaching or community leaders through our coaches. Training programs and those who voluntarily make time for our students. We have established a formal coaching program integrated into the curriculum. Specifically, according to the Eight Principles of Good Practice in Experiential Studies, by (Gibson, 2002)

Related Research Literature

An MBA (Master of Business Administration) or Master of Business Administration degree is a program that helps students develop skills in the fields of business and administration. But it is also useful to those working in the management field. Both those working in the public sector, the private sector, or government faculties. Major subjects in the MBA program will study a variety of subjects. Allow students to understand the overview of business and administration. Those who graduated from other faculties can study. Not specific to one subject like MSc (Master of Science) or Master of Science such as Master of Science Finance to study specialized in finance Those who study do not need to finish just administration as well, but in many universities, faculties are assigned. or a branch that has already graduated can study This is because students must have sufficient knowledge of the main subjects studied in the MBA program: Accounting, Economics, Marketing, Management, Finance and elective courses of their choice. Or in the field of work in many universities, students must pass an internship of the course. This will increase your chances of finding a job with more work experience (number of years depends on the university. GMAT or GRE scores, TOEFL or IELTS Academic transcripts, Letters of recommendation, Statement of purpose, or Personal statement are important factors for your acceptance. Because the top universities in the world tend to be highly competitive. from the number of people applying for each year Therefore, universities have different criteria for accepting applicants, but the main ones are: Work experience: What work, where, what is the scope of work, how long it takes, the higher the GMAT or GRE, the higher the chances. A qualified TOEFL or IELTS score

set by the university, the total GPA obtained from the bachelor's degree. Things to do other than studying, such as internship experiences Result of winning various competitions participation in club activities or volunteer activities, interviews, if students applying from abroad It will be an interview via phone or video conferencing. If there is no interview, it is usually judged based on Statement of purpose or Personal statement. (Kaufman, 2011)

Relevant research surveys prioritize and support the content.

Yusup, et al (2021) Teachers have three main duties: (1) education and teaching; (2) research; and (3) public devotion. interpretation and There are factors supporting and hindering the quality of teachers who Through the implementation of human resource management, Tritham Higher Education, the research results are from the three components of the College, research and publications, including the difficulties of teachers. While there is a need to publish research findings in reputable international journals which have a great effect on improving the quality of teachers. (Yusup, Sanusi, Trisnamansyah, & Muchtar, 2021)

Susanti, S., (2019, December) Educational Quality Improvement Model The findings also indicate that highly competent faculty cannot make a significant contribution to improving information technology literacy. Low motivation does not improve information technology literacy. ability and motivation including information technology literacy It has been proven to significantly improve teacher performance. Furthermore, IT literacy has failed to play a role in explaining the influence of teacher competence and motivation. The novelty of this research is the addition of an information technology literacy component as a model for improving the performance of teachers in higher education. (Susanti, Van Harling, Kurniawan, & Putra,(2019, December)

...Manafi, & Subramaniam, (2015) The purpose of this research was to create a model for improving teacher performance by restoring components of competence, motivation, and information technology knowledge. The objective of this study, using a sample of 160 teachers, has been proven to significantly improve teacher performance. Furthermore, information technology literacy has not played a role in explaining the influence of competence and motivation on performance. of the teacher The novelty of this research is the addition of an information technology

literacy component as a model for improving the performance of teachers in higher education. (Manafi, & Subramaniam, 2015)

Analyze teaching issues by emphasizing the center that students

In difficult times going through the pandemic, teaching may open up the opportunity to bridge the gap between high-tech student interaction and action with community interaction and our emphasis on private equity. (Pence, 1996) Our own standards have found that personalized teaching experiences have a positive effect on students' academic performance. “Environmentally responsive coaching is online teaching in a changing virtual campus where colleges and universities are struggling to keep up with a new teaching culture. or when the world enters an era Digital in Higher Education. The success of teaching is a reminder of the power and importance of ultimate adaptability in motivating new students to connect and stay committed to college. in this study We show that we have included it in the tutorial to measure the effectiveness of our coaching program and this integration. We have conducted a qualitative analysis of content on various topics. The document reflects the opinions of students from the past several years. Their reflection papers contribute indirectly and indirectly to the evaluation of our learning. Past teaching assessments, The frame works we use and the themes we identify may serve as guidelines for other program administrators of the MBA Coaching Program Next, we will offer a detailed description of how we have continually improved the coaching program and learning from Singapore universities with expertise in building human resources We build on previous research focusing on the benefits of trainers to offer a structured and experienced approach to improving such programs. Although many colleges and universities offer coaching and mentoring programs to students. But little is understood about how such a program can benefit individual students. This study contributed to their research. Merriam, & Simpson, 1995)

W1	Syllabus	MBA
	Program	
	<i>Introduction of course content and evaluation of basic understanding of human resource management, human resource management theory, development guidelines. Evolution and development of human resource management systems, human resource functions in the organization of human resource management systems.</i>	

W2	<i>system analysis Definition of System Analysis Understanding of flowcharts, analysis, job analysis process, job analyst qualifications analyze the work as appropriate</i>
W3	<i>Selection recruiting, understanding of recruiting basics, recruiting, attracting applicants. Selection policy consideration process Selection policy formulation choice Selection guidelines, assessment, creation of selection tools Human Resources Training and Development Meaning, understanding, training training process rationalization, analysis, training planning The study understands the underlying problems that arise in the organization, creating a training program.</i>
W4	<i>Compensation award management Definition of Compensation in various forms Objectives of the reciprocity Factors Affecting Compensation related policies Compensation award management Improve the structure to be appropriate, survey competitors, business conditions in Compensation work Considerations for Compensation, Rewarding, Employee Relationships employee relationship building Relationship Theory Framework labor relations Setting up a system to build relationships Operation building society in the organization important influence on social practice The theory emphasizes the unity of interests. Psychological Theory of Employee Relations</i>
W5	<i>potential development employee competence definition of expertise giving perspective on expertise Personnel management to match human resource management capabilities according to their abilities. Improved understanding of traditional constraints potential assessment concept of personnel competency development Performance-based management</i>
W6	<i>Awards, Competence, Human Resource Development Differences in Human Resource Management general performance group Professional competence in the management of strategic human resource management in creating sustainability, the essence of the Labor Protection Act. Labor Protection Section Establishment of work system, discipline, and complaints in the work</i>

Principles of Good Practice Intension

We use the principle of To improve our MBA teaching program these are used in many College Association Quality Improvement Programs as a guide for structure and improvement. They are the foundation of accredited education based on more than a decade of experience. Being an innovator in experiential education from the beginning, these can indicate that "All parties must be clear from the outset why experience is the chosen guide for learning to occur and with knowledge that will be demonstrated, applied, or the result of past experience." We have created the "Professional Development Internship" MBA requirement where students are given experiential options from a variety of development options. To achieve five learning outcomes Our intention is to enhance the critical skills of our students. After many calls in the academic and business communities for MBA programs to combine such soft skills. We want to enhance the student's experience in the project by means of More than two of our college campus improvement plans should focus on the experience pillars of education, research, and internships. Since then, we've improved practice, made adjustments and Based on feedback from all relevant stakeholders, students are required to take courses that emphasize what we consider to be the cornerstones of experiential education: leadership, research, internships, service learning. and International Travel Studies, we also offer three additional options: 1 Communication and Interpersonal Skills 2. Career Development In this study and 3, we examined the coaching component of leadership courses. This is one of the two most popular offers.

Preparedness and planning

This step ensures that students have enough foundation to support the successful experiences of MBA students and participants from the Leadership Program with Coaches in our Strategic Leadership Workshop. Led by two highly experienced coaches from the International Coaching Federation. to prepare our coach for the workshop We have shared students' reading assignments. with a set of high-performance tools by This includes steps like setting big goals and getting fit. To prepare our students for strategic leadership workshops. We need to read the steps to achieve high performance and how to transition from manager to leader. We also recommend reading the Strategic Questions Leaders Should Ask. Students also prepare for the workshop by watching us around the class (students and coaches)

sharing our "big reasons" or purposes. One of our experienced coaches said: "I make a positive, profound and meaningful difference in people's lives every day." "Challenge us all to fearlessly share our gifts with others," both coaches allowed to bid for the publication. (Daz,2018)

Teachers will select students during group sessions for reporting until the end of the workshop. Students and teachers meet online or face-to-face in an agreed-upon public setting for approximately one hour each semester. Coaches typically select the students with whom they practice the exercises during the workshop. After each meeting Students will be asked to fill out a structured thought reflection paper. and send copies to both their coaches and instructors. Their reflection papers contribute to achieving certain learning outcomes in the curriculum. Preparation and planning address further development of learning goals and outcomes. At the end of the leadership course there is a coaching component. Students must be able to reflect carefully and communicate effectively how their experiences (a) improve their professional development objectives, (b) improve their leadership skills, (c) improve their Interpersonal skills (d) increase participation in the academic community; and (e) increase participation in the business and professional community.

Authenticity and The Results

Accuracy ensures that useful and meaningful real-world contexts are integrated into the learning experience. As mentioned earlier We included the "Big Reasons" talks in our Strategic Leadership Workshop to encourage students to consider their meaning and purpose. Studies have shown that people seek meaning and purpose. And expertise and independence are real motivators. Plus, pairing students with coaches and leaders in our local community gives them the opportunity to learn from those with years of real-world experience. The reflection papers that students have to write are based on the DEAL model, a rigorous reflection method that tends to reinforce learning outcomes. Students identify and describe previous expectations of the coaching experience. They then analyze how their expectations apply to the coaching experience. And it does not meet expectations, meet or exceed expectations. They continue to evaluate and speak clearly how their coaching experience can improve.

We have received approval for the collection of our information from our university's Institutional Review Board. We ask students for permission to refer to the

reflection paper, removing personally identifiable information from 21 MBA students in 2020 and 35 in 2021. One did not sign the form. Therefore, we did not include that student's slip in our analysis. We use a two-step process to analyze student reflection papers. One author reads the contents of the document reflecting his thoughts. role theory Role theory states that everyday activities involve performances from socially defined categories, such as students, employees, or parents. We further differentiate them as part of the coaching process or learning outcomes with a larger set of categories that incorporate the principles of Present our findings in order of prevalence.

Orientation and training

before pairing students with teachers We train during this training program. We share our academic goals and structure. and participate in a variety of learning activities Next, we pair our new coaches with more experienced coaches so they complete the exercises, we give every coach a copy of Co-Active Coaching: The Proven Framework for Transformative Conversations at Work and in Life. People by, which provides many tips for improving your coaching experience, monitoring and continuous improvement. Monitoring and continuous improvement The coaches involved in the Strategic Leadership Workshop meet before the workshop and at the conclusion to Give suggestions and ideas for improvement. from these meetings We have made the workshop more experience with more learning activities and less lecture time. Many of our coaches have been involved with our university for many years. And they always notice our continuous improvement. for students We found that reflections were improved by adding structures in both templates and scoring. Adding structure allows students to delve into concrete learning experiences. The model we propose consists of five sections, respectively: input, process, learning outcome. Learning Certifications and Awards Three of the five themes are best classified as part of the process. while the other two themes were classified as learning outcomes.

Assessment and evaluation of learning outcomes.

when evaluating learning Educators can use both direct and indirect measurements. Direct measurement records students' actual performance with exams, presentations, or essays. while indirect measurements capture students'

perceptions of how well they are doing. in leadership course We use both We evaluate students' performance in the final paper and present it.

Discussion

MBA with degree holders It is found that MBA outperforms those with a bachelor's degree in traditional analytical business skills. Skills such as compelling communication, influence, and inspiring excellence, although workforce skills are useful for business leaders. But some have criticized MBA programs for failing to hone these skills. is an unsuccessful failure to bring graduates to the labor market for this reason and more. As a result, academics have placed greater emphasis on how to assess and develop the emotional skills of MBA students. The involvement of community leaders and professional trainers in the MBA program can be a useful way to improve students' emotional skills. Add value to your MBA program and set it apart from the competition. in this study We present how we structure the MBA program using the eight principles of to enhance the learning experience from the actual experience intentionally We have trained our coaches. This is helpful in ensuring delivery consistency. We then paired our coaches with students who met with their coaches three times in one semester. Finally, we got to know our coach at the end of each school year with a dinner party. As perception is a key component of experience, experiential approaches in educational environments have been found to positively impact MBA students' skill sets, and personal reflections from our MBA students indicate that most have grown both personal and professional Benefit from experiential exercises. Setting goals and interacting with their coaches The meeting was more efficient than expected. It often increases confidence and enhances professional development. Based on this feedback and the responses each semester We believe that our coaching program sets us apart from our academic competitors.

Conclusion

The purpose of the present study is to share how our coaching program has been enhanced by structuring it using the principles of The second intention is to offer a topic of student reflection which persists every semester. These topics can help guide MBA leaders and those involved as coaches in indirectly assessing learning outcomes, although this study provides a useful framework for MBA programs in leadership and feedback. Patterns of reflection from participants But it's not without

limitations. The main limitation is Data was collected from a single university throughout the fall semester. The second limitation is the use of self-report to indirectly assess learning outcomes. Future studies may consider longitudinal approaches in many areas around the world to increase generalization ability. They may also consider gathering information from the participants' spouses, spouses, relatives or close friends to recognize the development of soft skills. The third limitation is that the findings are based on qualitative content analysis rather than quantitative content analysis. Future studies may consider a mixed approach to increase the validity and credibility of the findings.

Acknowledgment

Coaching programs are voluntary and coaches are not compensated. They teach for real reasons rather than external reasons. for this reason, They are known at the end of each school year with a dinner party with invitations to their coaches, significant others and students at the dinner. Each coach is asked to share information about themselves along with any advice or experiences they would like to offer. Throughout the year, photographs of coaching activities are collected. This will be shown in the background in the scheduled presentation. This adds closure and sustainability to the experience. This makes it more likely that coaches will continue to devote their time to university.

References

- Baldwin, T. T., Bommer, W., & Rubin, R. S. (2013). *Managing organizational behavior: What great managers know and do* (p. 624). New York: McGraw-Hill Irwin.
- Bedwell, W. L., Fiore, S. M., & Salas, E. (2014). Developing the future workforce: An approach for integrating interpersonal skills into the MBA classroom. *Academy of Management Learning & Education*. 13(2), 171-186.
- Butler, D., Johnson, L., & Forbes, B. (2008). An examination of a skills-based leadership coaching course in an MBA program. *Journal of Education for Business*. 83(4), 227-232.
- D'Alessio, F. A., Avolio, B. E., & Charles, V. (2019). Studying the impact of critical thinking on the academic performance of executive MBA students. *Thinking Skills and Creativity*. 31(2), 275-283.

- Daz, E. (2018). Leadership self-efficacy: A study of male and female MBA students in Mexico. *Advancing Women in Leadership Journal*. 38(2), 27-34.
- Findlay-Thompson, S., & Mombourquette, P. (2014). Evaluation of a flipped classroom in an undergraduate business course. *Business education & accreditation*. 6(1), 63-71.
- Hesketh, A. J. (2000). Recruiting an elite? Employers' perceptions of graduate education and training. *Journal of education and work*. 13(3), 245-271.
- Hull, G. S. (2000). US MBA and management training programs in Central and Eastern Europe. *The Journal of Technology Transfer*. 25(3), 319-327.
- Manafi, M., & Subramaniam, I. D. (2015). The role of the perceived justice in the relationship between human resource management practices and knowledge sharing: A study of Malaysian universities lecturers. *Asian Social Science*. 11(12), 131.
- Paudel, P. (2021). Online education: Benefits, challenges and strategies during and after COVID-19 in higher education. *International Journal on Studies in Education*. 3(2), 70-85.
- Pence, H. E. (1996). What is the role of lecture in high-tech education?. *Journal of Educational Technology Systems*. 25(2), 91-96.
- Richards-Wilson, S. (2002). Changing the way MBA programs do business—Lead or languish. *Journal of Education for Business*. 77(5), 296-300.
- Rubens, A., Schoenfeld, G. A., Schaffer, B. S., & Leah, J. S. (2018). Self-awareness and leadership: Developing an individual strategic professional development plan in an MBA leadership course. *The International Journal of Management Education*. 16(1), 1-13.
- Tanphan, I., Mhamud, T., & Janeparkone, C. (2022) Lessons Learn from the Case Study of Employees' Negative Behavior in a Work Organization *Journal of Administration and Social Science Review*. 5(1), 133-144.
- Yusup, Y., Sanusi, A., Trisnamansyah, S., & Muchtar, H. S. (2021). The Effect of Tridharma Human Resource Management in Higher Education on Improving the Quality of Private Higher Education Lecturers in Clusters of Higher Schools in DKI Jakarta and West Java Regions. *Journal of Industrial Engineering & Management Research*. 2(4), 190 - 208.
<https://doi.org/10.7777/jiemar.v2i4.177>

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น" วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ในกรณีมีความประสงค์จะนำผลงานบทความวิจัยไปขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ มีผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 ท่าน โดยบทความผู้นิพนธ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกคนละ 1 ท่าน ส่วนบทความผู้นิพนธ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่น่าเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/index> เท่านั้น

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยมีการตั้งค่าหน้ากระดาษความกว้าง 7.5 นิ้ว และความสูง 10.5 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ คำสำคัญ และเชิงอรรถ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ เนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวาบน

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข⁽¹⁾ เขียนไว้บนนามสกุลผู้พิมพ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้พิมพ์เพื่อระบุเชิงอรรถ (Footnote) ไว้ด้านล่างกระดาษ

1.8 เชิงอรรถ (Footnote) ให้เขียนไว้ด้านล่างของส่วนหน้าแรก ที่มีเครื่องหมายเลข⁽¹⁾กำกับไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ ให้ระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์ ขนาดตัวอักษร 14 ชนิดตัวธรรมดา กรณีที่ผู้นิพนธ์มีสถานภาพเป็นนักศึกษาให้ระบุหลักสูตรที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ เช่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้ การระบุสังกัดคณะ หน่วยงานของผู้นิพนธ์นั้น ผู้นิพนธ์ต้องระบุทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษด้วย

1.9 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.10 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ชิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 300 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.11 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.12 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.13 หัวข้อย่อ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อโดยเรียงตามลำดับหมายเลข

1.14 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.15 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้นิพนธ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
หัวข้อย่อ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
(ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)			
รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
(พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style)			
โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

เอกสารอ้างอิงในบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วย วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่นอนวัต กระสังข์ (2560) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1. ผู้แต่งหนึ่งคน ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (อนวัต กระสังข์, 2561)

2. ผู้แต่งสองคน ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองคนโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (อนวัต กระสังข์และสมาน งามสนิท, 2560)

3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างชื่อของผู้แต่งคนแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สมาน งามสนิทและคณะ, 2562)

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1. ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Therry, 2018)

2. ถ้ามีผู้แต่งสองคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองคน โดยใช้เครื่องหมายแอมป์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Horry & Peter, 2018)

3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ (Peter et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

1. หนังสือ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปีที่พิมพ์.//ชื่อหนังสือ.//ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).//เมืองที่พิมพ์.:/ สำนักพิมพ์.
Author.//(Year of Publication).//Title of Book.//Edition of Book.//Place of
Publication.:/Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุกวัตร กระสังข์. (2560). *พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์*. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). *Finite Element Modeling for Stress Analysis*. New york:
John Wiley & sons.

2. วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปี,เดือน/วันที่พิมพ์.//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่
พิมพ์).:/เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//Title of Article.//Name of
Journal.//Year(Volume).:/page.

ตัวอย่าง

ยรรยงวรกร ทองแย้ม. (2563). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่นในการ
สร้างแบรนด์ชุมชนกาแฟดอยเผ่าไทยของบ้านรักไทย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก.
วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(4), 55-68.

3. หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.//ปี,เดือน/วันที่พิมพ์.//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์.//
เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.//(Date of Publication).//Title of Article.//Name of Newspaper.//page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). เกียรติอันภาคภูมิ. กรุงเทพฯธุรกิจ, น. 13.

Jewell, Mark. (2006, November 7). Silent Aircraft' Spreads its Wings.

Bangkok Post, p. 13

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// วิทยานิพนธ์ระดับ/(บัณฑิต,
มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้ระบุลงให้ชัดเจน)// ชื่อสถานศึกษา.

Author.// (Year of Publication).// Title of Thesis.// Degree of Thesis.//
Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

5. รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม.
รายงานผลการวิจัย. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

6. สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง.// [บทสัมภาษณ์].

สุรพล สุยะพรหม. (2560, 5 มีนาคม). รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548, จาก
<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com3.htm>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2020). *Who Was The Buddha?*.
Retrieved March 20, 2020, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>.